

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان حفظ نباتات

معاونت کنترل آفات

فهرست آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز مهم محصولات عمده کشاورزی، سموم و روش‌های توصیه شده جهت کنترل آن‌ها

ویراستار

دکتر سعیده نوربخش

تجدید نظر: دی‌ماه سال ۱۳۹۷

بسم الله الرحمن الرحيم

پیش‌گفتار:

تغییر اقلیم یکی از چالش‌های اخیر جهان است، تغییر اقلیم با گرم شدن هوا و میزان بارندگی از یکصد سال پیش شروع شده و دخالت انسان در آن مهم بوده است. بهم خوردن اکوسیستم به دلیل دخالت‌های نادرست و بهره برداری‌های بی رویه، خشکسالی‌های کم سابقه و گرم شدن کلی هوا، زمستان کم برف، کاهش بارندگی و نامنظم بودن آن در طول سال، در اختیار بودن غذای مناسب جهت تغذیه آفات در طول سال و از بین رفتن دشمنان طبیعی، جمعیت آفات را به طرز بی رویه‌ای افزایش داده است. اثر تغییر اقلیم بر پراکنش، تعداد نسل، میزان تراکم جمعیت و بر مقاومت گیاهان به آفات تاثیر می‌گذارد. تغییر فون حشرات و ظهرور آفات جدید که در گذشته خسارت‌زا نبوده‌اند، تبدیل شدن آفات درجه دو و سه به درجه یک از دیگر مشکلات ناشی از گرم شدن هوا و تغییر اقلیم است. از طرفی افزایش دمای هوا و تشعشع نور ماورای بنفش و کاهش رطوبت میزان تاثیر آفت‌کش‌ها را کاهش می‌دهد و خسارت بزرگی در این زمینه با صرف هزینه زیاد به کشاورزان وارد می‌کند.

امروزه جهان با مشکل بزرگ دیگری نیز به نام رشد جمعیت مواجه است که یکی از پیامدهای آن کمبود غذا می‌باشد. افزایش جمعیت سبب شده است تا کودهای شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی، فراورده‌های هورمونی و سایر عوامل خطرزا برای محیط زیست به صورت کنترل نشده و بی رویه به

بخش کشاورزی وارد شوند تا این بخش بتواند به تقاضای رو به رشد موادغذایی پاسخ دهد. این افزایش تولید همواره مشکلات زیست محیطی و اجتماعی گوناگونی همچون آلودگی منابع آب، تداوم فشارهای اقتصادی بر کشاورزان، نبود اطمینان از وجود بازارهای مناسب، نگرانی مصرف‌کنندگان از سلامت و کیفیت مواد غذایی و به خطر افتادن سلامت و محیط زیست را به دنبال دارد.

با روند افزایش جمعیت جهان و تغییر اقلیم، با توجه به محدودیت منابع موجود در بخش کشاورزی و نیاز به افزایش تولید محصولات کشاورزی، انجام مبارزه منطقی و اصولی در قالب مدیریت تلفیقی آفات (IPM) ضروری است. استراتژی مدیریت آفات IPM، بر جلوگیری یا مهار دراز مدت آفات با حداقل اثرات برسلامتی انسان، محیط زیست و موجودات غیرهدف تکیه می‌کند. در مدیریت تلفیقی آفات استفاده از سموم مجاز به عنوان آخرین راهبرد اجرایی با درنظر گرفتن حداقل اثرات سوء برای محیط زیست و دشمنان طبیعی آفات محسوب شده که در آن سعی می‌شود تا با تلفیق پدیده‌های طبیعی و استفاده از آن‌ها در کشاورزی، از مصرف نهاده‌های خارجی مانند سموم و کودهای شیمیایی تا حد امکان جلوگیری شود و شرایط مناسب برای سلامت بشر و محیط زیست فراهم شود.

روش‌های ترجیحی کنترل آفات شامل کنترل بیولوژیکی با استفاده از عوامل موجود در طبیعت، استفاده از گونه‌ها یا ارقام گیاهی مقاوم به آفات، انتخاب آفت‌کش‌هایی با حداقل سمیت برای انسان یا موجودات غیر هدف، انتخاب عملیات هرس، کوددهی یا آبیاری که منجر به کاهش مشکل آفات شود، تغییر گیاه میزبان برای جلوگیری از گسترش آفت است. این رویکرد پایدار، بر کنترل آفات بوسیلهٔ تلفیق ابزارهای بیولوژیکی، زراعی،

فیزیکی و شیمیایی در مسیری که مخاطرات اقتصادی، بهداشتی و زیست محیطی را به حداقل برساند، توجه بسیاری دارد. در نهایت IPM از شناخت آفت، محصول و شرایط زیست محیطی برای انتخاب بهترین تلفیق استراتژی‌های مدیریتی استفاده می‌کند.

روش کنترل شیمیایی (کاربرد سموم) هنوز در اغلب موارد به عنوان سریع‌ترین، موثرترین و ارزان‌ترین روش کنترل آفات مخصوصاً "زمانی که تراکم آفت به سطح زیان اقتصادی رسیده باشد" مطرح است، لذا با توجه به طیف تاثیر گسترده آفت کش‌ها بایستی کاربرد آن‌ها در چارچوب برنامه مدیریت آفات با در نظر گرفتن جنبه‌های اکولوژیکی محیط زیست باشد تا به عنوان ابزار قابل اعتماد به حساب آیند. علیرغم این تاثیرات مفید استفاده بی‌رویه و ناگاهانه از آفت‌کش‌ها با اصول اکولوژیکی مغایرت داشته و می‌تواند منشاء مشکلات عدیدهای از قبیل ایجاد نژادهای مقاوم در برابر سموم، شیوع آفات درجه دوم، اثرات نامطلوب روی موجودات غیر هدف (پارازیت‌تولید و پرداتورها)، باقیمانده سموم در محصولات کشاورزی و مسمومیت مستقیم برای مصرف‌کننده باشد.

در این مجموعه نسبت به ویرایش قبل ۲۱ آفت‌کش جدید شامل پنج حشره‌کش، هفت قارچ‌کش، سه کنه‌کش، پنج علف‌کش و یک حلزون‌کش اضافه شده است، که ۸۰ درصد آن‌ها از گروه متوسط و کم خطر هستند. شش فرآورده بیولوژیک نیز به سبد آفت‌کشی کشور افزوده شده است که دو مورد بیوشیمیایی و چهار مورد میکروبی هستند.

با توجه به کاربرد آفت‌کش‌ها به عنوان سهمی از راهکارهای مدیریت تلفیقی آفات و برای دستیابی به نتایج مطلوب در کاربرد این مواد، به نکات زیر در این کتاب توجه فرمایید:

- ۱- با توجه به اینکه در مبارزه با آفات کاربرد سموم شیمیایی آخرين راه محسوب می‌شود، لذا به قسمت ملاحظات (مشتمل بر سایر روش‌های مبارزه، نکات قابل توجه و هشدارها) در مورد هر آفت توجه شده و نخست سایر روش‌های مبارزه مدنظر قرار گیرد و در مصرف سموم نهایت دققت به عمل آید.
- ۲- جهت کنترل آفات، نظر کارشناس منطقه (کلینیک‌های گیاهپزشکی و حفظ نباتات استان‌ها) و توجه به موازین پیش‌آگاهی بایستی رکن مبارزه قرار گرفته و زمان مبارزه، میزان مصرف سم در هکتار، نوع سمپاش، نحوه سمپاشی و... با توجه به شرایط خاص محیطی و شرایط آفت در منطقه صورت گیرد تا نتیجه رضایت‌بخش حاصل گردد. سمپاشی در ساعات اولیه صبح و یا غروب انجام شود و در ساعات گرم روز از سمپاشی خودداری شود.
- ۳- در سال‌های اخیر سموم جدید و کم خطری در کشور به ثبت رسیده است لذا پیشنهاد می‌گردد از سمومی که خطرات توکسیکولوژی و زیست محیطی کمتری دارند با توجه به ضمیمه فهرست سموم (صفحه ۱۲۵) این کتاب مشتمل بر **LD50** سموم و درجه خطر آن‌ها استفاده شود.

۴- سومومی که به صورت ستاره دار درج شده است، برای آفت هدف ذکر شده مراحل ثبت را نگذرانده اند ولی با توجه به سابقه مصرف آنها و یا انجام آزمایشات آن توسط محققین محترم با نظر کارشناس منطقه قابل توصیه هست، بنابراین درج آنها روی برچسب سموم ممنوع بوده و پیگرد قانونی دارد.

با عنایت به موارد فوق در این مجموعه آخرین یافته های علمی، تحقیقاتی و اجرایی برای بهره بردارن (کلیه کارشناسان کشاورزی به ویژه کارشناسان حفظ نباتات و کلینیک های گیاهپزشکی و کشاورزان پیشرو) تهیه شده است و امید است کمک موثری برای حفظ محصولات کشاورزی از گزند عوامل خسارتزا باشد.

در پایان از همه اساتید و محققان موسسه تحقیقات گیاهپزشکی و سایر موسسات تحقیقاتی کشور، مدیران و کارشناسان سازمان حفظ نباتات، سپاسگزاری نموده و امیدوارم این مجموعه در افزایش آگاهی ها و استفاده از روش های کنترل غیر شیمیایی و کاربرد صحیح آفت کش ها به عنوان آخرین راهکار، مفید باشد.

دکتر علیمراد سرافرازی

معاون کنترل آفات سازمان حفظ نباتات کشور

دی ماه ۱۳۹۷

فهرست مندرجات

ردیف	محصول	صفحه
۱	غلات (گندم و جو مراتع)	۱
۲	برنج	۱۷
۳	درختان میوه سردسیری	۲۰
۴	تاکستان (مو)	۳۱
۵	حبوبات	۳۴
۶	سبزی و جالیز - علف‌های هرز پیاز، سیر و هویج	۳۹
۷	سیب‌زمینی	۴۷
۸	گوجه‌فرنگی	۴۹ - ۵۱
۹	یونجه، شبدر و اسپرس	۵۲
۱۰	مرکبات	۵۵
۱۱	پسته	۶۰
۱۲	نخلات	۶۵
۱۳	انار	۶۸
۱۴	توت	۶۹
۱۵	زیتون	۶۹
۱۶	چای	۷۳
۱۷	انجیر	۷۴
۱۸	چغندر قند	۷۴
۱۹	پنبه	۸۱
۲۰	ذرت	۸۶
۲۱	نیشکر	۹۰

فهرست مندرجات

ردیف	محصول	صفحه
۲۲	توتون	۹۲
۲۳	آفتابگردان	۹۴
۲۴	سویا	۹۵
۲۵	کلزا	۹۹
۲۶	زعفران (علف‌های هرز)	۱۰۲
۲۷	کنجد	۱۰۲
۲۸	گلنگ	۱۰۴
۲۹	زیره سبز (علف‌های هرز)	۱۰۵
۳۰	کیوی	۱۰۵
۳۱	درختان جنگلی و غیرمشمر	۱۰۶
۳۲	گیاهان زینتی	۱۱۲
۳۳	اراضی غیرمزروعی و تاسیسات صنعتی	۱۱۶
۳۴	درختان میوه گرسیبری (انبه ، موز)	۱۱۶
۳۵	فرآورده‌های انباری	۱۱۸
۳۶	قارچ خوارکی - توت فرنگی	۱۲۱
۳۷	میخک گلخانه‌ای - شمشاد - سورگوم	۱۲۲
۳۸	تریتیکاله - حنا	۱۲۳
۳۹	پیاز کلایول	۱۲۳
۴۰	پیاز زنبق	۱۲۴
۴۱	پیاز نرگس	۱۲۴
۴۲	فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوموم (ضمیمه ۱)	۱۲۵
۴۳	جدول انواع فرمولاسیون‌های سوموم کشاورزی (ضمیمه ۲)	۱۵۴

فهرست مندرجات

ردیف	محصول	صفحه
۴۴	جدول کلاس سمیت بر اساس طبقه بندی WHO و جدول گروههای مختلف آفتکش‌ها (ضمیمه ۳)	۱۵۵
۴۵	فهرست نام فارسی و علمی آفات (ضمیمه ۴)	۱۵۶
۴۶	فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی (ضمیمه ۵)	۱۸۱
۴۷	فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز (ضمیمه ۶)	۱۹۹
۴۸	فهرست اسامی افرادی که در تهییه مجموعه حاضر به نحوی سپاهیم بوده‌اند	۲۰۹

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سن‌های زیان‌آور <i>Eurygaster integriceps</i> <i>Aelia spp.</i>	فنتروتیون تری‌کلروفن دلتمترین دلتمترین دلتمترین دلتمترین لامبدا سای هالوتربین لامبدا سای هالوتربین	EC 50% SP 80% EC 2.5% SC 2.5% Tablet 2.5% EC 10% CS 10% SC4/9%, SC 5%	۱ لیتر ۱/۲ کیلوگرم ۳۰۰ میلی‌لیتر ۱۸۰ - ۲۵۰ میلی‌لیتر ۱۵ عدد در هکتار ۴ میلی‌لیتر ۷۵ میلی‌لیتر ۱۵۰ میلی‌لیتر ۳۰۰ لیتر آب	طبق آخرین دستورالعمل با توجه به شرایط	<p>ادامه آزمایشات برای تعیین مناسب‌ترین سوموم توصیه می‌شود. حتی المقدور از سه نوع سم به نسبت و با توجه به شرایط و اثرات هر کدام استفاده شود.</p> <p>تری‌کلروفن در چاهایی که سابقه سپاچشی کمتر است، بیشتر برای سن مادر توصیه می‌شود.</p> <p>دلتمترین در مراحل مبارزه با سن مادر و پوره‌های سن قابل استفاده است.</p> <p>دلتمترین با نام تجاری کیمادلتا با میزان مصرف ۲۵۰ میلی‌لیتر در هکتار و با نام تجاری دلاران به میزان ۱۸۰ میلی‌لیتر در هکتار جهت کنترل سن گندم ثبت شده است.</p>
موس مغان <i>Microtus socialis</i>	فسفردوزنگ (۱-۱/۵ گرم فسفر دوزنگ + ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو) کلروفاسیتون + سولفاکوئین اکسالین برومادیبولون برودینفاکوم دینفلالون برومتالین دینفاکوم زیستک فسفاید	P80% B(0.006% + 0.019) B 0.005%, Bait block, Bait pellet, block B 0.005% Wax block, Pellet B 0.0025% Waxblock pellet Bait %0.01 B 0.005% P0.005% Waxblock , pasta Wax pellet 2%	۵ گرم طعمه سموم در هر لانه فعال اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول ۱۰ گرم در هر لانه فعال ۱۰ گرم در هر لانه ۳ گرم در هر لانه “ “ “ ۵ گرم در هر لانه ۵ گرم در هر لانه	در طول سال، اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول	<p>برای تکمیل مبارزه و حصول نتیجه بهتر، بعد از مبارزه با فسفر دوزنگ، از ایستگاه‌های طعمه سموم آتنی کوآگولانت، به میزان ۲۰۰ گرم سم در هر ایستگاه می‌توان استفاده کرد.</p> <p>این موش در بیشتر مزارع مانند یونجه‌کاری‌ها، صیفکاری‌ها و باگات ایجاد خسارت می‌کند.</p>

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
موس کلاهو یا سنجاب هندی <i>Spermophilus fulvus</i>	فسفیدآلومینیوم*	Plate 56% Round 66%	۱ - ۲ عدد درازه Round سه گرمی در هر لانه (که هر کدام حداقل ۱ گرم گاز فسفین ازداد نماید)	اوخر زمستان تا اوایل تابستان	نویت اول: دو هفته بعد از پیدار شدن موش از خواب زمستانی که اغلب آبستن هستند (اوایل تا آخر استمناده). نویت دوم: اواسط خرداد که پیغمها و مادر از لانه خارج شده و به تقدیمه مشغولند و متعاقباً آماده خواب تابستانه و زمستانه می‌شود. تدارک و کاربرد فسفیدآلومینیوم و فسفیدمینزیوم چهت کنترل موش کلاهو فقط توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی امکان پذیر است.
موس تانرا یا چربیل هندی <i>Tatera indica</i>	فسفروزنگ ۲ - ۱/۵ گرم فسفر دوزنگ + ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)	P80% B(0.006% +0.019) B 0.005% B 0.005% B 0.0025% Waxblock , pellet Bait %0.01	۱۰۰ - ۱۵۰ گرم در هکتار یا ۱۰ - ۲۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه ۱۰ - ۲۰ گرم در هر لانه “ “ “ “ “ “ ۲۰ گرم در هر لانه “ ۳ - ۵ گرم	در طول سال، اوخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول	برای تکمیل مبارزه و حصول نتیجه بهتر، بعد از مبارزه با فسفردوزنگ، از ایستگاه‌های طعمه مسموم آنتی کوآگولات به میزان ۲۰۰ گرم سم در هر ایستگاه می‌توان استفاده کرد.

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سوموم توصیه شده	فرموالاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
موش و راسین <i>Nesokia indica</i>	فسفردوزنگ ۱/۵ گرم فسفردوزنگ + ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم با جو)	P80%	۱۰۰ - ۱۵۰ گرم در هکتار یا ۱۰ - ۲۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه	در طول سال بر اساس تراکم	به علت اینکه لانه توسط این موش‌ها در روز بسته می‌شود، طعمه‌گذاری باید در غروب انجام گیرد. در پیشتر مزارع مانند یونجه‌کاری‌ها، صیفی‌کاری‌ها و باغات ایجاد خسارت می‌کند.
	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین	B(0.006%+0.019)	۱۰ - ۲۰ گرم در هر لانه		
	برومادیبولون	B 0.005%,Bait block, Bait pellet,block	۱۰ - ۲۰ گرم در هر لانه		
	برودیفاکوم	B 0.005%,Wax block ,Waxpellet, pellet , pasta	۱۰ - ۲۰ گرم در هر لانه		
	دینتانالون	B 0.0025%	۲۰ گرم در هر لانه		
	برومتالین	Waxblock, pellet Bait %0.01	“ ۳ - ۵ گرم “		
	کلروفاسینون	Block Bait 0.005%	۵ - ۱۰ گرم در هر لانه		
دینناکوم	دینناکوم	B 0.005% P 0.005% Waxblock , pasta	۱۰ - ۲۰ گرم در هر لانه “ ” “		
	زینک فسفاید	Wax pellet 2%	۱۰ گرم در هر لانه		

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<i>Meriones spp.</i>	فسفردوزنگ ۱/۵ - ۲ گرم فسفردوزنگ ۳ + ۲ گرم روغن + گرم گندم یا جو ۱۰۰	P80%	۱۰۰ - ۱۵۰ گرم در هکتار یا ۱۰ - ۱۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه	در طول سال، اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول	در مبارزه با موش‌ها، خصوصاً "مریون‌ها، برای جلوگیری از بروز ایدمی بیماری‌های واگردار با واحدهای مستول پهاداشت متفاوت و انتیتو پاستور هماهنگی به عمل آید. گونه <i>M. Libycus</i> : این جوونه می‌تواند به صورت کلی زندگی کند و در مزارع نیز ایجاد خسارت نماید.
	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین	B (0.006% +0.019)	۱۰ - ۲۰ گرم در هر لانه	" "	
	برومادیبولون	B 0.005%	" "	" "	
	برودیفاکوم	B 0.005% Waxblock , pellet	" "	" "	
	دیفتیالون	B 0.0025%	گرم در هر لانه ۲۰	"	
	برومتالین	Waxblock , pellet Bait %0.01	۳ - ۵ گرم ..	"	
<i>Rattus norvegicus</i>	فسفردوزنگ ۱/۵ - ۲ گرم فسفر دوزنگ ۳ + ۲ گرم روغن + گرم گندم یا جو ۱۰۰	P80%	۱۰ تا ۱۰ گرم طعمه مسموم ٪۲ در هر لانه	در طول سال بر اساس تراکم	
	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین	B(0.006% +0.019)	۱۰ - ۲۰ گرم در هر لانه		
	برومادیبولون	B 0.005% , Bait pellet, block, fresh	" " ۲۰ - ۳۰ گرم در هر دو متريج		
	برودیفاکوم	B 0.005%	۱۰ - ۲۰ گرم در هر لانه		
	برومتالین	Waxblock , pellet Bait %0.01	۳ - ۵ گرم ..		
<i>Rattus rattus</i>	موش سیاه				

نام محصول: غلات (گندم و جو) ملخ‌های مهم و سموم توصیه شده آن‌ها					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ملخ صحرایی (شاخک کوتاه)	فنتروتیون	ULV	۰/۵ لیتر	۱- ملخ صحرایی: به محض مشاهده تغییر رفتار از فاز انفرادی به مهاجر و یا افزایش جمعیت پوره‌ها در قاع انفرادی و در زیستگاه‌های طبیعی	دیده‌بانی مستمر در مناطق مستعد از افزایش جمعیت ناکهانی جلوگیری می‌کند. ملخ ایتالیایی معمولاً از گیاهان بپن برگ تغذیه می‌کند ولی در صورت طیان به غلات نیز خسارت می‌زند. گفته می‌شود طیان این گونه با خشکی نسبی نسبت مستقیم دارد. در چنگل‌ها برای مبارزه با ملخ‌ها از مصرف سموم با طیف وسیع خودداری شود. تدارک و مصرف کارباریل توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی (بعد از هرمه سال ۱۳۹۰، تاریخ حذف آن) جهت کنترل ملخ تا معرفی جایگزین مجاز می‌باشد.
<i>Schistocerca gregaria</i>	فنتروتیون	EC50%	۱ لیتر	۲- ملخ‌های بالدار: به محض خروج پوره تا بالدار شدن آنها (حساس‌ترین مرحله، پوره سن ۳ می‌باشد).	
<i>Dociostaurus maroccanus</i>	مالاتیون	ULV	۰/۵ لیتر	۳- ملخ‌های بدون بال: تا قبل از تخم‌ریزی قابل مبارزه است و لی ترجیحاً پوره های سینی ۲ و ۳	
<i>D. hauensteini</i>	مالاتیون	EC57%	۱-۱/۵ لیتر	۴- ملخ ایتالیایی طعمه مسموم ۱/۲، ۱/۵ کیلوگرم در هکتار	ملخ صحرایی (شاخک کوتاه)
<i>D. crassiusculus</i>	دیفلوبیزورون	ODC 45%	۲۰۰ میلی لیتر به روش ULV		<i>Calliptamus italicus</i>
	کارباریل	WP85%			ملخ بربری
<i>C. barbarus</i>	دلتماترین	ULV 1.25%	۵۰۰ میلی لیتر		ملخ تورانی (شاخک کوتاه)
<i>C. turanicus</i>					<i>Locusta migratoria</i>
					ملخ کوهان دار تاغ
<i>Dericorys albidula</i>					ملخ شکم بادمجانی
<i>Bradyporus latipes</i>					ملخ پلی سارکوس
<i>Polysarcus elbursianus</i>					

نام محصول: غلات (گندم و جو) ملخ‌های مهم و سموم توصیه شده آن‌ها					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ملخ‌های درختی					
ملخ مصری	فنتروتیون	ULV	۰/۵ لیتر	ملخ‌های بالدار : به محض خروج پوره تا بالدار شدن آنها (حساسترین مرحله، پوره سن ۳ می‌باشد).	ملخ کروتوکونوس: استفاده از طعمه مسموم در زمان خروج جوانه بذر تا زمان چهار برگی شدن گیاه به صورت نواری در محل بذر کشته تشهیه می‌شود. در چنگل‌ها برای مبارزه با ملخ‌ها از مصرف سموم با طیف وسیع خودداری شود. تدارک و مصرف کارباریل توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی (بعد از هرماه سال ۱۳۹۰، تاریخ حذف آن) جهت کنترل ملخ تا معرفی جایگزین مجاز می‌باشد.
<i>Anacridium aegyptium</i>	فنتروتیون	EC50%	۱ لیتر		
<i>A.rubrispinum</i>	مالاتیون	ULV	۰/۵ لیتر		
<i>Tettigona viridissima</i>	مالاتیون	EC57%	۱ - ۱/۵ لیتر		
<i>Uvarovisita zebra</i>	دبلوپنتزورون	ODC 45%	۲۰۰ میلی لیتر به روش ULV	طعمه مسموم ۱/۲٪/۰.۵ کیلوگرم در هکتار	
<i>Sphingonotus spp.</i>	کارباریل	WP85%	۵۰۰ میلی لیتر	ULV ۱.۲۵%	
<i>Sphingonotus satrapis</i>	دلتمترین				
<i>Thisoicetrinus pterostichus</i>					
ملخ بویی					
<i>Decorana capitata</i>					
ملخ شاخک بلند پیشانی سفید					
<i>Decticus albifrons</i>					
ملخ کروتوکونوس					
<i>Chrotogonus trachypiterus</i>					
ملخ بال کوتاه					
<i>Esfandiaria obesa</i>					
<i>Aiolopus thalassinus</i>					

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه برگخوار(منوز) <i>Syringopais temperatella</i>	دیازینون*	EC 60%	۱ لیتر	مرحله ۴ - ۳ برگی تا اوائل پنجده زنی	مبارزه زراعی: شخم تا عمق ۲۵ سانتی متر و تناوب کشت با نباتات غیرمیزان، دادن کود سرک و آبیاری برای ترمیم خسارت و کشت ارقام زودرس توصیه می شود. در صورت انجام مبارزه زراعی نیازی به مبارزه شبیابی نمی باشد (مگر در موارد حاد).
شنه روسی <i>Diuraphis noxia</i>	اکسیدیمتون متیل دیمتوات	EC 25% EC 40%	۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	در مرحله رویشی ۲ برگی، تراکم شنه بیش از ۵ عدد روی هر بوته باشد.	انجام تحقیقات بر روی نرم مبارزه ضروری است. ۱- زراعی: حذف گرامینه های میزان، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت آبیاری صحیح، کوددهی به موقع، کاربرد کود سرک در هکتار ۵۰ کیلوگرم، استفاده از ارقام مقاوم ۲- بازدید متنهم از مزارع گندم و جو توسط شبکه های مراقبت و پیش آگاهی از پاییز هر سال عموماً شنه روسی در سالهایی که بارندگی مناسب در پاییز و زمستان صورت گیرد مشکلی اجاد نمی کند. مالاتیون برای مبارزه با شنه روسی توصیه نمی شود.
شنه معمولی گندم <i>Schizaphis graminum</i>	پیریمیکارب*	WP 50%	۰/۵ - ۱ کیلوگرم	۲/۵ لیتر	مبارزه زراعی: شامل شخم عمیق زمستانه که تا ۹۰٪ ترپیس ها را که داخل خاک و مزرعه زمستان گذرانی می کنند از بین می برد. مبارزه شبیابی: با توجه به اینکه ظهور حشرات کامل و لاروها با برنامه مبارزه سن گندم مصادف است سپاهانی با سن گندم بر روی آنها نیز موثر است و در مناطق که مبارزه با سن انجام نمی شود از سومو مذکور استفاده می شود.
ترپیس گندم <i>Haplothrips tritici</i>				مرحله ظهور حشرات کامل و لاروها	مبارزه زراعی شامل شخم عمیق بعد از برداشت، تناوب زراعی، آیش و استفاده از ارقام مقاوم دارای ساقه ضخیم و توپر و ارقام متحمل، جمع آوری و انهدام بقایای ریشه و برداشت محصول پلافلسله پس از رسیدن دانه های بیانشده. سمیابی علیه سن مادر در مناطق سن خیز (جهت از بین بردن حشرات کامل زنبور) و بررسی های لازم در مورد دیگر روش های عملی مبارزه توصیه می شود.
زنبر ساقه خوار گندم <i>Cephus pygmaeus</i>					

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک فوههای غلات <i>Anisoplia</i> spp.					مبارزه شبیهای توصیه نمی‌شود، در صورت طیفان آفت در بعضی مزارع، مبارزه شبیهای با نظر کارشناس با استفاده از سوموم فسفره به صورت لکه‌ای انجام شود. تناوب زراعی و شخم اراضی آلوهه در پاییز بعد از باران دوم و یا اوایل بهار و شخم عمیق بلافضله پس از برداشت گندم در انهدام لاروهای آفت موثر است.
سوسک سیاه گندم <i>Zabrus tenebrioides</i>	دیازینون*	G 5%	۳۰ - ۴۰ کیلوگرم	به محض دیدن اولین علامت خسارت در صورت لزوم	مبارزه زراعی شامل انجام شخم عمیق تابستانه بلافضله پس از برداشت محصول و تناوب زراعی، عدم کشت گندم و جو در مزارع آلوهه حداقل به مدت ۲ سال، شخم پاییزی بعد از باران دوم توصیه می‌شود. آزمایش و بررسی سوموم جدید توصیه می‌شود.
ساقه‌خوار جو <i>Oria musculosa</i>	دیازینون*	EC60%	۱ لیتر		
	فوزالن*	EC35%	۱/۵ - ۲ لیتر		
	کلرپیرینفوس*	EC40.8%	۱/۵ - ۲ لیتر		
پشک ریشه گندم <i>Porphyrophora tritici</i>					برداشت به موقع و جلوگیری از ریزش دانه‌ها، شخم عمیق بعد از برداشت، رعایت تناوب زراعی، آیش، از بین بردن علف‌های هرز میزان به صورتی که از ریزش بذرور علف‌های هرز میزان جلوگیری شود و آبیاری مزارع خسارت دیده که سبب تریم خسارت می‌شود، توصیه می‌گردد. محققین در حال بررسی سوموم جدید و قابل توصیه می‌باشند.
سوسک برگخوار غلات <i>Oulema melanopus</i>					هیچ گونه سپاپی علیه آن توصیه نمی‌شود. در مناطقی که علیه پورهای سن گندم مبارزه می‌شود روی این آفت نیز موثر است و در صورت شدت حمله و در سطوح کوچک از مالاتینون یا تری‌کلروفن به نسبت ۱ در هزار استفاده شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه قهوه‌ای گندم <i>Petrobia latens</i>					مناطق انتشار: خوزستان، چهارمحال و بختیاری، فارس، مرکزی، سمنان با مشاهده علام خسارتم به صورت زرد شدن برگ‌های تجانی با نظر کارشناس منطقه از کنه کش‌های رایج در شرایط مزرعه‌ای استفاده شود. تحقیقات جهت دستیابی به سوموم مناسب جهت کنترل پیشنهاد می‌گردد.
سیاهک پنهان گندم <i>Tilletia laevis (T. foetida)</i>	کاربوکسین تیرام تیابندازول + فلوتریافول تریادیمنول کاربوکسین تیرام تری تیکونازول تبوکونازول تبوکونازول دیفنوکونازول دیفنوکونازول پروتوبوکونازول + تبوکونازول تتراکونازول	WP 75% DS 5% DS 7.5% FS 40% FS 20% FS 6% DS2% DS3% FS3% FS40% LS 12.5%	“ “ “ “ “ “ “ “ “ ۲-۵ در هزار ۰/۲ در هزار ۰/۰ در هزار یا ۵۰ میلی لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر ۱ در هزار “ “ ۱۰ - ۱۵ میلی لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر ۳۰ میلی لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر	شد عفونی بذر قبل از کشت	در صورتی که سیاهک‌های آشکار و پنهان با هم باشند از کاربوکسین تیرام استفاده شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولالاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سیاهک آشکار گندم <i>U. nuda f.sp. tritici</i> (<i>Ustilago tritici</i>)	کاربندازیم کاربوکسین کاربوکسین تیرام دیفنوکوتاژول تبوکوتاژول تبوکوتاژول تیابندازول + فلورتربیافول تریادیمنول پروتوبوکوتاژول + تبوکوتاژول ساپرولکوتاژول + دیفنوکوتاژول ترراکوتاژول	WP 60% WP 75% WP 75% FS 40% DS 3% DS 2% FS6% DS 5% DS 7.5% FS40% FS 3.63% LS 12.5%	۲ در هزار ۲ در هزار ۲ در هزار ۲-۲/۵ در هزار ۲ در هزار ۱/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۲ در هزار ۲ در هزار ۰ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر ۱۰۰ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر ۱۰۰ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر	ضدغونوئی بذر قبیل از کاشت	کاربندازیم تیرام دو در هزار در سطح وسیع برای سیاهک های آشکار و پنهان کاربرد دارد.
سیاهک آشکار جو <i>Ustilago nuda</i>	کاربندازیم کاربوکسین کاربوکسین تیرام کاربوکسین تیرام تریادیمنول تری تیکوتاژول ساپرولکوتاژول + دیفنوکوتاژول پروتوبوکوتاژول + تبوکوتاژول اپرودیون + کاربندازیم*	WP 60% WP 75% WP 75% FS 40% DS 7.5% FS20% FS 3.63% FS40% WP 52.5%	۲ در هزار ۲ در هزار ۲ در هزار ۲-۲/۵ در هزار ۱۵ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر ۲۰ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر ۲۰ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر ۲ در هزار	ضدغونوئی بذر قبیل از کاشت	کاربندازیم برای بذور مادری برای سیاهک جو کاربرد دارد. از مصرف پروتوبوکوتاژول + تبوکوتاژول بیشتر از مقدار ثبت شده احتساب گردد زیرا در تحقیقات مشخص گردیده استفاده از ذغالتر سبب کاهش جوانه ذنی می شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سیاهک پنهان (سخت) جو <i>Ustilago hordei</i>	کاربوکسین تیرام اپرودیون + کاربندازیم*	WP 75% WP 52.5%	۱ - ۲ در هزار در هزار	ضدغفونی بذر قبل از کاشت	در صورتی که سیاهک‌های آشکار و پنهان با هم باشند فقط از کاربوکسین تیرام استفاده شود.
سیاهک پنهان پاکوتاه گندم <i>Tilletia controversa</i>	دیفنوکونازول دیفنوکونازول	DS 3% FS 3%	۲۰۰ گرم برای پکصد کیلوگرم بذر ۱ در هزار	ضدغفونی بذر ضدغفونی بذر	روش مبارزه مکانیکی: شخم عمیق (۱۵ تا ۲۰ سانتی‌متر) و استفاده از ارقام مقاوم می‌باشد.
لکه قهوه‌ای نواری جو <i>Pyrenophora graminea</i> (<i>Helminthosporium gramineum</i>)	ایمازال اپرودیون + کاربندازیم کاربوکسین تیرام	LS 5% WP 52.5% WP 75%	۱ در هزار ۱ در هزار ۲- ۲/۵ در هزار	ضدغفونی بذر قبل از کاشت	
سیاهک هندی <i>Tilletia indica</i>	سالپروکونازول* پروپیکونازول* تبوکونازول*	SL10% EC 25% EW 25%	۰/۵ لیتر ۰/۵ لیتر ۱ لیتر	زمانی که ۸۰٪ بوندها به مرحله گل‌دهی رسیدند.	استفاده از بذر سالم، شخم عمیق و تناوب بعد از برداشت، کاهش تراکم در واحد سطح، کاشت در زمین‌های سبک، تنظیم زمان آبیاری، خودداری از کشت ارقام حساس از بین بردن علف‌های هرز گرامینه، خودداری از کشت کرتی، خودداری از کشت دیرهنگام توصیه می‌شود.
سیاهک برگی <i>Urocystis agropyri</i> (<i>Urocystis tritici</i>)					تناوب زراعی، استفاده از بذر سالم، انعدام کاه و کلش، استفاده از ارقام مقاوم، خودداری از کشت عمق بذر توصیه می‌شود. انجام تحقیقات و بررسی درخصوص کترل شیمیایی نیاز است.

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنگ‌های غلات (گندم) <i>Puccinia spp.</i>	سایپروکونازول تبوکونازول فلوتیریافول پروپیکونازول سایپروکونازول + پروپیکونازول فلوریلازول + کاربندازیم*	SL 10% EW25% SC12.5% EC 25% EC33% SC37.5% SC 46% SC 28% SC 49/7%	۰/۵ لیتر ۱ لیتر ۰/۵ لیتر ۱ لیتر ۴/۰ لیتر ۱ لیتر ۰/۶ لیتر ۰/۷۵ لیتر ۵۰۰ میلی لیتر	طبق دستور و بر اساس پیش‌آگاهی	مبارزه شیمیایی به محض مشاهده علامت بیماری و به روش کانون‌کوبی در صورت ایدئی انجام شود. استفاده از ارقام مقاوم و متحمل، تراکم مناسب بونه، رعایت زمان کاشت مناسب، استفاده متعادل از کود سرک و پیاس، جلوگیری از هر گونه عاملی که باعث افزایش علفی شدن گیاه شود و کشت موzaیکی (کشت چند رقم با درجه حساسیت و مقاومت‌های مختلف) توصیه می‌شود.
سفیدک پودری (سطحی) <i>Blumeria graminis</i>	پروپیکونازول**	EC25%	۰/۵ لیتر ۱ لیتر	گندم: ۰/۵ لیتر جو: ۱ لیتر	انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود. در صورت نیاز به مبارزه شیمیایی از سوموم توصیه شده برای زنگ‌های غلات می‌توان استفاده کرد. استفاده از ارقام مقاوم یا متحمل، تناوب، از بین بردن بقایای گیاهی، شخم عمیق، مصرف متعادل کود ازته و تنظیم دور آبیاری توصیه می‌شود.
پاخوره غلات <i>Gaeumannomyces graminis var. tritici</i>					مبارزه زراعی: کم کردن مصرف کودهای ازته با بینان نیتریت و نیترات و اجرای تناوب کشت پیشنهاد می‌گردد. کنترل علف‌های هرز، آبیاری به موقع، از بین بردن بقایای گیاهی، شخم عمیق بلافضله پس از برداشت، تهیه بستر مناسب کاشت و خودداری از مصرف بیش از حد بذر توصیه می‌شود. انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.
پوسیدگی طوفه و ریشه گندم <i>Fusarium spp.</i>					انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سپتوريوز خوش <i>Phaeosphaeria nodorum (Stagonospora nodorum)</i>					اجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.
فوازاریوم خوش گندم <i>Gibberella zaeae (Fusarium graminearum) F. Culmorum</i>	سایبروکونازول + کاربندازیم پروپیکونازول	SC42% EC 25% SC 49.7% SC 46%	۰/۵ لیتر ۱ لیتر ۰/۵ لیتر ۰/۷ - ۰/۸ لیتر	۱ نوبت سپاشه در مرحله گل‌دهی (در صورت نیاز، تکرار سپاشه به فاصله ۷ روز)	توخیه‌های زراعی: تناوب، از بین بردن بقایای محصول، خودداری از کشت ارقام زودرس، شخم عمیق و به موقع، در صورت نیاز از سمومی که برای زنگ مصرف می‌گردد، در مرحله تورم خوش، استفاده‌گردد. استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌گردد. بدور تولید شده توسط پوئنه‌های آلووده به فوازاریوم خوش جایه‌های خاصی، هستند که مصرف آن‌ها برای انسان و دام زیان‌آور می‌باشد.
سپتوريوز برگی گندم <i>Mycosphaerella graminicola</i>	فلوزیلازول + کاربندازیم سایبروکونازول + پروپیکونازول	SC37.5% EC33%	۱/۲۵ لیتر ۰/۳ لیتر	به محض بروز عالمی بیماری و حتی الامکان قبل از تشکیل پیکنیدهای قارچ عالی بیماری	آزمایش تحقیقی در خصوص مبارزه شیمیایی به عمل نیامده ولی طرح های تحقیقی - اجرایی اجام شده و یک مرحله سپاشه در مرحله تورم خوش توصیه شده است. رعایت تناوب ۲ تا ۳ ساله، آیش (۱ سال)، از بین بردن بقایای محصول، خودداری از کشت ارقام زودرس، شخم عمیق و به موقع و استفاده از ارقام متتحمل توصیه می‌شود.
نماد مولد زخم ریشه غلات <i>Pratylenchus thornei</i> <i>P. neglectus</i> <i>Paratylenchoides ritteri</i>					آیش و تناوب، تقویت خاک با کودهای شیمیایی، کشت زود و به موقع در کاهش میزان جمعیت پسیار مؤثر است.
نماد سیستی گندم و جو <i>Heterodera filipjevi</i> <i>H. latipons</i>					۱- آیش و تناوب با کشت نباتات غیرمزبان ۲- استفاده از ارقام مقاوم اجام آزمایشات لازم برای دستیابی به روش مناسب مبارزه با نماندها، توصیه می‌شود.
نماد گالزاری گندم <i>Anguina tritici</i>					۱- کشت بذر سالم و بدون گال از طریق پوچاری ۲- انهدام گالهای حاوی نماند از طریق خرد کردن (کنسانتره) ۳- کنترل علفهای هرز مثل بولاف و چاودار ۴- تناوب دو ساله
اسکالد جو <i>Rhynchosporium secalis</i>	ایماز الیل*	LS 5%	۱ در هزار ضدعقوی بذر		

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سومو تووصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز کشیده برگ</u>	دیکلوفوب متیل	EC 36%	۲/۵ لیتر	بعد از رویش در مرحله ۴ - ۲ برگی شدن علفها تا اوایل ساقه رفتن گندم و جو	دیکلوفوب متیل یولاف و چشم را بیشتر کنترل می‌کند. زمان مناسب برای مبارزه به طور کلی از اول تا پایان پنجه زدن گندم بوده و از اختلاط آن با پهن برگ‌کشن‌های رایج خودداری شود. با برماسید و گرانستار قابل اختلاط است.
بولاف بهاره <i>Avena fatua</i>	فلم‌پروب ام ایزوپروپیل	EC 20%	۳ لیتر	۴ - ۲ برگی شدن علفها (۳) برگه شدن تا ساقه رفتن گندم)	فلم‌پروب ام ایزوپروپیل برای مبارزه علیه بولاف و حشی حداقل با یک هفته فاصله با نورودی مصرف شود، در مواردی که مقاومت بولاف به بازارنده‌های ACCase اتفاق افتاده است کاربرد آن تووصیه می‌شود.
بولاف زستانه <i>Avena ludoviciana</i>	کلودینافوب پروپارڈیل	EC 8%	۰/۸ - ۱ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	کلودینافوب پروپارڈیل در صورت اختلاط با نورودی به میزان ۱ لیتر در هکتار مصرف شود، در مزارع جو اکیدا" مصرف نشود. سپاهی با هوایما و سپاشهای پشت تراکتوری انجام شود.
گونه‌های خونی علف <i>Phalaris spp.</i>	فنوكسابروب بی- اتیل + مفن پایردی اتیل چشم را کنترل نمی‌کند.	EW 7.5%	۰/۸ - ۱ لیتر	در مرحله پنجه زدن علف هرز	فنوكسابروب بی- اتیل + مفن پایردی اتیل توکاپروب بی- اتیل + مفن پایردی اتیل چشم را کنترل نمی‌کند.
گونه‌های چرم <i>Lolium spp.</i>	پینوكسادون + مویان	EC 5%	۱/۲ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	
دم رویاهی کشیده <i>Alopecurus myosuroides</i>	پینوكسادون + کلودینافوب پروپارڈیل	EC 5%	۱/۲ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	
جودره <i>Hordeum spontaneum</i>	پینوكسادون + کلودینافوب پروپارڈیل	EC 5%	۱/۲ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	
جوو حشی ^۱ <i>Hordeum murinum</i>	پینوكسادون + کلودینافوب پروپارڈیل	EC 5%	۱/۲ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	
چاودار <i>Secale cereale</i>	پینوكسادون + کلودینافوب پروپارڈیل	EC 5%	۱/۲ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	
گونه‌های بروموس <i>Bromus spp.</i>	پینوكسادون + کلودینافوب پروپارڈیل	EC 5%	۱/۲ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سوموم توصیه شده	فرموالاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علفهای هرز کشیده برگ و پهن برگ (علفکشی‌های دومنظوره گندم)	سولفوسولفوروں	WG75%	۴ - ۱ برگی علف هرز	از مصرف سولفوسولفوروں در مزارع جو خودداری شود. در صورت کاربرد سولفوسولفوروں در مزارع گندم، از کشت محصولات چندر قند، آفتابگردان و سورگوم در فصل بعدی اجتناب شود.	
ایزوپروتوروں + دی‌فلوفن کان	SC55%	۲ - ۲/۵ لیتر	پیش رویشی(کاشت گندم ، صرف آن و سپس آبیاری)	سولفوسولفوروں + مت‌سولفوروونمتبل فقط در مزارع گندم مصرف شود، چون دارای حرکت زیاد درخاک است و به طور کلی اسیدیته خاک، بیزان مواد آلی و بازنده‌گی از عوامل اصلی تعیین کننده بیزان حرکت آن درخاک است، لذا در برخی شرایط خاص سبب ایجاد خسارت به محصولات حساس اطراف و یا بعدی در تراویب می‌شود. سولفوسولفوروں، سولفوسولفوروں + مت‌سولفوروونمتبل و مزوسولفوروں متبل + یدوسولفوروونمتبل + مفن پایرده اتیل (OD1.2% (صرفاً برای گندم توصیه می‌شود. سولفوسولفوروں و سولفوسولفوروں + مت سولفوروونمتبل در مواردی که علف هرز غالباً مزرعه جو وحشی و جودره می‌باشد توصیه می‌گردد. سولفوسولفوروں، سولفوسولفوروں + مت سولفوروونمتبل و مزوسولفوروونمتبل + یدوسولفوروونمتبل + مفن پایرده اتیل (OD1.2% (صرفاً برای گندم توصیه می‌گردد. نظر مقاومت به علفهای هرز می‌باشد لذا از مصرف متواالی آنها جداً خودداری شود.	
مزوسولفوروونمتبل + یدوسولفوروون متبل + مفن پایرده اتیل	WG80%	۴۰ - ۴۵ گرم به همراه ۱۲۵۰ میلی لیتر سورنکتانت	از ۳ برگی تا انتهای پنجه‌زنی		
یدوسولفوروونمتبل سدیم + مزوسولفوروونمتبل + دیفلوفنکان + ایمن کننده	OD1.2%	۱/۵ لیتر	۱/۶ لیتر	ایمن کننده	

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز پیچک خردل و خشی <i>Sinapis arvensis</i>	توفوردی	SL 72%	۱ - ۱/۵ لیتر	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	توفوردی را برای علف‌های هرز دانه‌ی مانند پیچک، تالخه و کنگر می‌توان حداً تا ۲ لیتر در هکتار با نظر کارشناس در مرحلهٔ غنچه و گل علف هرز و پس از دانه‌بندی گندم (جهت کنترل علف‌های هرز سال آینده) مصرف کرد. در مزارع گندم همچوar با محصولات حساس، در شرایط کاملاً بدون باد سپاشی شود.
تبجeh و حشی <i>Raphanus raphanistrum</i>	توفوردی + ام سی بی آ	SL 67.5%	۱ - ۱/۵ لیتر	پس روپیش، مرحلهٔ ۴ - ۲ برگی شدن علف هرز	پس از سپاشی با توفوردی، شستشوی سپاش طبق دستورالعمل‌های مربوطه ضروری است.
تللمی <i>Rapistrum rugosum</i>	بروموکسینیل	SL 22.5%	۰/۵ لیتر	در هنگام ۴ - ۲ برگی شدن علف‌ها	بروموکسینیل قابل اختلاط با سوموم باریک‌برگ گش است، در جایی که احتمال drift وجود دارد، در محصولات تحت نتش آبی مصرف نشود.
گونه‌های ماشک <i>Vicia spp.</i>	تری‌بنورون‌متیل	DF 75%	۲۰ - ۲۵ گرم	۵ برگی شدن گندم	مکوبروپ‌بی + دیکلوبروپ‌بی + ام سی بی آ بهشت برای کنترل پنیرک مؤثر است.
گونه‌های بی‌تر راخ <i>Galium spp.</i>	مکوبروپ‌بی + دیکلوبروپ‌بی + ام سی بی آ	SL 60%	۰/۵ لیتر	قبل از کاشت تا اواسط پنجاه‌زی گندم	تبجeh زمان مصرف تری‌بنورون‌متیل از اول تا پایان پنجه‌زنی است.
گونه‌های شقابیق <i>Papaver spp.</i>	تریبوتروین + تریاسولفلورون	WG 64%	۲۰۰ - ۲۵۰ گرم	۴ - ۲ برگی علف‌ها	تریبوتروین + تریاسولفلورون سبب ایجاد خسارت به گندم می‌شود.
گونه‌های خلخلو و خشی <i>Lathyrus spp.</i>	بروموکسینیل + ام سی بی آ	EC40%	۱/۵ لیتر	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	با توجه به اینکه شیرینیان به صورت لکه‌ای در مزارع گندم ظاهر می‌شود، کاربرد توفوردی به میزان ۲ لیتر در هکتار در مرحلهٔ ظاهر گندم در همان محل لکه‌ها توصیه می‌شود. تری‌بنورون‌متیل، برومکسینیل + ام سی بی آ، دای کامبا + تریاسولفلورون، دای کامبا + توفوردی
کنگر و حشی <i>Cirsium arvense</i>	دای کامبا + توفوردی	SL46.4%	۰/۸ لیتر	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	دای کامبا + توفوردی
سلمک <i>Chenopodium album</i>	دای کامبا + تریاسولفلورون	WG70%	۱۶۵ گرم	با محوریت ارشته خطایی	دای کامبا + تریاسولفلورون
سرشکافته <i>Cephalaria syriaca</i>	بروموکسینیل + توفوردی	EC 56%	۱/۲۵ - ۱/۵ لیتر	علف‌های هرز سمج (ارشته خطایی و پیچک پند)	بروموکسینیل + توفوردی
پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i>	بنتازون + دیکلوبروپ	SL 56.6%	۲ لیتر		بنتازون + دیکلوبروپ
ماستونک <i>Turgenia latifolia</i>					گونه‌های پنیرک
تلخ <i>Malva spp.</i>					گونه‌های پنیرک
شیرینیان <i>Glycyrrhiza glabra</i>					

نام محصول: برنج					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه‌خوار برنج <i>Chilo suppressalis</i>	دیازینون دیازینون	G 10% G 5% G 4% G 0.2%	۱۵ کیلوگرم “ ۳۰ “ ۴۰ “ ۲۰		مبارزه غیرشیمیایی: زمان‌بندی تاریخ کاشت در ارقام زود، میان و دیررس به منظور تنظیم و کوتاه شدن دوره برداشت، شخم، آب تخت اراضی و انهدام علف‌های هرز حاشه‌ی مزارع قبل از شکار اولین پرونده انجام شود. مبارزه بیولوژیک: با استفاده از زنبور تریکوگراما ۳-۴ نوبت با توجه به دستورالعمل توصیه می‌شود. از دیازینون G ۱۰٪ برای مبارزه در خزانه و مزرعه، از دیازینون ۵٪ با نظر کارشناس برای مبارزه در شالیزار به میزان ۳۰ کیلوگرم و از کارتاب در نوبت دوم با نظر کارشناس و به میزان ۴ کیلوگرم استفاده شود. استفاده از دیازینون EC ۶۰٪ به میزان یک لیتر در هکتار صرفه در محدوده ظهور حداقل لاروهای نورس، به خصوص برای نسل‌های آخر و زیر نظر کارشناس انجام شود.
کرم سبز برگ‌خوار برنج <i>Naranga diffusa</i> (<i>N. aenescens</i>) کرم برگ‌خوار تک نقطه‌ای <i>Mythimna unipuncta</i> (<i>Cirphis unipuncta</i>)	تری‌کلروفون* مالاتيون*	SP 80% EC 57%	۱ کیلوگرم ۲ لیتر	به محض مشاهده اولین علائم خسارت	در حاشه‌ی مزارع و مناطق سایه‌گیر مبارزه بایستی به صورت موضعی انجام گیرد.
گونه‌های مگس خزانه <i>Ephydria spp.</i>	تری‌کلروفون	SP 80%	۱ کیلوگرم	با مشاهده آفت با نظر کارشناس	محلول پاشی در خزانه انجام شود. در مناطق جنوب، با توجه به فعالیت پارازیت‌ها، حتی المقادیر سمیابی انجام نشود و در صورت لزوم، با احتیاط و با نظر کارشناس انجام گردد.
کرم ساقه‌خوار (سزامیا) <i>Sesamia nonagrioides</i>	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر	اواسط مرداد و اواسط شهریور	این آفت ۳ نسل دارد. با توجه به نظر کارشناس شبکه مراقبت و پیش‌آگاهی مبارزه صورت گیرد.
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>					آزمایش سموم جدید و موثر جهت مبارزه پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: برنج					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پلاست برنج	تری سیکلазول کاربوروپاپید تیوفانات متیل + تری سیکلازول تری فلوکسی استروین + تیوکونازول ایزوپروتیولون	WP 75% SC30% WP 72.5% WG75% EC 40%	۰/۵ کیلوگرم ۴۰۰ میلی لیتر ۰/۴ - ۰/۵ کیلوگرم ۱۶۰ گرم ۱/۲۵ لیتر	در خزانه به محض مشاهده عالم و در مزرعه پس از ظهور ۳۰ - ۴۰ درصد خوشها	استفاده از ارقام مقاوم توصیه می شود. مبارزه بر اساس پیش آگاهی و دستورالعمل صورت گیرد. کاربرد تری فلوکسی استروین + تیوکونازول به صورت حداقل دو نوبت سپاهشی در سال و در تناوب با سایر قارچ کنندهای توصیه می شود.
شیت بلاست	ایپرودون + کاربندازیم پروپوکونازول تری فلوکسی استروین + تیوکونازول <i>Bacillus subtilis</i> کانگ می	WP 52.5% EC 25% WG75% WP	۱ کیلوگرم ۱ لیتر ۱۶۰ گرم ۱۸۰ گرم در هکتار	در صورت آلدگی ۲۰٪ از ساقه های برنج پروپوکونازول به صورت محلول پاشی استفاده شود. در صورت لزوم، سپاهشی ۱۰-۱۵ روز بعد تکرار شود. انجام تحقیقات جهت معروف قارچ کنندهای جدید نیاز می باشد.	
لکه قهوه ای	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ در هزار	ضدغونوی بذر قبل از کاشت	ضدغونوی بذر برنج به مدت ۲۴ ساعت در محلول ۲ در هزار صورت گیرد.
پوسیدگی طوفه و ریشه (جبیرلا)	کاربوکسین تیرام تیوفانات متیل تیرام تری فلومیزول فلودیوکسوتیل اکسید من	WP 75% WP 80% EC 15% FS 2.5% WG 75%	۲ در هزار ۳ در هزار ۳۰ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر ۲۰۰ میلی لیتر برای یک صد کیلوگرم بذر ۱۳۰ گرم برای یک صد کیلوگرم بذر	ضدغونوی بذر قبل از کاشت	بذر به مدت ۲۴ ساعت در محلول سمی خیسانده و سپس برای جوانه زدن در گرمخانه نگهداری شود. تیوفانات متیل تیرام، تری فلومیزول و فلودیوکسوتیل منحصراً "جهت کاربرد در شمال کشور" می باشد.
سیاهک دروغی برنج	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۱ کیلوگرم		کشت ارقام مقاوم و مصرف متعادل کود ازته در پیشگیری از بیماری نقش مهی دارد.

نام محصول: برنج

نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علفهای هرز	بوتاکلر	EC 60%	۳ - ۴ لیتر		بوتاکلر برای مبارزه در خزانه و مزرعه مناسب است (اثر بوتاکلر در زمینهای باتلاقی باید برسی گردد).
سوروف	بوتاکلر	G5%	۴۰ - ۴۵ کیلوگرم	۷ - ۴ روز پس از نشا و قبل از دو برگی شدن سوروف	تبیینکارب باید بعد از نشاکاری و بعد از غرقاب استفاده شود و تا سه روز از خروج آب جلوگیری گردد.
<i>Echinochloa crus-galli</i>	بوتاکلر	EW 60%	۳ - ۴ لیتر		مولبیت پیشتر برای کنترل سوروف تا مرحله دو برگی (در کشت نشاپی و مستقیم) در مزارع برنج نیز مصرف می شود. برای خزانه کشت های نشاپی و مستقیم، آب باید کاملاً تحت کنترل باشد.
گونه های اویارسلام	تبیینکارب	EC 50%	۵ - ۶ لیتر		بروپانیل مخصوص کشت نشاپی (۷-۴ روز پس از نشاء و تا مرحله ۲-۴ برگی شدن سوروف) و بن سولفورون متیل در کشت مستقیم و نشاپی استفاده شود.
<i>Cyperus spp.</i>	تبیینکارب	G6%	۵۰ کیلوگرم		از مصرف توغوردی در نزدیکی مزارع پنبه و گوجد فرنگی (به طور کلی مزارع حساس به توغوردی) و همچنین دمای کمتر از ۱۲ درجه سانتیگراد خودداری شود.
قاشق واش	مولیت	EC 71%	۵ - ۶ لیتر		سینتوسولفورون علیه علفهای هرز بهن برگ و جگن ثبت شده است. ذی بالا جهت مبارزه با علفهای هرز مقاوم تر مانند تیرکمان آبی بکار برد شود.
<i>Alisma plantago- aquatica</i>	بروپانیل	SL 12%	۴ - ۳/۵ لیتر	دو برگی شدن سوروف	آگزادیازون
تیرکمان آبی	بن سولفورون متیل	EC 36%	۱۰ - ۱۵ لیتر		از مصرف توغوردی در نزدیکی مزارع پنبه و گوجد فرنگی (به طور کلی مزارع حساس به توغوردی) و همچنین دمای کمتر از ۱۲ درجه سانتیگراد خودداری شود.
<i>Sagittaria sagittifolia</i>	توغوردی	DF 60%	۵۰ - ۷۵ گرم	در مرحله ۵ تا ۷ برگی شدن برنج	سینتوسولفورون علیه علفهای هرز بهن برگ و جگن ثبت شده است.
گونه های سیرپوس (پیزور)	سینتوسولفورون	SL 72%	۱/۰ - ۳ لیتر		آنبلوفوس + انوکسی سولفورون علیه علفهای هرز بهن برگ، سوروف و جگن ثبت شده است.
سل واش	WG 20%	۱۰۰ - ۱۵۰ گرم			پرتبلاکلر علیه سوروف و جگن با تاثیر کم روی قاشق واش ثبت شده است.
<i>Monochoria vaginalis</i>	پرتبلاکلر	SC 31.5%	۳ لیتر	۶ روز بعد از نشا	اکسادیارژیل علیه علفهای هرز بهن برگ و خانواده اویارسلام در زراعت برنج به صورت پیتازون علیه علفهای هرز بهن برگ و خانواده اویارسلام در زراعت برنج به صورت پس از ظهور کاربرد دارد. برای سپاهشی پیتازون باسته آب مزرعه تخلیه شود.
پاسپالوم	اکسادیارژیل	WG80%	۱۲۵ - ۱۵۰ گرم		در مواد همه علف کش های برنج غیر از توغوردی و پیتازون برای ۳ - ۲ روز پس از سپاهشی از تعییض آب کرت ها خودداری شود. کنترل پاسپالوم در حاشیه شالیزار برای جلوگیری از ورود آن به داخل شالیزار ضروری است.
<i>Paspallom dilatatum</i>	اکسادیارژیل	EC30%	۳ - ۳/۵ لیتر		پیکسولام و پیس پریباک سدیم وید
<i>Paspallom distichum</i>	پیتازون	SL48%	۴ - ۳ لیتر	۷ - ۵ برگی شدن برنج	پیکسولام و پیس پریباک سدیم (نومینی)
	پنوكسولام	SC 24%	۱۵۰ میلی لیتر		پیس پریباک سدیم (کلین وید)
	پیس پریباک سدیم (کلین وید)	OF 10%	۲۵۰ میلی لیتر در کشت مستقیم و نشاپی	۴ - ۲ برگی علفهای هرز	ا توکسی سولفورون + تریامافون
	ا توکسی سولفورون + تریامافون	SC 40%	۶۰ میلی لیتر در کشت مستقیم و نشاپی	۴ - ۲ برگی علفهای هرز	فلوستوسولفورون
	WG 30%	۱۰۰ گرم		علفهای هرز یکساله	
	WG 30%	۱۵۰ گرم		علفهای هرز چندساله	
	WG 10%	۳۰۰ گرم		علفهای هرز غالب شالیزار	

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم سبب <i>Cydia pomonella</i> (<i>Laspeyresia pomonella</i>)	فوازان دیازینون سایپرمترين استامی پرید ایندوکساکارب تاکلورید لوفورون کلربریفس متیل دیفلوبنزورون کانولن	EC 35% EC 60% EC 40% SP 20% SC 15% OD 24% EC5% EC40% SC 48% WP	۱/۵ در هزار ۱ در هزار ۷۵ میلی لیتر در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۴۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۱ در هزار ۱/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۵۰ در هزار	با توجه به اطلاعه های پیش آگاهی یا نظر کارشناس منطقه	استفاده از موامل کترول بیولوژیک ثبت شده از جمله زنبور تربوکگراما با توجه به دستورالعمل، روغن پاشی به نسبت ۱۰ - ۵ در هزار در نسل اول و دوم جهت از بین بردن تخمه های نسل اول و دوم، رعایت اصول با غایتی و جمع آوری میوه های آلدۀ ارکان اصلی مارže تلقیقی با آفات سبب را تشکیل می دهدن. استفاده از تله های فرمونی جهت ردیابی آفت، استفاده از کارتون یا گونی در دور تنه درختان در انتقال جمعیت از نسلی به نسل دیگر و از سالی به سال دیگر موثر می باشد.
کرم به <i>Euzophera bigella</i>	ایندوکساکارب تاکلورید لوفورون دیفلوبنزورون کانولن	SC 15%	۰/۴۵ در هزار	استمامی پرید ایندوکساکارب در مناطق کوهستانی برای مبارزه با نسل آفت از مطلوب تری دارد.	
<i>Grapholitha funebrana</i>	لوفورون کلربریفس متیل دیفلوبنزورون کانولن	EC40% SC 48%	۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۵۰ در هزار	در مناطقی که خسارت لیسه نیز وجود دارد، پیشنهاد می شود در نوبت اول برای کترول هر دو آفت از سم ایندوکساکارب با لوفورون استفاده شود. ایندوکساکارب و لوفورون با توجه به ماهیت عملکرد آنها، باید ۴ - ۳ روز قبل از تبیه ترکیبات حشره کش استفاده شود.	
کنه قرمز اروپائی <i>Panonychus ulmi</i>	کلوفتزین بنزوکسی میت پروپارزیت فن پروپیترین فنازاكوین بروموجروپلات * فن پیروكسی میت اتوکسازول اسپیرودیکلوفن (انویدور و ترمیتانور) اسپیرودیکلوفن (اسپیدور) بی فنازیت روغن امولسیون شونده دی فلورویدازین اس کوئینتوسیل	SC 50% EC 20% EC 57% EW 57% EC10% SC 20% EC 25% SC 5% SC 10% SC 24% SC 24% SC 24% O 80% SC 20% SC 15%	۰/۳ - ۰/۵ در هزار ۱/۵ در هزار ۱ در هزار ۱ در هزار ۱/۵ - ۲ در هزار ۰/۴ در هزار ۱ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۶ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۷ در هزار ۱/۵ - ۲ در صد ۰/۳ در هزار ۱ - ۱/۲۵ در هزار	سمپاشی اول پیش بهاره و سمپاشی های بعدی با مشاهده میانگین ۲ الی ۳ عدد از مراحل متحرک که روی برگ و یا آلدگی برگ های نمونه برداری شده از جمیع برگ (در صورت نیاز به فاصله ۱۵ - ۱۰ روز بعد با نظر کارشناس تکرار شود.)	به طور کلی کنه کش ها باید در تناوب با یکدیگر مصرف شوند. هرس علف های هرز پهن برگ و تا حد امکان اجتناب از سمپاشی بر علیه آنها رعایت گردد. پروپارزیت روی گلابی و به مصرف نشود. سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفات صورت گیرد. فن پروپاترین ترجیحاً در فصل بهار مصرف شود. اتوکسازول روی کنه بالغ اثر ندارد. روغن امولسیون شونده به صورت پیش بهاره و در تناوب با سایر کنه کش ها تحت مدیریت IPM مصرف شود. از اختلاط کنه کش ها با قارچ کش ها جداً اجتناب شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه‌های تارن <i>Tetranychus spp.</i>	بنزوکسی میت پروپارژیت بروموپرولاید*	EC 20% EC 57% EC 25% SC 5% SC10% SC24%	۱ در هزار ۱ در هزار ۱ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ - ۰/۶ در هزار	اوایل تابستان با نظر کارشناس (ترویج مبارزه با مشاهده ۲ - ۳ کنه متحرک و یا ۲۰٪ آلدوجی برگ‌های نمونه برداشته شده)	رعایت اصول به زراعی؛ هرس علف‌های هرز پهن برگ و تا حد امکان اجتناب از سمپاشی بر علیه آنها رعایت گردد. حفظ رطوبت باع و کوتاه نگهداشتن پوشش گیاهی باع در کنترل جمعیت آفت بسیار مؤثر است. سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفات صورت گیرد و از سمپاشی در دیگر ساعت روز خودداری شود.
لیسه درختان میوه <i>Yponomeuta padellus</i> لیسه سیب <i>Y. malinellus</i>	مالاتیون دیازینون * <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	EC 57% EC 60% -	۲ در هزار ۱ در هزار طبق برچسب	پس از متورم شدن جوانه‌ها و درست قبل از باز شدن گل‌ها	در صورتی که اختصاصاً برای لیسه سمپاشی می‌شود ترجیحاً "از سم مالاتیون استفاده شود. اگر جمعیت کم باشد در تلفیق با دیگر آفات از سموم نفوذی استفاده شود. این آفت در صورت مبارزه شیمیایی با سایر حشرات زیان‌آور باگات، معمولاً خسارت ایجاد نمی‌کند. کاربرد Bt جهت کنترل لاوهای سینن پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌گردد.
مینوز لکه گرد سیب <i>Leucoptera malifoliella</i>	دیفلو بنزورون دلتمترین پرمترین فن والریت استامی پرید	WP 25% EC 2.5% EC 25% EC20% SP 20%	۰/۵ در هزار “ “ “ ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار	طبق نظر کارشناس	در نسل اول در تلفیق با نسل اول کرم سیب از یک ترکیب پایبرترونید برای کنترل هر دو آفت استفاده شود. در نسل‌های دوم و سوم به علت فعالیت دشمنان طبیعی ترجیحاً "مبارزه شیمیایی صورت نگیرد.

نام محصول: درختان لیموه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
برگخوار و جوانهخوار <i>Archips sp.</i>					در صورت لزوم مبارزه شبیهایی، با نظر کارشناس منطقه در زمان ظهور غنچه و قبل از باز شدن گل‌ها در تلفیق با سرخرطومی و یا لیسه سبب انجام شود.
پسیل گلابی <i>Psylla pyricola</i>	فروزان دیازینون روغن امولسیون‌شونده دینفلوبنزورون لوفنورون	EC 35% EC 60% O 80% SC 48% EC5%	۱/۵ در هزار ۱ در هزار ۰/۵ در صد ۱ در هزار	هم‌زمان با تورم جوانه‌ها و بلاعاصله پس از ریختن گلبرگ‌ها با توجه به تراکم آفت	نصب تله‌های زرد رنگ قبل از تورم جوانه‌های گل برای نظارت بر فعالیت آفت. سپاهشی پیش‌بهاره با استفاده از دیازینون و روغن امولسیون‌شونده توصیه می‌شود. در صورت نیاز به سپاهش مجدد، ترجیحاً در تلفیق با کرم سبب با کرم به صورت گرد. در صورت زیاد بودن ترشحات قبل از سپاهشی، درخت با آب شستشو شود. آزمایش و بررسی سموم جدید پیشنهاد می‌شود.
پروانه فری (کرم خراط) <i>Zeuzera pyrina</i>	فرومون اخلاق در جفت گیری		۳۰۰ عدد		تفویت درخت، آبیاری منظم و رعایت اصول باغبانی شرط اول در پیشگیری و مهار آفت است. استفاده از جلب‌کننده‌های فرمونی به منظور ردیابی توسعه تله‌های فرمونی به تعداد ۲ عدد در هکتار در ارتفاع ۴ الی ۶ متری از سطح زمین و همچنین تله‌های نوی جهت شکار آنوه و همچنین پوشاندن دلانهای فعال لاروی در پایین آوردن جمعیت آفت بسیار مؤثر است.
سوسک شاخک بلند <i>Osphranteria Coerulescens</i>					رعایت اصول باغبانی، از جمله تقویت درختان و آبیاری منظم، هرس و سوزاندن سرشاخه‌های آلوهه بلاعاصله پس از ظهور علامه و کشت گیاهان نله جهت جمع آوری حشرات بالغ توصیه می‌گردد. آزمایش ترکیبات کم خطر و موثر جهت کنترل پیشنهاد می‌گردد.
پروانه زنبورمانند <i>Synanthedon myopaeformis</i>					رعایت اصول باغبانی تقویت درختان و ممانعت از هر گونه نتش‌های آبی و همچنین پوشاندن مدخل‌های نفوذی لاروها در کنترل این آفت اهمیت ویژه‌ای دارد. از تله‌های فرمونی به تعداد ۲ عدد در هکتار جهت ردیابی آفت در هر استگاه استفاده شود. با توجه به حذف سمومی که قبلاً در کنترل این آفت کاربرد داشته است، لزوم انجام آزمایشات تحقیقاتی جهت بررسی سموم موثر، ضروری می‌باشد.

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شنه سبز سبب <i>Aphis pomi</i>	اکسیدیمتون متیل	EC 25%	“ ”	با نظر کارشناس و در صورت وجود آفت به تعداد کافی	در صورت ضرورت برای شته‌هایی که ایجاد پیچیدگی می‌کنند از سوموم سیستمیک استفاده شود.
شنه خونی سبب <i>Eriosoma lanigerum</i>	مالاتیون	EC 57%	۲ در هزار	مبارزه پیش بهاره با یکی از سوموم فسفره تماسی، ترجیحاً، سوموم پرداام در اوایل فصل و سوموم کم‌دومام در اواخر فصل مصرف شوند.	
شنه سبز هلو <i>Myzus persicae</i>	پیریمیکارب*	DF 50%	۰/۵ در هزار	روغن پاشی پیش بهاره علاوه بر تخم کنه قرمز اروپایی تخم شنه سبز سبب رانیز کنترل می‌کند.	
شنه خالدار هلو <i>Pterochloroides persicae</i>	پیریمیکارب*	WP 50%	۰/۵ در هزار	اکسیدیمتون متیل برای درختان هلو و شلیل توصیه نمی‌شود.	
	هپتنفوس*	EC 50%	۱ در هزار	انجام آزمایشات برای دستیابی به سوموم مناسب توصیه می‌شود.	
	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار		
کرم سفید ریشه <i>Polyphylla olivieri</i>	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار در زمین‌های سبک و ۱/۵ در هزار در زمین‌های سنگین	جمع‌آوری و از بین بردن حشرات کامل، بیل زدن باغ در بهار و محلول پاشی پای درخت برای تقلیل جمعیت آفت موثر است.	
				بهتر است پس از ریختن محلول پای درخت یک آبیاری سبک رانیز انجام شود. تداوم مدیریت آفت برای سه‌سال متوالی در مناطق آلوهه‌ الزامی می‌باشد. انجام آزمایشات سوموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.	
مگس گیلاس <i>Rhagoletis cerasi</i>	تری‌کلروفن*	SP 80%	۱ در هزار	شخم پاییزه به عمق حداقل ۲۰ سانتی‌متر در سایه‌انداز پای درخت توصیه می‌شود. به زمان مصرف و دوره کارنس سوموم توجه شود.	
	مالاتیون	EC 57%	۲ در هزار	در صورت عدم دسترسی به پودر دیازینون از دیازینون EC می‌توان به نسبت ۱ در هزار استفاده کرد.	
				استفاده از تله‌های زرد رنگ به همراه لور چهت ردیابی و کنترل آفت (تله‌های فرمونی چهت ردیابی آفت و کارت‌های زرد عمودی همراه با بدون جلب کننده به تعداد ۱ عدد برای هر درخت) چهت کنترل آفت کاربرد دارد.	
				در صورت ظهور آفت قبل از تغییر رنگ میوه یک نوبت سماپاشی انجام شود. بررسی سوموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.	

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنبور مغز خوار پادام <i>Eurytoma amigdali</i>					جمع آوری همگانی و معده نمودن میوه‌های آلوده روی درخت و زیر درخت توصیه می‌شود.
زنبور گلابی <i>Hoplocampa brevis</i> زنبور گوجه <i>Hoplocampa flava</i>	فوازان	EC 35%	۱/۵ در هزار	زنبور گلابی: بعداز ریزش یک‌چهارم گلبرگ‌ها (علیه حشرات کامل) و بعد از ریزش سه‌چهارم گلبرگ‌ها (علیه لاروها) زنبور گوجه: از زمان ریزش گلبرگ‌ها تا یک هفته پس از آن	شخم پای درخت و بخ آب زمستانه در کاهش جمعیت آفت مؤثر است.
سوسک گرده‌خوار <i>Epicometis hirta</i> <i>Oxythirea cinctella</i>					۱- کشت گیاهان تله در اطراف باغ ۲- جمع آوری مکانیکی با تکان دادن شاخه‌های درخت ۳- اجتناب از کشت مخلوط درختان ۴- جلوگیری از انبساط مواد پویسیده گیاهی و کود حیوانی در مجاورت باغها تحقیقات لازم جهت استفاده از تله‌های رنگی و بهترین نوع گیاهان تله پیشنهاد می‌شود.
شپشک آسیایی <i>Chlidaspis asiatica</i> (<i>Neochionaspis asiatica</i>) شپشک واوی <i>Lepidosaphes malicola</i> سپردار بخش <i>Parlatoria oleae</i> شپشک سان‌زوze <i>Diaspidiotus perniciosus</i> شپشک گوجه <i>Diaspidiotus prunorum</i> شپشک (توت) سفید هلو <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> شپشک‌های نرم‌تن <i>Pseudococcidae</i>	ایتون کلرپرینفوس روغن امولیسیون‌شونده دیازینون*	EC 47% EC 40.8% O 80 % EC 60% SC 10%	۱/۵ در هزار ۱-۱/۵ در هزار ۲-۱/۵ در صد ۱/۵ در هزار ۰/۷۵ در هزار	در صورت وجود آفت به تعداد کافی و یا توجه به پیش‌آگاهی	از زنبور پرسپالتلا روی ۱۰-۵ شاخه پنجاه سانتی‌متری پوشیده از شپشک با توجه به دستورالعمل ۱ نوبت استفاده گردد. سپاهشی پیش بهاره با روغن در کنترل و کاهش جمعیت آفت موثر است. سپاهشی در طول فصل پس از خروج دوسوم پوره‌ها قابل از ترشح سیبر، همه‌ره با سه و ۰/۵ درصد روغن مصرف شود. در مرد سپردار بخش روغن به میزان ۲/۵ درصد توصیه می‌شود. از اختلاط روغن و کاتیان خودداری شود، در صورت لزوم کاربرد به فاصله ۱۰ روز از یکدیگر استفاده شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری						
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات	
سرخرطومی سیب و گلابی <i>Anthonomus pomorum</i>	فروزان	EC 35%	۱/۵ در هزار	در مرحله ظهور غنچه قبل از باز شدن گل‌ها در تلفیق با جوانه‌خوار و یا لیسه سیب مبارزه انجام شود.		
سرخرطومی‌های گیلاس و آلبالو <i>Rhynchites spp.</i>					شخم پای درخت پای درخت در اواخر پاییز و پیچ آب زمستانه در کاهش جمعیت آفت اهمیت دارد.	
سرشاخه‌خوار هلو <i>Anarsia lineatella</i>					روغن‌پاشی پیش بهاره در تلفیق با کنترل کنه و شنط توصیه می‌شود. آزمایشات لازم در خصوص روش‌های مناسب کنترل شامل بررسی سموم و فرمون‌ها پیشنهاد می‌گردد.	
مگس میوه مدبرانه‌ای <i>Ceratitis capitata</i>	۵۷				به بخش آفات مرکبات مراجعه شود.	
موش و رامین <i>Nesokia indica</i>	۳				در فصل گرما از طعمه آبدار استفاده شود. استفاده از تله‌های زنده‌گیر توصیه می‌شود. با توجه به اینکه در روز لانه توسط این موش‌ها بسته می‌شود، طعمه‌گذاری باید در غروب انجام گیرد.	
لکه سیاه سیب <i>Venturia inaequalis</i>	پیترانول	WP 25%	۰/۷۵ در هزار	سباچاشی اول از مرحله نوک تقره‌ای تا تورم جوانه‌های گل، سیماشی‌های بعدی در صورت نیاز و با نظر کارشناس پس از ریزش گلبرگ‌ها ، با توجه به چرخه زندگی بیمارگر	کاپتان دودین تری‌فلوکسی استروین کرزواکسیم میتل تری‌فلوکسی استروین + تیوکونازول تری‌فلوکسی استروین + فلوبیرام ماکلوبوتانیل	
لزوم مصرف در تناوب با دیگر قارچ‌کش‌ها		WP 40%	۰/۳ در هزار			

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک حقیقی سب <i>Podosphaera leucotricha</i>	دینوکاپ دینوکاپ سولفور تریفلوکسی استروین کرزواکسیم متیل تراتاکونازول تریفلوکسی استروین + تیوکونازول تریفلوکسی استروین + فلوبیرام	WP 18.25% EC 35% WP 80-90% WG50% WG50% EC10% WG75% SC 50%	1 در هزار 1 در هزار 4 - 3 در هزار 0/2 در هزار 0/2 در هزار 0/3 در هزار 0/3 در هزار 0/2 در هزار	اوین سمپاشی در مناطق گرم در زمان نورم جوانه و در مناطق معنده بلا خاصله بعد از ظهور غنچه با سموم غیر گوگردی تکرار سمپاشی حداقل 2 بار به فاصله ۱۰ - ۷ روز در بهار با نظر کارشناس و توجه به چرخه زندگی بیمارگر	هرس سرشاخهای آلوده همزمان با هرس میوه‌دهی و فرمدهی (واخر زمستان) و سوزاندن آنها توصیه می‌شود. از مصرف پیش از حد کوههای ازته خودداری شود. برخی از ارقام سبب مانند ارقام گلاب نسبت به سولفور حساس می‌باشد. سولفور در دمای بین ۱۶ تا ۳۰ درجه سانتیگراد مصرف شود. از اختلاط سموم قارچ کش با کنه کش ها جداً اجتناب شود. از اختلاط سولفور با شترکش فوزالن اجتناب شود. دینوکاپ (کاراتان) با سموم حشره‌کش مخلوط نشود. کاربرد تراکونازول در سه نوبت صورتی شدن جوانه‌ها، اواسط دروه گلدهی و بعد از ریزش کامل گل توصیه می‌شود.
سفیدک حقیقی هلو و شلیل <i>Podosphaera pannosa</i> (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>persica</i>)	دینوکاپ دینوکاپ سولفور سولفور بوسکالید + پیراکلواستروین بوسکالید + کرزواکسیم متیل	EC 48% EC 35% WP 18.25% WP 80-90% SC 40% WG 38% SC 30%	1 در هزار 1 در هزار 4 - 3 در هزار 3/75 در هزار 0/7 در هزار 1 در هزار 0/5 در هزار	در زمان نورم جوانه‌ها، بعد از ربختن گلبرگ‌ها و تشکیل میوه، تکرار سمپاشی با نظر کارشناس به فاصله ۱۰ - ۷ روز و توجه به چرخه زندگی بیمارگر	اجنم عملیات با غایبی متناسب چهت تهیه هوا در بین ردیف‌ها، هرس علیه سفیدک پودری (سرشاخهای آلوده) به همراه هرس علیه شانکر سیتوسپورای و باردهی در پاییز پس از ریزش برگ‌ها توصیه می‌شود. (پس از هرس با اکسی‌کلورومس ۳ در هزار انداه‌های درخت سمپاشی شود).
آتشک درختان میوه دانه‌دار <i>Erwinia amylovora</i>	مخلوط بردو** اکسی‌کلورومس* اکسید مس بردو (بردوسیف) بردو (بردوفیکس)	WP 35% WG 75% SC18% SC18%	1 درصد قبل از باز شدن گلها ۰/۷ درصد در زمان گل ۳ در هزار قبل از باز شدن گلها ۲ در هزار در زمان گل ۱ در هزار ۸ در هزار در مرحله نورم جوانه و ۵ در هزار در سه مرحله ۵۰٪ و ۱۰۰٪ گل	نوبت اول قبل از نورم جوانه و نوبت های بعدی در زمان بازشدن ۵۰٪ و ۱۰۰٪ گلها (اگر میانگین دما زیر ۱۴ درجه سانتی‌گراد بود نیاز به مبارزه ندازد).	زمان و تعداد سمپاشی با توجه به اطلاعات پیش‌آگاهی شرط اول موقوفت در کنترل شبیهای است. روش‌های مبارزه: انهدام درختانی که بیش از ۵۰٪ آلودگی دارد، در آلودگی‌های کمتر از ۵۰٪ هرس شاخهای آلوده ۲۰ سانتی‌متر پایین‌تر از مرز آلودگی و سوزاندن آنها به محض مشاهده عالمان بیماری، ضدغونه و پوشاندن محل زخم و بریدگی‌ها با چسب پیوند و ضدغونه ایزار هرس، استفاده از ارقام منحمل، عدم استقرار کندوی زیبور عسل در مناطق آلوده توصیه می‌شود. توجه: در ترکیب بردو ۷۵٪ درصد در زمان گل، مقدار آهک ۱/۵ درصد در نظر گرفته شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پیچیدگی برگ هلو <i>Taphrina deformans</i>	کاپتان مخلوط بردو اکسی کلورومس اکسید مس بوسکالید + پیراکلواستروین*	WP 50% WP 35% WG 75% WG 38% SC 30% SC 20%	۲ در هزار ۳ در هزار ۴ در هزار ۵ در هزار ۶ در هزار ۷ در هزار	۱- در پاییز پس از ریزش برگ ها ۲- اوایل بهار قبل از تورم جوانه ها منطق خشک : ۰/۷ در هزار مناطق مرطوب : ۱ در هزار ۰/۵ در هزار ۵- ۸ در هزار	توجه: از مصرف مخلوط بردو در فصل رشد بر روی درختان هسته دار اجتناب شود.
بلایت گردو یا پوسیدگی منز گردو <i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>Juglandis</i>	اکسی کلورومس* مخلوط بردو*	WP 35%	۴ در هزار ۱ درصد	به شرح ستون ملاحظات	نویت اول مبارزه قبل از باز شدن کامل جوانه های گل و برگ ترجیحاً با مخلوط بردو، نویت دوم پس از خاتمه مرحله گل با نسبت ۳ در هزار (اکسی کلورومس)، نویت های بعدی در صورت مساعد بودن شرایط محیطی و با نظر کارشناس و ترجیحاً با اکسی کلورومس صورت گیرد.
شانکر سیتوسپورانی درختان میوه هسته دار و دانه سخت <i>Cytospora</i> spp.	مخلوط بردو اکسی کلورومس* تیوفانات متیل*	WP 35% WP 70%	۲ درصد ۳ در هزار ۰/۵ - ۰/۶ در هزار	اوایل بهار قبل از تورم جوانه های گل و نویت بعدی پس از ریزش گلبرگ ها با نظر کارشناس منطقه و در صورت نیاز	حذف اندام های آلوده و بیمار، تقویت درختان و مدیریت صحیح اصول پالغافی با تاکید بر آبیاری صحیح و کوددهی بر اساس آزمایش تجزیه خاک و برگ توسط مراجع ذیصلاح توصیه می شود. از مصرف مخلوط بردو و اکسی کلورومس در فصل رشد خودداری شود.
بیماری غربالی درختان میوه هسته دار <i>Stigmina carpophila</i> (<i>Wilsonomyces carpophilus</i>)	کاپتان مخلوط بردو اکسی کلورومس* بردو فیکس بردو (میشوریدوکس - بردو بیهم)	WP 50% WP 35% SC18% SC18%	۳ در هزار ۲ درصد ۳ در هزار ۱ درصد	به شرح ستون ملاحظات	سمپاشی پاییزه بعد از ریزش برگ ها و قبل از شروع باران های پاییزی، سمپاشی زمستانه قبل از متورم شدن جوانه های گل، سمپاشی مجدد بعد از ریزش گل ها و تکرار آن پس از تشکیل میوه می باشد. از مخلوط کردن کاپتان با روغن اجتناب شده و به فاصله حداقل ۱۰ روز از یکدیگر استفاده شود.
شانکر و سرخشکیدگی ناشی از سیتوسپورای دانه دارها <i>Cytospora</i> spp.	مخلوط بردو اکسی کلورومس* تیوفانات متیل* بردو (بردو کیمیا)	WP 35% WP 70% SC18%	۲ درصد ۳ در هزار ۰/۵ - ۰/۶ در هزار ۲ درصد	پاییز پس از هرس سرشاخه های آلوده و ریزش برگ ها، اوایل بهار قبل از تورم جوانه های برگ، اوایل بهار پس از ریزش گلبرگ ها با نظر کارشناس منطقه و در صورت نیاز	حذف و سوزاندن اندام های آلوده و بیمار، تقویت درختان و مدیریت صحیح اصول پالغافی توصیه می شود. از احداث باغ در زمینه های کم عمق و با PH بالا خودداری شود. از مصرف مخلوط بردو و اکسی کلورومس در فصل رشد خودداری شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه <i>Armillaria mellea</i> (<i>Armillariella mellea</i>)	تیوفانات متیل	WP 70%	مقدار ۵۰-۶۰ گرم در لیتر آب نزدیک طوفه درخت	به محض مشاهده علامت بیماری	رعایت اصول باطبایی و انجام زهکشی در زمین‌های دارای لایه زیر سخت (hard pan)، انتخاب نهال سالم، عدم کشت در زمین‌های با ساقه آلودگی، حذف درختان آلود توصیه می‌شود. در باطنی که آلودگی وجود دارد، چهت پیشگیری از ابتلای دیگر درختان از سم ذکر شده استفاده گردد.
بیماری مویایی <i>Monilinia fructicola</i> <i>M. Laxa</i>	کاپتان* مانکوزب*	WP 50% WP 80%	۳ در هزار ۲ در هزار	نویت اول: قبل از باز شدن گل‌ها نویت دوم: بعد از ریزش گلبرگ‌ها	رعایت بهداشت باغ از جمله جمع‌آوری میوه‌ها و برگ‌های آلوه و سپس سوزاندن آن‌ها، هرس و سوزاندن شاخه‌های آلوه، عدم بسته‌بندی و حمل میوه‌های آلوه، سپاهشی‌های بعدی به محض پروز شرایط مساعد و با مشاهده اولین علامت بر روی میوه و با نظر کارشناس توصیه می‌شود. از مصرف کاپتان روی زردالو خودداری شود. ثبت سموم جدید پیشنهاد می‌شود.
شانکر باکتریایی درختان میوه هسته‌دار <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i>	مخلوط بردو اکسی‌کلورومس*	WP 35%	۱ درصد	نویت اول: پس از ریزش برگ‌ها در پاییز نویت دوم: در بهار قبل از تورم جوانه‌ها	هرس شاخه‌های آلوه در پاییز قبل از سپاهشی توصیه می‌گردد. استفاده از یابها با ارقام متholm در صورت امکان، تقویت درختان، رعایت اصول صحیح باطبایی و پرهیز از هر گونه نتش که موجب پروز ضعف در درخت می‌شود، شرط اول بیماری است.
لکه‌آجری بادام <i>Polystigma ochraceum</i> <i>Polystigma amygdalium</i>	مانکوزب اکسی‌کلورومس* مخلوط بردو تریفورین	WP 80% WP 35% DC 19%	۲ در هزار ۳ در هزار ۱ درصد ۰/۳ در هزار	نویت اول دو هفته پس از ریزش گلبرگ‌ها و سپاهشی بعدی ۱۵ روز پس از نوبت اول	سپاهشی نوبت اول مهم‌تر و در کنترل بیماری موثرتر می‌باشد. جمع‌آوری و دفن برگ‌های آلوه انجام و توجه گردد که برگ‌های دفن شده با شخم در اواخر زمستان به سطح خاک آورده نشود.
پوسیدگی سفید ریشه <i>Rosellinia necatrix</i>	تیوفانات متیل	WP70%	مقدار ۵۰-۶۰ گرم در لیتر آب نزدیک طوفه درخت	با مشاهده آلودگی	به شعاع ۱ متر خاک اطراف طوفه کنار زده شده و سپاهشی صورت گیرد، سپس خاک برگ‌دانده شود. درختان آلوه معدوم شده و خاک آن‌ها ضدغیرنی گردد. رعایت اصول باطبایی و انجام زهکشی در زمین‌های دارای لایه زیر سخت (hard pan)، انتخاب نهال سالم، عدم کشت در زمین‌های با ساقه آلودگی توصیه می‌شود. بررسی در مورد سموم جدید پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پژمردگی و رتیسلیومی درختان دانه‌دار و هسته‌دار <i>Verticillium dahliae</i>					۱- عدم احداث پایع در خاک‌های آلوهه ۲- نقویت درختان با کوددهی مناسب و آبیاری منظم ۳- عدم کشت گیاهان میزبان این قارچ در جوار درختان (مانند سیب‌زمینی، گوجه‌فرنگی، جالبیز و توت‌فرنگی) ۴- حذف درختان آلوهه و سوزاندن آنها
پوسیدگی فیتوپترانی درختان دانه‌دار و هسته‌دار <i>Phytophthora spp.</i>					۱- اجتناب از آبیاری غرقایی، تنظیم دور آبیاری بر اساس نیاز گیاه و بافت خاک و عدم تماس طوفه با آب آبیاری ۲- استفاده از پایه‌های منتحمل ثبت سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.
لکه سیاه یا آنتراکنوز گردو <i>Gnomonia leptostyla</i> (<i>Marssonella juglandis</i>)	اکسی‌کلورورمس*	WP 35%	۳ در هزار ۰/۵ درصد	نویت اول: پس از ریزش گلهای نر (شانوتها)، نویت دوم: دو هفته بعد از سماشی اول	جمع آروری و سوزاندن برگ‌های آلوهه ریخته شده در فصل پاییز به صورت همگانی انجام پذیرد. مخوطه بردو فقط برای نویت اول سماشی توصیه می‌شود. نویت سوم سماشی در صورت نیاز با توجه به شرایط آب و هوایی و با نظر کارشناس صورت گیرد.
پوسیدگی طوفه سیب <i>Phytophthora cactorum</i>					کاشت در خاک‌های سیک یا ایجاد زکنک در خاک‌های سنگین، مدیریت آبیاری و استفاده از متابیل آبی سالم، بالا نگهداشتن محل پیوند از سطح خاک و جلوگیری از زخم شدن طوفه درخت، حذف علف‌های هرز و تمیز نگهداشتن اطراف طوفه، استفاده از پایه‌های مقاوم توصیه می‌شود.
پوسیدگی میوه سیب و گلابی در اپار <i>Penicillium italicum</i> <i>Rhizopus sp.</i> <i>Alternaria spp.</i>					رعایت بهداشت در مراحل برداشت، حمل و نقل صحیح، جلوگیری از صدمات فیزیکی، جدا کردن میوه‌های زخمی و بسیار رسیده از سایر میوه‌ها، استفاده از روش‌های مدرن نگهداری توصیه می‌شود.
نمائد ریشه گیلان و گردو و فندق <i>Pratylenchus vulnus</i>					رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال آلوهه توصیه می‌شود. بررسی نمائندکش‌های جدید جهت مبارزه پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری						
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات	
<u>علف‌های هرز</u>						
قاق	گلیفوزیت	SL 41%	۱۲ - ۴ لیتر	اوایل گل‌دهی علف‌های هرز	گلیفوزیت برای علف‌های هرز دائمی ۶-۱۲ لیتر در هکتار و برای علف‌های هرز یکساله ۴-۶ لیتر در هکتار استفاده شود. از بیخن روی شاخ و برگ و تنه درختان جوان خودداری شود. مصرف فری گیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۷٪/۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد. دز مصرفی گلیفوزیت ۶ لیتر در هکتار جهت کنترل مناسب می‌باشد.	
پاسپالوم	پاراکوآت	SL 20%	۳ لیتر	وقتی ارتفاع علف‌ها ۱۰-۱۵ سانتی‌متر باشد.	پاراکوآت به شاخ و برگ و تنه درختان پاشیده نشود.	
مرغ	گلوفوسبت آمونیوم	SL 20%	۵ - ۱۰ لیتر	روتویاور سطحی برای از بین بردن بقایای در کف باغ در کشت پیش بهاره	گلوفوسبت آمونیوم در درختان جوان‌تر از ۴ سال مصرف نشود. رعایت بهداشت باغ و مبارزه مکائیکی توصیه می‌شود.	
سلمک	ابندوزیفلام	SC 50%	۱۵۰ میلی لیتر	روتویاور سطحی برای از بین بردن بقایای در کف باغ در کشت پیش بهاره	چهت مبارزه با علف‌های هرز باریک‌برگ از باریک‌برگ کش‌های متداول استفاده گردد. میزان مصرف آب در هکتار برای گلیفوزیت ۲۰ لیتر و برای پاراکوآت و گلوفوسبت آمونیوم ۵۰۰ لیتر توصیه می‌گردد.	
نی						
کنگر وحشی						
پیچک صحرایی						
علف خرس یا کاتوس						
گونه‌های ارزن وحشی						
گونه‌های تاج خروس						
گونه‌های ازدیاد						
سمن درختی						

نام محصول: تاکستان (مو)					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم خوشه خوار <i>Lobesia botrana</i> (<i>Polychrosis botrana</i>)	فروزان تری کلروفن*	EC 35% SP 80%	۱/۵ در هزار ۱-۱/۵ در هزار	بر اساس اطلاعهای پیش آگاهی	استفاده از نلهای فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه توصیه می شود. نوبت اول مبارزه، در مرحله غچجه و قبل از باز شدن گلها، نوبت دوم زمان غوره و نوبت سوم در شروع آبدار شدن میوه و بر اساس اطلاعهای پیش آگاهی می باشد. دادن بخ آب زمستانه برای تابودی شفیرهای زمستان گذران توصیه می شود. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سینن پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می گردد. بررسی روش های کنترل فرمونی پیشهای می گردد.
دیازینون* اسپینوساد (تریسر) * <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	EC 60% SC 24%	۰/۲۵ در هزار ۲ در هزار ۰/۱۵ در هزار ۰/۳ در هزار	—	یک هفته پس از باز شدن جوانه ها	
دیازینون مالاتيون*	اسپینوساد (اسپانسر) لوفنورون + فنوکسی کارب	SC 24%	—	یک هفته پس از باز شدن جوانه ها	تریپس های مو <i>Retithrips syriacus</i> <i>Thrips tabaci</i> <i>Taeniothrips discolor</i> <i>Drepanothrips reuteri</i>
شپشک آرد آلد مو <i>Planococcus ficus</i> (<i>Planococcus vitis</i>)					مبارزه بیولوژیک با استفاده از کشندوزک کرپتولوموس طبق دستورالعمل، رعایت بهداشت باغ، عدم انتقال ادوات کشاورزی و اندام گیاهی از باغهای آلوده به دیگر باغها، شخم خاک در اوائل بهار جهت تخریب لانه مورچهها و روغن یاشی پیش بهاره ۱/۵ - ۱ درصد جهت کنترل توصیه می شود. انجام تحقیقات برای دستیابی به روش های مبارزه توصیه می شود.
زنجرک گل سرخ <i>Edwardsiana rosae</i>					در تلفیق با کرم خوشه خوار مو، این آفت نیز کنترل می گردد.
زنجره مو <i>Psalmocharias alhageos</i>	فیبرونیل ایمیداکلوبرید*	G 0.2% SC35%	۵۰ گرم برای هر درخت ۱۵ میلی لیتر برای هر درخت		۱- بخ آب زمستانه -۲- تقویت باغ با استفاده از کود حیوانی و شبیه ای ۳- بیل زدن عیقین پای بوتهای در اوخر زمستان -۴- آبیاری مرتب ۵- هرس شاخهای آلوده به تخم در ۲ نوبت: (مرحله غوره و آبدار شدن میوه)

نام محصول: تاکستان (مو)					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک داخلی مو <i>Plasmopara viticola</i>	فروزتیل آلومینیوم + فلوپیکولید	WP 50% WG 71.1%	۳ در هزار ۲/۵ در هزار	نویت اول قبل از گلدهی در مناطقی که سابقه الودگی وجود دارد. نویت دوم پس از ریزش کلبرگها و نویت سوم ۵ روز بعد از سمپاشی دوم	هرس سبز جهت تهويه درخت و تکرار سمپاشی هر ۷-۱۰ روز یکبار بر اساس پيش آگاهی توصیه می شود. اجام آزمایشات برای دستیابی به سوموم مناسب ضروری است.
سرطان مو <i>Rhizobium radiobacter</i> (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)					هرس، ضدغونه ایزار هرس، چلوگیری از زخمی شدن شاخ و برگ، و استفاده از نهال های سالم توصیه می شود. برای دستیابی به روش های مبارزه بزرگسی پیشتر انجام گیرد.
سفیدک حقیقی مو <i>Erysiphe necator</i> (<i>Uncinula necator</i>)	سولفور (گوگرد میکرونیزه) دینوکاپ پنکوتازول هگزاکوتازول سولفور کرزواکسیم متیل*	WP80-90% WP 18.25% EW 20% SC 5% DF 80% SC 80% WG 50% WP 40%	۶۰ - ۹۰ کیلوگرم ۴ در هزار ۱ در هزار ۰/۱۲۵ در هزار ۰/۲۵ در هزار ۳ در هزار ۲/۵ در هزار ۰/۲ در هزار ۰/۷۵ در هزار	به شرح ستون ملاحظات	حدف تقایی گیاهی و هرس شاخهای آلوده و سوزاندن آنها، کاشش تراکم کاشت و ایجاد تهويه و نوردهی مناسب، تعادل در کوددهی و آبیاری، هرس سبز و از بین بردن علفهای هرز، جهت تهويه باغ توصیه می شود. نویت اول مبارزه شیجیابی در ۷ - ۶ برگی چوانه ها به میزان ۱۰ - ۱۵ کیلوگرم، نویت دوم بعد از ریختن گلبرگها و بسته شدن دانه به میزان ۳۰ - ۲۰ کیلوگرم، نویت سوم ۲۰ روز بعد به میزان ۴۰ - ۳۰ کیلوگرم، در صورت انبوهی تاکستان تا ۶۰ کیلوگرم قابل افزایش است. دینوکاپ در نویت اول که هوا خنکتر است و سولفور در نویتهای بعدی که هوا گرمتر است، مصرف شوند.
بیماری اسکا یا سکته مو <i>Pheaoacremonium spp.</i> <i>Phaeomoniella chlamydospora</i> <i>Fomitiporia mediterranea</i>					
پوسیدگی انباری انگور <i>Botrytis spp.</i> <i>Penicillium sp.</i> <i>Rhizopus sp.</i>	متابی سولفیت سدیم	پد کاغذی ۷ گرمی	۷ گرم به ازاء ۵ کیلوگرم انگور، یا یک بسته برای ۵ کیلوگرم		کاهش صدمات فیزیکی، تعادل در کوددهی و کاهش مصرف کودهای ازته، بهبود وضعيت بسته بندی، حمل و نقل و نگهداری، کنترل سایر آفات و بیماری های میوه انگور مورد تأیید است.

نام محصول: تاکستان (مو)					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز</u>	گلیغوزیت	SL 41%	۶ - ۱۲ لیتر	اوابل مرحله گل دهن	صرف فری گیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیغوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد (۶ لیتر در هکتار).
تلخه	پاراکوات	SL 20%	۳ - ۵ لیتر	زمانی که ارتفاع علف‌ها به ۱۰-۱۵ سانتی‌متر برسد.	در موارد اضطراری و با نظر کارشناس از سومو باریک‌برگ کش مخصوص موجود می‌توان استفاده کرد.
<i>Acroptilon repens</i>	گلوفوسینت آمونیوم	SL20%	۵ - ۱۰ لیتر	“ ” ” ”	کلیه علف‌کش‌ها در کنترل سسن موثر می‌باشند. میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوات و گلوفوسینت آمونیوم ۵۰ لیتر و گلیغوزیت ۲۰۰ لیتر توصیه می‌گردد.
مرغ	پندی متالین*	EC 33%	۵ لیتر	قبل از سیز شدن علف‌های هرز	
<i>Cynodon dactylon</i>					
شیرین‌بیان					
<i>Glycyrrhiza glabra</i>					
پیچک صحراي					
<i>Convolvulus arvensis</i>					
قیاق					
<i>Sorghum halepense</i>					
گونه‌های چشم					
<i>Lolium spp.</i>					
نى					
<i>Phragmites australis</i>					
چسبک					
<i>Setaria verticillata</i>					
سس درختی					
<i>Cuscuta monogyna</i>					
تلخ‌بیان					
<i>Sophora alopecuroides</i>					
(<i>Goebelia alopecuroides</i>)					
گونه‌های اسفناج وحشی					
<i>Atriplex spp.</i>					
کنگر وحشی					
<i>Cirsium arvense</i>					
سلمک					
<i>Chenopodium album</i>					
کاتوس					
<i>Cyanchum acutum</i>					

نام محصول: حبوبات(لوبیا)

نام آفت	سومو تووصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تارتون دونقطه‌ای <i>Tetranychus urticae</i>	پروپارژیت پروپارژیت ترادیفون	EC 57% EW 57% EC 7.52%	۱ در هزار ۱ در هزار ۲ در هزار	شروع مبارزه با مشاهده، ۳ - کنه مراحل فعال با ۷۰٪ آلوگوگری برگ‌ها و بعد تکرار آن هر ۱۰ تا ۱۵ روز با نظر کارشناس و در صورت نیاز	مبارزه اصولی با علف‌های هرز تووصیه می‌شود. آب پاشی می‌تواند در کاهش خسارت موثر باشد و در جهایی که کشت تحت آبیاری بارانی است نیاز به مبارزه شبیابی ندارد. سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفتاب صورت گیرد و از سمپاشی در دیگر ساعت‌های روز خودداری شود.
تریپس پیاز <i>Thrips tabaci</i>	اکسیدیمتون میل*	EC 25% EC 57%	۰/۵ - ۱ لیتر ۱ لیتر		اجام آزمایشات جهت دستیابی به روش‌های مبارزه پیشنهاد می‌شود.
اگروتیس (کرم‌های طوقبر) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	دیازینون*	EC60%	۱ لیتر	اوایل رویش	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه، شخم عمیق بعد از برداشت محصول و از بین بردن بقایای گیاهی تووصیه می‌شود.
مگس لوبیا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia cilicrura</i>)					به بخش آفات سبزی و صیفی مراجعه شود.
مرگ گیاهچه <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>) <i>Fusarium spp.</i> <i>Pythium spp.</i>	تیابندازول کاربوکسین	WP 60% WP 75%	۲ در هزار ۲ در هزار	ضدغفونی بذر قبل از کاشت	تنظيم تاریخ کاشت، عمق مناسب کاشت، شخم عمیق پاییزه، رعایت تناوب زراعی و استفاده از ارقام مقاوم تووصیه می‌شود.
بیماری آترکنوز <i>Colletotrichum lindemuthianum</i>					استفاده از بذر سالم، رعایت تناوب، ضدغفونی بذور، رعایت بهداشت مزرعه و ارقام مقاوم تووصیه می‌شود. اجام تحقیقات و دستیابی به راه‌های کنترل ضرورت دارد.
ویروس موژاییک زرد لوبیا <i>Bean yellow mosaic virus</i> (BYMV)					کاشت بذور سالم و واریته‌های مقاوم و حذف علف‌های هرز تووصیه می‌شود.
پلاست باکتریایی لوبیا <i>Psuedomonas marginalis</i>					شخم عمیق، کاشت بذور سالم، رعایت تناوب، رعایت بهداشت مزرعه و از بین بردن بقایای گیاهی تووصیه می‌شود.

نام محصول: حبوبات(لوبیا)

نام آفت	علفهای هرز	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های تاج خروس	<i>Amaranthus spp.</i>	تری‌فلورالین*	EC 48%	۱/۵ - ۲/۵ لیتر	مخلوط با خاک قبیل از کشت لویا	تری‌فلورالین، کلتال‌دیمتیل، اتال‌فلورالین و ای بی تی سی دومنظوره هستند.
سلمک	<i>Chenopodium album</i>	کلتال‌دیمتیل*	WP 75%	۸ - ۱۲ کیلوگرم	بعد از کشت و قبل از سبز شدن	جهت کاربرد تری‌فلورالین، اتال‌فلورالین و ای بی تی سی عملیات خاک‌ورزی مناسب انجام (خاک بدون کلولخ باشد) و رطوبت خاک نیز تامین گردد. اگر قرار است در تناوب بعدی بلااصله گندم کشت شود، از تری‌فلورالین استفاده نگردد.
پیچک صحرایی	<i>Convolvulus arvensis</i>	بنتازون*	SL 48%	۲ - ۲/۵ لیتر	۴ - برگی شدن علف هرز	بنتازون پیچک صحرایی (خاک بدون کلولخ باشد) و رطوبت خاک نیز تامین گردد. اگر قرار است در تناوب بعدی بلااصله گندم کشت شود، از تری‌فلورالین استفاده نگردد.
گونه‌های ارزن وحشی	<i>Setaria spp.</i>	اتال‌فلورالین*	EC 33%	۲ - ۴ لیتر	مخلوط با خاک قبیل از کشت لویا	بنتازون پیچک صحرایی (خاک بدون کلولخ باشد) و رطوبت خاک نیز تامین گردد.
سوروف	<i>Echinochloa crus-galli</i>	ای بی تی سی*	EC 82%	۳ - ۶ لیتر	مخلوط با خاک قبیل از کشت لویا	برای مبارزه با باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ کشن‌های متداول استفاده کرد.
تانوره	<i>Datura stramonium</i>	ایمازاتاپیر*	SL 10%	۰/۷۵ - ۱ لیتر	مخلوط با خاک قبیل از کشت لویا	انجام تحقیقات جهت دستیابی به سومو جدید ضروری می‌باشد.
غوزک (کتف وحشی)	<i>Hibiscus trionum</i>					ایمازاتاپیر جهت کنترل تربجه وحشی، نوق، چسبک و تاجزیزی سیاه ثبت شده است.
تریچه وحشی	<i>Raphanus raphanistrum</i>					
تاجزیزی سیاه	<i>Solanum nigrum</i>					
نوق	<i>Xanthium strumarium</i>					
چسبک	<i>Setaria verticillata</i>					

نام محصول: حبوبات(ماش)

گونه‌های تاج خروس	<i>Amaranthus spp.</i>	پندی‌متالین*	EC 33%	۳/۵ لیتر	
عروسوک پشت پرده	<i>Physalis alkekengi</i>				
اویارسلام	<i>Cyperus difformis</i>				
قیاق	<i>Sorghum halepense</i>				
کنجد	<i>Sesamum indicum</i>				
شیطانی	<i>Cleome viscosa</i>				
درنه سرخه	<i>Echinochloa colona</i>				
گوش بره	<i>Chrozophora spp.</i>				
طحله	<i>Corchorus triciliaris</i>				

نام محصول: حبوبات (نخود)

نام محصول: حبوبات(نخود)					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولا سیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم پبلهخوار (هلیوتیس) <i>Heliothis viresiplaca</i> <i>Helicoverpa armigera</i> کارادرینا <i>Spodoptera exigua</i>	تبودیکارب* ایندوکساکارب ایندوکساکارب پیریدالیل لوفنورون * <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	DF 80% SC 15% EC 15% EC50% - EC 5%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۲۰۰ میلی لیتر ۲۰۰ میلی لیتر ۲۰۰ میلی لیتر در هکتار در قالب مدیریت تلفیقی طبق برچسب ۴۰۰ میلی لیتر در هکتار با ۲ در هزار با پایه آب ۲۰۰ لیتر در هکتار	با توجه به پیش آگاهی در زمان نباز با تشکیل اولین پبلهها	استفاده از تلههای فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه، مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور برآکون ماده با توجه به دستورالعمل توصیه می شود. روش های زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت با نظر کارشناس، شخم زمن های آلوده در پاییز و زمستان برای تابودی شفیره ها و در صورت امکان دادن بیخ آب و سپاهی به موقع اهمیت خاصی دارد. کاربرد Bt جهت کنترل لا روهای سنتن پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک (شامل : زنبودهای پارازیت تربکوگاما و برآکون) توصیه می گردد.
مگس های مینوز برگ نخود <i>Liriomyza congesta</i> <i>L. cicerina</i> <i>L. trifolii</i> <i>Phytomyza</i> sp.	کلرپرینفوس	EC 40.8%	۲ - ۲/۵ لیتر	به محض مشاهده آفت	تحقیقات بیشتر در مورد کنترل این آفت پیشنهاد می گردد.
اگروتیس (کرم های طوفه بر) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	تبوفنوزاید	SC 20%	۰/۷ لیتر		استفاده از تلههای فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه، شخم عمیق بعد از برداشت محصول و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می شود.
بوته میری فوزاربومی <i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>Ciceris</i>	کاپتان کاربندازیم	WP 50% WP 50-60%	۲ در هزار ۲ در هزار	ضدغفونی بذر قبل از کشت	چون بذر یک نوبت ضدغفونی می شود، استفاده از سومو چندمنظوره توصیه می گردد. اقدامات زراعی مثل تنظیم تاریخ کاشت (کشت زودهنگام)، بهداشت مزرعه، آیش، تناوب، آبیاری صحیح و استفاده از ارقام مقاوم نیز توصیه می گردد.
برقدگی <i>Didymella rabiei</i> (<i>Aschochyta rabiei</i>)	تیابندازول*	WP 60%	۲ در هزار	ضدغفونی بذر قبل از کشت با سپاهی بوته های جوان به خصوص بعد از هر بارندگی	انجام تحقیقات در مورد دستایابی به ارقام مقاوم پیشنهاد می شود. انتخاب بذر سالم و تناوب صحیح توصیه می شود.
زردی نخود <i>Macrophomina phaseolina</i> (<i>Macrophomina phaseoli</i>)	ماونکوزب	WP 80%	۲ در هزار	ضدغفونی بذر قبل از کشت	کاشت بذر سالم (عاری از قارچ)، رعایت تناوب زراعی، شخم عمیق و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می شود.
	اپرودیون + کاربندازیم*	WP 52.5%	۲ در هزار		

نام محصول: جبویات(نخود)					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرزخود</u>					
<i>Acropitilon repens</i>	لیورون	SC 45%	۲ لیتر	قبل از کاشت و مخلوط با خاک	لیورون جهت کنترل علف‌های هرز پهن برگ مزارع نخود و عدس دیم ثبت شده است. (۱/۵ لیتر در هکتار برای مزارع عدس)، این سم دارای باقیماندگی در خاک است و باید به میزان حساسیت محصول بعدی توجه نمود.
<i>Lepidium draba</i>	پیریدات	EC 60%	۲ لیتر	۴ - ۲ برگی علف‌های هرز پهن برگ	پیریدات جهت کنترل علف‌های هرز پهن برگ مزارع نخود دیم ثبت شده است. برای کنترل باریک برگ‌ها می‌توان از باریک برگ کش‌های متداول استفاده نمود، بجز ستوکسیدیم که ایجاد سوزندگی می‌نماید.
<i>(Cardaria draba)</i>					انجام تحقیقات جهت دستیابی به سوموم جدید ضروری می‌باشد.
<i>Chondrilla juncea</i>					
<i>Galium spp.</i>					
<i>Heliotropium spp.</i>					
<i>Salsola kali</i>					
<i>Convolvulus arvensis</i>					
<i>Cuscuta campestris</i>					
گونه‌های فرفیون					
<i>Centaurea depressa</i>					
گل گندم					
نام محصول: جبویات(عدس)					
<u>پژمردگی عدس</u>					
<i>Fusarium oxysporum f.sp. lantis</i>					
<u>علف‌های هرز عدس</u>					
<i>Acropitilon repens</i>	پندی متالین	EC 33%	۳ - ۴/۵ لیتر	بعد از کشت محصول و قبل از سبز شدن علف‌های هرز و محصول در عدس دیم	هر سه علف‌کش دومنظوره هستند. برای کنترل باریک برگ‌ها می‌توان از باریک برگ کش‌های متداول استفاده نمود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سوموم جدید ضروری می‌باشد.
<i>Carthamus oxyacantha</i>	پرومترین*	WP 80%	۱/۵ کیلوگرم		
<i>Cephalaria syriaca</i>					
<i>Condrrilla juncea</i>					
<i>Galium spp.</i>					
<i>Lisaea heterocarpa</i>					
<i>Salsola kali</i>					

نام محصول: حبوبات(باقلاء)

نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شنه سیاه <i>Aphis fabae</i>	اکسیدیمتون متیل*	EC 25%	۱ - ۱/۵ لیتر	با نظر کارشناس بر حسب نیاز	این شنه دو میزانه بوده که میزان اول آن درختان و درختچه‌های شمشاد و میزان دوم آن نوع گیاهان پهن برگ یک‌ساله است، لذا میزان‌های مختلفی داشته و از نظر انتقال بیماری‌های ویروسی نیز اهمیت دارد.
شنه لگومنیوز <i>Aphis craccivora</i>			“ ”		انجام تحقیقات جهت دستیابی به روش‌های مبارزه ضروری می‌باشد.
شنه نخود <i>Acythosiphon pisum</i>					
برق زدگی باقلاء <i>Didymella fabae</i> (<i>Aschochyta fabae</i>)					کاشت بذر سالم و حذف بوته‌های آلوده توصیه می‌شود.
زنگ باقلاء <i>Uromyces viciae-fabae</i>					از بین بردن منابع آلوده مانند بقایای آلوده در کاشت بیماری موثر است.
لکه قهوه‌ای (شکلاتی) باقلاء <i>Botrytis fabae</i>	کاپتان*	WP 50%	۲ کیلوگرم		تناوب و حذف بقایای گیاهی آلوده در جلوگیری از انتشار بیماری در سال‌های بعد موثر است. این فارج به همراه <i>B. cinerea</i> عامل پوسیدگی خاکستری باقلاء، در شرایط رطوبت بالا از مزرعه وارد انبار شده و به سرعت گسترش می‌یابد و سبب فساد بذور و نولید توکسین می‌شود که از کیفیت محصول می‌کاهد.
علف‌های هرز پهن برگ باقلاء	بنتازون*	EC 48%	۲ لیتر	در مراحل ۴ - ۳ برگی علف‌های هرز	

نام محصول: سبزی و جالیز

نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه تارتان (سبزی- جالیز)	ترادیفون سولفور	EC 7.52% WP80-90%	۲ در هزار ۳ در هزار	با مشاهده ۳ - ۲ کنه مراحل فعال در سطح زیری ۲۰٪ برگهای نمونه برداشته شده	سباشی با احتیاط، قبل از طلوع آفتاب و در ساعت‌های اولیه صبح انجام گیرد. (خصوصاً در مورد خانواده کدوئیان) رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز داخل و حاشیه مزارع در کاهش آسودگی موثر است. از مصرف سولفور روی خیار به علت ایجاد گیاه‌سوزی خودداری شود. اپیرورسیفن چهت کنترل کنه تارتان جالیز (فقط چهت کاربرد در مزارع) بیشتر کردیده است. سیترونیول + فارنزول + نزویلدول + گرانتیول (بیومایت) چهت کنترل کنه تارتان روی خیار و خربزه بیشتر شده است. آزمایشات و پرسی سومو مؤثرتر با دوره کارنس کمتر (بین ۳ تا ۷ روز) بیشتر پیشنهاد می‌گردد. سایفلومتوفن و اس کوئینولسل چهت کنترل کنه دونقطه‌ای در گلخانه در تناوب با سایر سومو بیشتر شده استفاده شود.
Tetranychus spp.	بی‌فنازیت اسپیرومسیفن سیترونیول + فارنزول + نزویلدول + گرانتیول هگزی‌تیازوکس*	SC 24% SC 24% EC 1.36% EC 10% SC 24% SC 20% اس کوئینولسل	۰/۳ در هزار ۰/۵ لیتر ۲ در هزار ۰/۵ در هزار ۱ در هزار ۱/۲۵ در هزار	با مشاهده ۳ - ۲ کنه مراحل فعال در سطح زیری ۲۰٪ برگهای نمونه برداشته شده	سباشی با احتیاط، قبل از طلوع آفتاب و در ساعت‌های اولیه صبح انجام گیرد. (خصوصاً در مورد خانواده کدوئیان) رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز داخل و حاشیه مزارع در کاهش آسودگی موثر است. از مصرف سولفور روی خیار به علت ایجاد گیاه‌سوزی خودداری شود. اپیرورسیفن چهت کنترل کنه تارتان جالیز (فقط چهت کاربرد در مزارع) بیشتر کردیده است. سیترونیول + فارنزول + نزویلدول + گرانتیول (بیومایت) چهت کنترل کنه تارتان روی خیار و خربزه بیشتر شده است. آزمایشات و پرسی سومو مؤثرتر با دوره کارنس کمتر (بین ۳ تا ۷ روز) بیشتر پیشنهاد می‌گردد. سایفلومتوفن و اس کوئینولسل چهت کنترل کنه دونقطه‌ای در گلخانه در تناوب با سایر سومو بیشتر شده استفاده شود.
کنه حنایی گوجه‌فرنگی Aculops lycopersici	دینوکاپ* بروموپرپلات*	WP 18.25% EC 25%	۱ کیلوگرم ۱/۵ لیتر	طبق نظر کارشناس	رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز داخل و حاشیه مزارع در کاهش آسودگی موثر است.
Liriomyza trifolii Liriomyza spp.	کلرپیرینفس* آبامکتین سیرومازین آزادیراخین تبوسیکلام هیدروژن اکسالات	EC 40.8% EC 1.8% WP 75% EC 1% SP 50%	۱/۵ لیتر ۰/۶ لیتر ۰/۴ در هزار ۱-۱/۵ لیتر در هزار متر مرتع ۰/۷۵ کیلوگرم	به محض مشاهده اولین خسارت	استفاده از کارت‌های زرد به تعداد ۱ عدد در هر ۲۰۰ مترمربع (چهت ردیابی) و ۱ عدد در هر ۱۰ مترمربع تا حداقل ۱ عدد در هر ۲ مترمربع (چهت شکار انبوه)، رعایت تناوب زراعی و کشت گیاهان تله توصیه می‌شود. از کاربرد کلرپیرینفس بر روی خربزه‌شهده‌ی به دلیل ایجاد گیاه‌سوزی خودداری شود. و در مورد سایر واریتهای خربزه حداقل ۱ لیتر در هکتار از سم بیاد شده استفاده شود. در صورت استفاده از آبامکتین محلول پاشی هر ۸ روز یکبار می‌تواند تکرار شود، به منظور جلوگیری از پدیده مقاومت سپاشی حداقل ۳ بار در سال مجاز می‌باشد و در صورت نیاز به سپاشی پیشتر، بایستی از سایر حشره‌کش‌ها با توجه اثر متفاوت استفاده نمود. فاصله آخرین سپاشی تا برداشت محصول ۲۱ روز می‌باشد. سیرومازین چهت کنترل لارو مگس مینوز جالیز در خیار گلخانه‌ای به بیشتر رسیده است. آزادیراخین چهت کنترل مگس مینوز جالیز در گلخانه بیشتر شده است.

نام محصول: سبزی و جالیز

نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علک جالیز <i>Bemisia tabaci</i> سفیدبالک گلخانه	دیکلرووس مالاتیون تیاکلوپرید + دلتامترین تیامتوکسام اسپیرو-میفن آزادیراختین دینوفوران تیامتوکسام + لابداسای هالوتربین پیترین <i>Lecanicillium muscarium</i>	EC 50% EC 57% OD 11% SC 24% SC 24% EC 0.15% SG 20% SC 24.7% EC 5% WP SC 10% L 7.16% EC 3% SC 18.5% SL 20%	۰/۵ - ۱ در هزار ۰/۸ در هزار ۱ - ۱/۵ در هزار ۰/۲۵ لیتر (فقط به صورت محلول باشی) ۰/۴ لیتر (فقط به صورت محلول باشی) ۰/۵ لیتر در هکتار در مزرعه ۰/۵ در هزار در گلخانه ۰/۷۵ کیلوگرم (به صورت محلول باشی) ۰/۳ در هزار (فقط در گلخانه) ۰/۷۵ در هزار (فقط در گلخانه) ۱ در هزار ۰/۷۵ در هزار در گلخانه ۰/۷۵ میلی لیتر + ۲ لیتر ماده ۰/۷۵ در هزار (گوجه فرنگی) ۰/۷۵ در هزار ۰/۷۵ در هزار	طبق نظر کارشناس ۱ لیتر ۱ لیتر	استفاده از کارت های زرد به تعداد ۱ عدد در هر ۲۰۰ مترمربع (جهت ردیابی) و ۱ عدد در هر ۱۰ مترمربع تا حد اکثر ۱ عدد در هر ۲ مترمربع (جهت شکار آنبوه)، مبارزه زراعی از طرق گل گیری، رعایت تناوب، عملیات زراعی مناسب، تظمیم تاریخ کاشت، تنظیم دور آبیاری، کشت اراقام مقاوم، رعایت بهداشت زراعی و رعایت فاصله از سایر محصولات میزبان توصیه می شود. تیاکلوپرید + دلتامترین و تیامتوکسام جهت مبارزه با حشره بالغ سفیدبالک جالیز به ثبت رسیده است. اسپیرو-میفن جهت مبارزه با پوره سن یک سفید بالک جالیز به ثبت رسیده است. <i>Lecanicillium muscarium</i> جهت کنترل سفیدبالک در گلخانه های گوجه فرنگی ثبت شده است. تحقیقات و بررسی در خصوص ثبت سومو جدید و ترکیبات IGR پیشنهاد می شود. اسپیرو-ترامات جهت کنترل سفیدبالک گوجه فرنگی ثبت شده است.
مگس پیاز <i>Hylemya antiqua</i>	تری کلروفن دیازینون* هپنتفوس*	SP 80% EC 60% EC 50%	۱ - ۲ کیلوگرم ۲ لیتر ۱ لیتر	پس از چند برگی یا کفتری شدن بوته	تنظیم تاریخ کاشت و خزانه کاری توصیه می شود. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد. اگر از پیاز به عنوان پیازچه استفاده می شود، دوره کارنس رعایت شود.
مگس جالیز <i>Dacus ciliatus</i> مگس خربزه <i>Carpomya pardalina</i> (<i>Myiopardalis pardalina</i>)	فروزان* تری کلروفن دیازینون* دیمتوات* مالاتیون دلتامترین* اسپینوساد*	EC 35% SP 80% EC 60% EC 40% EC 57% EC 2.5% SC 24%	۱/۵ لیتر ۱ - ۲ کیلوگرم ۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر ۰/۳۰ میلی لیتر ۰/۱۰ میلی لیتر	سمپاشی در مناطق آلووه از شروع تشکیل میوه های ریز(سبیچدهی) (در مورد خیار میوه ها به اندازه یک هسته خرما باشد) و با نظر کارشناس به فاصله هر ۷ تا ۱۰ روز سمپاشی نکار شود.	استفاده از تله های فرمونی جهت ردیابی، مبارزه زراعی شامل تظمیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت مزرعه، استفاده از گیاهان تله و سمپاشی گیاهان تله، رعایت تناوب، گل گیری، جمع اوری و انهدام میوه های آلووه در امر مبارزه احتیت دارد. انجام شخم و دیسک پلافلاصله پس از برداشت محصول در کاهش جمعیت آفت در سال بعد موثر است. در خیار با رعایت دوره کارنس محلول باشی می تواند به طور هفتگی صورت گیرد. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد.

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس لوپیا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia cilicrura</i>)					تاریخ کاشت در امر مبارزه با این آفت اهمیت خاصی دارد. چنانچه هنگام کشت لوپیا در عمق ۱۰ سانتی‌متری، حرارت خاک از ۱۵ درجه پیشتر باشد. خسارت به حداقل خواهد رسید.
تریپس پیاز <i>Thrips tabaci</i>	دیکلورووس	EC 50%	جالیز: ۱-۰ در هزار سبزی کاری: ۲-۰ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار	بس از چند برگی یا کفتری شدن بوته	عملیات خاکورزی مناسب به منظور از بین بردن پناهگاه‌های زمستان‌گذرانی آفت، استفاده از ارقام متحمل، کاشت ارقام زودرس، حذف علف‌های هرز و تمیز نگهدارش مزرعه توصیه می‌شود. در محلول پاشی از مواد چسبانده (مویان) استفاده شود.
شنه ها <i>Aphididae</i> خانواده	دیکلورووس پیریمیکارب پیریمیکارب هپتنفوس پی‌متروزین پی‌متروزین هپتنفوس پی‌متروزین پی‌متروزین هپتنفوس دی‌اتانول‌آمیدروغن‌نارگیل فلونیکامید	EC 50% WP 50% DF50% EC 50% WG 50% WP 25% WSC 65% WG 50% L 7.16%	جالیز: ۱-۰ در هزار سبزی کاری: ۲-۰ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم (محلول پاشی) ۱ در هزار ۰/۵ کیلوگرم ۱ کیلوگرم ۱/۵ - ۲ در هزار ۰/۲ در هزار میلی لیتر + ۲ لیتر ماده پخش کننده Nufilm	در صورت آسودگی	استفاده از ارقام مقاوم و متحمل و رعایت بهداشت زراعی توصیه می‌شود. پی‌متروزین فقط روی شنه جالیز (<i>Aphis gossypii</i>) توصیه می‌شود و روی شنه مویی کلم بی‌تأثیر است. پی‌متروزین با توجه به دارا بودن فرمولاسیون گرانول قابل انتشار در آب (WG) به لحاظ ایجاد خطرات کمتر برای مصرف‌کننده در ارجحیت مصرف قرار دارد. در صورت استفاده از پی‌متروزین به فاصله ۷-۵ روز با نظر کارشناس منطقه سپاهی تکرار گردد. پیریمیکارب طبق آزمایش کاربردی سال ۱۳۹۷ روی شنه مویی کلم کاملاً موثر ولی روی شنه جالیز کم تأثیر است. در صورت استفاده از پیریمیکارب حداقل فاصله آخرین سپاهی تا برداشت محصول ۱۴-۷ روز بسته به نوع محصول و آفت رعایت گردد. دی‌اتانول‌آمیدروغن‌نارگیل جهت کنترل شنه جالیز خیار گلخانه‌ای به ثبت شده است.
پید کلم (شب‌پره پشت الماسی) <i>Plutella xylostella</i> (<i>P. maculipennis</i>)	کلرفلوآزورون Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki ماترین ایندوکسکارب هگزافلومورون*	EC 5% — SL 0.6% SC 15% EC 10%	لیتر ۰/۵ هرماه با ۰/۵ در هزار روغن تابستانه ۱ در هزار ۰/۵ - ۰/۱ لیتر ۰/۲۰ میلی لیتر ۱ لیتر		کاربرد کلرفلوآزورون الزاماً همراه با مقدار ۰/۵ در هزار روغن تابستانه صورت گیرد. کاربرد Bt جهت کنترل لاڑهای سینن پایین آفت توصیه می‌گردد.

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم میوه‌خوار گوجه‌فرنگی (هلیوتیس) <i>(Helicoverpa obsoleta (H.armigera)</i>	تری‌کلروفن ایندوکسکارب اسپینوساد پیریدالل کروموفنوزاید فلوین دیاپید آلفا‌سایپرمتین + نفلوبنزورون	SP 80% EC 15% SC 24% EC 50% SC 5% — WG 20% SC 15%	۲ - ۱ کیلوگرم ۲۰ میلی لیتر ۱۵۰ میلی لیتر ۲۰۰ میلی لیتر ۱/۵ لیتر طبق برچسب ۰/۲ در هزار ۰/۷۵ در هزار آب مصرفی ۴۰ لیتر	بر اساس موازن پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبورهای تریکوگراما و برکون با توجه به دستورالعمل، استفاده از ارقام مقاوم، عملیات زراعی مناسب جهت ازین بردن پناهگاه‌های زمستان‌گذرانی آفت و رعایت بهداشت زراعی مورد تأکید است. در صورت استفاده از تری‌کلروفن فاصله آخرین سپاهشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد. کاربرد Bt جهت کنترل لاڑوهای سینن پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک (شامل: زنبورهای پارازیت تریکوگراما و برکون) توصیه می‌گردد.
پید گوجه‌فرنگی <i>Tuta absoluta</i>	اسپینوساد* ایندوکسکارب* * <i>Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i> تیوسیکلام هیدروژن اکسالات فلوین دیاپید لوفنورون + امامکتین بنزووات آزادیراختین*	SC 24% EC 15% — SP 50% WG 20% WG 50% EC 0.15%	۱۵۰ میلی لیتر ۲۰ میلی لیتر طبق برچسب ۱ کیلوگرم ۲۵۰ گرم گرم ۱۰۰ ۲ در هزار	طبق برچسب	شخم عمیق و بخ آب زمستانه، ازین بردن بقایای گیاهی، علف‌های هرز و میوه‌های باقی‌مانده، حذف و ازین بردن برگ‌های آводه به لارو، استفاده از تله‌های فرمونی و نوارهای چسبناک، نصب توری مناسب و درب‌های دولایی جهت جلوگیری از ورود پید گوجه‌فرنگی به داخل گلخانه، کاربرد Bt جهت کنترل لاڑوهای سینن پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک مانند سن‌های شکارگر و زنبور پارازیتیوند تخم (تریکوگراما) توصیه می‌شود.
پروانه سفید کلم <i>Pieris brassicae</i>	تری‌کلروفن * <i>Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i>	SP 80% —	۱ - ۱ کیلوگرم طبق برچسب	با دیدن اولین لاڑوهای آفت	ازین بردن بقایای گیاهی و رعایت بهداشت مزرعه توصیه می‌شود. انجام آزمایشات و بررسی سومون مناسب تر مورد تأکید است. در صورت استفاده از تری‌کلروفن فاصله آخرین سپاهشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد. کاربرد Bt جهت کنترل لاڑوهای سینن پایین آفت توصیه می‌گردد. تنظیم تاریخ کاشت، کاشت گیاهان نله و سپاهش آذها، جمع آوری و الهدم میوه‌های آводه، شخم عمیق پس از برداشت محصول، ازین بردن بقایای گیاهی، حذف میزان وحشی (هنوانه ابوجهل)، شخم و بخ آب زمستانه توصیه می‌شود.
سرخرطومی جالیز <i>Baris granulipennis</i>	عروسک خربزه	G 5%	۲۰ کیلوگرم		استفاده از سیستمهای مکانیزه کشت، رعایت دور آبایری و کشت به روش جوی و پشه مورد تأکید است. لاڑوهای آفت ریشه‌خوار هستند، در زمان کشت از گرانول کلرپریفوس به میزان ۲۰ کیلوگرم در هکتار علیه لاڑوها استفاده شود.
کفشدوزک خربزه <i>Henosepilachna elaterii (Epilachna chrysomelina)</i>	کلرپریفوس*				جمع آوری بقایای آводه و ازین بردن میزانهای وحشی (هنوانه ابوجهل) توصیه می‌شود. این آفت در تلفیق با سایر آفات (مگس‌ها) کنترل می‌شود.

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سومو تووصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ملخ شکر بادمجانی <i>Bradyporus latipes</i> ملخ پلی سارکوس <i>Polyssarcus elbursianus</i>	فینتروتیون مالاتیون	EC 50% EC 57%	۱ لیتر یا ۱/۵ در هزار ۱-۱/۵ در هزار و برای پیاز ۲ در هزار	به محض خروج	در صورت انبوهی جمعیت و اختلال خسارت سپاهشی در حاشیه مزارع صورت گیرد. انجام عملیات زراعی مناسب تووصیه می شود.
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	متالدھاید	B 6%	٪۶ ۲۰-۲۵ کیلوگرم طعمه		تناوب با غیر غلات (گندم و جو)، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت زراعی، وجین علفهای هرز میزان و عملیات زراعی مناسب ضروری می باشد.
کرم‌های طوفقبر <i>Agrotis ipsilon</i> <i>Agrotis segetum</i>	کلرپیرینفس*	G 5%	۲۰ کیلوگرم		استفاده از پودر سیلیس، سیوس برجسته و گندم در سیر عبور آفت و ریختن خاکستر به صورت نواری بین ردیفهای کشت در مبارزه مؤثر است. فسفات آهن جهت کنترل راب در مزارع کاهو ثبت شده است.
حژرون‌ها <i>Helicidae</i> رایب‌ها <i>Limacidae</i>	متالدھید متالدھید فسفات آهن	B 6% B 5% B 1%	٪۶ ۲۰-۲۵ کیلوگرم طعمه ۷ کیلوگرم طعمه ۵ گرم در مترمربع	بهار و اوایل پاییز	شکار و مبارزه مکانیکی (با کندن جاله به عمق ۱ متر) تووصیه می شود. این موش در باگات نزدیک کوهای بیز ایجاد خسارت می کند.
تشی <i>Hystrix indica</i>	آنکوگولانت‌ها	(٪۰.۲ فسفردوزگ (طعمه))	٪۰.۲ گرم طعمه	طبق نظر کارشناس	
سفیدک حقیقی جالیز <i>Podosphaera fuliginea</i> (<i>Sphaerotheca fuliginea</i>) <i>Erysiphe cichoracearum</i>	سولفور سولفور دینوکاپ کرزواکسیم میل آزوکسی استروپین + دیفنوکوناژول تراتکوناژول تریفلوکسی استروپین بیکرینات پتاسیم ایمن اوکنادین تریس (البیست) تریفلوکسی استروپین + فلوبیرام روغنهاي پنه دانه، ذرت و سیر (مبلدی کیور) بوسکالید + کرزوكسیم میل دیفنوکوناژول + سیفلوناتاپید	WP 80-90% WG80% WP 18.25% WG 50% SC 32.5% EC 10% WG 50% SP 85% WP 40% SC 50% SL SC 30% DC14%	۳-۲ در هزار ۳ کیلوگرم ۱-۲ کیلوگرم ۰/۲ در هزار در مزارع : ۱ لیتر در گلخانه : ۰/۰۵ در هزار در گلخانه : ۰/۰۴ در هزار ۲۰۰ گرم فقط چهت استفاده در مزارع گلخانه : ۵ در هزار بعد از گلهده و بارده ۰/۵ کیلوگرم ۰/۲ در هزار در مزارع : ۱۰ در هزار در گلخانه : ۷/۵ در هزار ۴۰۰ میلی لیتر ۱ در هزار در خیار گلخانه ای	با دیدن اولین علامت بیماری در برگ‌ها با نظر کارشناس در مزارع : ۱ لیتر در گلخانه : ۰/۰۵ در هزار در گلخانه : ۰/۰۴ در هزار در مزارع : ۱ لیتر در گلخانه : ۵ در هزار بعد از گلهده و بارده ۰/۵ کیلوگرم ۰/۲ در هزار در مزارع : ۱۰ در هزار در گلخانه : ۷/۵ در هزار ۴۰۰ میلی لیتر ۱ در هزار در خیار گلخانه ای	تهویه مناسب، رعایت دور آبیاری و کنترل رطوبت، از بین بردن علفهای هرز در کنترل بیماری موثر است. در صورت استفاده از دینوکاپ فاصله آخرین سپاهشی تا برداشت محصول برای جالیز ۷ روز می باشد. کرزوكسیم میل جهت کنترل سفیدک پودری کدویان در گلخانه و مزرعه ثبت شده است. سولفور، WG۸۰٪ و این اوکنادین تریس (البیست) جهت کنترل سفیدک پودری خیار ثبت گردیده است. تریفلوکسی استروپین + فلوبیرام چهت کنترل سفیدک پودری خیار در گلخانه ثبت شده است و به دلیل رسک بالای مقاومت پاییشی در تناوب با سایر سومو ثبت شده استفاده شود. روغنهای پنه دانه، ذرت و سیر جهت کنترل سفیدک پودری خیار در قالب مدیریت تلقیقی ثبت شده است. آزوکسی استروپین + دیفنوکوناژول باید حداقل دو بار در هر دوره کشت و در تناوب با سایر سومو کم خطر، استفاده شود. عدم کاربرد بیش از دو نوبت در یک فصل در خصوص دیفنوکوناژول + سیفلوناتاپید

نام محصول: سبزی و جالیز

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک داخلی <i>Pseudoperonospora cubensis</i>	اکسی کلور مس سیموکسانیل + فاموکساندون سیاز و فامید سیاز و فامید اکسی کلور مس + سیموکسانیل نمکهای مونو و دی پتاسیم اسید فسفوئیک بردو (بردوسیف، بردو فیکس) بردو (بردوسین، بردو توکس)	WP 35% WDG 52.5% SC 40% SC 10% SC 68.75% WP 43/95% SL 53% SC 18% SC 20%	۱ - ۲ کیلوگرم گرم ۲۰۰ گلخانه: ۰/۵ - ۱/۰ در هزار گلخانه: ۱/۵ در هزار گلخانه: ۲ در هزار کیلوگرم ۳ در هزار ۴ - ۵ در هزار در هزار ۵ در هزار	با دیدن اولین عالم برا اساس موازنین پیش آگاهی	زهکشی و تهیه مناسب در کنترل بیماری موثر است. بر حسب شرایط محیط (رطوبت و درجه حرارت) با نظر کارشناس سپاهانی تکرار شود. سیموکسانیل + فاموکساندون بهت کنترل سفیدک داخلی کدویان ثبت شده است.
بوته‌میری <i>Phytophthora drechsleri</i> <i>Ph. Capsici</i> <i>Pythium spp.</i>	متالاکسیل پروپاموکارب هیدروکلراید و فوزنیل آلومینیوم متالاکسیل + مانکوزاب <i>Trichoderma harizianum</i> T22 پروپاموکارب هیدروکلراید	G 5% SL 84% WP72% WP SL 72/2%	۲۰ - ۲۵ کیلوگرم خاک کاربرد (پژمردگی خفیف برگ‌های انتهایی) مزروع: ۳ لیتر در هکتار به صورت نشسته، گلخانه: ۰/۷ لیتر در هر متر مکعب به صورت مخلط با خاک مزروع: ۲ گرم در هر متر مکعب به صورت مخلوط با خاک (ضدغونوئی خاک) ۴ - ۳۰ گرم برای هزار گیاه به صورت تیمار بذر و مراحل انتقال نشا بعد از نشاسته ا در هزار همزمان با کاشت در سینه و انتقال نشا و ۰/۷۵ دو هفته پس از انتقال نشا به صورت محلول ریزی پای بوتة	به محض رویت اولین عالم کشت چایز در خاک‌های سبک، تناوب با غلات، حذف علف‌های هرز و نایودی بنایای گیاهی آلوهه توصیه می‌شود. سطح داغ‌آب پایین تر از محل طوفه باشد و از تماس مستقیم آب با بوته‌ها جلوگیری شود. حتی الامکان سعی شود مقدار آب آبیاری را کم و دفعات آبیاری را زیاد کرد. در کشت‌های گلخانه‌ای کشت روی پشته انجام شده و ترجیحاً از آبیاری قطره‌ای استفاده گردد. تحقیقات در زمینه استفاده از عوامل میکروبی بیوکنترل در حال انجام می‌باشد.	
پوسیدگی ریشه و زوال بوته‌های طالبی و خربزه <i>Monosporascus cannonballus</i>					
بیماری خاکراز پژمردگی فوزاریومی <i>Fusarium oxysporum f. sp. radicis - cucumerinum</i>					
نمات مولد غده ریشه <i>Meloidogyne spp.</i>	متامسدیم	SL 32.7%	۵۰ گرم در هر مترمربع خاک یا ۳۲ گرم در هر مترمکعب بذر	قبل از کشت در حرارت ۲۵ درجه	استفاده از ارقام مقاوم، تناوب با گیاهان غیربیرونیان، عملیات زراعی مناسب جهت از بین بردن بیستهای نماند توصیه می‌شود. ضدغونوئی خاک سیگنین خزانه‌های گوچه‌فرنگی و فلفل با استفاده از پوشش پلاستیکی به مدت ۴۸ ساعت با نظارت کارشناس و حداقل ۲ ماه کاشت انجام شود. کشت در خاک‌هایی که سم مضرف شده است تا تجزیه کامل به تعویق می‌افتد و این سه در شرایط مطبوع بعد از ۱۴ روز تجزیه می‌شود. ضدغونوئی توسعه شرکت‌های مجاز انجام شود.

نام محصول: سبزی و جالیز						نام آفت
ملاحظات	زمان مبارزه	صرف در هکتار	فرمولاسیون	سومو توصیه شده		سبزی های وینوسیه
مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت، حذف گیاهان و علف های هرز میزبان، رعایت فاصله کشت با محصولات هم جوار، نشاکاری و استفاده از ارقام منحمل توصیه می گردد.						موزاییک سبز زرد هندوانه
						<i>Watermelon chlorotic stunt virus (WmCSV)</i>
						موزاییک هندوانه
						<i>Watermelon mosaic virus (WMV)</i>
						پیجندگی زرد برگ کوچک فربنگی
						<i>Tomato yellow leaf curl virus (TYLCV)</i>
						موزاییک خیار
						<i>Cucumber mosaic virus (CMV)</i>
						موزاییک زرد کدوتبل
						<i>Zucchini yellow mosaic virus (ZYMV)</i>
نام محصول: پیاز						
و جین علف های هرز و روش های زراعی - مکانیکی توصیه می شود. ایوکسینیل صرفقاً پهن برگ کش می باشد. اکسی فلورفن در کشت مستقیم پیاز به میزان ۲ لیتر در هکتار در مرحله ۲ تا ۵ برگی پیاز و یا در دو نوبت هر نوبت هر ۷۵/۰ لیتر به فاصله ۱۸ روز استفاده شود. در کشت نشایی پیاز یک نوبت ۲-۱/۵ لیتر در هکتار پس از انتقال نشاء در مرحله ۲-۴ برگی علف های هرز استفاده می شود (جهت کنترل اویارسلام مصرف ۲ لیتر در هکتار توصیه می شود). اگر ادیازون علف کش دو مظوره است. چنانچه به صورت پیش رویش مصرف شود ۳ لیتر در هکتار توصیه می شود. چنانچه به صورت پس رویشی مصرف شود ۲ لیتر در هکتار توصیه می شود. ست کسیدم، سیکلو کسیدم، هالوکسی فوب آرمیل استر و کلتودیوم فقط باریک برگ کش می باشند.	پس از رویش علف های هرز پهن برگ در مرحله ۴ برگی پیاز	۳-۲ لیتر	EC 22.5%	ایوکسینیل	علف های هرز پیاز	گونه های تاج خروس
	اوایل رشد علف های هرز (ملاحظات)	۲ لیتر	EC 24%	اکسی فلورفن	سلمک	<i>Chenopodium album</i>
	قبل و بعد از کاشت (ملاحظات)	۳-۲ لیتر	EC 25%	اگر ادیازون*	سورف	<i>Echinochloa crus-galli</i>
	از مرحله ۳ برگی تا قبل از به ساقه رفتن علف های هرز باریک برگ	۳ لیتر	EC 12.5%	ست کسیدم	گونه های ارزن و حشی	<i>Setaria spp.</i>
	پس رویشی	۱ لیتر-۱/۵	EC 10%	سیکلو کسیدم	تلخه	<i>Acroptilon repens</i>
		۰.۹-۰.۷۵ لیتر	EC 10.8%	هالوکسی فوب آرمیل	پیچک	<i>Convolvulus arvensis</i>
		۱/۲ لیتر	EC 12%	کلتودیوم	اویارسلام	<i>Cyperus spp.</i>

محصول: سیر					
نام آفت	فرمولاسیون	سومو توصیه شده	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علفهای هرز سیر</u>					و جین علفهای هرز و روش‌های زراعی - مکانیکی توصیه می‌شود. برای کنترل باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول در کشت پیاز استفاده نمود.
تاج خروس و حشی	EC 22.5%	ایوکسینیل*	۳ لیتر	به صورت پس رویشی، ۲ تا ۴ برگی علفهای هرز پهن برگ	
<i>Amaranthus retroflexus</i>					
شاہ تره					
<i>Fumaria officinalis</i>					
سلمک					
<i>Chenopodium album</i>					
قندرونک					
<i>Chondrilla juncea</i>					
گونه‌های ماشک					
<i>Vicia spp.</i>					
بذرک و حشی					
<i>Anagallis arvensis</i>					
اویارسلام					
<i>Cyperus spp.</i>					
قیاق					
<i>Sorghum halepense</i>					
پیچک					
محصول: هویج					
<u>علفهای هرز هویج</u>					
گاوچاق کن					
<i>Lactuca serriola</i>					
شیرنرم					
<i>Sonchus oleraceus</i>					
خردل و حشی					
<i>Sinapis arvensis</i>					
تاج‌ریزی					
<i>Solanum nigrum</i>					
سورف					
<i>Echinochloa crus-galli</i>					
گونه‌های ارزن و حشی					
<i>Setaria spp.</i>					
پیچک					
لینورون					
تری‌فلورالین*					
متري‌بوزین*					
پرومترین*					

نام محصول: سیب زمینی					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه تارتان <i>Tetranychus spp.</i>	ترادیفون پروپارژیت*	EC 7.52% EC 57% EC 25%	۲ در هزار ۱ در هزار ۰/۷۵ در هزار	با مشاهده ۳ - ۲ کنه به طور متوسط در مراحل فعال در یک برگ	اجرای عملیات زراعی که منجر به داشتن بوته‌های سالم شود، تمیز نگهداشتن مزرعه و حذف علف‌های هرز حاصله آن توصیه می‌شود. سمپاشی در ساعات اولیه روز انجام شود. انتخاب سمپاش‌های مناسب ضروری است (نوع نازل سمپاش به گونه‌های باشد که زیر برگ‌ها به سم آگشته شود).
کنه زرد پهن <i>Polyphagotarsonemus latus</i>	بروموپروپیلات*				
کرم‌های مغقولی <i>Agriotes lineatus</i>	کلرپریفوس*	G 5%	۳۰ کیلوگرم		مبارزه زراعی شامل آیش، تناب، تقویت ازت خاک، کترل علف‌های هرز، شخم عمیق و از بین بردن غده‌های آلوده در زمین (در تناب گندم کشت نشود) می‌باشد. استفاده از تله نوری و طعمه‌ای برای به دام انداختن حشرات کامل و مدیریت آبیاری توصیه می‌شوند. این سم به میزان توصیه شده پس از کشت در ته و کنار فاروها پخش و سپس زمان خاک‌دهی یا بوته‌ها با خاک مخلوط گردد.
شنه‌های سیب زمینی <i>Aphis gossypii</i> <i>Myzus persicae</i> <i>Macrosiphum euphorbiae</i> <i>Aulacorthum solani</i>	دیکلورووس پیریمیکارب پیریمیکارب هپتنفس پی متروزین پی متروزین ایمیداکلوبرید تیامتوکسام	EC 50% WP 50% DF50% EC 50% WG 50% WP 25% WS 70% FS35%	۱/۵ در هزار ۰/۵ - ۰/۷ کیلوگرم (محلول پاشی) “ “ ۱ در هزار ۰/۵ کیلوگرم ۱ کیلوگرم ۲/۵ گرم برای یکصد کیلوگرم غده بذری ۲۰ میلی لیتر برای یکصد کیلوگرم غده بذری	۱/۵ - ۲ در هزار ۰/۵ - ۰/۷ کیلوگرم (محلول پاشی) “ “ ۱ در هزار ۰/۵ کیلوگرم ۱ کیلوگرم ۲/۵ گرم برای یکصد کیلوگرم غده بذری ۲۰ میلی لیتر برای یکصد کیلوگرم غده بذری	استفاده از ارقام مقاوم و متحمل و رعایت بهداشت زراعی از جمله روش‌های مبارزه می‌باشد.

نام محصول: سیب زمینی					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک کلرادو <i>Leptinotarsa decemlineata</i>	فروزان اسپینوساد	EC 35% SC 24%	۲ - ۳ لیتر ۷۵ میلی لیتر	اواسط خرداد و اواسط تیر	اجرای عملیات قرنطینه‌ای ضروری است. تناوب با محصولات غیر میزان، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت مزرعه و عملیات زراعی مناسب توصیه می‌شود. در صورت استفاده از تیاکلوبرید حافظه افضل آخرين سپاهاني تا برداشت محصول ۱۰ - ۳ روز می‌باشد، دز آن بستگی به تراکم آفت و شرایط منطقه دارد.
پید سیب زمینی <i>Phthorimaea operculella</i>	پیرترین	WP 0.1%	۳ کیلوگرم در تن		استفاده از تله‌های نوری و فربونی در مزرعه برای شکار پروانه‌ها، شخم عمیق پس از برداشت، رعایت تناوب، بخ آب زمستانه، تنظیم تاریخ کاشت، کشت ارقام زودرس و برداشت هر چه زودتر محصول، خاک‌دهی پای بوته‌ها به خصوص آخر فصل، سرزنش بوته‌ها و جمع آوری غده‌های نمایان در سطح خاک توصیه می‌شود. در اینار از مالج‌های مختلف استفاده شود.
شانکر ساقه سیب زمینی (مرگ گیاهچه) <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>)	تیابندازول*	WP 60%	۲ در هزار یا در انبار	شد عفنونی غده قبل از کاشت و شد عفنونی غده پدری	حقی الامکان از غده‌های بذری عاری از اسکلروت (ستینه) قارچ استفاده شود (کمتر از ۱۰ اسکلروت در یک طرف غده بذری). ضد عفنونی غده در اینار با پلافلائل قبل از کاشت، مبارزه زراعی و بهزایع، تاریخ کاشت مناسب منطقه و عمنی کاشت مناسب (۱۰-۱۵ سانتی‌متر) رعایت گردد. کشت در خاک با دمای ۸ درجه توصیه نمی‌شود. به همچ و چه از سیاهکش‌ها برای سیب زمینی استفاده نشود. پیش جوانه‌دار کردن غده‌ها توصیه می‌شود. کشت چند رقند قبل از سیب زمینی موجب افزایش بروز بیماری می‌شود. استفاده از فرآورده‌های میکروبی حاوی <i>Trichoderma harzianum</i> به صورت کار بوته (Side dressing) (مخلوط با کودهای دائمی توصیه می‌شود. معمولاً "جدایه‌های تریکو درما اثر حفاظتی دارند و از بروز بیماری پیشگیری می‌کنند و در صورتی که پیش از ظهور علامت بیماری مصرف شوند، بیماری را بهتر کنترل می‌نمایند. تیمار غده‌ها پیش از کاشت به صورت یکنواخت توصیه می‌شود. پسی کورون جهت پیشگیری و کنترل بیماری و اپرودیون جهت کنترل بیماری به کار می‌رود.

نام محصول: سبب‌زیمنی و گوجه‌فرنگی

نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
آلترا ناریا (سبب‌زیمنی و گوجه‌فرنگی) <i>Alternaria alternata</i>	کلرتالوئنیل ایمن اوکنادین تریس بوسکالید + پیراکلواستروپین	WP 75% WP 40% WG 33/4%	۱ کیلوگرم /۱۵۶ - ۲/۱۳ ۷۵۰ گرم ۰/۵ کیلوگرم	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس با مشاهده ۱ تا ۲ بوته آلوهه در هر مترمربع	رعایت تناوب، حذف و ملغو نکردن بقایای گیاهی، جلوگیری از استرس مواد غذایی، خشکی و رطوبتی، تنظیم دور آبیاری و برداشت پس از رسیدن غذاها (سبب‌زیمنی) توصیه می‌شود. <i>A. alternata</i> ایجاد توکسین در غده می‌نماید که بسیار خطرناک است. ایجاد شانکر در ساقه گوجه‌فرنگی می‌کند. کلرتالوئنیل برای مبارزه با آلترا ناریا گوجه‌فرنگی به ثبت رسیده است. فاصله آخرین سپاهاشی تا برداشت محصول ۱۴ روز است. در صورت استفاده از ایمن اوکنادین تریس با میزان مصرف بیشتر از ۷۵۰ گرم احتمال ایجاد سوزندگی وجود دارد. دی متومورف + پیراکلواستروپین برای کنترل لکه موجی گوجه‌فرنگی ثبت شده است.
لکه‌موجی برگ <i>Alternaria solani</i>	دی متومورف + پیراکلواستروپین	EC 11/2%	۲ لتر	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس با خلوفور علامت	جمع آروری و انهدام بقایای آلوهه و کشت ارقام زودرس در شمال توصیه می‌شود. رعایت آبیش و تناوب چندساله با غلات (گندم و جو)، استفاده از ارقام متحمل، رعایت بهداشت زراعی، تنظیم تهیه و کاهش رطوبت سطح غده‌های سبب‌زیمنی، انجام برداشت پس از پیش پستن کامل غده‌های سبب‌زیمنی، کشت در خاک‌های سبک، خاک‌دهی پای بوتنه‌ها، بهبود سیستم‌های سپاهشی و استفاده از سپاهش‌های Low volume (جهت آغازت شدن پشت برگ‌ها و استناب از آبیاری مزارع در زمان شیوع بیماری توصیه می‌شود. حضور کارشناسان شبکه مراقبت در مناطق آلوهه در شرایط بحرانی در روزهای ابری (سه روز متوالی پادمای شب ۱۴ - ۱۵ درجه و دمای روز حداقل ۲۱ درجه) و پایش مزارع آلوهه ضروری می‌باشد. سیموکسانیل + فاموسادون و فسفونیک‌اسید برای کنترل سفیدک دروغی سبب‌زیمنی ثبت شده‌اند. در صورت استفاده از کلرتالوئنیل فاصله آخرین سپاهشی تا برداشت محصول ۱۴ روز می‌باشد.
سفیدک داخلی سبب‌زیمنی و گوجه‌فرنگی <i>Phytophthora infestans</i>	اکسی کلرور مس سیموکسانیل + فاموسادون فسفونیک‌اسید کلرتالوئنیل اکسید مس پروپاموکارب هیدروکلراید + فلوبیکولید پروپاموکارب هیدروکلراید + سیموکسانیل دیمتومورف + مانکوزب سیازو فامید متالاکسیل + مانکوزب	WP 35% WDG 52.5% SL 40% SC 72% WG 75% SC 68.75% SC 45% WG 69% SC 40% WP 72%	۳ در هزار ۴ کیلوگرم ۶ لتر ۲-۲/۵ لتر ۱ کیلوگرم ۱/۲ لتر ۲/۵ لتر ۲ کیلوگرم ۰/۱۵ لتر ۳ کیلوگرم	در هزار در بیگ‌های مربوط به سرشاخه‌ها (۱ بوته در هر مترمربع)	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس با خلوفور علامت
سفیدک پودری گوجه‌فرنگی <i>Leveillula taurica</i>	اکسی کلرور مس تری‌فلوکسی استروپین + فلوبیرام	WP 35% SC 50%	۳ کیلوگرم ۲۰۰ میلی لیتر	با نظر کارشناس	استفاده از ارقام متحمل، تنظیم تهیه و رعایت دور آبیاری توصیه می‌شود. به علت خطر بروز مقاومت از تری‌فلوکسی استروپین + فلوبیرام در تناوب با دیگر سوم استفاده شود.
قارچهای خاکزاد مولد بوته میری گلخانه‌های گوجه‌فرنگی <i>Trichoderma harizianum</i> T22 <i>Phytophthora</i> spp. <i>Rizoctonia</i> spp. <i>Fusarium oxysporum</i>	های مکساژول	WP SL 30%	۴۰ - ۳۰ گرم برای هزار گیاه به صورت تیمار بذر و مراحل انتقال نشا بعد از شناکاری قابل از انتقال نشا ۱ در هزار بک هفتنه بعد از انتقال نشا ۲ در هزار دو هفتنه بعد از سپاهشی دوم ۲ در هزار	شناکاری	های مکساژول جهت کنترل پژمردگی فوزاریومی گوجه‌فرنگی در گلخانه با عامل <i>Fusarium oxysporum</i> ثبت شده است.

نام محصول: سیب زمینی					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری خال سیاه سیب زمینی <i>Colletotrichum coccodes</i> شوره نقره ای <i>Helminthosporium spp.</i>	هیچگونه مبارزه شیمیایی توصیه نمی شود.				استفاده از غده بذری سالم و گواهی شده و حتی الامکان عاری از خال سیاه و شوره نقره ای، کاشت غده های بذری در خاک های با دمای بیش از ۱۵ درجه توصیه نمی شود. کشت در خاک های خشک و استرس آبیاری باعث تشید بیماری می شود. در اپارها غده های با علاطم شوره نقره ای حذف گردد و رطوبت اپار بیش از ۷۰ درصد نیاشد.
پژمردگی و پوسیدگی ریشه <i>Fusarium spp.</i> <i>Verticillium spp.</i>	<i>Talaomyces flavus</i> TF PO V52	۶۰ کیلوگرم برای ۴ تن سیب زمینی (بذر مال کردن)			انتخاب غده بذری سالم و گواهی شده، تاریخ کاشت مناسب منطقه، جلوگیری از تنش های آبیاری و کاربرد کودهای ریزمندی توصیه می شود.
نمائد پوسیدگی سیب زمینی <i>Ditylenchus destructor</i> نمائد مولد زخم <i>Pratylenchus scribneri</i>					عملیات بهزاری و آمایش زمین، تناوب زراعی با گیاهان غیرمزیبان، خشک نگهداری زمین (شخم خشک) و ایناراداری مناسب توصیه می شود.
نمائد سیست سیب زمینی <i>Globodera rostochiensis</i> <i>G. pallida</i>					رعایت آیش و تناوب (در خاک های آلوده ۷ - ۳ سال از کاشت ارقام حساس سیب زمینی خودداری شود و گیاهان غیرمزیبان مانند غلات و ذرت در تناوب قرار گیرد)، استفاده از غده بذری سالم، جلوگیری از حمل و نقل خاک و اندامهای آلوده (اعمال مفتررات قرنطینه ای) از نقاط آلوده به سالم، احتماء محصول لکه های آلوده و نیز ضدغونه خاک این لکه ها با سوموم تداخشنی، استفاده از ارقام مقاوم و آنتاب دهنی توصیه می شود.
پژمردگی باکتریایی و پوسیدگی قهوه ای سیب زمینی <i>Ralstonia solanacearum</i>	سم توصیه نمی شود.				استفاده از واریته های مقاوم، انتخاب غده بذری سالم و گواهی شده، جمع آوری بقایای آلوده، ضدغونه ادوات کشاورزی با محلول ۵٪ هیپو کلریت کلسیم توصیه می شود.
بیماری های ویروسی پیچیدگی برگ سیب زمینی <i>Potato leafroll virus (PLRV)</i> <i>Potato virus Y (PVY)</i> <i>Potato virus X (PVX)</i> <i>Potato virus A (PVA)</i> موزاییک یونجه <i>Alfalfa mosaic virus (AMV)</i>					بارزه با ناقللین، تنظیم تاریخ کاشت، حذف گیاهان وعلف های هرز میزان، رعایت فاصله کشت با محصولات همچوار، استفاده از ارقام متحمل توصیه می گردد.

نام محصول: سیب زمینی					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ناقین بیماری‌های ویروسی	ایمیداکلوبپرید	WS 70%	۲۷/۵ گرم برای یکصد کیلوگرم غده بدزی		ایمیداکلوبپرید و تیامتوکسام جهت مبارزه با ناقین و کنترل تلفیقی بیماری‌های ویروسی به طریقه ضدغذوئی غده بدزی به کاربرده شود.
شنهای، زنجرک‌ها، ترپس و سفیدبالک‌ها	تیامتوکسام	FS35%	۲۰ میلی لیتر برای یکصد کیلوگرم غده بدزی		
<u>علف‌های هرز سبززشنی</u>					
گونه‌های تاج خروس	پاراکوات	SL 20%	۳ لیتر	بعد از سبز شدن علف هرز و قبل از رویش سیب زمینی	و چین علف‌های هرز، عملیات خاکورزی مناسب، استفاده از روش‌های زراعی - مکانیکی و ماخار توصیه می‌شود.
سلمک	متربوزین	WP 70%	۰/۷۵ - ۱ کیلوگرم	بعد از کاشت سیب زمینی و قبل از سبز شدن آن و اوایل رشد	پاراکوات را زمانی که ۲۰ درصد غده‌ها سبز شده‌اند می‌توان مصرف کرد. در صورت کاربرد دیرهنگام، علف‌کش می‌تواند به سیب زمینی خسارت وارد کند.
تاج‌ریزی	متربوزین	DF 75%	۰/۷۵ - ۱ کیلوگرم	علف‌های هرز	در صورت سپاهشی پس از رویش سیب زمینی و علف‌های هرز (اوایل رشد) با متربوزین، میزان صرف آن به ۰/۵ - ۰/۷ کیلوگرم در هکتار کاهش یابد. این علف‌کش در کنترل اغلب پهنه‌برگ‌ها و تعدادی از کشیده‌برگ‌ها مؤثر است.
خرفه	پندی‌متالین	CS 45/5%	۳ لیتر	علف‌های هرز با ریکری و پهنه‌برگ	میزان صرف آب در هکتار برای پاراکوات ۵۰۰ لیتر توصیه می‌گردد.
هفت‌بند	سوئنوسولفوروون*	WG 75%	۳۵ گرم		سوئنوسولفوروون*
گونه‌های ارزن و حشی	Setaria spp.				
سوروف	Echinochloa crus-galli				
جوموشک	Hordeum leporinum				
چچم	Lolium spp.				
گل جالیز مصری	Orobanche aegyptiaca				
نام محصول: گوجه فرنگی					
<u>علف‌های هرز گوجه فرنگی</u>					
گونه‌های تاج خروس	تری‌فلورالین*	EC 48%	۲ - ۲/۵ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک	تری‌فلورالین به صورت اختلاط با خاک و پس از انجام عملیات خاکورزی مناسب استفاده شود.
سلمک	متربوزین*	WP 70%	۰/۷۵ - ۱ کیلوگرم	به عمق ۱۰ سانتی‌متر	متربوزین اغلب پهنه‌برگ‌ها و تعدادی از کشیده‌برگ‌ها را کنترل می‌کند.
گونه‌های ارزن و حشی	فلاآزیفوپ‌بی بوتیل	EC15%	۱ لیتر	مناطق جنوبی: ۱ لیتر سایر مناطق: ۱/۵ لیتر	فلاآزیفوپ‌بی بوتیل
سوروف	Echinochloa crus-galli				
قیاق	Sorghum halepense				

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخوطومی برگ یونجه <i>Hypera postica</i>	فروزان مالاژیون	EC 35% EC 57%	۲/۵ لیتر ۳ لیتر	۱ لیتر	زمان مبارزه بسیار مهم است. مبارزه شیمیایی می‌باشد به زمان‌هایی محدود گردد که آفت در حداقل حساسیت و پارازیتوئیدهای لارو در حداقل آن باشد، به نظر می‌رسد فصل پاییز می‌تواند زمان مناسبی برای مبارزه شیمیایی باشد (زمانی که حداقل ۵۰٪ تخم‌ها تخریخ شده باشند). لازم است در هر استان ایستگاه‌های تحقیقاتی زمان سپاهشی را اعلام نمایند. برداشت بیل از چین بهاره (برداشت زودهنگام یونجه در چین اول به خصوص اگر خسارت در نزدیکی زمان گل‌دهی باشد یکی از روش‌های موثر است) و چزای پاییز پس از تخم‌زیزی در مبارزه موثر است. دوره کارتن ۱۵ روزه پایید و عایت گردد. چرا در اوایل پاییز و اوایل بهار موثر است. شعله‌افزون در مرزه آخر فصل پاییز روش مستدل در کاهش جمعیت آفت است. ادامه آزمایشات کاربردی جهت بررسی زمان مبارزه، تعداد سپاهشی و سومو مناسب توصیه می‌شود.
سرخوطومی‌های ریشه یونجه <i>Sitona spp.</i>					به یونجه‌های کهنه و شبدر خسارت می‌زند. مبارزه علیه لاروها توصیه نمی‌شود. پس از تناوب تجدید کشت شود. در صورت اقتصادی بودن خسارت با نظر کارشناس می‌توان از سومو گرانول دیازیتون G۱۰٪ و دیازیتون EC۶۰٪ یک لیتر در هکتار هم‌زمان با ظهور حشرات کامل هر نسل مبارزه نمود.
شنه‌های یونجه (شنه خالدار) <i>Theroaphis trifolii</i> (<i>Theroaphis maculata</i>) <i>Acythosiphon pisum</i> <i>Aphis faba</i>	پیریمیکارب*	WP 50%	با نظر کارشناس ۰/۵ - ۰/۷ کیلوگرم	اوخر بهار و اوایل تابستان هم‌زمان با افزایش دما	مبارزه شیمیایی فقط برای شنه خالدار توصیه می‌شود (زمانی که جمعیت شته از ۲۰ عدد در هر ساقه تجاوز نماید)، لذا ضروری است هنگام مبارزه به این‌ویه شنه توجه نمود. از مصرف متولی یک سم اجتناب شود.
سرخوطومی تخدمان شبدر <i>Apion sp.</i> <i>Apion trifolii</i> (<i>A. aestivum</i>)					استفاده از بذر سالم و مطمئن، اساساً مبارزه زمانی توصیه می‌گردد که برداشت قبل از گل‌دهی کامل یونجه و عدم کاشت شبدر کنار مزارعی که جهت تولید بذر اختصاص یافته است وعایت شود. اجام آزمایشات جهت دستیابی به سومو مناسب پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک شاخص بلند ریشه‌خوار یونجه <i>Plagionotus floralis</i>					۱- سپاشی علیه حشرات کامل آفت (با نظر کارشناس از سموم فسفره تماشی - نفوذی استفاده گردد). ۲- سپاشی علیه لاروهای سن یک آفت، قبل از ورود به داخل ریشه. ۳- استفاده از ارقام مقاوم یونجه در مناطق آلوده به آفت که نیاز به بررسی دارد. (در صورت دسترسی از ارقام مقاوم استفاده شود). ۴- در مناطق آلوده لازم است که کشت یونجه بیش از ۳ سال در زمین باقی نماند، زیرا با قطع شدن ریشه‌های یونجه، محیط مناسب برای ایجاد خوارت توسط آفت به وجود می‌آید.
زنبر بذرخوار <i>Bruchophagus roddi</i> (<i>Eurytoma roddi</i>)				هنگام سبز بودن غنچه‌ها و قبل از آن	استفاده از بذر بوجاری شده، شخم عمیق و زیر خاک نمودن بدور آلوده ریخته شده در مزرعه، برداشت تبل از گل‌دهی کامل چین اول و استفاده از چین دوم جهت بذرگیری توصیه می‌شود. در صورت نیاز با نظر کارشناس منطقه از سموم فسفره تماشی - نفوذی استفاده گردد. از سپاشی در زمان گل اختناب گردد.
سن لیگوس <i>Exolygus (=Lygus) rugulipennis</i>					از بین بردن علف‌های هرز حاشیه و رعایت بهداشت مزارع توصیه می‌شود. لازم به توجه می‌باشد که افزودن شادابی بونهای از شدت خسارت سن‌ها می‌کاهد. انجام تحقیقات جهت راههای کنترل و دستیابی به سموم موثر پیشنهاد می‌گردد.
کرم برگخوار (کارادرینا) <i>Spodoptera exigua</i> برگخوار مصری (پرودنیا) <i>Spodoptera littoralis</i>					به صورت یک آفت مهم مطرح نیست. در صورت نیاز به مبارزه شیمیایی از سموم لاکوکش کم‌دoram استفاده گردد.
سفیدک داخلی یونجه <i>Peronospora aestivalis</i>	مانکوزب	WP 80%	۲ در هزار پس از برداشت	چین اول زودتر برداشت شود.	
سفیدک سطحی یونجه <i>Leveillula leguminosarum</i>	دینوکاپ سولفور	WP 18.25% WP 80-90%	۰/۵ - ۱ کیلوگرم ۲ - ۳ کیلوگرم	با مشاهده اولین علامت و مناسب بودن شرایط	

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
لکه فهودای برگ یونجه <i>Pseudopeziza medicaginis</i>					استفاده از واریته های مقاوم و متحمل و برداشت به موقع توصیه می شود.
لکه آجری یونجه <i>Stemphylium botryosum</i>					برداشت محصول پس از پیدا بیش اولین علامت بیماری، کلت ارقام مقاوم، انهدام بقایای آلوه سال قبل و کاهش میزان آبیاری تا حد امکان توصیه می شود.
لکه سیاه شبدر <i>Cymadothea trifolii</i> (<i>Polythrincium trifolii</i>)					برداشت زودتر از موقع و کاهش میزان آبیاری تا حد امکان، کلت ارقام مقاوم و از بین بردن بقایای آلوه توصیه می شود.
نمائد ساقه یونجه <i>Ditylenchus dipsaci</i>	دیمووات	EC 40%	۴/ لیتر ماده خالص در هکتار در مزارع بذری	قبل از به گل رفتن محصول	رعایت بهداشت زراعی و تنظیم تاریخ کاشت توصیه می شود. انجام بررسی به منظور ضدغونه بذر با سموم تدخینی پیشنهاد می شود.
بیماری چاروبی شدن یونجه <i>Phytoplasma spp.</i>					ناقل بیماری: زنجرک <i>Orosius albicinctus</i> مناطق انتشار: سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس، یزد
<u>علف های هرز</u>					
تاج خروس <i>Amaranthus spp.</i>	کلرتال دیمتیل	پاراکوات	WP 75%	در یونجه تازه کاشت بعد از کاشت قبل از سبز شدن، یا اوایل بهار قبل از بیدار شدن یونجه	کلرتال دیمتیل به منظور پیشگیری از سین و دیگر علف های هرز در اواخر زمستان، قبل از بیدار شدن یونجه مصرف شود.
سلمک <i>Chenopodium album</i>	پاراکوات	گلیفروزیت*	SL 20%	بعد از سبز شدن سر	پاراکوات فقط برای از بین هسته های اولیه آلوه به سین مناسب است، از جایگای یونجه های آلوه به سین خودداری شود.
سس <i>Cuscuta campestris</i>			SL 41%	در مرحله ۲۵ - ۳۰ ساعتی یونجه و اگر سر به یونجه چسبید، قبل از گلدهی سر	فقط در صورتی که آلوه کی به سین سطح وسیع داشته باشد از گلیفروزیت استفاده گردد. (مصرف فری گیت به میزان ۵ در هزار ۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ٪۲ (۸ کیلوگرم در هکتار)، همراه با گلیفروزیت مصرف آن را کاهش می دهد).
بی تی راخ <i>Galium tricornutum</i>				اوایل رشد علف های هرز	جثت کنترل علف های پهن برگ، فقط یکبار از اسم ایمازاتاپیر استفاده شود و آخر کشت یونجه از مصرف آن خودداری شود.
تریپله و حشی <i>Raphanus raphanistrum</i>	ایمازاتاپیر	ای بی تی سی	SL 10%	قبل از کاشت مخلوط با خاک	جثت کنترل علف های پهن برگ و برای سبزابی با بتازون آب مزرعه باستی تحمله شود.
شمی <i>Rapistrum rugosum</i>	بتازون		EC 82%	۴ - ۳ برجی علف های هرز	
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>			SL 48%		
گونه های ارزن و حشی <i>Setaria spp.</i>					
مریم گلی <i>Salvia sp.</i>					
ترشک <i>Rumex sp.</i>					
پیچک <i>Convolvulus arvensis</i>					
اویارسلام <i>Cyperus spp.</i>					
قیاق <i>Sorghum halepense</i>					

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه زنگار (کنه نقره‌ای) <i>Phyllocoptruta oleivora</i>	بروموپروپیلات*	EC 25%	۱/۵ در هزار	بر اساس پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	زمان و فاصله سپاهشی بر اساس بیولوژی آفت انجام گیرد. نتابوب مصرف سوموم کندکش رعایت شود. کاربرد آبمکتین: ۲۰۰ میلی لیتر آبمکتین ۲۵۰+ میلی لیتر روغن + ۱۰۰ لیتر آب
	پیریدابن	WP 20%	۰/۴ - ۰/۵ در هزار		
	آبامکتین	EC 1.8%	۰/۲ در هزار		
	هگزی‌تیازوکس*	EC 10%	۰/۵ در هزار		
	مانکوزب	WP 80%	۲ در هزار		
	فن پیروکسی‌میت	SC5%	۰/۵ در هزار		
	اسپرودیکلوفن	SC24%	۰/۲۷ در هزار		
کنه قرمز مرکبات <i>Panonychus citri</i>	ترادیفون	EC 7.52 %	۲ در هزار	اوخر زمستان	اسفند ماه: سماشی زمستانه با روغن به نسبت ۱/۵٪ مصرف سوموم ترازیفون و کلوفتزین به صورت مبارزه زمستانه، با نظر کارشناس و به منظور نختم کشی انجام گیرد.
	کلوفتزین *	SC 50%	۰/۵ - ۰/۲۵ در هزار	اوخر زمستان	مصرف روغن ۱٪ - ۰/۵٪ بسته به شرایط محیط و زیر نظر کارشناس انجام شود.
	بروموپروپیلات	EC 25%	۱ در هزار	بر اساس پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	فن پیروکسی‌میت به همراه روغن ۱٪ علیه نختم کننده کاربرد دارد.
	بنزوکسی‌میت	EC 20%	۱ در هزار		
	هگزی‌تیازوکس	EC 10%	۰/۵ - ۰/۷۵ در هزار		
	فن پیروکسی‌میت	SC 5%	۰/۵ - ۱ در هزار		
	روغن امولسیون‌شونده	O 80%			
کنه شرقی مرکبات <i>Eutetranychus orientalis</i>	بروموپروپیلات	EC 25%	۱ در هزار		در مناطق مرکبات خیز جنوب وجود دارد و مبارزه با نظر کارشناس متنطقه انجام شود.
	بنزوکسی‌میت	EC 20%	۱ در هزار		
	هگزی‌تیازوکس*	EC 10%	۰/۵ - ۰/۷۵ در هزار		
	فن پیروکسی‌میت*	SC 5%	۰/۵ - ۱ در هزار		

نام محصول: مرکبات						نام آفت
ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده		
در مناطق مرکبات خیز جنوب هرگونه سپاشی منوط به توصیه کارشناسان منطقه است. صرف سوموم ذکر شده همراه با روغن ۱/۰ - ۱ درصد انجام شود. روغن پاشی زمستانه: پس از سبزی شدن اوج سرمای زمستان و قبل از بیداری درختان دز صرف روغن امولسیون شونده بدون آب ۲۵٪ کمتر از روغن معمولی (آبدار) می باشد. از کاربرد پیری پروکسی فن در جوار درختان نوت و مناطق نوغان خیز جلوگیری شود. استامی پرید اختصاصاً چهت کنترل بالشک مرکبات ثبت گردیده است. مبارزه بیولوژیک برای کنترل شپشک آردآلود با استفاده از کفشدوزک کربپتولوس با توجه به دستورالعمل و برای شپشک استرالیایی با استفاده از کفشدوزک دالیا با توجه به دستورالعمل انجام شود. تجام تحقیقات برای دستیابی به سموم مناسب تر پیشنهاد می گردد.	به شرح ستون ملاحظات بر اساس موازنین پیش آگاهی و با ظهور ۶۰٪ پورهها	۰/۵ در صد ۱/۵ - ۲ در هزار ۱/۵ - ۲ در هزار ۰/۵ - ۰/۷ در هزار ۰/۵ - ۰/۷۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۷۵ در هزار	O 80% EC 47% EC 40.8% EC 60% EC 57% EC 10% SC40% SP 20% SC 10%	روغن امولسیون شونده اتیون کلرپیرینفوس دیازینون مالاتیون پیری پروکسی فن بوپروفنین استامی پرید اسپیروترامات		گونه‌هایی اقلیم کوهی <i>Pulvinaria spp.</i> شپشک ستاره‌ای <i>Ceroplastes floridensis</i> سپردار الفی <i>lepidosaphes gloverii</i> سپردار قوه‌ای <i>Chrysomphalus dictyospermi</i> شپشک نرم تن <i>Coccus hesperidum</i> سپردار زرد <i>Aonidiella aurantii</i> (<i>Aonidiella citrina</i>) سپردار زرد شرقی <i>Aonidiella orientalis</i> سپردار واوی <i>Lepidosaphes beckii</i> شپشک آردآلود <i>Nipaecoccus viridis</i> شپشک آردآلود <i>Planococcus citri</i> شپشک استرالیایی <i>Icerya purchasi</i>
با توجه به مسائل شنۀ مرکبات انجام آزمایش برای دستیابی به سموم مناسب تر ضروری است.	در صورت پیچیدگی ۲۵٪ برگ‌های انتهایی روی چوانه‌ها	۲ در هزار ۲ - ۲/۵ در هزار ۰/۵ - ۰/۷ در هزار	EC 57% DF50%	مالاتیون پیریمیکارب*	شتهها	Aphididae خانواده

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه مینوز برگ <i>Phyllocoptis citrella</i>	دیفلوپترورون ایمیداکلوبرید هگرافلومورون	WP 25% SC 35% EC10%	۰/۵ در هزار + ۰/۳ درصد روغن ۰/۳۵ در هزار + ۰/۳ درصد روغن ۲۵ میلی لیتر سم ۳۰۰۰ میلی لیتر روغن + ۱۰ روز ۰/۵ در هزار + ۰/۳ درصد روغن ۰/۵ در هزار + ۰/۳ درصد روغن ۰/۵ در هزار + ۰/۴ درصد روغن ۰/۴ در هزار	به محض مشاهده علامت خسارت روی جوانهای تابستانه در دو نوبت سمیاشی به فاصله ۱۲ - ۱۰ روز	در مناطق مرکبات خیز جنوب هرگونه سمیاشی منوط به توصیه کارشناسان منطقه است. درختان جوان فائد جوانه نیاز به سمیاشی ندارند. مصرف دیفلوپترورون و ایمیداکلوبرید برای نهالستانها و درختان جوان مرکبات تا حد اکثر ۵ سال سن، توصیه می شود. شناسایی دشمنان طبیعی و مبارزه بیولوژیک پیشنهاد می شود.
پسیل مرکبات <i>Diaphorina citri</i>	ایمیداکلوبرید: پیری پروکسی فن * پیری پروکسی فن + روغن امولسیون شونده * کارفلوآزورون *	SC35% EC 10% EC 10% O 80% EC 5%	۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۴ در هزار		موارد فرنگیهای با توجه به دستورالعمل رعایت گردد. در زمان گل از سمیاشی با سومو گروه نونیکوتینوئید (ایمیداکلوبرید) خودداری شود. در سال یکبار از سومو گروه نونیکوتینوئید استفاده شود.
سفیدبالک مرکبات (علک یا مگس سفید) <i>Dialeurodes citri</i>					استفاده از کارتهای زرد رنگ توصیه می شود. انجام تحقیقات در مورد بیولوژی و عوامل کنترلی آفت پیشنهاد می گردد.
مگس میوه مدیرانه‌ای <i>Ceratitis capitata</i>	طعمه پاشی: مالاتیون * + پرووتین هیدرولیزات	EC57%	۲ در هزار ۵ - ۲ درصد (پسته به غلظت)	بهار، تابستان و اوایل پاییز	برداشت زودهنگام و به موقع میوه‌ها، جمیع آروری و معده کردن میوه‌های آلوده، شخم سطحی یاغات (زیر سایه‌انداز درخت)، شکار آنبوه حشرات نر با استفاده از فرمون جلب کننده تری مدلور (۵۰ - ۷۰ تله در هکتار)، شکار آنبوه حشرات نر و ماده با استفاده از جلب کننده‌های سرازتاب، بیولور و پرووتین هیدرولیزات سوموم (۱۰۰ - ۷۰ تله در هکتار) و چنانچه تراکم آفت در یک روز ۳ - ۲ مگس در هر تله باشد. طعمه پاشی طبق دستورالعمل توصیه می شود.
حلزون‌ها خانواده Limacidae رایب‌ها (لیسک) خانواده Helicidae	متالدھید متیوکارب نوارفعال شده	B 6% WP 50%	۲۰ - ۲۵ کیلوگرم طعمه ٪۴ ۲۰ - ۲۵ کیلوگرم طعمه	بهار و پاییز	پخش طعمه به صورت کپهای هنگام غروب آفتاب انجام شود.

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی طوفه (گموز) <i>Phytophthora citrophthora</i> <i>Ph. nicotiana</i>	اکسی کلورومس مخلوط بردو** مانکوزب + کلروتاولینیل + سیموکسانل فوزتیل آلمینیوم	WP 35% WP 65% WP 80%	۱ درصد ۵ - ۱۰ درصد ۳۰ گرم در یک لیتر آب و کاربرد به روش رنگ آمیزی ۲ در هزار	با نظر کارشناس در بهار قبل از بارندگی	مبارزه زراعی: استفاده از پایه متحمل، فاصله داشتن محل پیوند از زمین، ایجاد زهکشی در باغ، تمیز نگهداری باغ به ویژه محل طوفه درخت و حذف علفهای هرز، کنار زدن خاک پای طوفه، تراشیدن بافت آلوهه و بستن محل زخم با چسب حاوی قارچ کش و تقویت گیاه با کودهای مناسب توصیه می شود.
آتراکنوز <i>Glomerella cingulata</i> (<i>Colletotrichum gloeosporioides</i>)					حذف شاخهای خشکیده در پاییز، سماشی در زمستان موقع خواب درخت با ترکیبات مسی و تقویت درخت با استفاده از کود مناسب توصیه می شود.
شانکر باکتریایی لیموترش <i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>citri</i>	مخلوط بردو اکسی کلورومس*		۰/۵ درصد	در بهار و پاییز همان با جوانهزنی در صورت بروز بارندگی پس از سماشی، نیاز است سماشی نکرار گردد.	هرس سرشاخهای آلوهه و در صورت آلوگی بالای ۵ درصد فقط بکبار سماشی قبل از گل دهی با سوموم ذکر شده انجام شود. رعایت مقررات فرطیبه با توجه به دستورالعمل و مسؤولیت جایگاهی هر گونه اندامهای آلوهه به ناطقه سالم توصیه می شود. مناطق انتشار: هرمزگان، جنوب کرمان، سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس
کپک سبز و آبی میوه مرکبات <i>Penicillium digitatum</i> <i>p.italicum</i>					جلوگری از تجمع جمعیت زیاد اسپور در محلهای نگهداری و بسته بندی، بازدید و بررسی میوه های داخل بسته بندی و جدا کردن میوه های آلوهه در هوای آزاد با استفاده از پنکه در محلهای نگهداری و همویه بهتر، رعایت استاندارد دما و رطوبت در انبارها توصیه می شود. آزمایش سوموم جدید پیشنهاد می گردد.
پوسیدگی سیاه میوه تاسون <i>Alternaria citri</i>					با توجه به خسارت بالا، آزمایش سوموم جدید چهت کنترل بیماری پیشنهاد می گردد.
واکس محافظت محتوى (۲۰ درصد ایماز الیل و ۵۰ درصد تیابندازول) به منظور حفظ و نگهداری محصول مرکبات به صورت اندود کردن میوه با استینج آغشته به محلول با دز ۱ در هزار توصیه می شود.					

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخشکیدگی درختان مرکبات <i>Nattrassia mangiferae</i>					هرس سرشاخه‌های آلوهه و خذف بقایای آلوهه، تقویت درختان، مدیریت آبیاری و اجتناب از کشت ارقام پرتفال، نارنج، نارنگی، لیمو و گریپ فروت که حساسیت پیشتری دارند.
بیماری فیتوپلاسمایی جاروک لیموترش <i>Candidatus Phytoplasma aurantifolia</i>					استفاده از ارقام مقاوم، ردیابی و کنترل بیماری، ممنوعیت کشت جدید لیموترش در مناطق آلوهه، ممنوعیت تولید نهال در مناطق آلوهه، ممنوعیت جایگاهی اندام‌های آلوهه به مناطق سالم، احشاء درختان آلوهه در مناطق جدیداً آلوهه و مبارزه با ناقلین توصیه می‌شود.
بیماری ویروسی تریستزای مرکبات <i>Citrus tristeza virus (CTV)</i>					رعایت مقررات قرنطینه و مواظبن بهداشتی چهت جلوگیری از انتقال نهال و هرگونه اندام تکثیری از مناطق آلوهه به مناطق سالم، احشاء درختان در مناطق جدیداً آلوهه، استفاده از پایه‌های مقاوم و کنترل ناقلین توصیه می‌شود.
نماد مرکبات <i>Tylenchulus semipenetrans</i>	دی‌کلروپرون + متیل‌ایزو‌تیوسیانات	SL 100%	قبل از کشت در دمای ۲۰-۲۵ درجه		این سم دارای خاصیت گیاه‌سوزی شدید است. رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوهه در باغانی که ساقه‌های کشت مرکبات دارد، توصیه می‌شود. ضدعفونی خاک با سومون تدخینی تحت نظر کارشناس توصیه می‌شود. انجام بررسی در مورد سومون مناسب توصیه می‌شود.
علف‌های هرز سلمک <i>Chenopodium album</i> پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i> مرغ <i>Cynodon dactylon</i> اویارسلام <i>Cyperus rotundus</i> پاسپالوم <i>Paspalum distichum</i> حلفه <i>Imperata cylindrica</i> جگن <i>Carex sylvatica</i>	پاراکوات گلیفوزیت گلوفوسیست آمونیوم ایندوزیفلام	SL 20% SL 41% SL 20% SC 50%	۳ لیتر ۴ - ۱۲ لیتر ۵ - ۱۰ لیتر ۲۰۰ میلی لیتر	مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰ - ۵ سانتی‌متری) بعد از رویش علف‌های هرز در حداقل رشد، هنگام اوایل گل‌دهی مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰ - ۵ سانتی‌متری) علف‌های هرز یکساله	گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافت‌های سبز جذب می‌شود. در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئلله کاملاً توجه شود. گلیفوزیت ۱۲ - ۶ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یکساله کاربرد دارد. مصرف فری‌گیت ٪/۷ و سولفات آمونیوم ٪/۲ برای علف‌های هرز یکساله کاربرد دارد (۶ - ۵ لیتر در هکتار). با عث کاهش در گلیفوزیت می‌گردد (۶ - ۵ لیتر در هکتار). میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوات و گلوفوسیست آمونیوم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در نظر گرفته شد.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه اریوفید پسته <i>Aceria (=Eriophyes) pistaciae</i> <i>Aceria (=Eriophyes) stefanii</i>	سولفور بروموپروپیلات*	WP 80-90% EC 25%	۲ - ۳ در هزار ۱/۵ - ۲ در هزار	بالافصله بعداز باز شدن گلبرگ‌ها و تشکیل میوه	هرس سرشاخه‌های بدشکل و معدوم کردن آنها توصیه می‌شود.
کنه معمولی پسته <i>Tenuipalpus granati</i>	پروپارژیت بروموپروپیلات*	EC 57% EC 25%	۱ در هزار ۱/۵ - ۲ در هزار	بر اساس موازنین پیش‌آگاهی	
پسل پسته (شیره خشک) <i>Agonoscena pistaciae</i>	ایمیداکلوبرید فلوفنتوسورون هیگزافلومورون فوزالن استامی پرید تیامتوکسام تیامتوکسام اسپیرودیکلوفن تیاکلوبرید فن پروکسی میت اسپیرو-ترامات آزادیراختن دی اتانول آمیدروغن نار گیل ماترین	SC 35% DC 5% EC 10% EC 35% SP 20% WG 25% SC 24% SC 24% OD 24% EC 5% SC 10% EC 0.15% WSC 65% SL 0.6%	۰/۴ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ - ۰/۷ در هزار ۲/۵ در هزار ۰/۲ - ۰/۲۵ در هزار ۰/۳ در هزار ۰/۴ در هزار ۰/۳ - ۰/۴ در هزار ۰/۳ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار	بر اساس موازنین پیش‌آگاهی	استفاده از کارت‌های زرد چسبنده در قالب مدیریت تلفیقی آفات برای تخمین آفت و کاهش جمعیت حشرات کامل زمستان‌گذران موثر می‌باشد. مبارزه بیولوژیک با استفاده از کربوکارت طبق دستورالعمل و در قالب مدیریت تلفیقی آفات انجام شود. ششم زمستانه بین ردبیها و زیر خاک کردن بقایای گیاهی، حذف علفهای هرز میزان شتهایا، عدم سپاشی در باغ‌هایی که دشمنان طبیعی فعال هستند نیز توصیه می‌شود. دفعات سپاشی با نظر کارشناس منطقه صورت گیرد زیرا پسته‌گی به میزان آسودگی دارد. از زمان رسیدن پسته سپاشی انجام نشود. حتی المقدور از اواسط مرداد به بعد سپاشی انجام نگیرد. آزمایش تحقیقی اجرایی برای تاثیر و میزان ذر مصرفی پیشنهاد می‌شود.
زنجره پسته (شیره تر) <i>Sulamicerus stali</i> (<i>Idiocerus stali</i>)	فوزالن* دیازینون*	EC 35% EC 60%	۲ - ۱ در هزار ۱/۵ در هزار	بعداز ظهور پوره‌ها	استفاده از کارت‌های زرد چسبنده در قالب مدیریت تلفیقی آفات برای تخمین آفت و کاهش جمعیت آن موثر می‌باشد. با توجه به وجود سایر آفات که مبارزه با آنها هم‌زمان است، با نظر کارشناس سپاشی انجام گیرد. بررسی تحقیقات روی زنجره سیز پسته <i>Emposca</i> پیشنهاد می‌شود. بررسی و آزمایش سومون جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سومو تووصیه شده	فرمولایسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سن‌های ناقل نماتوسپورا <i>Brachynema spp.</i> <i>Acrosternum spp.</i>	فینتروتیون	EC 50%	۱/۵ در هزار	با ریزش سن روی درختان با نظر کارشناس و بر اساس موازن پیش‌آگاهی	حمایت از دشمنان طبیعی، عدم حذف علف‌های هرز در زمان حمله سن‌ها و حذف علف‌های هرز میزبان سن‌های زیان‌آور پسته مانند اسفنا، گونه‌های شور، علف خرس، شورکاکلی و گل قاصد در باغ در اوایل و اوخر فصل رویشی تووصیه می‌شود. آزمایش سوم جدید و کم خطر پیشنهاد می‌گردد.
سن قرمز <i>Lygaeus panderus</i>	تیامتوکسام + لابداسای هالوترين	SC 24.7%	۰/۳ در هزار	با ریزش سن روی درختان با نظر کارشناس و بر اساس موازن پیش‌آگاهی	
سن درختی <i>Apodiphus amygdali</i>	تیاکلوبرید	OD 24%	۰/۴ در هزار	با ریزش سن روی درختان با نظر کارشناس و بر اساس موازن پیش‌آگاهی	
پروانه چوبخوار <i>Kermania pistaciella</i>	تیودیکارب	DF 80%	۱/۵ در هزار	بعد از ریزش دسوم گلبرگ‌ها و پیدا شدن پسته‌ها به اندازه ارزن	استفاده از تله‌های فرمونی برای تحقیق جمعیت آفت، تعیین زمان مبارزه و کاهش جمعیت آفت تووصیه می‌شود. حمایت از دشمنان طبیعی شامل عدم سپاشی در جمعیت کم آفت و عدم سپاشی روی شفیرهای شرکت‌کننده در جمعیت متوسط آفت پیشنهاد می‌گردد.
لوفنورون + فنوکسی کارب لوفنورون	فرومون جنسی چوبخوار پسته + پرمترین	2% pheromone +6% permethrin (At&k)	۵ - ۷ قطره ۵ میلی‌گرمی روی شاخه درختان	با بر اساس تعیین درجه حرارت موثر برای پیک پرواز زمان استفاده از فرمون جنسی چوبخوار پسته: بعد از ظهر	فرمون جنسی چوبخوار پسته + پرمترین به صورت ۵ - ۷ قطره میلی‌گرمی به صورت یکبار در سال بر روی شاخه‌های درختان استفاده شود. در مورد روش‌های مبارزه غیر شیمیایی از جمله استفاده از فرمون‌ها انجام تحقیقات پیشنهاد می‌گردد.
هگزافلومورون	لوفنورون + فنوکسی کارب	EC 10.5%	۱/۵ در هزار	بعد از تشکیل میوه‌های ریز پسته	استفاده از نوار مقوایی دور تنه درخت در شهریورماه در کاهش جمعیت آفت موثر است. بررسی و آزمایش سوم جدید و کم خطر پیشنهاد می‌شود.
پروانه میوه‌خوار <i>Recurvaria pistaciicolla</i>	اکسیدیمتون‌میل	EC 25%	۱/۵ در هزار	بعد از تشکیل میوه‌های ریز پسته	
پروانه پوستخوار پسته(کراش) <i>Arimania komarofii</i>	فوزالن*	EC 35%	۲ در هزار	بارزه با نسل اول: یک هفته بعد از تشکیل میوه‌های پسته برای نسل‌های بعدی در صورت نیاز بر اساس تراکم آفت و با نظر کارشناس	شخم و بخاب زمستانه تووصیه می‌شود.
	دیازینون*	EC 60%	۱/۵ در هزار		

نام محصول: پسته					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه‌های برگخوار <i>Ocneria terebinthina</i>	*فوازان *دیازینون	EC 35% EC 60%	۲ در هزار ۱/۵ در هزار		شخم و بخار آب زمستانه توصیه می‌شود.
سوسک سرشاخه خوار <i>Hylesinus vestitus</i>	فینیتروتیون تیاکلوبیرید	EC 50% OD 24%	۱/۵ در هزار ۰/۷۵ در هزار با ۷ در هزار روغن ولک	اوخر فروردین تا اوایل اردیبهشت با نظر کارشناس	هرس شاخه‌های ضعیف شده و خشک، تله‌گذاری آنها و سپس معدوم کردن آنها توصیه می‌شود. فینیتروتیون ۲/۵ تا ۲ در هزار + نفت سفید ۱۰ تا ۱۲ در هزار همراه با صابون مایع به مقدار ۳/۵ در هزار نیمه اول اردیبهشت با نظر کارشناس استفاده گردد. بررسی و آزمایش سوموم جدید و کم خطر پیشنهاد می‌شود.
کاپنودیس <i>Capnodis cariosa</i>					تفویت درختان با تغذیه مناسب و آبیاری کافی و به موقع توصیه می‌شود.
سرخرطومی پسته <i>Polydrosus davatchii</i>	*دیازینون	EC 60%	۱/۵ در هزار		شخم زمستانه باغ انجام شود.
زنبور طلایی مغزخوار <i>Megastigmus pistaciae</i>					بهترین راه مبارزه برداشت کامل محصول، جمع آوری و از بین بردن میوه‌های آلوده روی درختان و روی زمین در فصل زمستان است، چون این آفت به صورت لارو داخل میوه زمستان‌گذرانی می‌کند.
زنبور مغزخوار <i>Eurytoma plotnikovi</i>					
شبشک سرشاخه پسته <i>Pistaciapis pistaciae (Lepidosaphes pistaciae)</i>	*اتون*	EC 47%	۲ - ۰/۵ در هزار + ۰/۵ درصد روغن	اوایل اردیبهشت با مشاهده ۵۰٪ پوره‌های سن یک	نوبت دوم مبارزه با نظر کارشناس و بر حسب نیاز با ۱ - ۰/۵ روغن به فاصله ۱۰-۱۵ روز از سپاهشی اول انجام شود.
شبشک تنه‌ای پسته <i>Melanaspis inopinatus</i>	دیازینون	EC 60%	۰/۵ در هزار + ۰/۵ درصد روغن		استفاده از کود پتاس و تقویت درخت در کاهش جمعیت آفت موثر است.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری لکه‌گی آلترا بایس <i>Alternaria alternata</i> <i>Alternaria tenuissima</i> <i>Alternaria spp.</i>	کاپتان*	WP 50%	۳ در هزار		هرس شاخه‌های مجاور سطح زمین، حذف علف‌های هرز با توجه به شرایط باغ، مدیریت آبیاری و عدم تأخیر در برداشت توصیه می‌شود. آزمایش مقایسه اترارج کش‌های مختلف برای کنترل بیماری ضروری است.
پوسیدگی فیتوتورایی ریشه و طوفه (گموز پسته) <i>Phytophthora spp.</i>	مخلوط بردو* اکسی کلورومس*	WP 35% WG 80%	۴ درصد ۱ درصد ۲/۵ در هزار	در زمان مشاهده آلدگی	مدیریت دقیق آبیاری و کاهش مدت زمان اشیاع شدن خاک، کنار زدن خاک اطراف طوفه درخت تا ریوی ریشه‌های اصلی (ایجاد آغلو در کارته درختان)، استفاده از پایه‌های متحمل، تراشیدن بافت‌های آلوود ناحیه طوفه در درختان آلوود شده با آلدگی کمتر از ۵۰٪ و معدوم کردن نواحی آلوود و ضدغونه محل با قارچ‌کن‌های مناسب، حذف و ریشه‌کنی درختان بیمار خشک شده و ضدغونه محل درخت با قارچ‌کش‌های مناسب توصیه می‌شود. آزمایش مقایسه اثر قارچ‌کش‌های مختلف برای کنترل بیماری ضروری است.
عارضه سرخشکیگی درختان پسته <i>Paecilomyces variotii</i> <i>Cytospora spp.</i> <i>Nattrassia magiferae</i>					هرس شاخه‌های آلوود، آبیاری مناسب و به موقع درختان، اصلاح وضعیت خاک، تقویت درختان با تغذیه مناسب و کنترل به موقع آفاتی مانند شبک و سوسک‌های پوستخوار توصیه می‌شود.
نماد مولد غده ریشه (ریشه گرهی) <i>Meloidogyne spp.</i>	کادوزفوس فnamیفوس	G 10% G 10%	۱۰ - ۱۵ گرم در هر مترمربع سایه انداز درختان	نوبت اول: پس از برداشت میوه نوبت دوم: در اواخر بهمن ماه و اوایل اسفندماه	نهایل گواهی شده از نهالستان‌های سالم، استفاده از پایه‌های محتمل، جلوگیری از انتقال خاک و ادوات کشاورزی از قسمت‌های آلوود به سالم، بهبود وضعیت خاک‌های سبک و شنی با مشاوره مراجع ذی‌صلاح، بهبود تغذیه گیاه به خصوص از نظر پتابیم با نظر کارشناس، خودداری از کاشت گیاهانی مانند گوجه‌فرنگی، بادمجان، فلفل و کدوییان در مجاورت نهالستان و داخل باغ‌های پسته و کنترل علف‌های هرز مانند تاج دریزی که به شدت به این نهانده‌ها آلوود می‌شوند توصیه می‌شود. انجام تحقیقات به منظور دستیابی به روش‌های دقیق و عملی مبارزه ضروری به نظر می‌رسد.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز	پاراکوات*	SL20%	۳ لیتر	مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰ - ۵ سانتی‌متری)	گلیفوزیت و پاراکوات‌های سبز جذب می‌شود در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود.
مرغ	گلیفوزیت	SL41%	۴ - ۱۲ لیتر	بعد از رویش علف‌های هرز در حداکثر رشد، هنگام اوابل گل‌دهی	میزان مصرف گلیفوزیت ۶-۱۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴ - ۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یکساله می‌باشد. مصرف فری‌گیت (۰/۵) و سولفات آمونیم (۰/۲) باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۶ - ۵ لیتر در هکتار).
از زن وحشی	گلوفوسبیت آمونیوم	SL20%	۵ - ۱۰ لیتر	مانند پاراکوات	گلوفوسبیت آمونیوم مقدار مصرف آن ۱۰ - ۵ لیتر در هکتار بسته به نوع علف هرز و مرحله رویشی آن می‌باشد و از مصرف آن در درختان کمتر از یک سال خودداری شود. برای کنترل علف خرس ۲ بار سپاهاشی توسط گلیفوزیت هر بار در مرحله ۱۰ سانتی‌متری آنرا در طول فصل مهار می‌کند.
سلمهک	خوارشتر				میزان مصرف آب برای پاراکوات و گلوفوسبیت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در نظر گرفته شد.
شیرین‌بیان					
پیچک صحرایی					
علف خرس یا کاتوس					
اسفند					
گونه‌های شور					
شورکاکلی					
گل قاصد					

نام محصول: نخلات					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنجرک خرما <i>Ommatissus libicus</i>	دیازینون	EC 60%	۱/۵ - ۲ در هزار	بر اساس موازین پیش‌آگاهی	هرس برگ‌های پایین بعد از تخم‌گذاری زنجرک در تیرماه، استفاده از نوار یا تله زردرنگ چسبنده به منظور جلب حشرات کامل و حذف پاچوش‌های اضافی با رعایت فاصله کاشت درختان توصیه می‌شود.
	مالاتيون	EC 57%	۲/۵ - ۳ در هزار		
	استامیپرید*	SP 20%	۰/۵ در هزار		
	فلوپرادریفوران	SL 20%	۰/۵ در هزار		
کرم میوه‌خوار خرما <i>Batrachedra amydraula</i>	مالاتيون	EC 57%	۲/۵-۳ در هزار	بر اساس موازین پیش‌آگاهی	
	دیازینون	EC 60%	۱/۵ - ۲ در هزار		
	هگزافلومورون*	EC 10%	۰/۶ در هزار		
شپشک سفید خرما <i>Parlatoria blanchardi</i>	دیازینون	EC 60%	۱ - ۱/۵ در هزار	اردبیهشت‌ماه، آبان و آذرماه	با توجه به وجود حشرات مفید معمولاً "سمپاشی توصیه نمی‌شود. در بهار با روغن به میزان ۱٪ و در زمستان با روغن به میزان ۲-۳٪ روی درختان جوان و کوتاه سپهابشی زیبی توصیه می‌شود. هرس نیز در کنترل آفت موثر می‌باشد.
	مالاتيون	EC 57%	۲/۵ - ۳ در هزار	بر اساس موازین پیش‌آگاهی	
شپشک شفاف خرما <i>Fiorinia fioriniae</i>	دیازینون	EC 60%	۱ - ۱/۵ در هزار	آبان و آذرماه	مبارزه مانند شپشک سفید خرما می‌باشد.
	مالاتيون	EC 57%	۲/۵ - ۳ در هزار	آبان و آذرماه	
سوسک شاخدار (خرما) <i>Oryctes spp.</i>	کاربایل*	WP 85%	۳ کیلوگرم	اسفند تا پایان مهرماه	کاربرد طعمه مسموم به مقدار مورد نیاز در هکتار توصیه می‌شود. رعایت بهداشت نخلستان، هرس به موقع، عدم آبیاری بی‌رویه و مبارزه مکانیکی در کاهش خسارت موثر است.

نام محصول: نخلات					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه گردآمود خرما <i>Oligonychus afrasiaticus</i>	ترادیفون فناز اکوین*	EC 7.52% SC 20%	۲/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۳ در هزار	اواسط خرداد تا اوایل مردادماه	سمپاشی با نظر کارشناس صورت گیرد. آب پاشی در روز در کاهش خسارت موثر می‌باشد.
سوسک چوبخوار خرما <i>Pseudophilus testaceus</i>		EC 10% SC 5%			اصول به زراعی مانند تقویت درخت (کود و آبیاری منظم) و دادن ماسه پای درخت توصیه می‌شود.
موریانه <i>Microcerotermes diversus</i>	کلرپریفوس + کلرپریفوس متیل فپروپنیل	EC 50% EC 2.5%	۱ در صد در هزار	پاییز و زمستان	محالول پاشی تنه و پودرپاشی ۱۰-۵٪ خاک پای درخت، انهدام علف‌های هرز و علف‌های خشک، تقویت درخت، آبیاری منظم، شخم سالانه پای درخت توصیه می‌شود.
سوسک سرخرطومی حتای خرما <i>Rhynchophorus ferrugineus</i>	فسفید الومینیوم*	Plate 56%	۰/۵ تا ۱ عدد قرص ۳ گرمی برای هر دلان لاروی	به محض مشاهده خسارت آفت	۱- جلوگیری از هرس و زخمی کردن درختخان خرما در ماه‌های گرم سال ۲- رعایت فاصله مناسب کاشت ۳- عدم کشت محصولات با ناز آبی بالا در زیر درختخان خرما ۴- تله فرمونی برای شکار اینوه آفت بر اساس دستورالعمل ۵- اعمال مقررات فرطیبای
موش و راسین <i>Nesokia indica</i>	مراجعه به صفحه ۳				
بیماری پوسیدگی گل آذین یا خامنج خرما <i>Mauginiella scattae</i>	اکسی کلرور مس	WP 35%	۲ در هزار	اوایل بهار قبل از باز شدن گل آذین	جمع آوری بقایای گل آذین و غلاف آلدہ از روی نخلها، هرس برگ و تکریب درختان پس از برداشت میوه در اوایل تابستان و اوایل پاییز، سوزاندن بقایا، تقویت نخل‌ها با آبیاری منظم و کوددهی بر اساس میزان توصیه شده انجام شود.

نام محصول: نخلات					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
خشکیدگی خوشهای خرما					تعدیل اثرات محیطی بر روی نخل‌ها، کاهش شدت عارضه با پوشاندن خوشهای با پوشش‌های حضیری، گونی و پارچه توری، مدیریت آبیاری، میانه‌کاری، تنک کردن خوش، تقویت درختان با کودهای آلو و شبیابی توصیه می‌شود. تحقیقات بیشتر به منظور تعیین عامل عارضه پیشنهاد می‌شود.
بیماری پوسیدگی ریشه خرما <i>Fusarium spp.</i>					تفویت درختان به ویژه کاهش مصرف ازت و افزایش مصرف پتانسیم، شخم مرتب باع و ایجاد زهکش در خاک‌های سنتگین، مدیریت آبیاری، عدم احداث نخلستان در زمین‌های تحت کشت محصولات سبزی و جالبیز یا آیش به مدت چند سال توصیه می‌شود.
علفهای هرز منغ <i>Cynodon dactylon</i>	پاراکوات*	SL20%	۳ لیتر	مراحل اولیه روش (حداکثر ۱۰ - ۵ سانتی‌متری)	گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافت‌های سبز جذب می‌شود در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود. میزان مصرف گلیفوزیت ۱۲ - ۶ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴ - ۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یک ساله، مصرف فری‌گیت (۴ لیتر در هکتار) و سولاقات آمونیم به میزان ۷٪ باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۵ لیتر در هکتار). گلوفوسینت آمونیوم مقدار مصرف آن ۱۰ - ۵ لیتر در هکتار بسته به نوع علف هرز و مرحله روشی آن می‌باشد و از مصرف آن در درختان کمتر از یک سال خودداری شود. میزان مصرف آب برای پاراکوات و گلوفوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در هکتار در نظر گرفته شد. برای کنترل علف‌های هرز باریکبرگ استفاده از باریکبرگ کش‌های ثبت شده قابل توصیه است. میانه‌کاری در نخلستان‌ها مانند بونجه، جو و سایر محصولات در کنترل علف‌های هرز موثر می‌باشد.
خارشتر <i>Alhagi persarmum</i>	گلیفوزیت	SL41%	۴ - ۱۲ لیتر	بعد از روش علف‌های هرز در حداکثر رشد، هنگام اولیه گلدهی	
شیرین‌بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i>	گلوفوسینت آمونیوم	SL20%	۵ - ۱۰ لیتر	مراحل اولیه روش (حداکثر ۱۰ - ۵ سانتی‌متری)	
گونه‌های بروموس <i>Bromus spp.</i>					
قیاق <i>Sorghum halepens</i>					

نام محصول: انار					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم گلوبگاه انار <i>Ectomyelois (=Spectrobates) ceratoniae</i>	کانولن	WP	۵۰ در هزار		<p>مدیریت تلفیقی (IPM) شامل:</p> <ul style="list-style-type: none"> ۱- مبارزه مکانیکی (جمع آوری و انهدام انارهای آلوهه در تمام طول فصل رشد و پس از برداشت و در اینار) ۲- پرچم زدایی میوه‌های انار ۶ - ۵ هفته بعد از ظهرور اولین گل ۳- مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور تربیکوگراما (سوسن محلی) با توجه به دستورالعمل ۴- استفاده از فرمون طبیعی جهت ردیابی ۵- مدیریت علف‌های هرز چندساله و آبیاری منظم ۶- استفاده از کانولن جهت مبارزه با کرم گلوبگاه و کاهش خسارت آفتابسوختگی در قالب مدیریت تلفیقی، نوم با روشن پرچم زدایی، به فاصله هر ماه یکبار و طی چهار نوبت (از نیمه خرداد تا نیمه شهریور) توصیه می‌شود.
شته انار <i>Aphis punicae</i>	دیاتانول آمید روغن نارگیل*	WSC65%	۲ در هزار		<p>باقی گذاشتن یا جوش‌ها تا اوخر بهار به عنوان تله و حذف آنها در آخر بهار توصیه می‌شود. به لحاظ نقش ارزنده پردازورها در کنترل شته، سپاهانی توصیه نمی‌شود.</p>
کرم طوقه انار <i>Hesperophanes sericeus</i>					<p>رعایت اصول یاغیانی، آبیاری به میزان کافی و تامین مواد غذایی مورد نیاز گیاه توصیه می‌شود.</p>
کنه انار <i>Tenuipalpus punicae</i>					<p>به لحاظ نقش ارزنده پردازورها در کنترل کنه، سپاهانی توصیه نمی‌شود. آبیاری به موقع جهت جلوگیری از هر گونه تنفس آبی و عدم کشتن مخلوط انار با سایر درختان میزبان رعایت گردد.</p>
آفتابسوختگی انار	کانولن	WP	۵۰ در هزار		<p>انجام هرس اصولی و صحیح، رعایت فاصله و جهت مناسب ردیف‌های کاشت، آبیاری و کوددهی متعادل و پرهیز از کاشت مخلوط درختان توصیه می‌شود. انتظام تحقیقات در این مورد پیشنهاد می‌گردد.</p>
لکه برگ و میوه انار <i>Colletotrichum</i> sp. <i>Alternaria</i> sp. <i>Cercospora</i> sp.					
نماده مولد خده ریشه انار <i>Meloidogyne</i> spp.					<p>رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوهه توصیه می‌شود. انجام آزمایشات لازم پیشنهاد می‌شود.</p>

نام محصول: توت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شپشک سفید توت <i>Pseudaulacaspis pentagona</i>	دیازینون * + روغن ۲۰٪ / در ۲۰ لیتر آب	EC 60% O 80%	۱ در هزار ۱ درصد	هنگام خروج بورهها	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور پروسپانلا، هرس درختان آلوده و تنہ برکردن درختان از قسمت‌های پایین انشعاب توصیه می‌شود. (مراجمد به آفات زیتون)
خشکیدگی سرشارخه توت <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>	اپرودینون + کاربندازیم	WP 52.5%	۱ در هزار	هفته اول اردبیلهشت	مبارزه شیمیایی به محض ظهور اندام جنسی فارج به فواصل ۷-۱۰ روز از هم (۲) نوبت در صورت ضرورت)، هرس سرشاخه‌های خشکیده قبل از افتدن اسکلروت‌های فارج روی خاک (واخر خرداد) توصیه می‌شود.
کپک خاکستری <i>Botrytis cinerea</i>					
پوسیدگی ریشه و طوفه فوخاریومی <i>Fusarium spp.</i>					
نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سپردار بخشش <i>Parlatoria oleae</i>	دیازینون * + روغن امولسیون‌شونده	EC 60% O 80%	۱/۵ - ۲ در هزار ۱ - ۲ درصد	هنگام خروج بورهها و تکرار سپاهشی هر ۱۵ روز یکبار	به علت داشتن دشمنان طبیعی موثر در زیتون کاری‌ها سپاهشی توصیه نمی‌شود ولی در صورت نیاز روغن پاشی زمستانه و تابستانه (۱ درصد) انجام گیرد.
شپشک سیاه زیتون <i>Saissetia oleae</i>	روغن امولسیون‌شونده دیازینون * +	O 80%	۲ - ۳ درصد	هنگام خروج بورهها و قبل از تشکیل پوسته حفاظتی در صورت نیاز طبق نظر کارشناس هر ۲۰ - ۱۵ روز سپاهشی تکرار شود.	انجام هرس پاییز، رعایت پهداشت باغات، کاهش مصرف کودهای نیتروژن، انجام آبیاری در حد نیاز گیاه، انجام عملیات روغن پاشی در اواخر پاییز و در زمستان به میزان ۲٪ علیه بوره‌های زمستان‌گذران در زمان عدم غایلیت دشمنان طبیعی توصیه می‌شود. برای حفظ دشمنان طبیعی حتی الامکان از سپاهشی خودداری شود. ضدغونون قلمه‌ها به صورت غوطه‌وری آنها در محلول ۱ - ۱ در هزار سموم فسفره آلی مانند مالاکتون یا دیازینون همراه یک درصد روغن (طبق دستورالعمل) انجام شود.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سومو تووصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پسل زیتون <i>Euphyllura olivina</i>	مالاتیون دیازینون*	EC 57% EC 60% O 80%	۲ در هزار ۱ در هزار ۱ - ۲ درصد	نویت اول در آخر زمستان و قلی از شروع تغییراتی و دیگری در موقع ظهور حداکثر پورهها و قلی از ترشح مواد موسم	انجام هرس بهاره و پاییزه، حذف پاچوشها و نرگاه در تایستان و پاییز - زمستان. عدم کاربرد کودهای نیتروژن، انجام آبیاری در حد تیاز گیاه، تقویت درختان از طریق عملیات زراعی مثل شخک و کودهی، کاربرد رونن در نیمه دوم و سوم بهمن ماه به میزان ۲ درصد و در صورت از دست دادن این زمان در نیمه دوم استفاده به میزان ۱ درصد تووصیه می شود. سپاهش مناسب جهت پاکسازی موسمها به کاربرده شود. حفظ دشمنان طبیعی مورد تأکید است.
شپشک سفید توت <i>Pseudaulacaspis pentagona</i>	دیازینون + روغن ۰/۸۰ در ۲۰ لیتر آب	EC 60% O 80%	۱ در هزار ۱ درصد	هنگام خروج بورهها	مارازه بیولوژیک با استفاده از زنور پروپاپلا (۱۰ - ۵ شاخه ۵۰ سانتی متری) طبق دستورالعمل، هرس درختان آلوه و تثبیر کردن درختان از قسمت های پایین انشعاب تووصیه می شود.
مگس زیتون <i>Bactrocera oleae</i>	طعمه پاشی شامل: مالاتیون + پروتین هیدرولیزات دیمتوات +* پروتین هیدرولیزات دلتامترین + پروتین هیدرولیزات	EC57% EC40% EC2.5%	۲ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت) ۱ در هزار ۱ - ۲ درصد (بسته به غلظت) ۱ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت)	بر اساس تعداد حشرات بالغ بدایم افزایه در تله های زرد چسبنده + فرمون طبیعی دستورالعمل	روش های دیگر مدیریت شامل شخم زمستانه (در صورت امکان) زیر درختان برای نایابی شفیرهای، برآشت زدگنگام میوه برای فرار از اوج آلدگن، جمع آوری و انهدام میوه های آلوه، استفاده از تله های مکمل همراه پروتین هیدرولیزات و مالاتیون برای جلب حشرات بالغ و تله های زرد چسبنده + فرمون (۱۵ - ۱۰ تله در هکتار) و یا کارت زرد طبق دستورالعمل می باشد.
شب پره جوانه خوار زیتون <i>Palpita unionalis</i>	دیمتوات*	EC40%	۱ در هزار	در بهار زمانی که پنج درصد از برگ های درخت توسط لاروها خورده شده باشند.	حذف پاچوشها، حذف سرشاخه ها و برگ های آلوه، جلوگیری از انتقال نهال های آلوه به سایر مناطق، غوطه وری نهال ها در محلول ۱ - ۱/۵ در هزار سوم فسفره آلو مانند مالاتیون یا دیازینون همراه یک درصد روغن به مدت پنج دقیقه تووصیه می شود.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سومو تووصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شب پرهای چوبخوار زیتون <i>Euzophera pinguis</i> <i>Euzopherodes vapidella</i>	مالاتیون + روغن های معادنی	EC57%	۱/۵ لیتر سم + ۲ لیتر روغن ۱۰۰+ لیتر آب (به تن و شاخهای آلوهه مالیده شود).	پس از تفريح تخم و قبل از نفوذ لارو سن اول به درون پوست درخت	هرس و سوزاندن شاخهای شدیداً آلوهه درختان، جلوگیری از زخمی شدن درختان، استفاده از چسبهای هرس و یا سوموم می روی زخم‌های هرس و آسیب‌های ناشی از جوندگان، عملیات زراعی برای جلوگیری از تخم‌گذاری آفت و نفوذ لاروهای جوان به درون پوست، تقویت درختان و پاشیدن محلول آهکی (۴۰ - ۳۰ کیلوگرم آهک + ۱۰۰ لیتر آب + یک کیلو نمک طعام) روی تنهای درختان تووصیه می شود.
کرم خراط یا پروانه فربی <i>Zeuzera pyrina</i>	سومو شیمیایی خاصی برای کنترل این آفت وجود ندارد.				به ندرت خسارت می‌زند، در صورت مشاهده خسارت مطابق درختان میوه سردسیری اقدام گردد (مراجعت به صفحه ۲۲).
کنه‌های گالزا <i>Aceria oleae</i> <i>Oxyconus niloticus</i>					استفاده از نهال‌های سالم برای احداث باغ و ضدغونه نهال طبق دستورالعمل انجام شود.
موش شکول <i>Glis glis caspicus</i>	فسفردوزنگ آنتی کواگولات ها		۱۰۰ - ۱۵۰ گرم در هکتار ۷/۲ طعمه	در طول سال بر اساس تراکم	شکار و جمع آوری در فصل خواب (مبارزه مکانیکی) تووصیه می شود. انجام تحقیقات در این زمینه پیشنهاد می شود.
موش کور <i>Ellobius fuscocapillus</i>	فسفردوزنگ آنتی کواگولات ها		۱۰۰ - ۱۵۰ گرم در هکتار ۷/۲ طعمه	در طول سال بر اساس تراکم	جهت مبارزه می توان مانند موش کلاهو از سوموم تصعیدی نیز استفاده نمود. این موش در زعفرانکاری ها نیز ایجاد خسارت می کند.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری ورتیسیلیوم زیتون <i>Verticillium dahliae</i>					سایر روش‌های مدیریت شامل ضدغونه خاک قبل از کشت (آفتاب‌دهی و گازدهی)، استفاده از ارقام مقاوم (Frantoio و Arbequina Oblonga)، اقدامات زراعی مانند تنظیم کوددهی (استفاده از کودهای پتاسه) و آبیاری منظم، جلوگیری از قلایای شدن خاک و کشت نهال‌های عاری از بیماری، عدم کشت گیاهان حساس به بیماری از جمله گیاهان خانواده‌های Cucurbitaceae و Solanaceae در کنار درختان زیتون و حذف علف‌های هرز میزبان بیماری، همچنین حذف بقایا و از جمله ریشه‌های قدیمی درختان، جلوگیری از انتقال بقایا و خاک آلوده بین باغات و مزارع توسط آب آبیاری و ماشین‌آلات کشاورزی، جلوگیری از زخمی شدن گیاه هنگام شخم اطراف درختان و در این صورت تعبار محل زخم با استفاده از ترکیبات مسی و یا چسب باطبانی، عدم کشت زیتون در خاک‌های دارای سابقه آلودگی و کنترل نهادهای گیاهی به خصوص نهادهای ایجاد کننده زخم ریشه می‌باشد.
بیماری لکه طاووسی زیتون <i>Spilocaea oleaginea</i>	اکسی‌کلورورمن*		۳ در هزار ۱ در صد	سپاهشی قبل از شروع بارندگی‌ها	سایر روش‌های مدیریتی شامل خودداری از کشت نهال در خاک‌های پوک و مرطوب و حفظ فاصله بین درختان، هرس درختان برای ایجاد تهویه مطلوب، تهیه قلمه از درختان سالم، استفاده از مواد واسطه‌ای کشت سالم و ضدغونه شده ریشه‌دار نمودن آنها، عدم استفاده از کودهای ازته که بافت برگ را تازک و لطیفتر نموده و در برابر بیماری مقاومت کمتری نشان می‌دهند، در صورت امکان جمع آوری و سوزاندن برگ‌ها در مناطق آلوده، استفاده مطلوب و متوازن از کودهای شیمیایی و افزایش مقاومت درخت، کشت ارقام مقاوم و جلوگیری از ایجاد کمبود پتاسیم می‌باشد.
بیماری‌های پوسیدگی ریشه زیتون <i>Nectria haematococca</i> (<i>Fusarium solani</i>) <i>Fusarium oxysporum</i> <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>) (<i>Corticium solani</i>) <i>Macrophomina phaseolina</i> <i>Phytophthora spp.</i> <i>Corticium rolfsii</i> (<i>Sclerotium rolfsii</i>)					سایر روش‌ها شامل خودداری از کشت گیاهان حساس به بیماری‌های خاکزی (از جمله گیاهان خانواده‌های Cucurbitaceae و Solanaceae در میان درختان زیتون، خودداری از کشت زیتون در خاک‌هایی که محصولات مختلف قبلاً توسط قارچ‌های خاکزی آلوده شده‌اند، کاهش شخم و در غیر این صورت شخم کم عمق برای جلوگیری از آسیب به ریشه‌ها، کاربرد مناسب کودهای شیمیایی و آبیاری منظم، استفاده از آبیاری جوی و پشت‌ای و یا قظره‌ای برای جلوگیری از تماس آب با طوفه درختان، سوزاندن شاخه‌های هرس شده طی هرس زمستان، ضدغونه و استفاده از قارچ‌شک‌های سستیمیک برای محافظت از زخم‌های هرس و غیره، خارج نمودن و سوزاندن درختان تضعیف شده، تغییر خاک درون چاله‌های کشت، قبل از کشت مجدد در آن محل، در شروع آلودگی (آغاز زرد شدن) نوصیه می‌شود. در صورت آلوده بودن نهال‌ها به نهادهای مولد خده ریشه، کنترل آن از اولویت پرخوردار است.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی، آرمیلاریایی ریشه زیتون <i>Armillaria mellea</i> (<i>Armillariella mellea</i>)	سوموم شیمیایی خاصی برای کنترل این بیماری در باغات آلووده زیتون وجود ندارد.				جلوگیری از وارد شدن نشانه های مختلف مانند زخمی شدن ریشه ها نوسط ادوات و جوندگان و نتن های آبی، جلوگیری از احداث باغ در اراضی آلووده، خودداری از انتشار و اکاری در باغات قدیمی آلووده، حذف درختان به ظاهر سالم اطراف درختان آلووده، ضد عفنونی خاک آلووده (نوسط سولاریزاسیون و گازدهی)، به صفحه ۲۸ مراجده گردد.
نمادهای باغات زیتون <i>Meloidogyne spp.</i> <i>Tylenchulus semipenetrans</i>	سوموم شیمیایی خاصی برای کنترل این بیماری در باغات آلووده وجود ندارد.				سایر روش های مدیریت شامل احداث نهالستان در مناطق سالم و عاری از آلوودگی به نماند، رعایت اصول بهداشت پایانی از جمله جلوگیری از ورود نهال، ماشین آلات، ادوات و کارگرهای مشکوک به محل آلوودگی، استفاده از بستر پریت برای ریشه زایی و با مخلوط ضد عفنونی شده، پریلت با مواد دیگر نظیر ماسه، جلوگیری از هرگونه نشانه آبی با آیناری منظم، ضد عفنونی بستر خاک گلدان و بستر ریشه زایی قبل از کشت نهال با گاز متیل بروماید و یا پایام، جلوگیری از تماس ریشه های خارج شده از گلدان های پلاستیکی با خاک آلووده نهالستان، جداسازی نهال های مشکوک و آلووده و تیمار آن ها با سوموم نماندکش توصیه شده، خودداری از هرگونه نقل و انتقال نهال های آلووده قبل از سالم سازی آنها، از بین بردن علف های هرز بهن برگ و خودداری از کاشت سایر میزان های نماند مولد شده در محوطه نهالستان می باشد.
نام محصول: چای					
کنه قرمز پاکوتاه <i>Brevipalpus obovatus</i>	تراویدیون پروپارژیت	EC 7.52% EC 57%	۱ - ۲ در هزار ۱ - ۱/۲ در هزار	با نظر کارشناس	مصرف تراویدیون با ۱٪ روغن نتیجه بهتری دارد.
شپشک های آرد آلوود <i>Pseudococcidae</i> <i>Pseudococcus viburni</i> (<i>Pseudococcus affinis</i>)	دیازینون*	EC 60% EC 57%	۱ - ۱/۵ در هزار ۲ در هزار	اوخر اردیبهشت و اوخر تیرماه	معمولتاً بیارزه بیولوژیکی با کربیتولوموس، آفت را کنترل می کند. در صورت طغیان شدید سپاهشی با اختیاط کامل و زیر نظر کارشناس انجام گیرد. سوموم با روغن به میزان ۱ - ۰/۵٪ مصرف شود.

نام محصول: چای					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی سفید ریشه و طوفه <i>Pestalotiopsis spp.</i> <i>Corticium rolfsii</i> (<i>Sclerotium rolfsii</i>)					آبیاری بر حسب نیاز، عدم کشت متراکم و زهکشی توصیه می شود. انجام تحقیقات در این زمینه پیشنهاد می شود.
نمائد زخم ریشه چای <i>Pratylenchus loosi</i>	کادوزفوس فnamiquos	G 10% G 10%	۵ گرم برای هر بوته ۵ گرم برای هر بوته	اسفندماه با نظر کارشناس	
نام محصول: انجیر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تار عنکبوتی انجیر <i>Eotetranychus hirsti</i>					با مشاهده خسارت بر روی برگ با نظر کارشناس از سموم کنه کشن رایج استفاده گردد. از مصرف پروپارژیت روی انجیر خودداری گردد.
کنه اریوفید <i>Eriophyes ficus</i>					با مشاهده اولین علامت خسارت روی برگ، مبارزه سریعاً با کنه کشن رایج با نظر کارشناس او اول صیح انجام گیرد. از مصرف پروپارژیت روی انجیر خودداری گردد.
مگس میوه انجیر <i>Lonchaea aristella</i> (<i>Carpolonchaea aristella</i>)	* پرمتربن	EC 25%	۰/۸ در هزار		بهترین راه مبارزه با آفت فوق شخم زدن پای درختان در زمستان می باشد.
بید انجیر (برگ خوار) <i>Choreutis nemorana</i> (<i>Simaethis nemorana</i>)	* دیفلوینزورون	WP 25%	۰/۳ در هزار		برگ های خزان شده پای درختان در زمستان شخم زده شود و در صورت افزایش جمعیت آفت از روغن پاشی بهاره یا از حشره کشن یادشده استفاده گردد.
نام محصول: چغندر قند					
گونه های کنه تارتی <i>Tetranychus spp.</i>	بروموپروپیلات پروپارژیت سولفور*	EC 25% EC 57% WP 90%	۱/۲ لیتر ۱ لیتر ۴ کیلوگرم	با دیدن ۵ تا ۷ کنه در مراحل فعال در هر برگ	سمیاشی در ساعت اولیه صیح و در زیر برگ و به صورت همگانی انجام گیرد. تناوب سمیاشی باید رعایت شود. مبارزه لکه ای در صورتی که آفت سراسری نباشد. در صورت هم زمانی با سفید ک می توان از گوگرد استفاده کرد. حذف علف های هرز حاضریه مزارع نیز توصیه می شود.

نام محصول: چندر قند					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کک چندر <i>Chaetocnema tibialis</i>	مالاییون*	EC 57%	۱/۵ لیتر	نویت اول: در مرحله دویرگی حقیقی چندر قند و مشاهده خورده شدن دورگاه با نظر کارشناس نویت دوم: تا زمان ۶ بیرونی در صورت نیاز و با توجه به تراکم آفت با نظر کارشناس	شخم عمیق پس از برداشت محصول و بخ آب به صورت همگانی در منطقه، تناوب زراعی، حذف علفهای هرز میزان مانند سلمک، ترشک و بوتهای چندر قند خودرو در بهار، آبیاری منظم و تقویت گیاه با کودهای حیوانی و شیمیایی توصیه می شود.
خرطوم کوتاه چندر (آفت خالسیا) <i>Conorrhynchus brevirostris</i>	فروزان	EC 35%	۲-۲/۵ لیتر		در صورت امکان و بر حسب موقعیت منطقه کاشت چندر قند در اولین فرصت انجام شود. شخم عمیق پس از برداشت محصول، بخ آب زمانه، تناوب میزان، عدم کشت در زمین های شنی، آبیاری مرتب و به موقع زراعت، و جبن و از بین بردن علف های هرز سلمک، علفشور و خرفه در بهار توصیه می شود.
کرم های طوقبر (آگروتیس) <i>Agrotis ipsilon</i> <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis exclamionis</i>	دیازینون کلرپریفوس کلرپریفوس	EC 60% EC 40.8% G 5%	۱/۵ لیتر ۲ لیتر ۲۰ - ۲۵ کیلو گرم	مرحله اولیه رشد بوتهای چندر و با توجه به توصیه های پیش آگاهی و مشاهده بوتهای قطع شده و استفاده از تله های فرمونی	شخم عمیق پس از برداشت محصول، بخ آب زمانه، حذف علف های هرز و طعمه پاشی برای کنترل لاروهای زمانگذران به صورت لکه ای (برای هر هکتار حدوداً صد کیلو گرم طعمه لازم است، طعمه فوق شامل ۳ تا ۵ کیلو گرم سم و ۱۰۰ کیلو گرم سیوس می باشد).
خرطوم بلند (سرخرطومی دمیرگ) <i>Lixus incanescens</i>	دیازینون	EC 60%	۱ لیتر	به محض دیدن حشره بالغ، مشاهده علام قهوه ای و سیاه شدن رگبرگها	مبارزه با حشره کامل قبل از تخم ریزی، شخم عمیق پس از برداشت محصول، بخ آب زمانه و وجین علف های هرز خرفه و سلمک در بهار در خارج یا حاشیه مزرعه توصیه می شود.

نام محصول: چغندرقند					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پید چغندرق (لیتا) <i>Scrobipalpa ocellatella</i> <i>(Phthorimaea ocellatella)</i>	دیازینون	EC 60%	۱/۲ لیتر	اوایل تابستان قبل از تشکیل قشر سیاه رنگ در مرکز بوته و قبل از نفوذ لارو به داخل طوقه و همچنین ردیابی توسط تله های فرمونی	جمع آوری و از بین بردن بقایای چغندرق پس از برداشت، شخم، پیغ آب، چرانیدن بالا خالصه بعد از برداشت و سیستم آبیاری بارانی در تقلیل جمعیت آفت موثر است.
پرودنیا <i>Spodoptera littoralis</i>	دیازینون پرمترین دلاتمرین فن والریت	EC 60% EC 25% EC2.5% EC 20%	۱/۵ لیتر ۱ لیتر ۱ لیتر	به محض دیدن آفت وردیابی بر اساس پیش آگاهی (تله فرمونی)	فنتوت و فتنی لاروها ریز هستند مصرف شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سوموم جدید پیشنهاد می شود.
مگس چغندرقند <i>Pegomya betae</i> <i>(Pegomya hyoscyami)</i>	مالاتیون دیازینون	EC 57% EC 60%	۲ لیتر ۲ لیتر	مشاهده عالم مبنیوز در برگها	شخم عمیق بعد از برداشت، رعایت بهداشت مزرعه و حذف علفهای هرز میزبان توصیه می شود. معمولتاً نیازی به سماشی جداگانه ندارد، در صورت نیاز استفاده از سوموم ذکر شده و تکرار سماشی ۷-۱۰ روز بعد صورت گیرد.
کرم برگخوار چغندرقند (کارادرینا) <i>Spodoptera exigua</i>	فروزان پیریدالل اسپینوساد ایندوکساکارب تیودیکارب	EC 35% EC50% * <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> SC 24% SC 15% DF 80%	۲ لیتر ۱۵۰ میلی لیتر در سین ۱ و ۲ لاروی طبق برچسب ۴۰۰ میلی لیتر ۲۵۰ میلی لیتر ۰/۷۵ کیلوگرم	انجام پیش آگاهی (تله های فرمونی)	سماشی در حالت طفیان آفت توصیه می شود. شخم عمیق پس از برداشت، کشت زودهنگام و به موقع، حذف علفهای هرز و پیغ آب زمستانه مورد تأکید است.

نام محصول: چخندرقند					
نام آفت	سومو تووصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنجرک سبز <i>Empoasca spp.</i> <i>Circulifer spp.</i>	اکسیدیمتون متیل دیمتوات ایمیداکلوبرید تیامتوکسام	EC 25% EC 40% WS70% FS35%	1 لیتر 1 لیتر 1 کیلوگرم برای ضدعفونی یکصد کیلوگرم بذر 1 لیتر برای ضدعفونی یکصد کیلوگرم بذر	بر علیه پوره‌ها بر اساس پیش‌آگاهی	زنجرک‌ها پیشتر از نظر انتقال بیماری‌ها اهمیت دارند، لذا باید پراکنش و روند رشد جمعیت آن‌ها را در سطح مزرعه زیر نظر داشت.
زنجرک ناقل کریتیپ <i>Neoaliturus spp.</i>	ایمیداکلوبرید				
شته باقلاء <i>Aphis fabae</i>	ایمیداکلوبرید*	SC 35%	250 میلی لیتر	بر اساس تووصیه شبکه مرابت (پیش‌آگاهی)	حفظ و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمیابی مورد تأکید است.
	اکسیدیمتون متیل پی‌متروزین*	EC 25% WP 25%	1 لیتر 1 کیلوگرم		
	پی‌متروزین*	WG50%	0/5 کیلوگرم		
شته روشه چخندرقند <i>Pemphigus fuscicornis</i> <i>Smynthurodes betae</i>	دیازینون*	G 10% G 5%	15 کیلوگرم 30 کیلوگرم	با مشاهده آلدگی روی روشه (کلئی‌های شنه با ترشحات سفید رنگ)	آبیاری مرتب مزرعه، تناوب حداقل یک ساله با گیاهانی غیر از خانواده <i>Chenopodiaceae</i> . اقدامات بهداشتی و عدم ورود خاک‌های آلوده از سایر مزارع تووصیه می‌شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سومو جدید پیشنهاد می‌گردد.
پوسیدگی بنفش روشه <i>Helicobasidium brebissonii</i> <i>(Rhizoctonia crocurred)</i>					تناوب زراعی با محصولات غیر مبیان، شخم عمیق، مبارزه با علف‌های هرز و آیش تابستانه با عملیات زراعی فراوان تووصیه می‌شود.

نام محصول: چندر قند					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک پودری (سفیدک سطحی) <i>Erysiphe betae</i>	سولفور تری دمورف دینوکاپ*	WP 80-90% EC 75% WP 18.25% SC12.5% ME12.5% WG 75% SC 49/7%	۴ لیتر ۰/۷۵ لیتر ۱ کیلوگرم ۱ لیتر ۰/۸ - ۱ لیتر ۲۰۰ گرم ۵۰۰ میلی لیتر	در بهار و اوایل پاییز به محض ظهور علامت آسودگی روی برگ	تری دمورف را می توان قبل از شروع آسودگی هم استفاده کرد.
پوسیدگی های ریشه <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>) <i>Fusarium spp.</i> <i>Phytophthora drechsleri</i> <i>Pythium aphanidermatum</i>					رعایت مسائل بهزایعی: پرهیز از آبیاری بیش از حد، شخم عمیق، زهکشی مناسب مزارع، کشت در کرت های مرتفع، استفاده از سیستم آبیاری مناسب (بارانی)، کوددهی مناسب و کنترل علف های هرز توصیه می شود.
بیماری لکه برگی (سرکوسپورائی) <i>Cercospora beticola</i>	ساپروکوتازول* کاربندازیم*	SL 10% WP 60%	۱ لیتر ۱ کیلوگرم	به محض مشاهده اولین علامت بیماری	انجام تحقیقات در مورد دستیابی به روش های مناسب مبارزه توصیه می شود. انجام تحقیقات در مورد ارقام مقاوم پیشنهاد می شود. در صورت هم زمانی یا سفیدک در تلفیق با یکدیگر کنترل می شوند.
مرگ گیاهچه <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>) <i>Pythium spp.</i> <i>Pleospora betae</i> (<i>Phoma betae</i>)	کاربوکسین تراام	WP 75%	۲ - ۲/۵ درهزار	قبل از کشت (ضد غنونی بذر)	در موقع کشت درجه حرارت خاک حداقل ۲۰ درجه سانتی گراد باشد (اجتناب از کاشت عمیق بذر). کاربوکسین تراام صرفه جویی کنترل رایزوکتونیا موثر می باشد. انجام آزمایش برای دستیابی به سوم مناسب دیگر توصیه می شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری گال زگیلی <i>Physoderma leproides</i> (<i>Urophlyctis leproides</i>)					روی ناج و روی ریشه ایجاد گال می‌نماید. کشت زوده‌گام، آبیاری بر اساس نیاز، جمع‌آوری و انهدام بوته‌های آلوده و گال‌ها بعد از برداشت و شخم عمیق توصیه می‌شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به روش‌های کنترل پیشنهاد می‌شود. این بیماری تنها از خوزستان گزارش شده است.
سفیدک داخلی (کرکی) <i>Peronospora farinosa</i> (<i>P. schachtii</i>)	کاپتان*	WP 50%	۳ کیلوگرم	به محض دیدن اولین علام	برقراری تناوب زراعی، زهکشی مناسب و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
بیماری ریشه‌ریشی (بیزومانیا) <i>Rhizomania</i> <i>Beet necrotic yellow vein virus</i> (BNYVV)					استفاده از ارقام مقاوم، کشت زوده‌گام (از نیمه استند تا نیمه فروردهن)، ششم عمیق، رعایت مسائل قریطه‌های در جایجایی چغندر قند و خاک همراه غدد، جلوگیری از ورود ماشین‌آلات و دام آلوده، عدم استفاده از کود حیوانی و آبیاری غرقایی (در صورت امکان) توصیه می‌شود. ناقل این بیماری قارچ خاکزکی <i>Polymyxa betae</i> است که می‌تواند تا ۱۲ سال در خاک باقی بماند، لذا تناوب کمتر از ۱۲ سال را نمی‌توان توصیه نمود.
پیچیدگی برگ چغندر قند (کرلی تاپ) <i>Beet curly top virus</i>					مبارزه با ناقللین به صورت ضدغوفونی بذر و کنترل شبیهایی حشرات ناقل، تأخیر در کاشت و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
نمائد سیستی چغندر قند <i>Heterodera schachtii</i>					رعایت تناوب، ضدغوفونی خاک، حذف علف‌های هرز، استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز پیریگ</u>	کلریدازون	DF 65% ,WP65%	۴ کیلوگرم	قبل از جوانه‌زن علف‌ها در ۴ برگی چغندر	مخلوط کلریدازون + فن‌ مدیقام + دس‌ مدیقام بعد از جوانه‌زن و در مرحله ۴ برگی چغندر به نسبت ۴-۵ لیتر یا کیلوگرم از هر کدام مصرف شود. درجایی که علف هرز غالب تاج خروس است، از دس‌ مدیقام استفاده شود.
<i>Chenopodium album</i>	کلریدازون	SC50%	۵ - ۶ لیتر	“ ”	کاربرد تری‌فلووسولفورون متیل مخلوط با فن‌ مدیقام و مویان (۳۰ گرم تری‌فلووسولفورون متیل + ۲ لیتر فن‌ مدیقام + ۲۰۰ میلی‌لیتر مویان) در مرحله کوتیلدونی چغندر و تکرار سپاهشی یک هفته بعد لازم است.
<u>تاج‌بزی</u>	فن‌ مدیقام	EC 15.7%	۵ - ۷ لیتر	“ ”	
<i>Solanum nigrum</i>	دس‌ مدیقام	EC 15.7%	۵ - ۷ لیتر	بعد از کاشت و قبل از جوانه‌زن	
<u>گونه‌های تاج خروس</u>	متامیترون	SC 70%	۳ لیتر	” ”	
<i>Amaranthus spp.</i>	فن‌ مدیقام + دس‌ مدیقام + انوفومازیت	EC 18%	۴ لیتر در هکتار یا ۲ لیتر در هکتار در دو نوبت	مرحله کوتیلدونی	
<u>پنیرک</u>	فن‌ مدیقام + دس‌ مدیقام + انوفومازیت	EC27.4%	۳ لیتر	رجوع به توضیحات	
<i>Malva spp.</i>	تری‌فلووسولفورون متیل	DF 50%	” ”		
<u>آفتاب‌پرس</u>	اتوفومازیت		۲ لیتر		
<i>Heliotropium spp.</i>	پروپیزامید		۲/۵ لیتر		
<u>تاتوره</u>					
<i>Datura stramonium</i>					
<u>گاوه‌به</u>					
<i>Abutilon theophrasti</i>					
<u>توق</u>					
<i>Xanthium strumarium</i>					
<u>هفت‌بند</u>					
<i>Polygonum aviculare</i>					
<u>پیچک صحرابی</u>					
<i>Convolvulus arvensis</i>					
<u>علف‌های هرز انگلی</u>					
<u>سنس</u>					
<i>Cuscuta campestris</i>					
<i>Cuscuta spp.</i>					
<u>علف‌های هرز باریک‌برگ</u>					
<u>سوروف</u>					
<i>Echinochloa crus-galli</i>					
<u>گونه‌های بولاف و حشی</u>					
<i>Avena spp.</i>					
<u>گونه‌های ارزن و حشی</u>					
<i>Setaria spp.</i>					
<u>گونه‌های خونی علف</u>					
<i>Phalaris spp.</i>					
سیکلوات باید با خاک مخلوط شود و همچنین روی بعضی از پهنه‌برگ‌ها موثر است.	فلوآزیفوپ‌بی بوتیل	EC 12.5%	۳ لیتر	۲ - ۵ برگی	
سیکلوات	سیکلوات	EC 72.7%	۴ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک	
تری‌فلورالین + کلریدازون	ستوکسیدیم	EC 48% + WP 65%	۴ - ۵ لیتر	بعد از تنک	
هالوکسی‌فوب‌آرمیتل	پروپاکوئیز‌آفوپ	EC 12.5%	۴ کیلو	” ” ”	
هالوکسی‌فوب‌آرمیتل	کوئیز‌الوفوب‌بی‌اتیل	EC 10.8%	۰/۷۵ - ۱ لیتر	” ” ”	
پروپاکوئیز‌آفوپ	فتوکسایپوب‌بی‌اتیل	EC 10%	۱ - ۱/۵ لیتر	” ” ”	
کوئیز‌الوفوب‌بی‌اتیل	کلتودیوم	EC 5%	۱/۵ - ۲ لیتر	در مرحله پنجه‌زنی علف‌ها	
فتوکسایپوب‌بی‌اتیل		EC12%	۱ - ۱/۲ لیتر	پس‌رویشی	
کلتودیوم		EC12%	۰/۸ - ۱ لیتر		

نام محصول: پتبه					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه‌های تارتان <i>Tetranychus urticae</i>	پروپارژیت	EC 57%	۱/۵ لیتر	در تیرماه با مشاهده ۳ تا ۵ کنه مراحل فعال در پشت هر برگ	سمپاشی در ساعت اولیه صحیح انجام گیرد و پوشش یکنواخت سم روی گیاه میزان با سمپاش مناسب انجام شود. سمپاشی در اول نفصل به خصوص در حاشیه مزارع انجام شود (به منظور پیشگیری) و لکه‌گیری انجام شود. در صورت غیاب، در کل مزرعه مصرف شوند. تناوب استفاده از کندکش‌های مختلف توصیه می‌شود. در مورد تکنیک‌های سمپاشی بررسی بیشتر توصیه می‌شود.
<i>Tetranychus turkestanii</i>	ترادفون فنپروپاترین *	EC 7.52% EC 10%	۴ لتر ۱ لیتر	با نظر کارشناس و به هنگام طیان کرم قوزه	
کرم قوزه پتبه <i>Helicoverpa armigera</i>	تیودیکارب ایندوکسکارب اسپیتوساد سایپرمتربن پروفنتوس تیاکلوبیرید + دلتامترین پیریدالبل * <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> تیودیکارب آزادیراخنین *	DF 80% SC 15% SC24% EC 40% EC40% OD 11% EC50% — SC 53% EC 1%	۰/۷۰ - ۱ ۲۰۰ - ۲۵۰ میلی لیتر ۷۰۰ - ۲۵۰ میلی لیتر ۱۷۵ میلی لیتر ۲/۵ لیتر ۱ لیتر ۳۰۰ میلی لیتر طبق برچسب ۱/۵ لیتر ۲ در هزار	با توجه به دستورالعمل و پیش‌آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبورهای تریکوگراما و برآکون با توجه به دستورالعمل، و کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک انجام شود. حشرات کامل بالتوری سبز به حشره‌کش ایندوسکارب حساس هستند لذا زمان سمپاشی به گونه‌ای تنظیم شود که اوج خروج حشرات کامل بالتوری نباشد. انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفات پنه تاثیر بسزایی دارد. توجه به مبارزه بیولوژیکی و توسمه آن مورد تأکید است. به جمعیت دشمنان طبیعی آفت، به خصوص در آخر نفصل، هنگام سمپاشی توجه شود.
کرم طوقه بر (آگروتیس) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	دیازینون *	EC 60%	۲ لیتر	اوایل رویش هم‌زمان با تفریخ تخم	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
برگخوار (کارادرینا) و بروانه گاما <i>Spodoptera exigua</i> <i>Autographa gamma</i> (<i>Plusia gamma</i>)	سایپرمتربن	EC 40%	۱۷۵ میلی لیتر	با توجه به پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفت، تاثیر بسزایی دارد.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم خاردار پنبه <i>Earias insulana</i>	کارباریل	WP85%	۳ کیلوگرم	طبق نظر و توصیه پیش‌آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه و حذف علف‌های هرز گاوپیه و غوزک توصیه می‌شود. حتی الامکان از جابجایی و شخ خودداری شود. (عاید موائزین قرطنه‌ای) مناطق انتشار: خراسان‌رضوی، خراسان‌جنوبی، فارس، خوزستان، کرمان، سیستان و بلوچستان، اصفهان، تهران، قم، سمنان و کرمانشاه
مینوز برگ پنبه <i>Liriomyza trifolii</i>	کلربریفوس*	EC 40.8%	۲ لیتر - ۲/۵	بر اساس توصیه شبکه مراقبت و پیش‌آگاهی	عملیات زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت سال بعد موثر است. انجام آزمایشات جهت دستیابی به سوموم مناسب پیشنهاد می‌شود.
پروردنیا (برگخوار مصری) <i>Spodoptera littoralis</i>	دلتمترین* فروزان*	EC 2.5% EC 35%	۷۵۰ میلی لیتر ۲ لیتر	با نظر کارشناس	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
تریپس <i>Thrips tabaci</i>	اکسیدیمتون متیل دیمتوات تیودیکارب ایمیداکلوبرید	EC 25% EC40% DF 80% WS 70%	۰/۵ - ۱ لیتر ۱ در هزار ۵ در هزار ۵ در هزار	بر اساس توصیه شبکه مراقبت ضدغونی بذر ضدغونی بذر	در صورت عدم ضدغونی، حتماً یک نوبت سمپاشی برای مناطق آلوده انجام گیرد.
سنک تخم پنبه <i>Oxycarenus hyalinipennis</i>	اکسیدیمتون متیل*	EC 25%	۱ لیتر	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش‌آگاهی)	یک نوبت سمپاشی حتماً انجام شود، بهترین زمان مبارزه با سنک قوزه پنبه در تیرماه هم‌زمان با ورود سنک در مزارع پنبه و تشکیل غنچه و فوزه است. در تراکم بالا ۲ تا ۳ نوبت سمپاشی در مرداد تا اوایل شهریورماه صورت پذیرد. بررسی و آزمایش سوموم کم خطر توصیه می‌شود.
سن سبز پنبه <i>Nezara viridula</i>	ایمیداکلوبرید*	SC35%	۰/۲۵ لیتر	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش‌آگاهی)	
سنک قوزه پنبه <i>Adelphocoris lineolatus</i>					
					<i>Creontiades pallidus</i>

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شتهای پنبه <i>Aphis gossypii</i>	ایمیداکلوبرید اکسیدیمتونمتیل	SC 35% EC 25% WP 25% WG 50%	۲۵۰ میلی لیتر ۱ لیتر ۱ کیلوگرم ۰.۵ کیلوگرم	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش‌آگاهی)	مبارزه بیولوژیک با استفاده از بالنوری، حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سماشی مورد تأکید است.
<i>Aphis fabae</i> <i>Aphis craciphora</i> <i>Acyrthosiphon gossypii</i>	پی متروزین پی متروزین				
عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i> عسلک پنبه <i>Trialeurodes vaporariorum</i>	پیروپرسیفن بوپروفزن	EC 10% SC 40% L 7.16%	۰/۷۵ لیتر ۱/۲۵ لیتر ۷۵۰ میلی لیتر + ۲ لیتر ماده پخش کننده Nufilm	از اوایل مرداد و بر اساس توصیه‌های شبکه های مراقبت و پیش‌آگاهی	رعایت اصول بهزارعی و همچنین مصرف برگریزها در کاهش حملات آفت بهیار موثر است. کشت نوام پنبه با سیزی و جالیز توصیه نمی‌شود و در جوار مزارع پنبه سیزی و جالیز کاشته نشود. کاربرد <i>Beauveria bassiana</i> تحت نظارت و در قالب روش‌های مدیریت تلفیقی توصیه می‌شود.
مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه) <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>)	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۶ در هزار	ضدغونی بذر	استفاده از بذر تازه و سالم، استفاده از قارچ‌های آنتاگونیست، رعایت اصول بهزارعی شامل رعایت تراکم بوته و شخم عمیق در کنترل بیماری مؤثر است. سوموم توصیه شده روی قارچ‌های <i>Alternaria</i> و <i>Rhizoctonia</i> موثر می‌باشد. بررسی و آزمایش سوموم جدید ضروری می‌باشد.
<i>Pythium</i> spp. <i>Macrophomina</i> sp. <i>Alternaria</i> sp.	کاربوکسین *	WP 75%	۶ در هزار	“ ” ”	

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پژمردگی آوندی فوزاریومی <i>Fusarium oxysporum f.sp. vasinfectum</i>					استفاده از ارقام مقاوم، تناوب سه‌ساله با غلات و بونجه، استفاده متعادل از کودهای ازته و پتاسه، استفاده از میکروارگانیسم‌های آنتاگونیست و کنترل نمائند در خاک‌های سبک توصیه می‌شود. ارقام ساحل و وراثین از تحمل بالایی برخوردار هستند.
پژمردگی آوندی پنه <i>Verticillium dahliae</i> <i>Verticillium albo-atrum</i>					مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود. استفاده از ارقام مقاوم و یا متحمل، حذف بقایای گیاهی آلوده، تنظیم میزان آبیاری و کوددهی (کود پتاس و کودهای ازته با بیان NH_4 ، آفات‌دهی و استفاده از میکروارگانیسم‌های آنتاگونیست توصیه می‌شود.
بوسیدگی داخلی قزو ^۱ <i>Nematospora gossypii</i> <i>Khuskia oryzae</i> (<i>Nigrospora oryzae</i>) <i>Aspergillus flavus</i> <i>A. niger</i>					فاصله بونه‌ها از یکدیگر رعایت گردد، تا از بالا رفتن رطوبت خودداری شود. در دادن کود ازته دقت لازم صورت پذیرد.
بیماری لکه زاویه‌ای پنه <i>Xanthomonas citri</i> subsp. <i>malvacearum</i> (<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>malvacearum</i>)					استفاده از ارقام مقاوم و اصلاح شده، اصلاح سیستم آبیاری، بهداشت زراعی، تناوب دو‌ساله و استفاده از بذر سالم و بدون کرک (بذر دیلتنه) توصیه می‌شود.
برگ‌ریز ^۲	تری‌بوتیل‌فسفوروتربوتیوات (دف) تیدیازورون (درآپ)	L 72% WP50%	۲ - ۳ لیتر گرم ۲۰۰	گرم ۲۰۰	۲ لتر تری‌بوتیل‌فسفوروتربوتیوات + ۲۰۰ گرم تیدیازورون به صورت مخلوط در آب در هکتار مصرف شود.
تنظیم کننده رشد رویشی (زراعت آبی)	مپیکوات کلرايد	SL 5%	۱ - ۱/۵ لیتر		

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز</u>	اتال‌فلورالین	EC 33.3%	لیتر ۲ - ۳	قبل از کاشت مخلوط با خاک	اتال‌فلورالین و تری‌فلورالین بلا فاصله پس از مصرف با خاک مخلوط شده و خاک جتنماً باستی مرطوب باشد.
گونه‌های تاج خروس	تری‌فلورالین	EC 48%	لیتر ۲ - ۳	قبل از کاشت مخلوط با خاک	در مواردی که پنبه با ماشین برداشت می‌شود از بزرگریزها دف و مخلوط دف و دراپ طبق دستورالعمل استفاده شود (۲ لیتر دف + ۲۰۰ گرم دراپ). استفاده از ذذ بالای تری‌فلورالین فقط در خاک‌های هوموسی و سنتیکن توصیه می‌شود. تری‌فلورالین روی تاج‌ریزی اثر ندارد.
Amaranthus spp.	دینتر امن	EC 25%	لیتر ۳	قبل از رویش علف‌های هرز (پیش‌رویش)	تری‌فلورالین فقط در خاک‌های هوموسی و سنتیکن توصیه می‌شود. تری‌فلورالین روی تاج‌ریزی اثر ندارد.
طحله	کوئیزالوفوب‌پی‌تفوربل	EC4%	لیتر ۳	پیش‌رویش	تری‌فلورالین سولفورون‌سیدیم ایجاد کلروز و زردی می‌کند که پس از یک‌ماه از بین می‌رود.
Corchorus triculiaris	پرومترین	WP80%	۱ کیلوگرم	بلا فاصله بعد از کاشت و قبل از سبز شدن	به مدت ۶ ماه پس از مصرف پرومترین + فلومتuron گیاهی به جز پنبه نباید در محل مصرف کاشته شود.
گوشبره	پرومترین + فلومتuron	DF88%	۲/۳ - ۲/۹ کیلوگرم	پس‌رویشی در مرحله ۸ - ۵ برجی	مقدار آب برای کلیه علف‌کشن‌ها ۴۰۰ - ۳۰۰ لیتر توصیه می‌شود.
Chrozophora spp.	پروپاکوئیز‌آنفوب	EC 10%	لیتر ۱ - ۱/۵	پس‌رویشی	خرف
Chenopodium album	دیورون	WP 80%	۱/۵ - ۳ کیلو گرم	پس‌رویشی در مرحله ۸ - ۵ برجی	Portulaca oleracea
تاج‌ریزی	تری‌فلورالین سولفورون‌سیدیم	WG75%	۱۵ گرم در هکتار به همراه مویان	پس‌رویشی	غوزک (کنف و حشی)
Solanum nigrum					Hibiscus trionum
گابنه					سوروف
Abutilon theophrasti					Echinochloa crus-galli
خر					خارشتر
Portulaca oleracea					Alhagi pseudalhagi
(کنف و حشی)					پیچک صحراء‌بی
Hibiscus trionum					Convolvulus arvensis
سوروف					اویار‌سلام
Echinochloa crus-galli					Cyperus spp.
خارشتر					قیاق
Alhagi pseudalhagi					Sorghum halepense
پیچک صحراء‌بی					پاسپالوم
Convolvulus arvensis					Paspalum sp.
اویار‌سلام					
Cyperus spp.					
قیاق					
Sorghum halepense					
پاسپالوم					
Paspalum sp.					

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه تارتان <i>Tetranychus spp.</i>	بروموپروپلات* پروپارژیت*	EC 25% EC 57%	۱/۲ لیتر ۱ لیتر	با مشاهده خسارت اولیه (زرد و سفید شدن برگ به صورت نواری)	از زیبایی میزان خسارت جهت اقتصادی بودن مبارزه شیمیایی توصیه می‌گردد.
کرم طوقبر (آگروتیس) <i>Agrotis segmtum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	دیازینون*	EC 60%	۱ - ۱/۵ لیتر	اوایل فصل رویش در صورت وجود آفت	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، استفاده از علف‌های هرز تله در حاشیه مزارع و بعد سپاهش آنها، طعمه‌گذاری (طعمه مسموم ۵ - ۴ درصد) در عصر و غروب صورت گیرد. طعمه برای مبارزه زمستانه که لاروها درشت هستند توصیه می‌شود.
کرم قوزه <i>Helicoverpa spp.</i>	فوزالن تیودیکارب*	EC 35% DF 80%	۳ لیتر ۰/۷۵ - ۱ کیلوگرم طبق برچسب	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و نظر کارشناس	مبارزه بیولوژیک توسط زنبورهای تربکوگراما و برآکون طبق دستورالعمل، کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سینن پایین آفت در تلقیق با سایر عوامل بیولوژیک، استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه زمستانه که لاروها درمورد این آفت مبارزه زراعی شامل شخم عمیق و بخ آب زمستانه بسیار مهم است.
شته‌ها <i>Rhopalosiphum maidis</i> <i>R.padi</i>	دیازینون* فوزالن پیریمیکارب* ایمیداکلوبزید	EC 60% EC 35% WP 50% FS 6%	۱/۵ لیتر ۳ لیتر ۰/۸ - ۱ کیلوگرم ۶ لیتر برای یک تن بذر	طبق نظر کارشناس ضدغونوئی بذر	رعایت اصول بهداشت مزارع و عاری بودن از علف‌های هرز میزان شته‌ها در مراحل اویله رشد توصیه می‌شود. مبارزه شیمیایی در صورتی که قبل از مرحله (Tassel) بیونه‌ها آلدگی نشان دهند و یا ۳٪ از بیونه‌ها در مرحله (Tassel) روی برگ‌های بالایی و گل‌آذین نر آلدگی شدید نشان دهند، انجام شود.
کرم ساق‌خوار اروپایی ذرت <i>Ostrinia nubilalis</i> <i>(Pyrausta nubilalis)</i>	فوزالن	EC 35%	۳ لیتر	بر اساس نظر کارشناس منطقه با مشاهده تخمهای تیره رنگ و یا لاروهای سن یک	مبارزه بیولوژیکی با استفاده از زنبور تربکوگراما و زنبور برآکون با نوجه به دستورالعمل، کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سینن پایین آفت در تلقیق با سایر عوامل بیولوژیک و استفاده از تله‌های فرمونی مناسب جهت جلب پروانه ساق‌خوار اروپایی ذرت توصیه می‌شود. مبارزه زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت، از بین بودن بقایایی ذرت توصیه می‌شود. مبارزه زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت، از بین بودن بقایایی ذرت مقاوم و متحمل (در صورت امکان) و استفاده از ساق‌خردکن "ختما" انجام شود. انجام آزمایشات جهت معرفی سومو جدید کم خطر پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه‌خوار سزا میا <i>Sesamia cretica</i> <i>S. nonagrioides</i>	فروزان	EC 35%	۳ لیتر	با نظر کارشناس قبل از نفوذ لاروها به داخل ساقه	حبابت از دشمنان طبیعی آفت، از بین بردن علف‌های هرز میزبان و استفاده از ساقه‌خوردکن توصیه می‌شود. زمان مصرف سه پس از بازدیدهای مرتب و ردیابی با استفاده از تله‌های فرمونی یا نوری، تخم‌بریزی آفت مشخص و پس از خروج لاروهای سن یک از پوسته تخم و قبل از ورودشان به ساقه انجام شود.
کرم برگ‌خوار کارادرینا <i>Spodoptera exigua</i>	فروزان	* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	EC 35% –	۳ لیتر طبق برچسب	استفاده از زنبور برآکون با توجه به دستورالعمل، کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سینین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک، استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کرم برگ‌خوار ذرت <i>Mythimna loreyi</i>	فروزان	* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	EC 35% –	۳ لیتر طبق برچسب	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سینین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک و استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. میزبان اولیه این آفت سوروف است و در مزارعی که تراکم سوروف زیاد است، خشارت زیادی وارد می‌کند.
زنجرک‌ها <i>Empoasca decipiens</i> <i>Circulifer spp.</i> <i>Laodelphax striatellus</i>	تیامتوکسام ایمیداکلوبپرید	FS35% FS 6%	۳۵۰ - ۵۰۰ میلی لیتر برای ضدغونی یک صد کیلوگرم بذر ۶ لیتر برای یک تن بذر	ضدغونی بذر	به منظور کنترل زنجرک‌های ناقل وبروس، اجرای مبارزه زراعی و ضدغونی بذر توصیه می‌گردد.
تریپس <i>Anaphothrips sp.</i>	ایمیداکلوبپرید	FS 6%	۶ لیتر برای یک تن بذر	ضدغونی بذر	در تلفیق با دیگر آفات کنترل می‌شوند. اجام تحقیقات جهت دستیابی به سوم مناسب پیشنهاد می‌گردد.
سیاهک خوشه ذرت <i>Sphacelotheca reiliana</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲/۵ در هزار	ضدغونی بذر قبل از کشت	

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سومو تووصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
لکه قهوه‌ای برگ ذرت <i>Setosphaeria turcica</i> (<i>Helminthosporium turicum</i>)					کشت ارقام مقاوم و از بین بردن بقایای گیاهی آلوه و رعایت تناوب زراعی تووصیه می‌گردد.
پوسیدگی بالال ذرت <i>Fusarium verticillioides</i>	کاربوکسین تیرام تبوکونازول*	WP 75% FS6% DS2%	۲/۵ در هزار ۰/۰ در هزار ۲ در هزار	ضدغونوئی پذر قبل از کشت “ “ “	جمع آوری بقایای گیاهی، مبارزه به موقع و موثر با آفات ذرت، تناوب زراعی مناسب با محصولات غیر میزان، مانع از تنش‌ها به خصوص خشکی با آبیاری منظم، رعایت تعادل کوده، اثمار کردن صحیح (روطیت کمتر از ۱۸٪ در بالال ذرت و ۱۵ - ۱۳٪ در پذر) و کشت ارقام مقاوم تووصیه می‌شود.
ساهک طولی ذرت خوش‌ای <i>Tolypocladium ehrenbergii</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ در هزار	ضدغونوئی پذر قبل از کشت	کشت ارقام مقاوم و رعایت تناوب زراعی مبارزه اصلی است و ضدغونوئی پذر فقط آلوگی را کاهش می‌دهد. انهدام خوش‌های آلوه نیز تووصیه می‌گردد.
ساهک پنهان ذرت خوش‌ای (سورگوم) <i>Sporisorium sorghi</i> (<i>Ustilago sorghi</i>)	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۱/۵ - ۲ در هزار	ضدغونوئی پذر قبل از کشت	کشت ارقام مقاوم، مبارزه با حشراتی که در گاه زخم ایجاد می‌کنند، از بین بردن بقایای محصول و خوش‌های آلوه بلن از رها شدن اسپورها، جلوگیری از زخمی شدن گیاه، میزان نوست ماشین آلات کشاورزی، کوددهی منعادل، پرهیز از مصرف بی‌رویه کود ازته و تناوب زراعی تووصیه می‌شود.
سیاهک معمولی ذرت <i>Ustilago zea</i> (<i>Ustilago maydis</i>)					
بیماری‌های ویروسی کوتولکی زیر ذرت <i>Maize rough dwarf virus</i> (MRDV)					استناده از ارقام مقاوم و متحمل، مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت و ضدغونوئی پذر برعلیه ناقلین تووصیه می‌شود.
ویروس ایرانی موزاییک ذرت <i>Iranian maize mosaic virus</i> (IMMV)					

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<i>Amaranthus retroflexus</i> تاج خروس	آترازین	WP 80%	۱ کیلو گرم - ۱/۵	قبل از کاشت ذرت مخلوط با خاک یا پلاخاصله بعد از کاشت	برای علف‌های هرز کشیده‌برگ یک‌ساله و پهن‌برگ در تابوت پس از مصرف آترازین گیاه حساس کشت نشود.
<i>Chenopodium album</i> سلمک	ای پی سی + اینمن کننده دی‌کلرامید	EC 82%	۶ لیتر - ۴	قبل از کاشت علف هرز و قبل از رویش علف هرز	ای پی سی برای کنترل علف‌های هرز کشیده‌برگ و پهن‌برگ یک‌ساله و اویارسلام مؤثّر است.
<i>Convolvulus arvensis</i> پیچک صحراخی	توفوردی	SL 72%	۱ لیتر - ۱/۵	عمق ۱۰ سانتی‌متری	آترازین و ای پی سی بیش از هشت سال متولی مصرف نشود. در مصرف توфорدی به زراعت‌های حساس همچوار توجه شود.
<i>Sorghum halepense</i> قیاق	توفوردی + آم سی پی آ*	SL 67.5%	۱ لیتر - ۱/۵	بعداز رویش علف‌ها و ۷-۵ برگی ذرت	استوکلر، پهن‌برگ‌ها به خصوص تاج خروس را به خوبی کنترل می‌کند. در صورتی که مزرعه فقط به پهن‌برگ‌ها آسوده است نیازی به استفاده از فورام‌سولفوروون، نیکوسولفوروون، ریم‌سولفوروون و نیکوسولفوروون + ریم‌سولفوروون نبوده و می‌توان از توфорدی + آم سی پی آ استفاده نمود.
<i>Echinochloa crus-galli</i> سوروف	استوکلر	EC 50%	۴ لیتر - ۵	قبل از رویش ذرت و علف‌ها	از فورام‌سولفوروون، نیکوسولفوروون، ریم‌سولفوروون و نیکوسولفوروون + ریم‌سولفوروون حداقل چهار سال متولی بیشتر استفاده نشود.
<i>Portulaca oleracea</i> خرفه	استوکلر	EC 76%	۲/۷۵ - ۳/۵ لیتر	پس رویشی و پیش از کاشت	نیکوسولفوروون + ریم‌سولفوروون + اس میلاناکلر + توپوتیلازین
<i>Setaria viridis</i> ارزن و حشی	فورام‌سولفوروون	OD22.5%	۲/۵ لیتر	۴-۳ برگی ذرت	مزوتربون + اس میلاناکلر + توپوتیلازین
<i>Solanum nigrum</i> تاج‌ریزی	نیکوسولفوروون	SC4%	۲ لیتر	۴-۳ برگی ذرت	نیکوسولفوروون + ریم‌سولفوروون + ایزوگزادیفن (ایمن کننده) بهتر روی باریک‌برگ‌ها می‌باشد.
<i>Cynodon dactylon</i> مرغ	ریم‌سولفوروون	DF 25%	۴۰ گرم	۴-۳ برگی ذرت	مزوتربون + اس میلاناکلر + توپوتیلازین
<i>Abutilon theophrasti</i> گاوپنه	نیکوسولفوروون + ریم‌سولفوروون	WG 75%	۱۷۵ گرم	۴-۳ برگی ذرت	نیکوسولفوروون + ریم‌سولفوروون + ایزوگزادیفن (ایمن کننده)
<i>Polygonum aviculare</i> هفت‌بند	هزارشتر	SE 53.75%	۴/۵ لیتر	پس رویشی	فورام‌سولفوروون + یدوسولفوروون + ایزوگزادیفن (ایمن کننده)
<i>Alhagi pseudalhagi</i>	مالوا نگلک	OD 3.1%	۱/۵ لیتر	پس رویشی	مالوا نگلک
<i>Cyperus difformis</i> اویارسلام	تابه‌امازان	SC 29/7%	۰/۱۵ - ۰/۱۲۵ لیتر + ۲ در هزار سینوگیت	علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ	بروموکسیتل + آم سی پی آ + اتل‌هگزین استر*
<i>Datura stramonium</i> تاتوره		EC 40%	۱/۵ لیتر	دومنظره	
<i>Sesamum indicum</i> کنجد				علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ	
<i>Cleome viscosa</i> شیطانی	یدوسولفوروون متبل + فورام				
<i>Corchorus triciliaris</i> طحله	سو‌لوفوروون سدیم + تین کاربازان	OD 4.25%	۱ لیتر	دومنظره	
<i>Glycyrrhiza glabra</i> شیرین بیان	سیفیرسایپر و سولفامید			علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ	
<i>Hibiscus trionum</i> کنف و حشی					
<i>Physalis alkekengi</i> عروسک پشت پرده					

نام محصول: نیشکر					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه خوار سرامیا (خوزستان) <i>Sesamia nonagrioides</i> <i>S. Cretica</i>				رهاسازی در اوج برواز حشرات کامل	ممولاً توسط زنبور پارازیتوفید تخم سرامیا <i>Telenomus busseolae</i> کنترل می‌گردد. در مزارع تازه کشت رهاسازی تلقیحی از این زنبور توصیه می‌گردد. استفاده از تلهای فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. در مبارزه با سرامیا از تله قنوسی و نوری نیز استفاده می‌شود. همچنین با پاش آلدگی مزارع تلی از برداشت، مزارع با آلدگی پیش از میانگین میانگره آلوه را، در صورت به طول انجامیدن زمان برداشت تا پیش از نیمه اسفندماه، برداشت این مزارع حتماً تا قبل از نیمه اسفند جهت کاهش جمیعت سال بعد صورت می‌پذیرد، ثابت شد هر دو روش اخیر از تمام روشهای موجود کاربر و سریعتر منجر به کاهش آلدگی به آفت مذکور می‌شوند.
کنه نیشکر (خوزستان) <i>Oligonychus sacchari</i>					توسط کنشدوزک شکاری <i>Stethorus gilvifrons</i> کنترل می‌گردد. انجام سپاچی با کنه‌کش‌های قابل مصرف در شرایط مزرعه‌ای به صورت لکه‌ای در کانون‌های اولیه و در حواشی با نظر کارشناس توصیه می‌گردد.
سوسک ریشه‌خوار <i>Pentodon idiota</i>	دیازینون*	G 10%	۴۰ - ۲۰ کیلوگرم	هم‌زمان با عملیات هلیگ‌آپ	مبارزه زراعی و مکانیکی ارجح است. (نظیر غرقاب نمودن مزرعه به مدت ۷۰ - ۱۲۰ ساعت و استفاده از تله نوری) در صورت نیاز و به صورت لکه‌ای از سومو توصیه شده در آب آبیاری توصیه شود.
ملخ آسیایی <i>Locusta migratoria</i>	مالاتیون فینتروتیون	EC 57% EC 50%	۲/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	اوایل بهار در زمان طغیان	جهت حمایت از حشرات مفید حتی المقدور از سپاهش پرهیز گردد و در صورت لزوم به صورت موضوعی از روش‌های آگروتکنیکی استفاده شود.
موش و رامین <i>Nesokia indica</i>	مراجعه به صفحه ۳				در فصل سرما: گندم +۳-۴٪ وزن طعمه روغن + ۵-۶٪ سم در فصل گرما: تکه‌های خرد شده ۲ سانتی‌متری نیشکر + ۵٪ وزن طعمه (سم)
عسلک نیشکر <i>Neomaskellia andropogonis</i>					زنپورهای پارازیتوفید <i>Eretmocerus sp.</i> و <i>Encarsia inaron</i> فعالیت خوبی را روی این آفت نشان می‌دهند. به جهت حمایت از حشرات مفید سپاچی توصیه نمی‌شود.
موریانه <i>Amitermes vilis</i>					موریانه توسط انجام آبیاری سنگین کنترل می‌گردد.
سیاهک ساقه نیشکر <i>Sporisorium citaminea</i>					حذف ارقام تجاری حساس مانند NCo ۳۱۰ و استفاده از ارقام مقاوم، ضد عفنی قلمه‌ها با قارچ کش تیوکوتازول یا استفاده از آب گرم ۵۰ درجه به مدت ۲ ساعت، عدم استفاده از راتون بالا، حذف و از بین بردن بوته‌های آلوه توصیه می‌شود. انجام تحقیقات و آزمایشات قارچ کش‌های ترباژول پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: نیشکر					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری پوکابونگ (Knife cut) <i>Fusarium subglutinans</i> <i>Gibberella fujikuroi</i> (<i>F. Moniliforme</i>) <i>F. proliferatum</i>					به علت پایین بودن خسارتم، کنترلی برای آن انجام نمی‌شود.
بیماری ویروسی موذایک نیشکر <i>Sugarcane mosaic virus</i> (SCMV)					استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
بیماری کوتولگی راتون نیشکر <i>Leifsonia xyli</i> subsp. <i>xyli</i>					خالص و سالم‌سازی ارقام با استفاده از روش تلقیقی حرارت درمانی و کشت بافت و تهیه قلمه‌های گواهی‌شده توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز یکساله تابستانه و زمستانه</u>					
<i>Echinochloa colona</i> دورنه	آترازین +	WP 80%	۴ - ۳ کیلو گرم	هنگام کشت	آترازین + متی‌بوژین، دیبورون، هگرازینون دومنظره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهنه‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد.
<i>Echinochloa crus-galli</i> سوروف	متی‌بوژین*	WP 80%	۳ کیلو گرم +	قبل از ظهور علف‌های هرز	آترازین + متی‌بوژین در ترکیب با توپوردی و متی‌بوژین برای کنترل کشیده‌برگ‌های یکساله و معمولاً در ترکیب با توپوردی و گلیفروزیت علیه علف‌های هرز همراه با ۶ لیتر سولفات‌آمونیوم و دو بار سپاهی ضممن کاهش مقدار مصرف، موثرتر است. توپوردی برای کنترل پهن‌برگ‌ها کاربرد دارد و قابل اختلاط با آترازین، آترازین و متی‌بوژین بوده و در این صورت روی کلیه علف‌های هرز موثر است.
<i>Digitaria sanguinalis</i> پنجه‌مرغ	آترازین	WP 80%	۲ کیلو گرم	قبل و بعد از ظهور علف‌های هرز	پاراکوات به صورت لکمای قبل و بعد از
<i>Setaria spp.</i> ارزن و حشی	گلیفروزیت	SL 41%	۴ کیلو گرم	قبل و بعد از ظهور علف‌های هرز	پاراکوات به صورت لکمای قبل و بعد از
<i>Malva parviflora</i> پنیرک	توپوردی	SL 72%	۶ - ۸ لیتر	”	پاراکوات به صورت لکمای قبل و بعد از
<i>Melilotus indicus</i> یونجه زرددهندی	پاراکوات	SL 20%	۲ - ۳ لیتر	”	پاراکوات به صورت لکمای قبل و بعد از
<i>Sonchus oleraceus</i> شیرنرم	متی‌بوژین*	WP 70%	۴ - ۲ کیلو گرم	ظهور علف هرز	پاراکوات به صورت لکمای قبل و بعد از
<i>Lactuca serriola</i> گاچاق‌کن	ای پی تی سی*	EC 82%	۶ - ۷ لیتر	قبل از ظهور علف در آب اول	پیش‌رویشی پس از کشت نیشکر و قبل از روپیش علوفه هرز باریک‌برگ و پهنه‌برگ مزارع نیشکر به کار می‌رود.
<i>Dichanthium annulatum</i> پنجه‌مرغی	تبوبیرون	SC 50%	۳ - ۴ لیتر	آب ایاری	ای پی تی سی همراه با آب آبیاری برای کنترل علوفه‌های هرز باریک‌برگ و خصوصاً ای پی تی سی همراه با آب آبیاری پس از کشت نیشکر و قبل از روپیش علوفه‌های هرز باریک‌برگ و خصوصاً پیش‌رویشی پس از کشت نیشکر و قبل از روپیش علوفه‌های هرز باریک‌برگ و خصوصاً
<u>علف‌های هرز جنداله</u>					
<i>Imperata cylindrica</i> جنداله	تری‌فلوکسی‌سولفوروون‌سدیم + آترازین	WG75%	۲ - ۲/۵ کیلو گرم	پیش رویشی با مرحله ۶	پیش رویشی پس از کشت باریک‌برگ و پهنه‌برگ‌ها به روشن هربیگیش و یا در ترکیب با آترازین به نسبت ۳ کیلو گرم آترازین + ۲ لیتر تبوبیرون در هکتار قیل از آب اول یا دوم استفاده شود.
<i>Phragmites australis</i> نی و حشی	دبورون	DF90%	۴ کیلو گرم	پیش رویشی	تری‌فلوکسی‌سولفوروون‌سدیم + آترازین به روشن هربیگیش و یا در ترکیب با آترازین به نسبت ۳ کیلو گرم آترازین + ۲ لیتر تبوبیرون در هکتار قیل از آب اول یا دوم استفاده شود.
<i>Cynodon dactylon</i> مرغ	دبورون + هگرازینون	DF90%	۴ کیلو گرم	پیش رویشی	تری‌فلوکسی‌سولفوروون‌سدیم + آترازین به روشن هربیگیش و یا در ترکیب با آترازین به نسبت ۳ کیلو گرم آترازین + ۲ لیتر تبوبیرون در هکتار قیل از آب اول یا دوم استفاده شود.
<i>Trachomitum venetum</i> قبطانی	آمیکاربازون	WG 70%	۱ کیلو گرم	پیش رویشی	تری‌فلوکسی‌سولفوروون‌سدیم + آترازین به روشن هربیگیش و یا در ترکیب با آترازین به نسبت ۳ کیلو گرم آترازین + ۲ لیتر تبوبیرون در هکتار قیل از آب اول یا دوم استفاده شود.
<i>Panicum maximum</i> چکواش					آمیکاربازون به خصوص اویارسلام در مزارع نیشکر موثر است.
<i>Diplachne fusca</i> علف برنبی					آمیکاربازون به خصوص اویارسلام در مزارع نیشکر موثر است.
<i>Eragrostis sp.</i> دانه‌مرغی					آمیکاربازون به خصوص اویارسلام در مزارع نیشکر موثر است.
<i>Cyperus rotundus</i> اویارسلام					آمیکاربازون به خصوص اویارسلام در مزارع نیشکر موثر است.
<i>Sorghum halepense</i> قیاف					آمیکاربازون به خصوص اویارسلام در مزارع نیشکر موثر است.

نام محصول: توتون					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم طوقه بر (آگروتیس) <i>Agrotis segetum</i>					استفاده از تله های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، طعمه پاشی در پای نشاها، (در صورت اضطرار از محلول ۱ در هزار پرمترین * با نظر کارشناس) استفاده شود. آزمایش سوموم مناسب جهت مبارزه توصیه می شود.
کرم غنچه (هلیوپس) <i>Helicoverpa obsoleta</i> <i>H. armigera</i>	* فوزالن * تبودیکارب * <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	EC 35% DF 80% -	۲ - ۲/۵ لیتر ۰/۷ - ۱ کیلو گرم طبق برچسب	اوخر مرداد تا اواسط شهریور	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین بایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک و استفاده از تله های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می شود.
کرم ساقه خوار نیباکو <i>Scrobipalpa heliopa</i>					حذف اندام آلوده و از بین بردن بقايا توصیه می شود.
عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i>					
شته سبز هللو <i>Myzus persicae</i>	پیریمیکارب پیریمیکارب اکسیدیمتون میل پی متروزین ایمیداکلوبرید	WP 50% DF 50% EC 25% WP 25% SC 35%	۰/۵ - ۰/۷ کیلو گرم ۰/۵ کیلو گرم ۱ لیتر ۱ کیلو گرم ۰/۲۵ لیتر	با مشاهده آفت و با نظر کارشناس	در شمال خسارت شته مهم است. در سایر مناطق ۳ - ۲ سمپاشی، کافی است.

نام محصول: توتون					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم متفولی <i>Agriotes lineatus</i> آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i> حلزون‌ها <i>Helicidae</i> رایب‌ها <i>Limacidae</i>	متالدھید	B 6%	٪۶ - ۲۰ کیلوگرم طعمه	با نظر کارشناس	مبارزه همزمان و شیبه آگروتیس است. آزمایش سوموم موثر و مناسب ضروری می‌باشد.
سفیدکی دروغی (داخلی) توتون <i>Peronospora hyoscyami f.sptabacina</i> (<i>Peronospora tabacina</i>)	مانکوزب	WP 80%	۱ - ۲ در هزار	دو زمین اصلی	از مانکوزب در مزرعه هفتنه‌ای یکبار استفاده شود. زیب برای استفاده در خزانه توصیه می‌شود. در هر هفته دو سپاچش انجام و الزاماً بعد از هر بارندگی همه راه با مواد چسبنده سپاچشی تکرار شود. برای مبارزه در مزرعه انجام تحقیقات توصیه می‌شود.
جوانه‌های جانی توتون	فلومترالین	EC12.5%	۱۵ میلی لیتر برای هربوته با غلظت ۱/۳۵ درصد برای یکبار محلول پاشی		
سفیدک حقیقی توتون <i>Erysiphe cichoracearum</i>	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ کیلوگرم	با دیدن عالم بیماری	انجام آزمایشات با سوموم مناسب‌تر توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز</u>					
گل جالیز <i>Orobanche cernua</i>	*ای بی تی سی	EC 82%	۶ - ۴ لیتر	قبل از نشاء و مخلوط با خاک	در زمینه مبارزه با گل جالیز تحقیقات توصیه می‌شود.
اویارسلام <i>Cyperus rotundus</i>	متامسدیم	SL 32.7 %	۵۰ گرم در هر مترا مربع خاک در خزانه یا ۳۲ گرم در هر مترا مکعب بدز (خزانه)	دو ماه قبل از کشت برای ضدغذنی خاک	مخصوص خزانه توتون
تاج خروس <i>Amaranthus spp.</i>					
سلمک <i>Chenopodium album</i>					
گاوه‌پنه <i>Abutilon theophrasti</i>					
تاج ریزی <i>Solanum nigrum</i>					

نام محصول: آفتابگردان					
نام آفت	سومو تووصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
آگروتیس <i>Agrotis spp.</i>	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر		استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه ضروری می‌باشد.
کرم برگخوار (کارادرینا) <i>Spodoptera exigua</i>	فوازان	EC 35%	۲/۵ - ۳ لیتر	اوبل فصل رشد	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه تووصیه می‌شود.
کرم دانه‌خوار <i>Homoeosoma nebulella</i>	دیازینون* تری کلروفن	EC 60% SP 80%	۱ - ۲ لیتر ۱ - ۲ کیلوگرم	پس از تشکیل دانه	رعایت تاریخ کاشت و از بین بردن علف‌های هرز مبیان آفت تووصیه می‌شود.
سفیدک داخلی <i>Plasmopara halstedii</i> (<i>Plasmopara helianthi</i>)					استفاده از بذر سالم، رعایت تناب، حذف بوته‌های آلوهه هنگام کشت و معدوم کردن بقایای آلوهه پس از برداشت تووصیه می‌شود.
زنگ آفتابگردان <i>Puccinia helianthi</i>					استفاده از ارقام مقاوم تووصیه می‌شود.
لکمه‌محی افتابگردان <i>Alternaria helianthi</i> <i>A. zinniae</i>					استفاده از ارقام مقاوم، استفاده از بذر سالم و از بین بردن بقایای گیاهی تووصیه می‌شود.
پوسیدگی طوف آفتابگردان <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>					رعایت تناب، استفاده از ارقام مقاوم و معدوم نمودن بوته‌های آلوهه تووصیه می‌شود.
علف‌های هرز <i>Solanum nigrum</i> تاج‌ریزی <i>Amaranthus spp.</i> گونه‌های تاج‌خرروس	تری‌فلورالین	EC 48%	۲ - ۲/۵ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر	جهت استفاده از تری‌فلورالین و اتال‌فلورالین عملیات خاک‌ورزی مناسب انجام گردد (کلخه‌ها کاملاً خرد شود) و رطوبت خاک جهت تاثیر مناسب آنها تأمین شود. تری‌فلورالین روی تاج‌ریزی اثر ندارد.
سلمک <i>Chenopodium album</i> <i>Setaria spp.</i> گونه‌های ارزن و حشی <i>Echinochloa crus-galli</i> سوروف	اتال‌فلورالین	EC 33.3%	۲ - ۳/۵ لیتر		

نام محصول: سویا					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
انواع کنه‌های تارتان <i>Tetranychus spp.</i>	پروپارژیت ترادیفون بروموپروپیلات*	EC 57% EC 7.52% EC 25%	۱ / ۵ لیتر ۴ لیتر ۱/۲ لیتر	در تیرماه با مشاهده ۳ تا ۵ کنه مراحل فعل در پشت هر برگ	سمپاشی در ساعت‌های اولیه صبح انجام گیرد. با حجم بالای آب حتی الامکان پشت برگ‌ها سمپاشی شود. سمپاشی در اوایل نفصل به خصوص در حاشیه مزارع (به منظور پیشگیری و لکه‌گیری) انجام گیرد. در صورت طغیان در کل مزرعه مصرف شوند. تداوب استفاده از کنه‌کش‌های مختلف توصیه می‌شود.
آگروتیس (کرم طوفه‌بر) <i>Agrotis spp.</i>	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر	اوایل نفصل رویش همزمان با تغذیه تخم و ظهور لاروهای اولیه	آزمایش و معرفی سوموم موثر و مناسب جهت مبارزه ضروری است.
پرودنیا (برگخوار مصری) <i>Spodoptera littoralis</i>					
دانه‌خوار سویا <i>Etiella zinekenella</i>	تری‌کلروفن دیازینون*	SP 80% EC 60%	۱ - ۱/۵ لیتر ۱ - ۲ لیتر	زمان تشکیل دانه در غلاف	۱- رعایت آیش و تداوب ۲- دورنگه‌داشتن مزرعه سویا از سایر مزارع حیوانات ۳- توجه به مبارزه بیولوژیکی
کارادرینا <i>Spodoptera exigua</i> شب پره گاما <i>Autographa gamma</i> (<i>Plusia gamma</i>)	* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	طبق برچسب	-		استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. انجام مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفت تاثیر بسزایی دارد. آزمایش و معرفی سوموم موثر و مناسب جهت مبارزه ضروری است.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم غلافخوار سویا <i>Helicoverpa armigera</i>	* تبودیکارب * پروفنفوس * فوزالن * ایندوکسکارب کلرفلوآزورون * <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	DF 80% EC 40% EC 35% SC15% EC 5% -	کیلوگرم ۰/۷۵ - ۱ لیتر ۲/۵ لیتر ۲ - ۳ لیتر ۲۰۰ - ۲۵۰ میلی لیتر ۱ لیتر طبق برچسب	با تشکیل غلافها و بر اساس موازنین پیش‌آگاهی	استفاده از زنبور برآکون و تربکوگراما با توجه به دستورالعمل و انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه پس از برداشت سویا توصیه می‌شود.
ترپس <i>Thrips tabaci</i> شنهای <i>Aphididae</i> سفید بالکها <i>Bemisia tabaci</i> <i>Bemisia gossypiperda</i>	اکسیدیمتونمتیل دیمتوآت	EC 25% EC 40%	۱ لیتر ۱ لیتر	با نظر کارشناس و بر اساس موازنین پیش‌آگاهی	بررسی و آزمایش سوموم مناسب پیشنهاد می‌شود.
مینوز برگ <i>Liriomyza trifolii</i>	کلرپیرینفوس فنپروپاترین*	EC 40.8% EC 10%	۲ - ۲/۵ لیتر ۱ - ۱/۵ لیتر	بر اساس موازنین پیش‌آگاهی و نظر کارشناس	بررسی و آزمایش سوموم جدید و مناسب پیشنهاد می‌شود.
مگس لوییا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia ciliarura</i>)	مالاتیون* دیازینون*	EC57% EC60%	۱ لیتر ۱ لیتر	ظهور حشرات کامل	شدغونی خاک با دیازینون گرانول به نسبت ۲ کیلوگرم ماده خالص در هکتار توصیه می‌شود.
شب پره تک نقطه‌ای <i>Mythimna unipuncta</i> (<i>Cirphis unipuncta</i>)	دیازینون* تبودیکارب*	EC60% DF80%	۱/۵ لیتر ۱ کیلوگرم	بر اساس موازنین پیش‌آگاهی و نظر کارشناس	حذف بقایای گیاهی توصیه می‌شود.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی زغالی سویا <i>Macrophomina phaseolina</i>					استفاده از ارقام مقاوم، رعایت تناوب، روش‌های زراعی و آبیاری مناسب در کاهش بیماری موثرند.
پوسیدگی ریشه و گیاهچه‌مری <i>Phytophthora sojae</i>					استفاده از ارقام مقاوم، اصلاح و زهکشی خاک، عدم صرف بیش از حد کود پتاسه و حیوانی، رعایت روش‌های زراعی، تناوب و انجام آبیاری در کاهش بیماری موثرند.
لکه ارغوانی سویا <i>Cercospora kikuchii</i>					رعایت تاریخ کاشت و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
ویروس موزاییک سویا <i>Soybean mosaic virus (SMV)</i> ویروس موزاییک زرد لوبیا <i>Bean yellow mosaic virus (BYMV)</i> ویروس نقش‌حلقی توتون (سوختگی جوانه در سویا) <i>Tobacco ringspot virus (TRSV)</i>					تنظيم تاریخ کاشت، تناوب زراعی، استفاده از بذر سالم، استفاده از ارقام مقاوم، مبارزه با ناقلین و حذف بونه‌های آلوده توصیه می‌شود.
نماد سویا <i>Heterodera glycines</i>					تناوب زراعی با گیاهان غیرمیزان مانند ذرت و غلات و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز پهن‌برگ</u>	اتال‌فلورالین	EC 33.3%	لتر ۳/۵	قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متر	روش‌های زراعی: ماخاک‌کردن و آماده‌سازی زمین در کاهش علف‌های هرز موثر است و بهتر است قبل از کشت آبیاری صورت گیرد و پس از رویش علف‌های هرز آنها را با دیسک از بین برد.
سلمک	تری‌فلورالین	EC 48%	لتر ۲ - ۲/۵	بعد از ۳ - ۲ برگی شدن سویا	کشت پدر عاری از علف‌های هرز خصوصاً نوق و گاوپنه، رعایت عمق، کشت متراکم، در زراعت‌های ردبیه استفاده از ادوات مکانیکی (کولنیوتوتر) توصیه می‌شود.
<i>Chenopodium album</i>	بنتازون	SL 48%	لتر ۳	قبل از کاشت مخلوط با خاک	جهت استفاده از اتال‌فلورالین، تری‌فلورالین و دینترامین عملیات خاک‌ورزی انجام شود (خاک بدون کلوخ ناشد) و رطوبت خاک نیز تأمین گردد.
تاج‌ربیزی	تری‌فلورالین +	EC 48%	لتر + ۲	خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متر	بنتازون پهن‌برگ کش بوده و برای مبارزه با پهن‌برگ‌های مانند تربجه و حشی، نوق و گاوپنه کاربرد دارد.
<i>Solanum nigrum</i>	متري‌بوزین	WP 70% , DF 75%	گرم در هکتار ۶۰۰	”	اتال‌فلورالین + متري‌بوزين، تری‌فلورالین + متري‌بوزين، دينترامين دومنظوره بوده و برای مبارزه با کشیده‌برگ‌ها و پهن‌برگ‌ها کاربرد دارد. هالوکسی‌فوب آرمیتل است، کوتیزالوفوب‌پی‌تغوربل و کلتودیوم برای مبارزه با باریک‌برگ‌ها کاربرد دارد.
خرف	متري‌بوزين	EC 33.3%	لتر ۳	”	روز اول بعد از کشت سویا مبارزه با علف‌های هرز سویا حیاتی است. کولنیوژن‌دن بین ردبیه‌ها در کنترل علف‌های هرز موثر می‌باشد.
<i>Portulaca oleracea</i>	دینترامین	WP 70% , DF 75%	گرم در هکتار ۶۰۰	قبل از کاشت و مخلوط با خاک	کوتیزالوفوب‌پی‌تغوربل برای کنترل باریک‌برگ‌های یکساله دز پایین و باریک‌برگ‌های دانشی مانند پاسپالوم ذا بالا مصرف شود.
تاج‌خرروس	هالوکسی‌فوب آرمیتل	EC 25%	لتر ۳	”	کوتیزالوفوب‌پی‌تغوربل برای کنترل باریک‌برگ‌های یکساله دز پایین و باریک‌برگ‌های دانشی مانند پاسپالوم ذا بالا مصرف شود.
<i>Amaranthus spp.</i>	کوتیزالوفوب آرمیتل	EC10.8%	لتر ۰/۷۵ - ۱	۳ برگی تا قبل از به ساقه‌رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ	”
تاقوره	کوتیزالوفوب آرمیتل	EC 4%	لتر ۲ - ۳	”	کوتیزالوفوب‌پی‌تغوربل
<i>Datura stramonium</i>	کلتودیوم	EC 12%	لتر ۱ - ۱/۲	پس رویی بهب سرب	کلتودیوم
گاوپنه	کلومازون	EC 48%	لتر ۰/۸ - ۱	علف‌های هرز باریک‌برگ و دگ	کلومازون
<i>Abutilon theophrasti</i>	<u>علف‌های هرز باریک‌برگ</u>				
آناب‌پرس	<u>سوروف</u>				
<i>Heliotropium spp.</i>	<i>Echinochloa crus-galli</i>				
نوق	ارزن و حشی				
<i>Xanthium strumarium</i>	<i>Setaria spp.</i>				
<u>علف‌های هرز دائمی</u>	<u>علف‌باغی</u>				
<i>Dactylis glomerata</i>	<i>Paspalum sp.</i>				
پاسپالوم					

نام محصول: کلزا

نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک برگخوار منداب <i>Entomoscelis adonis</i>	فروزان*	EC35%	۲ - ۳ لیتر	با ظهور و مشاهده اولین حشرات بالغ و لاروهای سنین اوایل استفاده شود. شخم عمیق و آبیاری نیز در کاهش جمعیت آفت موثر می‌باشد. (مخصوصاً در زمان)	به صورت لکه‌ای روی حشرات بالغ و لاروهای سنین اوایل استفاده شود.
زنبور برگخوار آتالیا <i>Athalia rosae</i>	دیازینون*	EC60%	۱/۵ - ۲ لیتر	از کوتیلودنی تا ۴ برگی به محض ظهور اولین لاروهای سنین اوایل	به صورت لکه‌ای به محض ظهور اولین لاروهای سنین یک در صیح زود با غروب سمپاشی شود.
سرخرطومی طوقه و ساقه‌خوار <i>Ceuthorhynchus spp.</i>	فروزان*	EC35%	۱ - ۱/۵ لیتر	از کوتیلودنی تا ۴ برگی به محض ظهور لاروهای سنین اوایل	آبیاری مناسب و ضد عفنی بذر توصیه می‌شود.
کرم طوقه بر (آگروتیس) <i>Agrotis spp.</i>	دیازینون*	EC60%	۱ - ۱/۵ لیتر	اوایل فصل رویش هم‌زمان با تقویر تخم‌ها و ظهور لاروهای اوایل	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. طعمه‌پاشی و سمپاشی به صورت لکه‌ای در صیح زود با غروب آفتاب انجام شود.
کک کلزا <i>Phyllotreta erysimi</i>	مالاتيون*	EC57%	۱ لیتر	اوین نوبت به محض مشاهده حشرات کامل در حاشیه مزارع قبل از پراکندگشدن سوسکها	سمپاشی به عنگام رسیدن جمعیت آفت به سطح زیان اقتصادی انجام می‌گردد. برای این منظور هفتتایی در نوبت مزرعه بازدید شود. ضد عفنی بذر، تنظیم تاریخ کشت، تناوب زراعی و آبیاری توصیه می‌شود.

نام محصول: کلزا					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته مومنی کلزا <i>Brevicoryne brassicae</i>	ایمیداکلوپرید پیریمیکارب*	SC35% WP50%	۱ لیتر ۱ کیلوگرم	به محض مشاهده کائونج‌های اولیه پشت برگ‌ها و یا داخل جوانه‌های انتهایی یا منتهی‌ها	روش‌های زراعی شامل حذف علف‌های هرز میزان، استفاده از ارقام متحمل و مقاوم توصیه می‌شود. این آفت از حاشیه به داخل مزرعه وارد می‌شود لذا بایستی قبل از تشکیل کلونی در مزرعه مبارزه صورت گیرد، حتی امکان مبارزه قبل از بازشدن گل‌ها باشد، تا مصادف با فعالیت زنبورهای گرداده‌افشان نباشد.
سوسک گردده‌خوار <i>Meligethes aeneus</i>	فوزالن* تیاکلوپرید	EC35% OD 24%	۲ - ۳ لیتر ۰/۳ لیتر	در مرحله غنچهدی با نظر کارشناس منطقه	
پرنده‌گان (سار، گنجشک و ...)					غلب به دلیل عدم سبزیه در شهریورماه به صورت گله‌ای به زراعت کلزا فرود آمده و باعث خسارت زیاد و اقتصادی به کشاورزان می‌گردد. یکنواختی تاریخ کشت در منطقه، تولید صدا و نصب مترسک برای دورگردان پرنده‌گان و تورگذاری برای جلوگیری از خسارت توصیه می‌شود.
پوسیدگی اسکلروتینیایی <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>	تبوکونازول ساپروکونازول + کاربندازیم	EW 25% SC 42%	۱ لیتر ۱ لیتر		روش‌های زراعی شامل شخم بلافضلسه بعد از برداشت کلزا، غرقاب اراضی، تناوب طولانی مدت، کاشت بدوز سالم، عدم کشت ارقام حساس به رس، انتخاب تاریخ کشت، مصرف بهینه ازت در کشت‌های حساس، افزایش فواصل بین بوته‌ها و برداشت مزارع آلوهه دیرتر از مزارع سالم توصیه می‌شود. تحقیقات و بررسی سوموم مناسب جهت کنترل بیماری در حال انجام می‌باشد.
ساق سیاه یا شانکر ساقه کلزا (فوما) <i>Leptosphaeria maculans</i>					استفاده از بدوز سالم و گواهی شده، ممانعت از انتقال بدز از مناطق آلوده به مناطق غیر آلوده، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت تناوب زراعی، کنترل علف‌های هرز، از بین بردن کاه و کلش و مدفون کردن آنها زیر خاک و غرقاب کردن مزرعه به مدت ۱۰ روز توصیه می‌شود. تحقیقات و بررسی سوموم مناسب جهت کنترل بیماری در حال انجام می‌باشد.
سوختگی آلترا ناریایی <i>Alternaria brassicaceae</i> <i>A. brassicicola</i> <i>A. japonica</i> (<i>A. raphani</i>)					سه گونه آلترا ناریا از خاک، روی بقایای گیاهی کلزا، خردل و سایر گیاهان میزان نظر خاکشیرتاخ، باونه، پیچک صحرایی، باونه و سلمک گزارش شده است.

نام محصول: کلزا					
نام آفت	فرمولاسیون	سومو توصیه شده	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز غال</u>					
<u>علف‌های هرز پهن برگ</u>					
<i>Sysimbrium sophia</i> (<i>Descurania sophia</i>)					
خاکشیر					
<i>Sinapis arvensis</i>					
خردل و حشی					
<i>Lactuca serriola</i>					
گاوچاق کن					
<i>Melilotus spp.</i>					
بونجه زرد و شاهافسر					
<i>Galium spp.</i>					
بی‌تی راخ					
<i>Vicia spp.</i>					
ماشک					
<i>Ammi majus</i>					
وايه					
<i>Rapistrum rugosum</i>					
سلمی					
<i>Lepyrodiclis holosteoides</i>					
ارشنه خطایی					
<i>Solanum nigrum</i>					
تاج‌دریزی					
<u>علف‌های هرز باریک برگ</u>					
<i>Avena spp.</i>					
گونه‌های بولاف و حشی					
<i>Phalaris spp.</i>					
گونه‌های خونی علف					
گندم و جو خودرو					
<u>علف‌های هرز دانه‌ی</u>					
<i>Malva neglecta</i>					
پنیرک					
<i>Lepidium draba</i>					
(<i>Cardaria draba</i>)					
<i>Sonchus spp.</i>					
شیرینیغی					
<i>Cirsium arvense</i>					
کنگر و حشی					
<i>Silybum marianum</i>					
کنگر ابلق					
<i>Convolvulus arvensis</i>					
بیچک صحرابی					

نام محصول: زعفران					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<i>Amaranthus spp.</i>	تاج خروس				در پاییز پس از برداشت پهن برگها و تعدادی از باریک برگها
<i>Hordeum murinum</i>	جو وحشی				
<i>Portulaca oleracea</i>	خرفه				
<i>Chenopodium album</i>	سلمک				
<i>Sinapis arvensis</i>	خردل وحشی				در بهار ۴ - ۲ برگی علف های هرز باریک برگ
<i>Bromus spp .</i>	جوموشی				
<i>Poa bulbosa</i>	چمن غدهای				
<i>Polygonum aviculare</i>	هفت بند				
<i>Plantago major</i>	بارهنگ				
<i>Cirsium arvense</i>	کنگر وحشی				
<i>Lepidium draba</i> <i>(Cardaria draba)</i>	ازمک				
<i>Convolvulus arvensis</i>	پیچک صحرابی				
نام محصول: کنجد					
<i>Ahis gossypii</i>	شته ها				مبارزه بیولوژیک با استفاده از بالتویری و حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سempاشی مورد تأکید است.
<i>A.fabae</i>					
<i>A.craciphora</i>					
<i>Acythosphon gossypii</i>					

نام محصول: کنجد					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم قوزه <i>Helicoverpa armigera</i>	تیودیکارب * ایندوکسکارب *	DF80% SC15% SC24%	۰/۷۵ - ۱ کیلوگرم ۲۰۰ - ۲۵۰ میلی لیتر ۷۰۰ - ۲۵۰ میلی لیتر	با توجه به دستورالعمل و پیش اگاهی	استفاده از تله های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می شود. انجام عملیات مبارزه زراعی پاییز و زمستانه در کاهش جمعیت آفات تاثیر بسیاری دارد.
پروانه بذرخوار کنجد <i>Antigastra catalaunalis</i>	دیازینون * کلرپیرینوس *	EC 60% EC 40.8%	۱/۵ - ۲ لیتر ۱/۵ لیتر	قبل از نفوذ لارو به داخل کپسول	خشارت اصلی را نسل های ۴ و ۵ به محصول (بدور و کپسولها) وارد می سازد. مبارزه زراعی: شخم عمیق بعد از برداشت، از بین بردن بقایای آلوه گیاهی
بیماری گل سبز کنجد <i>Phytoplasma spp.</i>					تنظیم تاریخ کاشت (به گونه ای که با پیک حشره ناقل هم زمان نباشد)، مبارزه با زنجره های ناقل، رعایت فاصله کاشت با سایر میزان های بیماری توصیه می شود.
<u>علف های هرز</u>					
گونه های تاج خروس <i>Amaranthus spp.</i>	تری فلورالین *	EC 48%	۲ - ۲/۵ لیتر	۲ - ۳ روز قبل از کاشت مخلوط با خاک	عملیات خاکورزی صورت گرفته (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک جهت تاثیر بهتر علف کش ها تامین شود.
گوش بره <i>Chrozophora tinctoria</i>	پندی متالین *	EC 33%	۴ لیتر	بعد از کاشت و قبل از سبز شدن کنجد و علف های هرز	هر دو علف کش دومتنوره بوده و علف های هرز پهن برگ و باریک برگ را کنترل می کنند.
خرفه <i>Hibiscus trionum</i>					
تاج ریزی <i>Portulaca oleracea</i>					
آفتاب پرست <i>Solanum nigrum</i>					
خارخسک <i>Heliotropium spp.</i>					
سوروف <i>Tribulus terrestris</i>					
گونه های ارزن وحشی <i>Echinochloa spp.</i>					
پیچک صحرا ای <i>Setaria spp.</i>					
<i>Convolvulus arvensis</i>					

نام محصول: گلنگ					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس گلنگ <i>Acanthiophilus heliathi</i>	دیازینون*	EC60%	۱ - ۱/۵ لیتر	به محض مشاهده لاروهای سنتین اولیه روی قوزه‌ها (زمان تشکیل قوزه گل)	
کرم قوزه گلنگ <i>Helicoverpa peltigera</i>	فوازان*	EC35%	۲ - ۳ لیتر	در سنتین اولیه لاروی (۱ و ۲)	
<u>علف‌های هرز</u>					
گندم خودرو <i>Triticum sp.</i>	تری‌فلورالین*	EC 48%	۱/۵ - ۲/۵ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک	عملیات خاک‌ورزی مناسب جهت استفاده از تری‌فلورالین و اتال‌فلورالین صورت گردید (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک جهت تاثیر علف‌کش‌ها تامین شود.
ناختک <i>Goldbachia laevigata</i>	اتال‌فلورالین*	EC 33.5%	۴ - ۶ لیتر	به عمق ۱۰ سانتی‌متر	علف‌کش‌های توصیه شده فقط برای گلنگ آبی می‌باشند.
گل عروس <i>Roemeria refracta</i>	متربوژین*	WP 70%	۰/۷۵ کیلوگرم	بعد از کاشت و قبل از سبز شدن گلنگ و علف‌های هرز	
آدونیس <i>Adonis aestivalis</i>	اگزادیازون*	SL 12%	۳ لیتر		
جلگو <i>Chorispora tenella</i>					
حاسکشیر <i>Syimbrium sophia</i> (<i>Descurania sophia</i>)					
هفت‌پند <i>Polygonum aviculare</i>					
درشتک <i>Malcolmia africana</i>					
فرفیون <i>Euphorbia helioscopia</i>					
ترشک <i>Rumex acetosella</i>					
شیر‌تیغی <i>Sonchus arvensis</i>					

نام محصول: زیره سبز					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز					سموم علف کش در دست بررسی است.
Polygonum aviculare					هفت‌پند
Amaranthus spp.					تاج‌خروس
Alhagi pseudalhagi					خارشتر
Chenopodium album					سلمک
Vicia villosa					ماشک
Cuscuta campestris					سس
نام محصول: کیوی					
شپشک نوت					مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنور پروپاگنلا، هرس سرشاخه‌های شدیداً آلوود و برس‌ذنی تنه و شاخه‌های آلووده توصیه می‌شود.
Pseudaulacaspis pentagona					
انواع پوسیدگی طوفه کیوی					اصلاح روش‌های آبیاری سنتی به قطراهی و انجام زهکشی توصیه می‌شود. انجام تحقیقات روی عامل پوسیدگی و مبارزه آن پیشنهاد می‌شود.
Phytophthora spp.					
نمادنگر ریشه کیوی					اتجام تحقیقات روی نمانده‌های مولد غده ریشه توصیه می‌گردد.
Meloidogyne spp.					
تتراکتوکرینات سدیم	SL 40%	۶-۹ میلی‌لیتر در متر مریع در سطح سایه انداز			

نام محصول: درختان چنگلی و غیر مشر					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک پوستخوار نارون <i>Scolytus iranicus</i>	تری کلروفن	SP 80%	+ ۲۵۰-۳۰۰ گرم سم / ۱ لیتر نفت + ۲۵۰ گرم صابون + ۱۰۰ لیتر آب	ظهور حشرات بالغ طبق بررسی زیست‌شناسی آفت در منطقه	کاربرد تله‌های فرمونی برای تعیین زمان مبارزه و کنترل آفت توصیه می‌شود. در نارون‌های زیستی مراقبت‌های زراعی، آبیاری به موعظ و کافنی و کلا" تقویت درخت به خصوص در موقع گرم سال اهمیت زیادی دارد. استفاده از تنه‌های درخت به عنوان تله و سپس جمع‌آوری و معدوم کردن آنها توصیه می‌شود.
	سوسک‌های پوستخوار درختان <i>Scolytus multistriatus</i>				
سوسک برگخوار نارون <i>Pyrhalta luteola</i> (<i>Galerucella luteola</i>)	دیفلوبنزورون	WP 25%	+۰/۳ د هزار	با نظر کارشناس و تعیین زیست‌شناسی آفت در منطقه	پاییل زدن پای درختان در کنترل آفت موثر است. آب پاشی به همراه مواد شوینده در موقع خروج لاروها توصیه می‌شود. سپاهشی اول قبل از ظهور حشره کامل نسل اول و سپاهشی دوم در صورت ضرورت انجام شود. دیفلوبنزورون در بهار روی لاروهای سینن اولیه آفت مصرف شود.
	مینوز برگ نارون <i>Fenusia ulmi</i>				با توجه به زمستان‌گذرانی آفت به صورت لارو در داخل پله، بیل زدن پای درخت و پیخ آب در کنترل آفت موثر است.
شب پره سفید تارتان (پروانه سفید آمریکایی) <i>Hyphantria cunea</i>	دیفلوبنزورون*	* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	+۰/۳ - ۰/۵ در هزار طبق برچسب	با توجه به زیست‌شناسی آفت علیه لاروهای سینن اولیه آفت	روش‌های مکانیکی شامل جمع‌آوری تخم، جمع‌آوری شاخه‌ها و برگ‌های آلوهه به لاروهای سینن اولیه به خصوص در نسل اول، حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی به خصوص روی شفیره آفت توصیه می‌شود. در حال حاضر مبارزه فقط علیه آفت در درختان حاشیه جاده‌ها و تک درخت‌های منازل انجام شده و اعمال مبارزه شبیهای در عرصه چنگل منوع می‌باشد. از هرگونه سپاهشی در توستان‌ها جهت نوغانداری خودداری شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مشر					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شنه راش <i>Phyllaphis fagi</i>					اجام تحقیقات درخصوص پراکنش و روش‌های مبارزه با آن توصیه می‌شود.
شپشک سفید راش <i>Cryptococcus fagisuga</i>					بررسی روش‌های مبارزه و کنترل آفت توصیه می‌شود.
مگس میوه کنار و عناب <i>Carpomya vesuviana</i>					استفاده از نله‌های جلب‌کننده جهت ردیابی و کنترل آفت و مبارزه پبولوژیک توسط زنبورهای پارازینتیونید توصیه می‌شود.
شپشک خونی تارون <i>Gossyparia (=Eriococcus) spuria</i>	اکسیدیمتون متیل دیازینون *	EC 20% EC 60%	۱ - ۱/۵ در هزار ۲ در هزار	خروج ۵۰٪ از پوره‌ها با توجه به شرایط آب و هوای منطقه	از دیازینون در زمان ظهور پوره‌های فعال استفاده شود و بعداز تشکیل موم اطراف بدن حشره کاربرد دیازینون و روغن (درصد) با هم توصیه می‌شود. آزمایش و بررسی سوموم سیستمیک پیشنهاد می‌شود.
سپردار سفید کاج <i>Leucaspis pusilla</i>	روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۱ - ۲ درصد	بر اساس موازین پشن آگاهی و در زمستان	رعایت اصول بهزاری و استفاده از سوموم فسفره نفوذی همراه روغن (۱ درصد) در اردیبهشت‌ماه هنگام خروج پوره‌ها توصیه می‌شود. با توجه به وجود سپر روی حشره امکان مبارزه شبیابی موثری در تابستان وجود ندارد.
پوستخوار کاج <i>Orthotomicus erosus</i>					حفظ سلامت درخت (آبیاری مرتب، تقویت درخت و رعایت عملیات بهزاری) در جلوگیری از آسودگی اهمیت دارد، چنانچه این مراقبت‌ها انجام شود تیازی به سیپاشی نخواهد بود. حذف درختان آلوده و خارج نمودن آنها از محیط، انتخاب درختان تله و پس از تکمیل ظرفیت، معدوم نمودن آنها توصیه می‌شود.
جوانه‌خوار کاج <i>Rhyacionia buoliana</i>	دیفلوبنزورون دیازینون	WP 25% EC 60%	۰/۳ در هزار ۱/۵ در هزار	اواسط تا اواخر خرداد قبل از ورود لاروها به داخل جوانه‌ها	اجام تحقیقات جهت استفاده از فرمون جهت ردیابی و کنترل آفت پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مشر					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شنهای سوزنی برگان <i>Schizolachnus pineti</i> <i>Eulachnus tuberculostemmata</i> <i>Cinara spp.</i>	مالاتیون اکسیدیمتون میل*	EC 57% EC 20%	۲ در هزار ۱/۵ - ۲ در هزار	اوایل بهار و پاییز	این آفت در جنگل اهمیت ندارد ولی در نهالستان‌های تولید نهال از اهمیت خاصی برخوردار است. آب باشی اوایل صبح توصیه می‌شود. کاربرد سوموم سیستمیک بر دیگر سوموم ارجحیت دارد.
کنه تار عنکبوتی نوئل <i>Oligonychus ununguis</i>	پروپارازیت ترادیفون	EC 57% EC 7.52%	۱ در هزار ۲ در هزار	طبق نظر کارشناس	
سوسک برگخوار توسکا <i>Agelastica alni</i> سوسک برگخوار توسکا <i>Galerucella lineola</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۰/۳ در هزار		این آفت توسط عوامل زنده طبیعی (پارازیت‌ها) کنترل می‌شوند. بررسی تحقیقات و روش‌های کنترل پیشنهاد می‌گردد.
ابریشم‌باف ناجور <i>Lymantria dispar</i>	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ در هزار	به محض خروج لارو از تخم	ردیابی با استفاده از تله‌های فرمونی توصیه می‌شود. نظر به اینکه فعالیت دشمنان طبیعی در کنترل آفت موثر است نیازی به سپاهشی نیست. جمع‌آوری توده تخم از روی تنه‌ها در زمستان نیز در کاهش جمعیت آفت موثر است. استفاده از زیرگونه <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>kurstaki</i> با ۳ تکرار در طول فصل زراعی چهت کنترل سینین اولیه (۱ و ۲) لاروها قبل توصیه است. سپاهشی در باغات میوه و حاشیه جنگل‌های مجاور با باغات توصیه می‌شود و از سپاهشی در جنگل‌های طبیعی خودداری شود.

نام محصول: درختان چنگلکی و غیر مشر					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک چوبخوار صنوبر <i>Melanophila picta</i>	تری کلروفن* دیازینون*	SP 80% EC 60%	۲۵۰ - ۳۰۰ گرم ۲/۵ لیتر نفت + ۱۰۰ گرم صابون + ۱ لیتر آب ۳/۵ - ۳ لیتر	با نظر کارشناس	استفاده از نوارهای چسبی در ارتفاع پایین درخت، آبیاری به موقع و کافی در زمان‌های گرم سال و تقویت درخت در کاهش خسارت موثر است. حذف درختان آلوده نیز توصیه می‌شود.
سوسک ریشه‌خوار صنوبر <i>Capnodis miliaris</i>	دیازینون*	EC60%	۱در هزار در زمینهای سبک و ۱/۵ در هزار در زمینهای سنگین	با نظر کارشناس و اطراف طوفه درخت	جمع آوری و از بین بردن حشرات کامل توصیه می‌شود.
سوسک شاخص بلند (صنوبر، نارون، چنار) <i>Aeolesthes sarta</i>					هرس شاخه‌های اصلی و بزرگ آلوده، تقویت درخت، رعایت اصول بدزراعی، حذف درختان آلوده و استفاده از سوموم تداخینی در سوراخ‌های لاروی توصیه می‌شود.
سوسک برگخوار صنوبر <i>Chrysomela (= Melasoma) populi C. saliceti</i>	دفلوپنزورون*	WP 25%	۰/۳ در هزار		
ستک صنوبر <i>Monosteira unicostata</i>	دیازینون*	EC60%	۱/۵ در هزار		جمع آوری برگ‌های زیر درختان در پاییز و زمستان به ویژه در نهالستان‌ها انجام شود. سمپاشی فقط روی تنه توصیه می‌شود.
پروانه دم چنگالی بزرگ صنوبر <i>Cerura vinula</i> (<i>Dicranura vinula</i>)	دفلوپنزورون	WP 25%	۰/۲ - ۰/۳ در هزار	اوایل خروج لاروها از تخم	جمع آوری و انهدام لاروها و پیله‌های آفت توصیه می‌شود. در صورت لزوم مبارزه، از سم ذکر شده استفاده شود.
شته تاولی صنوبر <i>Phloeomyzus passerinii</i>	مالاتیون*	EC57%	۲ در هزار		زمانی که این آفت حالت طغیانی باشد، مبارزه جهت کنترل آن نیاز است.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مشمر					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
برگخوار سفید بلوط <i>Leucoma wiltshirei</i>	* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> دیفلوینزورون	WP 25% -	۰/۳ در هزار طبق برچسب	اوایل بهار همزمان با خروج لاروهای زمستان‌گذران از زیر پوست درخت	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌شود. فقط در کانون‌های آسودگی مبارزه صورت گیرد.
برگخوار گزنه بلوط <i>Porthesia melania</i>	* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> دیفلوینزورون	WP 25% -	۰/۳ در هزار طبق برچسب	اوایل بهار همزمان با خروج لاروها از لانه‌های زمستانی	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌شود. جمع آوری لانه‌های زمستانی در کنترل آفت موثر است، در صورت شدت آسودگی سپاهش توصیه می‌شود.
پروانه دم قهوه‌ای <i>Euproctis chrysorrhoea</i> (<i>Porthesia chrysorrhoea</i>)	دیفلوینزورون	WP 25%	۰/۳ در هزار	اوایل بهار همزمان با خروج لاروها از لانه‌های زمستانی	جمع آوری لانه‌های زمستانی در کنترل آفت موثر است
سرخرطومی میوه‌خوار بلوط <i>Curculio glandium</i>					جمع آوری میوه‌های آسوده توصیه می‌شود. در حال حاضر نیاز به مبارزه شیمیایی نیست.
پروانه جوانه‌خوار بلوط <i>Tortrix viridana</i>					کاربرد تله‌های فرمونی جهت ردیابی و مبارزه توصیه می‌شود.
ملخ بال کوتاه <i>Esfandiaria obesa</i>	# دیفلوینزورون	WP 25%	۰/۵ در هزار		مبارزه با پوره‌های سن اول توصیه می‌شود.
پسیل زبان گنجشک <i>Phyllopsis fraxini</i> <i>Phyllopsis fraxinicola</i>					حفظ و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مضمون					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه برگخوار کنار <i>Thiacidas postica</i>					حفظ و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می شود.
ملخ کوهاندار تاغ <i>Dericorys albidula</i>	دیفلوبیتزرورون*	ODC 45%	ULV ۲۰۰ میلی لیتر به روش		دیده بانی و کانون کوبی اهمیت دارد.
پروانه بذرخوار تاغ <i>Proceratia caesariella</i>					حفظ و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می شود. بررسی روش های مناسب مبارزه با آفت توصیه می شود.
شپشک سفید تاغ <i>Acanthococcus (=Eriococcus) abaii</i>	روغن امولسیون شونده	O 80%	۲ درصد		ادame بررسی ها در زمینه روش های مناسب مبارزه توصیه می شود.
برگخوار قیچ <i>Agriopis bajaria</i>					بررسی روش های مناسب مبارزه با آفت توصیه می شود.
برگخوار پنه <i>Ocneria terebynthina</i>					Bt حفظ و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می شود. در صورت شدت آندگی از روی لاروهای سن ۱ و ۲ توصیه می شود.
برگخوار خاکستری پنه <i>Thaumetopoea solitaria</i>					
برگخوار مرمز <i>Altica (=Haltica) viridula</i>					انجام تحقیقات و بررسی روش های کنترل توصیه می شود.
بیماری مرگ نارون <i>Ophiostoma ulmi</i>					ناقل این بیماری سوسک های پوستخوار نارون هستند. مبارزه با ناقلین با آبیاری، کوددهی، تقویت درخت و انتخاب ارقام مقاوم توصیه می شود.

نام محصول: گیاهان زیستی					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تار عنکبوتی و سایر کنه‌ها <i>Tetranychus urticae</i>	ترادیفون	EC 7.52%	۲ در هزار	طبق نظر کارشناس	
	دی اتانول آمیدروغن نارگل*	WSC 65%	۲ در هزار		
	بی فازیت	SC 24%	۰/۵ در هزار		
	دی فلورویدازین	SC 20%	۰/۵ در هزار		
	آزادیراختن*	EC 1%	۰/۵ در هزار		
	دایاپون ۳	SL 10%	۸ در هزار		
شپشکهای آردآلوه <i>Pseudococcidae</i>				اوایل تابستان	
شته رز <i>Macrosiphum rosae</i>	مالاتیون	EC 57%	۲ در هزار	در صورت نیاز با نظر کارشناس	
	پیریمیکارب	WP 50%	۰/۵ - ۰/۷ در هزار		
	دی اتانول آمیدروغن نارگل*	WSC 65%	۲ در هزار		
	شته داودی <i>Macrosiphoniella sanborni</i>	L 7.16%	۷۰ میلی لیتر + ۲ لیتر ماده پخش کننده Nufilm		
سفید بالک گلخانه <i>Trialeurodes vaporariorum</i>	Beauveria bassiana	L 7.16%	۷۰ میلی لیتر به همراه ماده پخش کننده Nufilm به مقدار ۲ لیتر	طبق نظر کارشناس	
	عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i>				
ترپس گل <i>Frankliniella tritici</i> <i>Frankliniella occidentalis</i>	Beauveria bassiana	EC25%	۱ در هزار	با نظر کارشناس	
	اکسیدیمتون میل*	L 7.16%	۷۰ میلی لیتر + ۲ لیتر ماده پخش کننده Nufilm		
مگس میتوز برگ ژرورا و داودی <i>Liriomyza trifolii</i> <i>L. sativae</i>	سیرومایزن*	WP 75%	۰/۲ در هزار		
	آزادیراختن*	EC 1%	۲ در هزار		

نام محصول: گیاهان زیستی					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس پوسیده خوار رز <i>Bradyia spp.</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۱ در هزار	محلول پاشی پای بوتهها	
شب پرههای لیسانتوس و شب بو برگخوار چند رنده <i>Spodoptera exigua</i>	* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	–	طبق برچسب		
غنچه خوار میخک <i>Helicoverpa armigera</i>	تری کلروفن*	SP 80%	۳۰ کیلوگرم طعمه	موقع ظهور حشره	استفاده از کود اسپی به صورت نواری برای جلب حشرات آفت به عنوان تله توصیه می شود.
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار در زمین های سیک و ۱/۵ در هزار در زمین های سنگین	با نظر کارشناس	انجام آزمایش و معرفی سوموم مناسب جهت مبارزه ضروری می باشد.
آگروتیس <i>Agrotis spp.</i>					آبیاری محل آلوده قبل از مصرف سم ضروری است. به توضیحات صفحه ۲۳ مراجعه شود.
کرم های سفید ریشه <i>Polyphylla olivieri</i>	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار در زمین های سیک و ۱/۵ در هزار در زمین های سنگین	با نظر کارشناس	آبیاری محل آلوده قبل از مصرف سم ضروری است. به توضیحات صفحه ۲۳ مراجعه شود.
کرم های سفید ریشه <i>Polyphylla adspersa</i>					تحقیقات بیشتر برای ثبت سوموم موثر پیشنهاد می گردد.
حلزون <i>Helix spp.</i>	متالدھید	B 6%	۲۰ - ۲۵ کیلوگرم	بهار و اوایل پاییز	ریختن برگ ها و گل های هرس شده گیاهان زیستی آسترودرمیا و ژرورا و در مورد سایر گیاهان استفاده از برگ کاهو پای بوتهها به عنوان طعمه و جمع آوری آنها ۳ - ۲ روز بعد توصیه می شود. ریختن خاکستر به صورت نواری بین ردیف های کشت نیز در مبارزه مؤثر است. طعمه قیفات آهن جهت کنترل راب (<i>Agriolimax agrestis</i>) بر روی گیاهان زیستی در گلخانه ها ثبت شده است.
لیسک <i>Agriolimax agrestris</i>	متالدھید	B 5%	۷ کیلوگرم		
	فسفات آهن	B 1%	۵ گرم در مترمربع		

نام محصول: گیاهان زیستی					
نام آفت	سومو توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی طوفه <i>Rhizoctonia</i> spp. <i>Pythium</i> spp.	اکسی کلرور مس*	WP 35%	۳ - ۱ در هزار		ضدغونی خاک خزانه یا گلدان با مصرف ۱۰ - ۷/۵ گرم سم در متربع و به هم زدن خاک تا عمق ۱۰ سانتی متر توصیه می شود. ضدغونی بذر سوزن برگان و پهن برگها انجام شود. در مورد عوامل بیماری ای خاکزی آزمایشات با سموم مناسب و ترکیبات بیولوژیک توصیه می شود. مناطق انتشار: در خزانهای نولید گیاهان غیرمنم و نهالستانها
<i>Fusarium</i> spp. <i>Phytophthora</i> spp.	کاربندازیم* متالاکسیل*	WP60 % G5% WP50 %	۲ در هزار طبق نظر کارشناس ۱۰ - ۷/۵ گرم در متربع و به هم زدن خاک تا عمق ۱۰ سانتی متر		
سفیدک سطحی رز <i>Podosphaera pannosa</i> (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>rosae</i>)	سولفور دینوکاپ	WP 80-90% EC48% EC 35%	۱/۵ در هزار ۰/۵ - ۱ در هزار	مشاهده اولین علامت بیماری	آزمایشات و تحقیقات با سموم سیستمیک جدید که برای سفیدک های سایر میزبانها به ثبت رسیده و همچنین ترکیبات معدنی پیشنهاد می شود.
زنگ میخک و سایر زنگها <i>Uromyces dianthi</i> (<i>Uromyces caryophylli</i>)	مانکوزب	WP 80%	۱/۵ - ۲ در هزار	به صورت پیشگیری	استفاده از واریته های مقاوم توصیه می شود. سم همراه با ۰/۵ در هزار موبان مصرف شود. آزمایش و تحقیقات در مورد سموم مناسب دیگر توصیه می شود.
بوته میری گلابیل <i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>gladioli</i>	مانکوزب*	WP80%	زیر نظر کارشناس		انجام تحقیقات بنیادی در خصوص مدبریت بیماری های گیاهان زیستی الزامی است.
سفیدک داخلی رز <i>Peronospora sparsa</i>					به کارگیری قارچ کش های حفاظتی در موقع ضروری، رعایت بهداشت باغ و گلخانه، هرس و از بین بردن قسمت های آلوده گیاه و نهاده مناسب توصیه می شود.

نام محصول: گیاهان زیستی و غیر مشر					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علفهای هرز</u>					در مورد مبارزه با علفهای هرز نباتات زیستی کار تحقیقاتی انجام نشده است و در حال حاضر و جین دستی انجام می‌شود.

نام محصول: اراضی غیر مزروعی و تاسیسات صنعتی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز شیرین‌بیان <i>Glycyrrhiza spp.</i>	توفوردی*	SL 72%	۵ لیتر	در مرحله اولیه رشد علف‌های هرز پهن برگ	گلخوزیت برای علف‌های هرز دائمی ۶-۱۲ لیتر در هکتار و برای علف‌های هرز یکساله ۶-۸ لیتر در هکتار، مصرف فری‌گیت به میزان ۵ لیتر در هزار با سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلخوزیت، مصرف گلخوزیت را تا حدود ۲۵ تا ۳۰٪ کاهش می‌دهد. پیکلورام بیشتر در فروگاهها مصرف می‌شود، پس از مصرف آب‌پاشی شود. توجه: تا شعاع ۲۰ متری محل سپاشی با پیکلورام کله گیاهان خشک خواهد شد. الابون مستقیماً روی علف‌های هرز باریک برگ پاشیده شود.
خارشتر <i>Alhagi sp.</i>	گلخوزیت*	SL 41%	۴ - ۱۲ لیتر	در حداکثر نیازی علف هرز تا مرحله گل‌دهی	
مرغ <i>Cynodon dactylon</i> نی <i>Phragmites australis</i>	پیکلورام	L 21.6%	۱۰ - ۱۵ لیتر	پهن برگ کش	
حلفه <i>Imperata cylindrica</i> سبز <i>Sophora alopecuroides</i>					
(<i>Goebelia alopecuroides</i>) قدرونیک <i>Chondrilla juncea</i>					
کهورک <i>Prosopis stephaniana</i> ورک <i>Rosa persica</i> <i>Hultemia persica</i>					
نام محصول: درختان میوه گرمسیری					
زنجرک انبه <i>Idioscopus clypealis</i>	*فوازان	EC 35%	۲ در هزار	نویت اول: قبل از ظهور گل آذین علیه حشرات کامل، نویت دوم: پس از ظهور گل آذین و قل از باز شدن گلها	عملیات به زراعی، نهاده باع و کنترل علف‌های هرز در کاوش جمعیت کنترل آفت مؤثر است. از کشت مخلوط انبه با مرکبات و خرما جلوگیری شود.

نام محصول: درختان میوه گرمسیری					
	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سوموم توصیه شده	نام آفت
غرقاب کردن سایه‌انداز درخت و شعله‌افکنی توصیه می‌شود.	قبل از باز شدن گل‌ها	۱ در هزار	EC 40%	دیمووات*	پشه گل آذین <i>Erosomyia mangifera</i>
در صورت استفاده از تله مخزن دار ۶ - ۴ تله در هکتار و در صورت استفاده از تله دلتا ۱۰ عدد در هکتار توصیه می‌شود. استفاده از تله‌های جلب کننده همراه با تله مخصوص جهت ردبایی و کنترل آفت و اپرسی پرووتین هیدرولیزات روی تنه درخت توصیه می‌شود. از کاشت درختان گواوا در بین درختان اینه خودداری شود. شخم زدن زمین به مظور از بین بردن شتررهای رعایت بهداشت یاغ، شعله‌افکنی در سطح زمین یاغ، انهدام و جمع آوری میوه‌های آلوده توصیه می‌شود. این آفت علاوه بر اینه، به مرکبات نیز خسارت وارد می‌سازد.	ردبایی با متیل اوژنول	۲ در هزار	TC 96% + مالاتیون تکنیکال*	مگس میوه انبه (مگس میوه هلو) <i>Bactrocera zonata</i>	
به بخش آفات مرکبات مراجعه شود.				مراجعه به صفحه ۵۷	مگس میوه مدیترانه‌ای <i>Ceratitis capitata</i>
جمع آوری و سوزاندن برگ‌های آلوده توصیه می‌شود.	با نظر کارشناس	۱ در هزار :: ::	EC 60% EC 40%	دیازینون* دیمووات*	پشه گالزاری برگ انبه <i>Procontarinia matteiana</i>
وتنی که ارتفاع محور گل آذین حدود ۷ - ۵ سانتی متر باشد مصرف شود، اگر دیر مصرف شود سوزندگی ایجاد می‌کند. کنترل بیولوژیک و انتخاب ارقام مقاوم تحت بررسی است. (عدم استفاده از ارقام بدزدی)	دقیقاً اول فصل قبل از باز شدن گل‌ها	۱ در هزار	WP 18.25%	دینوکاپ*	سفیدک پودری گل آذین انبه <i>Oidium mangiferae</i>
قبل از احداث یاغ، آزمایش نماتندشناسی خاک انجام گردد.					گونه‌های نماتند موز (مولد غده) <i>Meloidogyne</i> spp.

نام محصول: درختان میوه گرمسیری					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری موکو موز Moko diaease <i>Ralstonia solanaceum</i>					در صورت مشاهده عالمی بیماری ریشه‌کن کردن درختان آلووه توصیه می‌شود. در مورد این دو بیماری استفاده از ارقام مقاوم و انجام تحقیقات پیشنهاد می‌شود. مناطق انتشار: مناطق موکاری چابهار
بیماری ویروسی موز Banana viral diseases					استفاده از ارقام مقاوم، بهداشت باغی و زراعی و قرنطینه بهمنظور پیشگیری مطرح است. اجام تحقیقات در خصوص بیماری‌های ویروسی موز پیشنهاد می‌گردد.
نام محصول: فرآورده‌های انباری (۱): دانه‌غلات‌گندم، جو، برنج و ذرت					
شپشه گندم <i>Sitophilus granarius</i>	فسفیدآلومینیوم	Blanket 56%	۳ نا ۵ گرم فسفین در هر متراکعب در فضای مسدود		در فضای بسته با ایزو‌لاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر متراکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی‌اتیلن ۶-۶ گرم فسفین در هر متراکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر متراکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود.
شپشه برنج <i>S. oryzae</i>	پودر سیلیس (درای‌ساید)	P 80%	۱-۲ در هزار مخلوط با بدرا یا در انبارهای خالی		درای‌ساید در مواردی که دانه‌ها مصرف خوراک انسانی دارند توصیه نمی‌شود، فقط در مواردی که به عنوان بدرا و یا خوراک دام استفاده شوند کاربرد دارد. مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سپاهش انبار خالی با ذر توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۵-۱۰ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). در مورد لبه گندم با توجه به مقاومت آفت می‌توان ذر و مدت زمان ضدغونه را افزایش داد.
شپشه ذرت <i>S. zeamais</i>	سیلیس	P 80%	۱/۵ گرم برای هر کیلو گندم		آزمایشات لازم برای ضدغونه کشتها و انبارهای خالی و محصولات انباری با سوموم کم خطر به ویژه مایع و گازهای کم خطر و تعین نرم مبارزه با همکاری سازمان‌های ذیربط توصیه می‌شود. انجام آزمایشات در مورد سوموم توصیه شده فعلی نیز توصیه می‌شود. بر اساس آزمایشات انجام شده در بعضی مناطق نسبت به این سوموم مقاومت نشان داده است لذا آزمایشات برای جایگزینی سوموم جدید نیز پیشنهاد می‌شود.
لبه گندم <i>Trogoderma granarium</i>	مالاتیون*	EC 57%	۲ گرم ماده خالص در مترازیع		
سوسک ریز غلات <i>Rhizopertha dominica</i>	اسپینوساد	SC 24%	۴ گرم سم در مترازیع		
بید غلات (گندم) <i>Sitotroga cerealella</i>					

نام محصول: فرآوردهای انباری(۲): مشتقات غلات: آرد، بلغور، سبوس، جو پوست کنده					
نام آفت	سومو تووصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شپشه آرد	فسفیدآلومینیوم	Blanket 56%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد به مدت سه روز، در فضای نبیه بسته با چادر پلی اتیلن ۴-۶ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوش پلاستیکی ۸ - ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود. مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سپاهشی انبار خالی با ذخیره شده مصرف شود (حداقل ۱۵ - ۱۰ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). در مورد ضدعفونی آرد از پلیت فسفیدآلومینیوم نیز می توان استفاده کرد.
شپشه قرمز آرد	مالاتیون*	EC 57%	۲ گرم ماده خالص در متربیع		
T. castaneum	اسپینوساد	SC 24%	۴ گرم سم در متربیع		
شپشه آرد برنج					
Latheticus oryzae					
پروانه آرد					
Ephestia kuehniella					
شپشه دندانه دار					
Oryzaephilus surinamensis					
O. mercator					
کنه آرد					
Acarus siro					
کرم آرد					
Tenebrio molitor					
شب پره هندی					
Plodia interpunctella					
سوسک آسیاب (کدل)					
Tenebrioides mauritanicus					

نام محصول: فرآورده‌های انباری (۳) : حبوبات، لوبیا، نخود، ماش، باقلاء، نخودفرنگی					
نام آفت	سومو تووصیه شده	فرمولاسیون	صرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک عدس <i>Bruchus lentis</i>	فسفیدآلومینیوم	Blanket 56%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر متر مکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد به مدت سه روز، در فضای بسته با چادر پلی اتیلن ۴-۶ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸ - ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود. پودر سیلیس در مواردی که دانه‌ها مصرف خوارک انسانی دارند تووصیه نمی‌شود، فقط در مواردی که به عنوان بذر و یا خوارک دام استفاده شوند کاربرد دارد. مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سپاهاشی انبار خالی با دز تووصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۰ تا ۱۵ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). در سرمای ۱۱ درجه زیر صفر، به طور متوسط در مدت ۷ روز، کلیه حالات آفات انباری، مخصوصاً "سوسک‌ها از بین می‌روند.
سوسک باقلاء <i>B. rufimanus</i>	پودر سیلیس (درای ساید)	P 80%	۱-۲ در هزار مخلوط با بذر یا در انباهای خالی		
سوسک نخودفرنگی <i>B. pisorum</i>	مالاتیون*	EC 57%	۲ گرم ماده خالص در متربع		
سوسک چهار نقطه‌ای حبوبات <i>Callosobruchus maculatus</i>	اسپینوساد	SC 24%	۴ گرم سم در متربع		
سوسک چینی حبوبات <i>C. chinensis</i>					
سوسک لوبیا <i>Acanthoscelides obtectus</i>					
نام محصول: فرآورده‌های انباری (۴): خشکبار، پسته، خرما، بادام، گردو، کشمش، برگ‌ها، انجیر					
شیشه دندانه‌دار <i>Oryzaephilus surinamensis</i>	فسفیدآلومینیوم	Blanket 56%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر متر مکعب در فضای مسدود		کاربرد سومو با دز مناسب و تحت نظر کارشناس انجام شود.
شیشه خشکبار <i>Trogoderma versicolor</i>	مالاتیون*	EC 57%	۲ گرم ماده خالص در متربع		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد به مدت سه روز، در فضای بسته با چادر پلی اتیلن ۴-۶ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸ - ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود.
شب پره توتون <i>Cadra cautella</i>	اسپینوساد	SC 24%	۴ گرم سم در متربع		مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سپاهاشی انبار خالی با دز تووصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۵ - ۱۰ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود).
شب پره هندی <i>(Ephestia cautella)</i>	فسفیدمنزیم	Plate 56%	۱ - ۲ پلیت در سی مترمکعب		دو پلیت فسفیدمنزیم در سی مترمکعب فضا جهت مبارزه با شب پره کوچک خرما ثبت شده است.
شب پره کوچک خرما <i>Plodia interpunctella</i>					
شب پره هندی <i>Batrachedra amydraula</i>					

نام محصول: سایر محصولات انباری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک توتون <i>Lasioderma serricorne</i>	فسفیدآلومینیوم فسفیدمنیزیم	Blanket 56% Plate 56%	۵ - ۳ گرم در هر مترمکعب ۱ پلیت در سی مترمکعب		در شرایط رطوبت و حرارت مناسب در محیط کاملاً "بسته حداقل به مدت ۷۷ ساعت انجام شود. یک پلیت فسفیدمنیزیم در سی مترمکعب فضا چهت مبارزه با سوسک توتون در انبار ثبت شده است. بررسی و تحقیقات در مورد سموم جدید پیشنهاد می شود.
شب پره توتون <i>Epehestia elutella</i>	فسفیدآلومینیوم *	Blanket 56%	۳ - ۵ گرم در هر مترمکعب در فضای مسدود		
سوسک قالی <i>Anthrenus spp.</i>	پودر سیلیس (درای ساید)	P 80%	۱ در هزار مخلوط با پذر	شد غونی بذر قبل از انبار کردن	احتاطه های لازم به منظور جلوگیری از مصرف خوراکی این گونه بذور و بروز مسومیت به عمل آید. محصولات دارای رطوبت کمتر از ۱۲ درصد به این بودر آغشته شوند.
آفات انباری بذور	پودر سیلیس (درای ساید)	Blanket 56%	۳ - ۵ گرم در هر مترمکعب در فضای مسدود		
کرم سیر <i>Dyspessa ulula</i>	فسفیدآلومینیوم				
جوندگان مضر انباری	چسب دبلو (مله چسبی)			طبق ملاحظات	محتویات تیوب به صورت زیگزاگ بر روی یک صفحه چوبی یا مقواهی فشرده و پس از مسی دقیق چسب به طور کامل روی صفحه پخش شود. در محل های سریسته مانند انبارها، سردخانه ها و منازل کاربرد دارد.
بیماری های انباری غلات به ویژه ذرت					با توجه به اهمیت میکوتونکسین ها مانند آفلاتوکسین و ...، انجام تحقیقات پیشنهاد می شود.
نام محصول: قارچ خوراکی					
پوسیدگی ورتسیلیومی (خشک) قارچ خوراکی <i>Verticillium fungicola</i>	پروکلراز	WP 50%	۰/۹ گرم در متربع	یک نوبت، ۱۰ - ۷ روز بعد از دادن خاک پوشش	
نام محصول: توت فرنگی					
ترپیس توت فرنگی <i>Frankliniella occidentalis</i>	فلوئنکامید	WG 50%	۰/۴۵ در هزار		
کنه تارعکبوتویی و سایر کنه ها <i>Tetranychus urticae</i>	بی فنازیت	SC 24%	۰/۳ در هزار		
بیماری کپک خاکستری <i>Botrytis spp.</i>					

نام محصول: میخک گلخانه ای					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تارعنبیوتی و سایر کنهها <i>Tetranychus urticae</i>	فنازاکریین* آبامکتین* فنپروکسی میت* دیاتانول آمید روغن نارگیل*	SC 20% EC1.8% SC 5% WSC65%	۴ در هزار ۰/۲ در هزار ۰/۵ در هزار ۲ در هزار		
نام محصول: شمشاد					
سفیدک سطحی <i>Oidium euonymi- Japonici</i>	سولفور (گوگرد میکرونیزه)* دینوکاپ* پنکوتازول* کرزواکسیم میتل*	WP 18.25% EW 20% WG 50%	۱/۵ در هزار ۱ در هزار ۱ در هزار ۰/۲ در هزار	ده روز پس از شروع اولین علایم آلوودگی	
نام محصول: سورگوم					
قیاق <i>Sorghum halepense</i>	آترازین*	WP80%	۱ - ۱/۵ کیلوگرم	قبل از کاشت مخلوط با خاک یا پلافالاصله	استوکلر و توفورده + ام سی بی آ برای کنترل علفهای هرز طحله، کنجد، شیطانی، سلمک، تاج خروس، پیچک و تاتوره موثر است.
طحله <i>Corchorus triciliaris</i>	مزوتربون + اس متالاکلر + تربوپیلازین*	SE 53.75%	۴ - ۳ لیتر	بعد از کاشت	
عروسک پشت پرده <i>Physalis alkekengi</i>	+ بروموسکینبل + ام سی بی آ + ایل هگزینستر*	EC 40%	۳ لیتر		
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>	* استوکلر	EC 50%	۳/۵ لیتر		
کنجد <i>Sesamum indicum</i>	توفورده + ام سی بی آ*	SL 67.5%	۱ - ۱/۵ لیتر		
شیطانی <i>Cleome viscosa</i>					
سلمک <i>Chenopodium album</i>					
تاج خروس <i>Amaranthus spp.</i>					
پیچک <i>Convolvulus arvensis</i>					
تاتوره <i>Datura stramonium</i>					
خرفه <i>Portulaca oleracea</i>					

نام محصول: تریتیکاله					
نام آفت	سوموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز باریک برگ	مزوسولفورون متیل + بدو سولفورون متیل + اینکننده مفن پایردی اتیل *	OD 1.2%	۱/۵ لیتر	اواسط تا اواخر پنجه زنی	
	فنتکاپروپ بی اتیل + مفن پایردی اتیل *	EW 7.5%	۰/۸ لیتر	در مرحله پنجه زنی	
	دیکلوفوب متیل *	EC 36%	۲/۵ لیتر	در مرحله پنجه زنی	
	کلودینافوب پروپارازیل *	EC 8%	۰/۸ لیتر	در مرحله پنجه زنی	
نام محصول: حنا					
تاج خروس	ایمازاتاپیر *	SL 10%	+ ۰/۸	در مرحله ۲ تا ۴ برگی علف‌های هرز پهن برگ و باریک برگ	
	هالوکسی فوب آرمتیل *	EC 10.8%	۷۵۰ میلی لیتر	قبل از انتقال شنای حنا	
	پندی متالین *	EC 33%	۴ لیتر	پاشش روی سطح خاک	
خرقه	تریفلورالین *	EC 48%	۲/۵ لیتر	قبل از کاشت حنا مخلوط با خاک	
	Portulaca oleracea				
نام محصول: پیاز گلابیول					
علف‌های هرز	آمزازین *	WP 80%	۱ - ۱/۵ کیلوگرم	قبل از کاشت مخلوط با خاک یا بلا فاصله بعد از کاشت	پیش رویشی همراه با یک نویت و جین دستی
	اکسی فلورفن *	EC 24%	۰/۷۵ در دو نوبت		مرحله ۴ - ۲ برگی شدن پیاز و سه هفته بعد

نام محصول: پیاز زنبق					
نام آفت	سومو تووصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علفهای هرز	آترازین*	WP 80%	۱ - ۱/۵ کیلوگرم قبل از کاشت مخلوط با خاک یا بلافاصله بعد از کاشت	پیش رویشی همراه با یک نوبت و چین دستی مرحله ۴ - ۲ برگی شدن پیاز و سه هفته بعد پیش رویشی	
نام محصول: پیاز نرگس					
علفهای هرز	اکسی فلورفن*	EC 24%	۰/۷۵ در دو نوبت	۰/۷۵ کیلوگرم پیش رویشی	
علفهای هرز	باراکوات*	EC 24%	۲ لیتر	مرحله ۴ - ۲ برگی شدن پیاز و سه هفته بعد قبل از سبز شدن نرگس و بعد از سبز شدن علفهای هرز در مرحله کوتیلودونی تا ۲ برگی علفهای هرز	
علفهای هرز	ایمازاتاپر*	SL 20%	۳ لیتر	۰/۷۵ لیتر	
علفهای هرز		SL 10%			

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
آبامکتین	ورتیمک	EC1.8%	10	کنه کش	II	۳۹ - ۵۵ - ۱۲۲
آترازین	گزپریم	WP 80%	1869	علف کش	U	۸۹ - ۹۱ - ۱۲۲ - ۱۲۳ - ۱۲۴
آترازین	گزپریفار	WP 80%	1869	علف کش	U	۸۹
آزادیراختین	نیم آزال	EC 1%	>5000	حشره کش	-	۳۹ - ۸۱ - ۱۱۲
آزادیراختین	نیمارین	EC 0.15%	>5000	حشره کش	-	۴۰ - ۴۲ - ۶۰
آزادیراختین	نیکونیم	EC 3%	>5000	حشره کش	-	۴۰
آزوکسی استروبین + دیفنوکونازول	ارتیواتاپ - سفیر - دیفوروبین	SC 32.5%	>2000	قارچ کش	III	۴۳
آزوکسی استروبین + سپروکونازول	آمیستار اکسترا	SC 28%	2000 - 3000	قارچ کش	III	۱۲
آلفالاساپرمتین + تفلوبنزورون	ایمونت	SC 15%	>2000	حشره کش	III	۴۲
آمرین	گزپاکس	WP 80%	1160	علف کش	III	۹۱
آمیکار بازون	داینامیک	WG 70%	2050	علف کش	IV	۹۱
آنیلوفوس + اتوکسی سولفوروون	سان رایس پلاس	SC 31.5%	>5000	علف کش	-	۱۹
آیوکسینیل	توتریل	EC 22.5%	165-332	علف کش	II	۴۵ - ۴۶
اپوکسی کونازول	اوپوس	SC 12.5%	>5000	قارچ کش	II	۷۸

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
اپوکسی کونازول + تیوفانات متیل	رکس دو	SC 49.7%	>215 <1000	قارچ کش	II	۱۳ - ۷۸
اتال فلورالین	سونالان	EC 33.3%	>5000	علف کش	III	۳۵ - ۸۵ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۴
اتوفومزیت	استمت	SC 50%	>5000	علف کش	U	۸۰
اتوكسازول	باروک	SC 10%	>5000	کنه کش	-	۲۰ - ۲۱
اتوكسی سولفورون + تریاموفون	کانسیل	WG 30%	>2000	علف کش	III	۱۹
ایون	ایتون	EC 47%	208	حشره / کنه کش	II	۲۴ - ۵۶ - ۶۲
اسپیرو ترامات	مونتو	SC 10%	>2000	حشره کش	III	۲۷ - ۴۰ - ۴۱ - ۵۶ - ۶۰
اسپیرو دیکلوفن	انویدور	SC 24%	>2500	کنه کش	-	۲۰ - ۲۱ - ۳۹ - ۵۵ - ۶۰
اسپیرو دیکلوفن	اسپیدور - ترمیناتور	SC 24%	>2500	کنه کش	-	۲۰
اسپیرو کسامین + تبوکونازول + تریادیمنول	فالکن	SC 46%	500 - 1000	قارچ کش	II	۱۲ - ۱۳
اسپیرومیفن	ابرون	SC 24%	>2500	حشره کش	-	۳۹ - ۴۰
اسپینوساد	تریسر	SC 24%	3783	حشره کش	Iv	۳۱ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۸ - ۷۶ - ۸۱ - ۱۰۳ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰
اسپینوساد	اسپانسر	SC 24%	3783	حشره کش	Iv	۳۱ - ۴۲
استامی پرید	موسپیلان	SP 20%	217	حشره کش	II	۲۰ - ۲۱ - ۶۰ - ۶۵
استامی پرید	اکا	SP 20%	217	حشره کش	II	۵۶

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سم	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
استوکلر	اسنیت	EC 50%	2148	علف کش	III	۸۹ - ۱۲۲
استوکلر	سورپاس	EC 76%	2148	علف کش	III	۸۹
اس کوئینوسیل	کنه مایت	SC 15%	-	کنه کش	-	۲۰ - ۳۹
اکسادیارژیل	تاب استار	EC 30%	>5000	علف کش	-	۱۹
اکسادیارژیل	تاب استار	WG 80%	>5000	علف کش	-	۱۹
اکسیدیمتون متیل	متاسیستوکس	EC 25%	50	حشره/کنه کش	I	۷ - ۲۳ - ۳۴ - ۳۸ - ۶۱ - ۷۷ - ۸۲ - ۸۳ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۰۲ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۱۲
اکسی فلورفن	گل	EC 24%	>5000	علف کش	III	۴۵ - ۱۰۲ - ۱۲۳ - ۱۲۴
اکسید مس	نوردوکس	WG 75%	3165	قارچ کش	U	۱۸ - ۲۶ - ۲۷ - ۴۹
اکسی کلور مس (کوپراکسی کلراید)	کوپراویت	WP 35%	700 - 800	قارچ کش	III	۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۴۴ - ۴۹ - ۵۸ - ۶۳ - ۶۶ - ۷۲ - ۱۱۴
اکسی کلور مس + سیموکسانیل	کوپروسیت سی	WP 43/95%	>2000	قارچ کش	III	۴۴
اگزادیازون	رونستار	EC 25%	>5000	علف کش	III	۴۵
اگزادیازون	رونستار	SL 12%	>5000	علف کش	III	۱۹ - ۱۰۴
ای بی تی سی + ایمن کنتنه دی کلرآمید	ارادیکان	EC 82%	>2000	علف کش	III	۳۵ - ۵۴ - ۸۹ - ۹۱ - ۹۳
ایپرودیون	رورال	WP 50%	>2000	قارچ کش	U	۴۸

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
ایپرودیون + کاربندازیم	رورال - تی اس	WP 52.5%	>5000	قارچ کش	-	۱۰ - ۱۱ - ۱۸ - ۳۶ - ۶۹
ایزوپروتورون + دیفلوفن کان	پتر	SC 55%	1826-2000	علف کش	III	۱۵
ایزوپروتیولون	فوچی وان	EC 40%	1190	قارچ کش	III	۱۸
ایمازاتاپر	پرسوئیت	SL 10%	>5000	علف کش	U	۳۵ - ۵۴ - ۱۲۳ - ۱۲۴
ایمازالیل	فونگافلور	LS 5%	227-343	قارچ کش	II	۱۱ - ۱۳
ایمازالیل + تیابندازول	واکس سیترازول	0/7%	-	قارچ کش (واکس محافظ مرکبات)	-	۵۸
ایمن اوکتادین تریس (السیلت)	بلکوت	WP 40%	1400	قارچ کش	II	۳۲ - ۴۳ - ۴۹
ایمیداکلو پرید	کونفیدور	SC 35%	450	حشره کش	II	۳۱ - ۵۷ - ۶۰ - ۷۷ - ۸۲ - ۸۳ - ۹۲ - ۱۰۰ - ۱۰۲
ایمیداکلو پرید	گاجو	WS 70%	450	حشره کش	II	۴۷ - ۵۱ - ۷۷ - ۸۲ - ۹۹
ایمیداکلو پرید	دلیلا	FS 6%	450	حشره کش	II	۸۶ - ۸۷
ایندوکساکارب	آوات	SC 15%	1732	حشره کش	-	۴۰ - ۳۶ - ۴۱ - ۷۶ - ۸۱ - ۹۶ - ۱۰۳
ایندوکساکارب	آوات	EC 15%	1732	حشره کش	-	۳۶ - ۴۲
ایندوزیفلام	آلیون	SC 50%	>2000	علف کش	III	۳۰ - ۵۹
باکتیوسبیشن - داپل - ام - وی - پی	WP 90%	-	-	حشره کش	-	۱۰۸
باکتیوسبیشن - داپل - ام - وی - پی	Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki					

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
باسیلوس تورینجنسیس <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>kurstaki</i>	بایولپ	WP 90%	—	حشره کش	—	۳۱ - ۴۱
باسیلوس تورینجنسیس <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>kurstaki</i>	—	—	—	حشره کش	—	۲۱ - ۳۱ - ۳۶ - ۴۱ - ۴۲ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۶ - ۸۷ - ۹۲ - ۹۵ - ۹۶ - ۱۰۶ - ۱۱۰ - ۱۱۳
بردو	میشوبردوکس	SC 18%	>4000	قارچ کش	—	۲۷
بردو	بردو بهیسم	SC 18%	>4000	قارچ کش	—	۲۷
بردو	بردو کیمیا	SC 18%	>4000	قارچ کش	—	۲۷
بردو	بردو فیکس	SC 18%	>4000	قارچ کش	—	۲۶ - ۲۷ - ۴۴
بردو	بردو سیف	SC 18%	>4000	قارچ کش	—	۲۶ - ۴۴
بردو	بردو سمیران	SC 20%	>4000	قارچ کش	—	۲۷
بردو	بردو تکس	SC 20%	>4000	قارچ کش	—	۴۴
بردو	بردو کسین	SC 20%	>4000	قارچ کش	—	۴۴
برودیفاکوم	کلرت	B0.005% Wax block Pellet	0/4	موس کش	la	۱ - ۲ - ۳ - ۴
برودیفاکوم	برودی تاپ	Bait Pasta Pellet	0/4	موس کش	la	۳
برودیفاکوم	پستاف	Bait Pellet	0/4	موس کش	la	۱ - ۳
برودیفاکوم	فاکورات	B0.005% Wax block Pasta	0/4	موس کش	la	۱ - ۳

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نامهای تجاری	نام عمومی سم
۳	Ia	موس کش	0/4	گندمی، پلت، واکس پلت، واکس بلاک	ضربه	برودیفاکوم
۳	Ia	موس کش	0/4	B0.005% Wax block Pellet	دتیا دگش بیت	برودیفاکوم
۱ - ۲ - ۳ - ۴	Ia	موس کش	2	PB 0.01% Wax block	کتلفار	برومتالین
۱ - ۲ - ۳ - ۴	Ia	موس کش	1/125	B 0.005%	لانیرت	برومادیولون
۳	Ia	موس کش	1/125	Bait block	موریبروم	برومادیولون
۱ - ۳ - ۴	Ia	موس کش	1/125	Bait pellet block fresh	دتیابیت	برومادیولون
۱ - ۳	Ia	موس کش	1/125	Bait pellet block	استرمی بروم	برومادیولون
۱ - ۳	Ia	موس کش	1/125	block	برومو	برومادیولون
۲۰ - ۲۱ - ۳۹ - ۴۷ - ۵۵ - ۶۰ - ۷۴ - ۸۶ - ۹۵	III	کنه کش	>5000	EC 25%	نورون	بروموپروپیلات
۱۶	II	علف کش	240-400	SL 22.5%	پاردنر - برومینال	بروموکسینیل
۱۶ - ۸۹ - ۱۲۲	II	علف کش	892	EC 40%	برومایسید	بروموکسینیل + ام سی بی آ + اتیل هگزین استر
۱۶	II	علف کش	892 - 949	EC 56%	بوکریل یونیورسال	بروموکسینیل + توفوردی

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
بنتازون	بازاگران	SL 48%	>1000	علف کش	III	۱۹ - ۳۵ - ۳۸ - ۵۴ - ۹۸
بنتازون + دیکلوبروپ	بازاگران دی پی	SL 56.6%	>2000	علف کش	III	۱۶
بنزوکسی میت	سیترازون	EC 20%	>15000	کنه کش	III	۲۰ - ۲۱ - ۵۵
بن سولفورون متیل	لونداکس	DF 60%	>5000	علف کش	U	۱۹
بوپروفزین	آپلاود	SC 40%	2355	حشره کش	III	۵۶ - ۸۳
بوتاکلر	ماچتی	EC 60%	2000	علف کش	U	۱۹
بوتاکلر	ماچتی	EW 60%	2000	علف کش	U	۱۹
بوتاکلر	ماچتی	G 5%	2000	علف کش	U	۱۹
بوسکالید + پیراکلواستروبین	بلیس	WG 38%	>1490	قارچ کش	III	۲۶ - ۲۷
بوسکالید + پیراکلواستروبین	سیگنوم	WG 33/4%	>1490	قارچ کش	III	۴۹
بوسکالید + کرزوکسیم متیل	کولیس	SC 30%	5000	قارچ کش	III	۲۶ - ۲۷ - ۴۳
بوریا بازیانا <i>Beauveria basiana</i>	Naturalis L	L7.16%	>5000	حشره کش	-	۴۰ - ۴۱ - ۸۳ - ۱۱۲
بیترانول	بایکور	WP 25%	>5000	قارچ کش	III	۲۵
بیس پیریباک سدیم	نومیبینی	OF 10%	4111	علف کش	U	۱۹

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سم	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
بیس پیریاک سدیم	کلین وید	SC 40%	4111	علف کش	U	۱۹
بی فنازیت	فلورامايت	SC 24%	>5000	کنه کش	-	۲۰ - ۳۹ - ۱۱۲ - ۱۲۱
بیکربنات پتاسیم	کالیبان	SP 85%	3300	فارج کش	III	۴۳
Bacillus subtilis	کانگ می	WP	-	قارچ کش	-	۱۸
پاراکوات	گراماکسون	SL 20%	129-157	علف کش	II	۳۰ - ۳۳ - ۵۱ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱ - ۱۲۴
پرتیلاکلر	ریفت	EC 50%	6099	علف کش	U	۱۹
پرمترین	آمبوش	EC 25%	430- 4000	حشره کش	II	۲۱ - ۶۱ - ۷۴ - ۷۶
پروپانیل	استام - اف	EC 36%	>2500	علف کش	III	۱۹
پروپارژیت	اومایت	EC 57%	2800	کنه کش	III	۲۰ - ۲۱ - ۳۴ - ۳۹ - ۴۷ - ۶۰ - ۷۳ - ۷۴ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۵ - ۱۰۸
پروپارژیت	اومایت	EW 57%	2800	کنه کش	III	۲۰ - ۳۴
پروپاکوئیز آفوب	آژیل	EC 10%	>5000	علف کش	U	۸۰ - ۸۵
پروپاموکارب هیدروکلراید + سیموکسانیل	پروکسانیل	SC 45%	>2000	قارچ کش	III	۴۹
پروپاموکارب هیدروکلراید + فلوپیکولید	اینفینیتو	SC 68.75%	>2500	قارچ کش	III	۴۴ - ۴۹

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
پروپامو کارب هیدروکلراید و فوزتیل آلومینیوم	پرویکور انژی	SL 84%	>2000	قارچ کش	III	۴۴
پروپامو کارب هیدروکلراید	پروپلت	SL72/2%	>2000	قارچ کش	III	۴۴
پروپیزامید	سنس اوت	SC 50%	8350	علف کش	U	۸۰
پروپیکونازول	تیلت	EC 25%	1517	قارچ کش	III	۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۸
پروتیوکونازول + تبوکونازول	لاماردور	FS40%	>5000	قارچ کش	-	۹ - ۱۰
پروفنفوس	کوراکرون	EC 40%	358	حشره/کنه کش	I	۸۱ - ۹۶
پرومترین	گراگارد	WP 80%	>2000	علف کش	U	۴۷ - ۴۶ - ۸۵
پرومترین + فلومتورون	کانووی	DF 88%	> 6000	علف کش	U	۸۵
پروکلراز	اسپوروگون - آکورد	WP 50%	1600 - 2400	قارچ کش	III	۱۲۱
پندی متالین	استامپ	EC 33%	>5000	علف کش	III	۳۳ - ۳۷ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۲۳
پندی متالین	پراول	CS 45/5%	>5000	علف کش	III	۵۱
پنسی کورون	مونسرن	WP 25%	>5000	قارچ کش	U	۴۸
پنکونازول	توپاز	EW 20%	2125	قارچ کش	U	۳۲ - ۱۲۲
پنوکسولام	ریزلان	SC 24%	>5000	علف کش	III	۱۹

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
پودر سیلیس(سیلیس آمورف)	درای ساید	P 80%	-	حشره کش	-	۱۱۸ - ۱۲۰ - ۱۲۱
سیلیس	خاک دیاتومه	P 80%	-	حشره کش	-	۱۱۸
بیرونی پیروکسیفن	آدمیرال	EC 10%	>5000	حشره کش	U	۵۶ - ۵۷ - ۸۳
پیترین	اگروترین	WP0.1%	2370	حشره کش	II	۴۸
پیترین	پیترینوم	EC5%	2370	حشره کش	II	۴۰
پریدابن	سانمایت	WP 20%	1350	کنه کش	III	۵۵
پریدات	لنتاگران	EC 60%	>2000	علف کش	III	۳۷
پریدالیل	سومی پلو	EC50%	>5000	حشره کش	-	۳۶ - ۴۲ - ۷۶ - ۸۱
پیریمیکارب	پیریمور	WP 50%	142	حشره (شته) کش	II	۷ - ۲۳ - ۴۱ - ۴۷ - ۵۲ - ۸۶ - ۹۲ - ۱۰۰ - ۱۱۲
پیریمیکارب	پیریمور	DF 50%	142	حشره (شته) کش	II	۲۳ - ۴۱ - ۴۷ - ۵۶ - ۹۲
پیکلورام	توردون - کا	L 21.6%	>5000	علف کش	U	۱۱۶
پی متروزین	چس	WP 25%	5820	حشره کش	III	۴۱ - ۴۷ - ۷۷ - ۸۳ - ۹۲ - ۱۰۲
پی متروزین	چس	WG 50%	5820	حشره کش	III	۴۱ - ۴۷ - ۷۷ - ۸۳
پینوکسادون + کلودینافوب پروپارژیل	تراکسوس جدید	EC 5%	>2000	علف کش	III	۱۴
پینوکسادون + مویان	اکسیال جدید	EC 5%	>5000	علف کش	II	۱۴

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
تاپ امازون	کلیو	SC 29/7%	>2000	علف کش	III	۸۹
تبوئیورون	تبسان	SC 50%	477	علف کش	III	۹۱
تبوفنوزاید	میمیک	SC 20%	>5000	حشره کش	III	۳۶
تبوکونازول	فولیکور	EW 25%	4000	قارچ کش	III	۱۱ - ۱۲ - ۱۰۰
تبوکونازول	راکسیل	DS 2%	4000	قارچ کش	III	۹ - ۱۰ - ۸۸
تبوکونازول	راکسیل - آرتیس	FS 6%	4000	قارچ کش	III	۹ - ۱۰ - ۸۸
تتراتیوکربنات سدیم	انزون	SL 40%	631	نمادکش	II	۱۰۵
ترادیفون	تدیون - وی ۱۸	EC 7.52%	>14700	کنه کش	III	۳۴ - ۳۹ - ۴۷ - ۵۰ - ۶۶ - ۷۳ - ۸۱ - ۹۵ - ۱۰۸ - ۱۱۲
تراکونازول	دومارک	EC10%	1248	قارچ کش	II	۲۶ - ۴۳
تراکونازول	لوسپل	LS 12.5%	1248	قارچ کش	II	۹ - ۱۰
تراکونازول	امینت	ME12.5%	1248	قارچ کش	II	۷۸
تریبوترین + تریاسولفورون	لوگراناکسترا	WG 64%	2500-5000	علف کش	U	۱۶
تریادیمنول	بایتان	DS 7.5%	700	قارچ کش	III	۹ - ۱۰
تریبنورون متیل	گرانستار	DF 75%	>5000	علف کش	U	۱۶

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
تری بوتیل فسفر و تری تیوآت	دف	L 72%	500	برگریز	II	۸۴
تری تیکونازول	رئال	FS 20%	>2000	قارچ کش	III	۹ - ۱۰
تری دمورف	کالیکسین	EC 75%	480	قارچ کش	II	۷۸
تری سیکلазول	بیم	WP 75%	314	قارچ کش	II	۱۸
تری فلورالین	ترفلان	EC 48%	>5000	علف کش	U	۳۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۸۰ - ۸۵ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۱ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۲۳
تری فلوسولفورون میتل	سافاری	DF 50%	>5000	علف کش	U	۸۰
تری فلوكسی سولفورون سدیم	انوک	WG 75%	>5000	علف کش	-	۸۵
تری فلوكسی سولفورون سدیم + آمترین	کریسمت	WG 75%	>2000	علف کش	III	۹۱
تری فلوكسی استروپین	فلینت	WG 50%	>5000	قارچ کش	III	۲۵ - ۲۶ - ۴۳
تری فلوكسی استروپین + تیکونازول	ناتیو	WG 75%	>5000	قارچ کش	U	۱۸ - ۲۵ - ۲۶ - ۷۸
تری فلوكسی استروپین + فلوبیرام	لونا سن سیشن	SC 50%	>2000	قارچ کش	III	۲۶ - ۴۳ - ۴۹
تری فلومیزول	تریغمین	EC 15%	695 - 715	قارچ کش	III	۱۸
تریغورین	ساپرول	DC 19%	>5000	قارچ کش	IV	۲۸
Trichoderma harizianum HA- 22b	تریکودرمین B	P 5%	-	قارچ کش	-	۴۸

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سم	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
<i>Trichoderma harizianum</i> T22	تریانوم بی	WP	>150	قارچ کش	-	۴۴ - ۴۹
تری کلروفن	دیپترکس	SP 80%	250	حشره کش	II	۱ - ۸ - ۱۷ - ۲۳ - ۳۱ - ۴۰ - ۴۲ - ۹۴ - ۹۵ - ۱۰۶ - ۱۰۹ - ۱۱۳
توفوردی	یو ۴۶ - دیفلوئید	SL 72%	949	علف کش	II	۱۶ - ۱۹ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۶
توفوردی + ام سی بی آ	یو ۴۶ - کمبی فلوئید	SL 67.5%	700	علف کش	II	۱۶ - ۸۹ - ۱۲۲
تیابندازول	نتکتو	WP 60%	3100	قارچ کش	U	۳۴ - ۳۶ - ۴۸
تیابندازول + فلوتريافول	وینسیت بی	DS 5%	1140	قارچ کش	III	۹ - ۱۰
تیامتوکسام	آکتارا	WG 25%	1563	حشره کش	III	۶۰
تیامتوکسام	کروزر	FS 35%	1563	حشره کش	III	۴۷ - ۵۱ - ۷۵ - ۷۷ - ۸۷ - ۹۹
تیامتوکسام	مموری	SC 24%	1563	حشره کش	III	۴۰ - ۶۰
تیامتوکسام + آبامکتین	اگریفلکس	SC18.5%	>550	حشره کش	II	۴۰
تیامتوکسام + لامیداسای هالوترين	افوریا	SC 24.7%	-	حشره کش	-	۴۰ - ۶۱
تیاکلوبried	بیسکایا	OD 24%	621 - 836	حشره کش	II	۲۰ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۱۰۰
تیاکلوبried + دلتامترین	پروتھوس	OD 11%	300-2000	حشره کش	II	۴۰ - ۴۱ - ۸۱
تیدیازورون	دراب	WP 50%	4000	برگریز	U	۸۴

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سم	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
تیوبنکارب	ساترن	EC 50%	1033	علف کش	II	۱۹
تیوبنکارب	ساترن	G 6%	1033	علف کش	II	۱۹
تیودیکارب	لاروین	DF 80%	66	حشره کش	II	۳۶ - ۶۱ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۶ - ۹۲ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳
تیودیکارب	کاروین	SC 53%	66	حشره کش	II	۸۱
تیوسیکلام هیدروژن اکسالات	اویسکت	SP 50%	399	حشره کش	II	۴۲ - ۴۹
تیوفانات متیل	توبیسین ام	WP 70%	6640	قارچ کش	U	۲۷ - ۲۸
تیوفانات متیل + اپوکسی کونازول	رکس دو	SC 49/7%	215-1000	قارچ کش	II	۱۲
تیوفانات متیل + تریسیکلазول	ویستا	WP 72.5%	50 - 300	قارچ کش	I	۱۸
تیوفانات متیل تیرام	همایکت	WP 80%	-	قارچ کش	-	۱۸
Talaomyces flavus TF PO V52	تالارومین	-	-	قارچ کش	-	۵۰
چسب دبلو(تله چسبی)	دبلو	-	-	-	-	۱۲۱
دایابون ۳	دایابون ۳	SL 10%	8000	حشره کش	U	۱۱۲
دای کامبا + توفوردی	دیالن سوپر	SL 46.4%	1347	علف کش	II	۱۶
دای کامبا + تریاسولفورون	لتور	WG 70%	>2000	علف کش	III	۱۶

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
دس مدیفام	پتانال - آ - ام	EC 15.7%	10250	علف کش	U	۸۰
دلتامترین	دیسیس	EC 2.5%	135 - 5000	حشره کش	Ib	۱ - ۲۱ - ۴۰ - ۷۰ - ۷۶ - ۸۲
دلتامترین	کیمیا دلتا - دلتارال	SC 2.5%	135 - 5000	حشره کش	Ib	۱
دلتامترین	دیسیس	Tablet 2.5%	135 - 5000	حشره کش	Ib	۱
دلتامترین	دیسیس ۱۰۰	EC 10%	135 - 5000	حشره کش	Ib	۱
دلتامترین	دلوس	ULV 1.25%	135 - 5000	حشره کش	Ib	۵ - ۶
دودین	ملپرکس	WP 65%	1000	قارچ کش	III	۲۵
دی اتانول آمید روغن نار گیل	پالیزین	WSC 65%	12200	حشره کش	-	۴۱ - ۶۰ - ۶۸ - ۱۱۲ - ۱۲۲
دیازینون	بازو دین	EC 60%	1250	حشره کش	II	۷ - ۸ - ۱۷ - ۲۰ - ۲۱ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۳۱ - ۳۴ - ۴۰ - ۵۶ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۵ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۳ - ۷۵ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۴ - ۹۵ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۷ - ۱۰۹ - ۱۱۳ - ۱۱۷
دیازینون	بازو دین	G5% G10%	1250	حشره کش	II	۸ - ۱۷ - ۷۷ - ۹۰
دیفتیالون	باراکی	B 0.0025%	0/56	موش کش	Ia	۱ - ۲ - ۳ - ۴
دیفتیالون	دارکی	B 0.0025%	0/56	موش کش	Ia	۳
دیفلوبنزورون	دیمیلین	WP 25%	>4640	حشره کش	U	۲۱ - ۴۲ - ۵۷ - ۷۴ - ۱۰۶ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۰ - ۱۱۳

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سم	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
دیفلوبنزورون	دیمیلین	ODC45%	>4640	حشره کش	U	۵ - ۶ - ۱۱۱
دیفلوبنزورون	دیمیلین	SC48%	>4640	حشره کش	U	۲۰ - ۲۲
دیفناکوم	بنی رت	B 0.005% , P 0.005% Wax block , Pasta	36000	موش کش	Ia	۱ - ۳
دیفنوکونازول	دیبویدند	DS 3%	1453	قارچ کش	III	۹ - ۱۰ - ۱۱
دیفنوکونازول	دیبویدند	FS 3%	1453	قارچ کش	III	۹ - ۱۱
دیفنوکونازول + سیفلوفنامید	سیدلی تاپ	DC14%	>2000	قارچ کش	III	۴۳
دی فلوویدازین	فلومایت	SC 20%	979	کنه کش	II	۲۰ - ۱۱۲
دی کلروپروپن + متیل ایزو تیوسیانات	ورلکس ، دای تراپکس	SL 100%	72-220	نمادکش	II	۵۹
دیکلورووس	ددواب	EC 50%	50	حشره کش	Ib	۴۰ - ۴۱ - ۴۷
دیکلوفوپ متیل	ایلوکسان	EC 36%	481-693	علف کش	III	۱۴ - ۱۲۳
دیمتوات	روگور ، روکسیون	EC 40%	387	حشره کش	II	۷ - ۳۸ - ۴۰ - ۵۴ - ۷۰ - ۷۷ - ۸۲ - ۹۶ - ۱۱۶ - ۱۱۷
دی متومورف + پیراکلواستروین	کابریدو	EC 11/2%	500 - 2000	قارچ کش	II	۴۹
دی متومورف + مانکوزب	آکروبات ام زد	WG 69%	3534	قارچ کش	III	۴۹

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
دینوتفوران	استارکل	SG 20%	2804	حشره‌کش	-	۴۰
دینوکاپ	کاراتان	EC48% و EC 35%	980-1190	قارچ‌کش	III	۲۶ - ۱۱۴
دینوکاپ	کاراتان	WP 18.25%	980-1190	قارچ‌کش	III	۲۶ - ۳۲ - ۳۹ - ۴۳ - ۵۳ - ۷۸ - ۹۳ - ۱۱۷ - ۱۲۲
دینترامین	کوبکس	EC 25%	3000	علف‌کش	III	۸۵ - ۹۸
دیورون	کارمکس	WP 80%	3000	علف‌کش	U	۸۵ - ۱۲۴
دیورون	کارمکس	DF 90%	3000	علف‌کش	U	۹۱
دیورون + هگرازین	باراگ	DF 60%	1100	علف‌کش	III	۹۱
روغن امولسیون‌شونده	روغن ولک	O 80%	>15000	حشره‌کش	-	۱۴ - ۱۵ - ۲۰ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۷ - ۳۱ - ۵۰ - ۵۶ - ۵۷ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۵ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۳ - ۷۴ - ۱۰۷ - ۱۱۱
روغنهای پنبه دانه، ذرت و سیر	میلدي کیور	SL	-	قارچ‌کش	-	۴۳
ریم‌سولفوروں	تیتوس	DF 25%	>5000	علف‌کش	U	۸۹
زنگ فساید	سمیرت	Wax pellet 2%	45/7	موش‌کش	Ib	۱ - ۳
سایپرمتین	ریپکورد	EC 40%	250 - 4150	حشره‌کش	II	۲۰ - ۸۱
سایپروکونازول	آلتو	SL 10%	1020	قارچ‌کش	III	۱۱ - ۱۲ - ۷۸
سایپروکونازول + دیفنوکونازول	دیویدنداستار	FS3.63%	>3000	قارچ‌کش	-	۱۰

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
ساپروکونازول + کاربندازیم	آلتوکمی	SC 42%	>2000	قارچ کش	III	۱۳ - ۱۰۰
ساپروکونازول + پروپیکونازول	آرتا	EC 33%	4200	قارچ کش	-	۱۲ - ۱۳
ساپلوفوتوفن	دانیسارابا	SC 20%	>2000	کنه کش	III	۳۹
ستوکسیدیم	نابواس	EC 12.5%	3200	علف کش	III	۴۵ - ۸۰ - ۱۰۱
سیترونول + فارنزول + نرولیدول + گرانیول	بایومایت	EC 1.36%	>5000	کنه کش	U	۳۹
سولفور	گل گوگرد	Micronised P	>5000	قارچ کش / کنه کش	U	۳۲ - ۱۲۲
سولفور	اس یونی فلو و کومولوس	WP 80-90% DF80%	>5000	قارچ کش / کنه کش	U	۲۶ - ۳۲ - ۳۹ - ۴۳ - ۵۳ - ۶۰ - ۷۴ - ۷۸ - ۱۱۴
سولفور	سولفولاک، تیووت جت	WG 80%	>5000	قارچ کش	U	۴۳
سولفور	گوگرد سمیران	SC 80%	>5000	قارچ کش	U	۳۲
سولفور	شرکت ارکیده سازان کرج	SC 40%	>5000	قارچ کش	U	۳۶
سولفوسولفورون	آپیروس	WG 75%	>5000	علف کش	III	۱۵ - ۵۱
سولفوسولفورون + مت سولفورون متیل	توتال	WG 80%	>5000	علف کش	U	۱۵
سیرومازین	تریگارد	WP 75%	3387	حشره کش	U	۳۹ - ۱۱۲

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سم	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
سیکلوات	رونیت	EC 72.7%	>2000	علف کش	III	۸۰
سیکلوکسیدیم	فوکوس	EC 10%	5000	علف کش	U	۴۵ - ۱۰۱
سیموکسانیل + فاموکسدادون	اکویشین پرو	WDG 52.5%	>1333	قارچ کش	-	۴۴ - ۴۹
سیازوفامید	رایمن	SC 40%	>5000	قارچ کش	U	۴۴ - ۴۹
سیازوفامید	رایمن	SC 10%	>5000	قارچ کش	U	۴۴
سینوسولفورون	ستوف	WG 20%	>5000	علف کش	U	۱۹
فری گیت	مویان	SL 81.2%	620	-	-	۳۰ - ۳۳ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱ - ۱۱۶
فرمون جنسی چوبخوار پسته + پرمتین ٪۶	کرماکیل	2% pheromone +6% permethrin (At&k)	-	-	-	۶۱
فرومون اخلال در جفت گیری پروانه فری (کرم خراط)	Isonet - Z Zeutec	-	-	-	-	۲۲
فسفات آهن	فربیکول	B1%	>5000	حلزون کش	III	۴۳ - ۱۱۳
فسفردوزنگ	فسفردوزنگ	P 80%	45/7	موش کش	Ib	۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۴۳ - ۷۱
فسفید آلمینیوم	فستوکسین	Plate 56%	8/7	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	FM	۲ - ۶۶
فسفید آلمینیوم	فستوکسین	Blankate 56%	8/7	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	FM	۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰ - ۱۲۱

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
فسفیدمنیزیم	دگش پلیت	Plate 56%	11/2	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	FM	۲ - ۱۲۰ - ۱۲۱
فسفونیک اسید	اگریفوس	SL 40%	>11800	قارچ کش	U	۴۹
فلام پروب ام ایزوپروپیل	سافیکس بی دبلیو	EC 20%	>4000	علف کش	-	۱۴
فلوآریون پ بی بوتیل	فوژیلید	EC 12.5%	3680	علف کش	III	۸۰
فلوآریون پ بی بوتیل	فوژیلیدفورت	EC 15%	3680	علف کش	III	۵۱
فلوبن دیامید	تاکومی	WG 20%	>2000	حشره کش	III	۴۲
فلوپیرادیفوران	سیوانتو	SL 20%	>2000	حشره کش	III	۴۰ - ۶۵
فلودیوکسونیل	سلست	FS 2.5%	>5000	قارچ کش	U	۱۸
فلوزیلازول + کاربندازیم	آلرت	SE 37.5%	>2000	قارچ کش	-	۱۲ - ۱۳
فلوتريافول	ایمپکت	SC 12.5%	1140	قارچ کش	III	۱۲
فلوفنوکسوروون	کاسکید	DC 5%	>3000	حشره / کنه کش	U	۶۰
فلوستوسولفوروون	ذکور	WG 10%	>5000	علف کش	IV	۱۹
فلومترالین	پرایم پلاس	EC 12.5%	>5000	تنظیم کننده رشد	U	۹۳
فلونیکامید	تپکی	WG 50%	884	حشره کش	II	۴۱ - ۱۲۱

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سم	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
فنازاكوين	پرايد	SC 20%	134	کنه کش	II	۲۰ - ۶۶ - ۱۲۲
فنايميفوس	نماكور	G 10%	6	نمادکش	Ib	۷۳ - ۷۴
فن پروپاترین	دايتول	EC 10%	70/6	حشره/کنه کش	II	۲۰ - ۸۱ - ۹۶
فن پيروكسى ميت	ارتوس	SC 5%	480	کنه کش	II	۲۰ - ۲۱ - ۵۵ - ۶۶ - ۱۲۲
فن پيروكسى ميت	ارتوس سوبر - فوجی مایت	EC 5%	480	حشره/کنه کش	II	۶۰
فن مدیقام	بتابال	EC15.7%	>8000	علف کش	U	۸۰
فن مدیقام + دس مدیقام + اتوفومازیت	بتابال پروگرس آ - ام	EC 18%	>5000	علف کش	U	۸۰
فن مدیقام + دس مدیقام + اتوفومازیت	بتابال پروگرس او - اف	EC 27.4%	>5000	علف کش	U	۸۰
فن والریت	سومیسیدین	EC 20%	451	حشره کش	II	۲۱ - ۵۲ - ۷۶
فنوكسابروب بی اتیل + مفن پایردی اتیل	پوماسوبر	EW 7.5%	3150-4000	علف کش	-	۱۴ - ۱۲۳
فتوكسابروب بی اتیل	ویپسوپر	EC 12%	3150-4000	علف کش	-	۸۰
فنیتروتیون	سومیتیون	ULV TC 96%	1700	حشره کش	II	۵ - ۶
فنیتروتیون	سومیتیون	EC 50%	1700	حشره کش	II	۱ - ۵ - ۶ - ۴۳ - ۶۱ - ۶۲ - ۹۰
فوزالن	زولون	EC 35%	120	حشره/کنه کش	II	۸ - ۲۰ - ۲۲ - ۲۴ - ۲۵ - ۳۱ - ۴۰ - ۴۸ - ۵۲ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۷۰ - ۷۶ - ۸۲ - ۸۶ - ۸۷ - ۹۲ - ۹۴ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۰ - ۱۰۴ - ۱۱۶

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سم	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
فوزتیل آلومینیوم	الیت	WG 80%	>7080	قارچ کش	U	۶۳
فوزتیل آلومینیوم	رودر	WP 50%	>7080	قارچ کش	U	۵۸
فوزتیل آلومینیوم + فلوپیکولید	پروفایلر	WG 71.1%	>2500	قارچ کش	III	۳۲
فورام سولفورون	اکوئیپ	OD 22.5%	>5000	علف کش	III	۸۹
فورام سولفورون + یدوسولفورون + ایزوگززادیفن (ایمن کننده)	مایستر	OD 3.1%	>5000	علف کش	III	۸۹
فیپرونیل	ریجنت	G 0.2%	97	حشره کش	II	۱۷
فیپرونیل	آجندا	EC 2.5%	97	حشره کش	II	۶۶
فیپرونیل	چیلوکیل	G 0.2%	97	حشره کش	II	۳۱
کاپتان	کاپتان	WP 50%	9000	قارچ کش	U	۲۵ - ۲۷ - ۲۸ - ۳۲ - ۳۶ - ۳۸ - ۶۳ - ۷۹ - ۱۱۴
کادوزفوس	راغبی	G 10%	37/1	نمادکش	Ib	۶۳ - ۷۴
کارباریل	سوین	WP 85%	264	حشره کش	II	۵ - ۶ - ۶۵ - ۷۰ - ۸۲
کاربندازیم	باویستین - دروزال	WP 50-60%	>6400	قارچ کش	III	۱۰ - ۳۶ - ۷۸ - ۱۱۴
کاربوکسین	ویتاواکس	WP 75%	2846	قارچ کش	U	۱۰ - ۳۴ - ۸۳

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
کاربوكسین تیرام	ویتاواکس تیرام	WP 75%	2600	قارچ کش	III	۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۸ - ۷۸ - ۸۳ - ۸۷ - ۸۸
کاربوكسین تیرام	ویتاواکس	FS 40%	2600	قارچ کش	III	۹ - ۱۰
کارپروپامید	وین	SC 30%	>5000	قارچ کش	U	۱۸
کارتاپ	پادان	G 4%	345	حشره کش	II	۱۷
کائولن	سپیدان	WP	>5000	قارچ کش	U	۲۰ - ۶۸
کرزواکسیم متیل	استروبی	WG 50%	>5000	قارچ کش	II	۲۵ - ۳۲ - ۲۶ - ۴۳ - ۱۲۲
کروموفنوزاید	ماتریک	SC 5%	>5000	حشره کش	U	۴۲
کلتودیوم	سلکت سورپ	EC 12%	>3000	علف کش	III	۴۵ - ۸۰ - ۹۸
کلتودیوم	وپرودیوم	EC 12%	>3000	علف کش	III	۹۸
کلرپیریفوس (ایل)	دورسبان	G 5%	135-163	حشره کش	II	۴۲ - ۴۳ - ۴۷ - ۷۵
کلرپیریفوس (ایل)	دورسبان	EC 40.8%	135-163	حشره کش	II	۸ - ۲۴ - ۳۶ - ۳۹ - ۵۶ - ۷۵ - ۸۲ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳
کلرپیریفوس + کلرپیریفوس متیل	گلادیاتور ۵TC	EC 50%	230	حشره (موریانه) کش	-	۶۶
کلرپیریفوس متیل	رلدان	EC 40%	>3000	حشره کش	U	۲۰ - ۶۵

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سم	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
کلرتال دیمتیل	داکتال	WP 75%	>10	علف کش	U	۳۵ - ۵۴
کلرتالونیل	داکونیل	WP 75%	>5000	قارچ کش	U	۴۹
کلرتالونیل	داکونیل	SC72%	>5000	قارچ کش	U	۴۹
کلرفلوآزورون	آتابرون	EC 5%	>8500	حشره کش	U	۴۱ - ۵۷ - ۹۶
کلروفاسینون	مورینو نا	Block Bait 0.005%	6/26	موش کش	II	۳
کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین	اکتوسین سی	B 0.025%	>1	موش کش	Ia	۱ - ۲ - ۳ - ۴
کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین	پساک	گندمی، واکس پلت، پلت و بلاک	>1	موش کش	Ia	۱ - ۲ - ۳ - ۴
کلربیدازون	پیرامین	DF 65%	3830	علف کش	III	۸۰
کلربیدازون	پیرامین	WP 65%	3830	علف کش	III	۸۰
کلربیدازون	پیرامین	SC 50%	3830	علف کش	III	۸۰
کلودینافوب پروپارژیل	تاپیک، کارنت، بهپیک	EC 8%	1392	علف کش	III	۱۴ - ۱۲۳
کلوپیرالید	لونترل، واج	SL 30%	3738	علف کش	U	۱۰۱
کلوفنتزین	آپولو	SC 50%	>5200	کنه کش	III	۲۰ - ۵۵
کلومازون	گلتازون	EC 48%	>2077	علف کش	III	۹۸

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سم	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
کوئیزالوفوب پی تفوریل	پترا	EC 4%	1012	علف کش	II	۸۵ - ۹۸ - ۱۰۱
کوئیزالوفوب پی اتیل	تار گاسوپر	EC 5%	1210	علف کش	II	۸۰
گلیفوژیت	رانداب	SL 41%	> 5000	علف کش	U	۳۰ - ۳۳ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱ - ۱۱۶
گلیفوژیت	رانداب، فوزات	SL 41%	> 5000	علف کش	U	۹۱
گلوفسینت آمونیوم	بستا	SL 20%	2000	علف کش	III	۳۰ - ۳۳ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷
لامبدا سای هالوتربین	کاراته زئون - ژوپیتر سی اس	CS 10%	79	حشره کش	II	۱
لامبدا سای هالوتربین	هف لامبادا	SC 5%	79	حشره کش	II	۱
لامبدا سای هالوتربین	جایام پلاس	SC 4/9%	79	حشره کش	II	۱
لینورون	آفالن	WP 50%	1500 - 4000	علف کش	U	۴۶
لینورون	آفالن	SC 45%	1500-4000	علف کش	U	۳۷
Lecanicillium muscarium	مايكوتال (Mycotal)	WP	> 240	حشره کش	-	۴۰
لوفنورون	مج	EC 5%	>2000	حشره کش	III	۲۰ - ۲۲ - ۶۱
لوفنورون	فلگ لو	EC 5%	>2000	حشره کش	III	۳۶
لوفنورون + امامکتین بنزووات	پروکلیم فیت	WG 50%	550	حشره کش	II	۴۲

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
لوفنورون + فنوکسی کارب	لوفوکس	EC 10.5%	>2000	حشرهکش	-	۳۱ - ۶۱
ماترین	روی اگرو	SL 0.6%	> 4640	حشرهکش	III	۴۱ - ۶۰
مالاتيون	مالاتيون	EC 57%	1375 - 5500	حشرهکش	III	۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۱۷ - ۲۱ - ۲۳ - ۳۱ - ۳۴ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۳ - ۵۲ - ۵۶ - ۵۷ - ۶۵ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۳ - ۷۵ - ۷۶ - ۹۰ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۲ - ۱۱۷ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰
مالاتيون	مالاتيون	ULV TC 96%	1375 - 5500	حشرهکش	III	۵ - ۶ - ۱۱۷
مانکوزب	دیتان ام - ۴۵	WP 80%	>5000	قارچکش	U	۲۸ - ۳۶ - ۵۳ - ۵۵ - ۹۳ - ۱۱۴
مانکوزب + کلروتالونیل + سیموکسانیل	آلیدوسی تی ال	WP 65%	>5000	قارچکش	U	۵۸
مايكلوبوتانیل	آتس	WP40%	1600	قارچکش	III	۲۵
مپیکوات کلرايد	پیکس	SL 5%	464	تنظیم‌کننده رشد	II	۸۴
متابی‌سولغیت‌سدیم	سولفورپد	پد کاغذی ۷ گرمی	1150	قارچکش	-	۳۲
متازاکلر + کوئین‌مراک	بوتیزان استار	SC 41.6%	> 4070	علفکش	U	۱۰۱
متالاکسیل	ریدومیل	G 5%	633	قارچکش	III	۴۴ - ۱۱۴
متالاکسیل + مانکوزب	رزالاکسیل - داونی جی	WP 72%	> 5000	قارچکش	U	۴۴ - ۴۹

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
متالدھید	متالان جی	B 6%	283	حلزونکش	II	۴۳ - ۵۷ - ۹۳ - ۱۱۳
متالدھید	لوماکیدین	B 5%	283	حلزونکش	II	۴۳ - ۱۱۳
متامسدیم	واپام	SL 32.7%	1800	نمادکش	II	۴۴ - ۹۳
متامیترون	گلتیکس	SC 70%	2000	علفکش	III	۸۰
متریبوزین	لکسون	DF 75%	510	علفکش	II	۴۶ - ۵۱ - ۹۸
متریبوزین	سنکور	WP 70%	510	علفکش	II	۴۶ - ۵۱ - ۹۱ - ۹۸ - ۱۰۲ - ۱۰۴
متیلبروماید	متیلبروماید	Gas 98%	10	سم تدخینی (فومیگانت)	FM	۷۳
مخلوط بردو (سولفات مس + هیدروکسید کلسیم)	ترکیب بردو بردومیکسچر	-	>4000	قارچکش	-	۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۵۸ - ۶۳ - ۷۲
مزوتريون + اس متالاکلر + تربوتيلازين	لوماکس	SE 53.75%	-	علفکش	-	۸۹ - ۱۲۲
مزوسولفورونمتیل + یدوسولفورونمتیل + ایمن کتنده مفن پایردی اتیل	آتلانتیس	OD1.2%	>5000	علفکش	III	۱۰ - ۱۲۳
متیوکارب	مزورول	WP 50%	33	حلزونکش	Ib	۵۷
مکروپروبپی + دیکلوفروبپی + ام سی بی آ	دوپلسان سوپر	SL 60%	-	علفکش	III	۱۶

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سه	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
مولینیت	اردرام - اردرام سوپر	EC 71%	369	علف کش	II	۱۹
نمکهای مونو و دی پتاسیم اسید فسفوینیک	فسفیت	SL 53%	>5000	قارچ کش	U	۴۴
نوار مسی (نوار مسی فعال شده)	نوار دور کننده حلزون سبز آور	نوار مسی پوشش داده شده با امللاح آهن	>5500	حلزون کش	-	۵۷
نیکوسولفورون	کروز	SC 4%	>5000	علف کش	U	۸۹
نیکوسولفورون + ریم سولفورون	اولتیما	WG75%	>5000	علف کش	-	۸۹
هالوکسی فوب آرمتیل	گالانت سوپر	EC 10.8%	300	علف کش	II	۴۵ - ۸۰ - ۹۸ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۲۳
هالوکسی فوب آرمتیل	تورنادو	EC 10.8%	300	علف کش	II	۹۸
های مکسازول	تاجی گارن	SL30%	4678	قارچ کش	III	۴۹
هپتنفوس	هوستاکوئیک	EC 50%	96 - 121	حشره (شته) کش	Ib	۲۳ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۷
هگز اکونازول	انویل	SC 5%	2189	قارچ کش	U	۳۲
هگز افلومورون	کنسالت	EC 10%	>5000	حشره کش	U	۴۱ - ۵۷ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۵
هگزی تیازو کس	نیسورون	EC 10%	>5000	کنه کش	U	۳۹ - ۵۵ - ۶۶

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سوم

نام عمومی سم	نامهای تجاری	فرمولاسیون	LD50 (Mg/Kg)	کاربرد	گروه خطر	شماره صفحه توصیه شده
یدوسولفورون متیل + فورام سولفورون سدیم + تین کاربازون + سیفنر سایپر و سولفامید	مایسترپاور	OD 4.25%	>5000	علف کش	U	۸۹
یدوسولفورون متیل سدیم + مزو سولفورون متیل + دیفلوفنیکان + ایمن کنتنه	اتللو	OD 8.25% %2/25 ایمن کنتنه	>5000	علف کش	U	۱۵

ضمیمه شماره ۲ - جدول انواع فرمولاسیون‌های سموم کشاورزی

نام انگلیسی	نماد	نام فارسی	نام انگلیسی	نماد	نام فارسی
Micro Emulsion	ME	میکروامولسیون	Aerosol	AE	آئروسل
Micro Granule	MG	میکروگرانول	Active Ingredient	AI	ماده مؤثره
Oil Dispersion	OD	روغن قابل انتشار	Grain Bait	AB	طعمه به صورت دانه
Oil Dispersible Concentrate	ODC	مایع قابل انتشار در روغن	Bait	B	طعمه
Oil Emulsion Concentrate	OEC	امولسیون روغنی	Block Bait	BB	طعمه به صورت بلوك
Powder	P	پودر	Capsule Suspension	CS	سوسپانسیون (تعليق) کپسولی
Paste	PA	خمیر	Dust	D	پودر (گرد)
Plate Bait	PB	طعمه به صورت صفحه	Dispersible Concentrate	DC	مایع قابل انتشار در آب
Ready Bait	RB	طعمه آماده مصرف	Dry Flowable	DF	گرانول قابل انتشار در آب
Water Soluble Bag	SB	کيسه قابل حل در آب	Dispersible Granule	DG	گرانول پخش در آب
Suspension Concentrate	SC	سوسپانسیون (تعليق)	Dustable Powder	DP	پودر قابل گردپاشی
Water Soluble Granule	SG	گرانول قابل حل در آب	Powder for Dry Seed treatment	DS	پودر برای ضد عفونی خشک بذر
Water Soluble Liquid	SL	مایع قابل حل در آب	Emulsifiable Concentrate	EC	مایع امولسیون شونده
Water Soluble Powder	SP	پودر قابل حل در آب	Emulsion , water in Oil	EO	امولسیون ، آب در روغن
SP for Seed treatment	SS	پودر محلول برای ضد عفونی بذر	Emulsion for seed treatment	ES	امولسیون برای ضد عفونی بذر
Tablet	TB	قرص	Emulsion , oil in water	EW	امولسیون ، روغن در آب
Technical grade material	TC	ماده تکنیکال	Flowable concentrate for Seed treatment	FS	مایع قابل انتشار برای ضد عفونی بذر
Ultra Low Volume(ULV) Liquid	UL	مایع با حجم بسیار کم	Granule	GR	گرانول
Ultra - Low Volume	ULV	حجم بسیار کم	Gas	Ga	گاز
Wax Block	WB	مکعب مومنی	Granular Bait	GB	طعمه به صورت گرانول
Water Dispersible Granule	WG	گرانول قابل پخش در آب	Gas under pressure	GS	گاز تحت فشار
Wettable Powder	WP	پودر با قابلیت ترشوندگی	Liquid	L	مایع
WP for Slurry treatment	WS	پودر ترشونده برای ضد عفونی بذر	Liquid for Seed treatment	LS	مایع برای ضد عفونی بذر

ضمیمه ۳ - گروههای مختلف آفتکش‌ها

A	Acaricide	کنه کش
AP	Aphicide	شته کش
BS	Bacteriostat	متوقف کننده رشد باکتری‌ها
D	Defoliostera	برگریز
F	Fungicide	قارچ کش
H	Herbicide	علف کش
I	Insecticide	حشره کش
IGR	Insect Growth Regulator	تنظیم کننده (هورمون) رشد حشرات
L	Larvicide	لاروکش
M	Molluscucide	حلزون کش
N	Nematocide	نمادکش
PGR	Plant Growth Regulator	تنظیم کننده (هورمون) رشد گیاهان
R	Rodenticide	جونده کش (موش کش)
RP	Replllant	دور کننده
S	Soil Applied	صرف شونده در خاک
SY	Synergist	تشدید کننده اثر

ضمیمه ۳ - کلاس سمیت بر اساس طبقه بندی WHO

Class	LD50 for the rat (mg/kg body weight)				
	Oral (گوارشی)		Dermal (تماسی)		
	Solids جامدات	Liquids مایعات	Solids جامدات	Liquids مایعات	
Ia	Extremely hazardous فوق العاده خطرناک	< = 5	< = 20	< = 10	< = 40
Ib	Highly hazardous بسیار خطرناک	5 - 50	20 - 200	10 - 100	40 - 400
II	Moderately hazardous سمیت متوسط	50 - 500	200 - 2000	100 - 1000	400 - 4000
III	Slightly hazardous سمیت ضعیف	> = 501	> = 2001	> = 1001	> = 4001
U	Product unlikely to present acute hazard in normal use به نظر می‌آید که در صورت استفاده در شرایط معمولی سمیت حاد نداشته باشد.				
O	Not classified دسته‌بندی نشده است.				
FM	Fumigants, Not classified تدخینی که تحت سیستم WHO طبقه‌بندی شده است.				

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

نام فارسی آفت	نام علمی آفت	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
مگس گلنگ	<i>Acanthiophilus helianthi</i> (Rossi)	Dip.:Tephritidae	۱۰۴
شپشک سفید تاغ	<i>Acanthococcus (=Eriococcus) abaii</i> Danzig	Hem.:Coccidae	۱۱۱
سوسک لوبیا	<i>Acanthoscelides obtectus</i> Say	Col.:Bruchidae	۱۲۰
کنه آرد	<i>Acarus siro</i> Linnaeus	Acari:Acaridae	۱۱۹
کنه گالزا	<i>Aceria oleae</i> Nalepa	Acari:Eriophyidae	۷۱
کنه اریوفید پسته	<i>Aceria (=Eriophyes) pistaciae</i> Nalepa	Acari: Eriophyidae	۶۰
کنه اریوفید پسته	<i>Aceria (=Eriophyes) stefanii</i> (Nalepa)	Acari: Eriophyidae	۶۰
سن‌های ناقل نماتوسبورا	<i>Acrosternum</i> spp.	Hem.: Pentatomidae	۷۱
کنه حنابی گوجه‌فرنگی	<i>Aculops lycopersici</i> (Tryon, 1917)	Acari:Eriophyidae	۳۹
شته پنبه	<i>Acyrthosiphon gossypii</i> Mordvilko	Hem.:Aphididae	۸۳ - ۱۰۲
شته نخود، شته یونجه	<i>Acyrthosiphon pisum</i> Harris	Hem.:Aphididae	۳۸ - ۵۲
سنک قوزه پنبه	<i>Adelphocoris lineolatus</i> Goeze	Hem.:Miridae	۸۲
سن‌های زیان‌آور	<i>Aelia</i> spp.	Hom.:Pentatomidae	۱
سوسک شاخک بلند (صنوبر، نارون ، چنار)	<i>Aeolesthes sarta</i> Solsky	Col.:Cerambycidae	۱۰۹

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Agelastica alni</i> Linnaeus	سوسک برگخوار توسکا
۶۰	Hem.: Psyllidae	<i>Agonoscena pistaciae</i> Burckhardt and Lauterer	پسیل پسته (شیره خشک)
۱۱۳	Stylommatophora:Limacidae	<i>Agriolimax agrestris</i> (L.)	لیسک
۱۱۱	Lep.:Geometridae	<i>Agriopsis bajaria</i> Denis & Schiffermüller	برگخوار قیچ
۴۷ - ۹۳	Col.: Elateridae	<i>Agriotes lineatus</i> Linnaeus	کرم مفتولی
۷۵	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis exclamacionis</i> L. 1758	کرم طوقه بر(آگروتیس)
۳۴ - ۴۳ - ۷۵ - ۸۱ - ۸۶	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis ipsilon</i> Hufnagel	اگروتیس (کرم طوقه بر)
۳۴ - ۴۳ - ۷۵ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۲	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis segetum</i> Denis & Schiffermuller	کرم طوقه بر (اگروتیس)
۹۴ - ۹۵ - ۹۹ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis</i> spp.	کرم طوقه بر(آگروتیس)
۶	Orthoptera:Acaridae	<i>Aiolopus thalassinus</i> Fabricius	ملخ بال کوتاه
۱۱۱	Col.:Chrysomelidae	<i>Altica</i> (= <i>Haltica</i>) <i>viridula</i> Weise	برگخوار مرمر
۹۰	Isoptera: Termitidae	<i>Amitermes vilis</i> Hagen	موریانه
۸	Col.:Scarabaeidae	<i>Amphimallon</i> spp.	سوسک قهوه‌ای غلات
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Anacridium aegyptium</i> Linnaeus	ملخ مصری

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Anacridium rubrispinum</i> Bei-Bienko	ملخ مصری
۸۷	Thysanoptera:Thripidae	<i>Anaphothrips</i> sp.	تریپس
۲۵	Lep.:Gelechiidae	<i>Anarsia lineatella</i> Zeller	سرشاخه‌خوار هلو
۸	Col.:Scarabaeidae	<i>Anisoplia</i> spp.	سوسک قهوه‌ای غلات
۲۵	Col.:Curculionidae	<i>Anthonomus pomorum</i> L.	سرخرطومی سیب و گلابی
۱۲۱	Col.:Dermestidae	<i>Anthrenus</i> spp.	سوسک قالی
۱۰۳	Lep.:Crambidae	<i>Antigastra catalaunalis</i> Duponchel	پروانه بذرخوار کنجد
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Aonidiella aurantii</i> Maskell (<i>Aonidiella citrina</i> Craw)	سپردار زرد
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Aonidiella orientalis</i> Newstead	سپردار زرد شرقی
۳۸	Hom.:Aphididae	<i>Aphis craccivora</i> Koch	شته لگومینوز
۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Aphis craciphora</i> Walker	شته پنبه
۳۸ - ۵۲ - ۷۷ - ۸۳ - ۱۰۲	Hom.:Aphididae	<i>Aphis fabae</i> Scopoli	شته سیاه باقلاء
۴۷ - ۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Aphis gossypii</i> Glover	شته پنبه
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Aphis pomi</i> DeGeer	شته سبز سیب

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۸	Hem.:Aphididae	<i>Aphis punicae</i> Passerini	شته انار
۵۲	Col.:Apionidae	<i>Apion</i> sp.	سرخرطومی تخمدان شبدر
۵۲	Col.:Apionidae	<i>Apion trifolii</i> Linnaeus (<i>Apion aestivum</i> Germar)	سرخرطومی تخمدان شبدر
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Apodiphus amygdali</i> Germar	سن درختی
۲۲	Lep.:Tortricidae	<i>Archips</i> sp.	برگخوار و جوانه‌خوار
۶۱	Lep.:Pyralidae	<i>Arimania komarovii</i> Ragonot 1888	پروانه پوستخوار پسته(کراش)
۹۹	Hym.:Tenthredinidae	<i>Athalia rosae</i> Linnaeus	زنبور برگخوار آتالیا
۴۲	Col.:Chrysomelidae	<i>Aulacophora foveicollis</i> Lucas (<i>Rhaphidopalpa foveicollis</i> Lucas)	عروسک خربزه
۴۷	Hem.:Aphididae	<i>Aulacorthum solani</i> Kaltenbach	شته سبب‌زمینی
۸۱ - ۹۰	Lep.:Noctuidae	<i>Autographa gamma</i> (Linnaeus) (<i>Plusia gamma</i> Linnaeus)	پروانه گاما
۷۰	Dip.:Tephritidae	<i>Bactrocera oleae</i> Rossi	مگس زیتون
۱۱۷	Dip.:Tephritidae	<i>Bactrocera zonata</i> (Saunders)	مگس میوه انبه(مگس میوه هلو)
۴۲	Col.:Curculionidae	<i>Baris granulipennis</i> Tournier	سرخرطومی جالیز
۷۵ - ۱۲۰	Lep.:Coleophoridae	<i>Batrachedra amydraula</i> Meyrick	کرم میوه‌خوار خرما (شب پره کوچک خرما)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۹۶	Hem.:Aleyrodidae	<i>Bemisia gossypiperda</i> Misra & Lamba	سفید بالک
۴۰ - ۸۳ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۱۲	Hem.:Aleyrodidae	<i>Bemisia tabaci</i> Gennadius	سفید بالک (عسلک)
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Brachynema</i> spp.	سن‌های ناقل نماتوپورا
۵ - ۴۳	Orthoptera:Tettigoniidae	<i>Bradyporus latipes</i> Stal.	ملخ شکم بادمجانی
۱۱۳	Dip.:Sciaridae	<i>Bradysia</i> spp.	محگس پوسیده خوار رز
۱۰۰	Hom.:Aphididae	<i>Brevicoryne brassicae</i> Linnaeus	شته مومنی کلزا
۷۳	Acari: Tenuipalpidae	<i>Brevipalpus obovatus</i> Donnadeiu	کنه قرمز پاکوتاه
۵۳	Hym.:Eurytomidae	<i>Bruchophagus rodii</i> Gussakovskii (<i>Eurytoma rodii</i> Gussakovskii)	زنبور بدراخوار
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus lentis</i> Froelich	سوسک عدس
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus pisorum</i> Linnaeus	سوسک نخودفرنگی
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus rufimanus</i> Boheman	سوسک باقلاء
۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Cadra cautella</i> Walker (<i>Ephestia cautella</i> Walker)	شب‌پره خشکبار
۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Cadra figulilella</i> Gregson (<i>Ephestia figulilella</i> Gregson)	شب‌پره توتون
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Calliptamus barbarus</i> (Costa, O.G. , 1836)	ملخ بربری

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

نام فارسی آفت	نام علمی آفت	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
ملخ ایتالیایی	<i>Calliptamus italicus</i> Linnaeus	Orthoptera:Acrididae	۵
ملخ تورانی (شاخک کوتاه)	<i>Calliptamus turanicus</i> Tarbinsky	Orthoptera:Acrididae	۵
سوسک چینی حبوبات	<i>Callosobruchus chinensis</i> Linnaeus	Col.: Bruchidae	۱۲۰
سوسک چهار نقطه‌ای حبوبات	<i>Callosobruchus maculatus</i> Fabricius	Col.: Bruchidae	۱۲۰
کاپنودیس	<i>Capnodis cariosa</i> (Pallas, 1776)	Col.: Buprestidae	۶۲
سوسک ریشه‌خوار صنوبر	<i>Capnodis miliaris</i> Klug	Col.: Buprestidae	۱۰۹
مگس خربزه	<i>Carpomya pardalina</i> Bigot (<i>Myiopardalis pardalina</i> Bigot)	Dip.:Tephritidae	۴۰
مگس میوه کنارو عناب	<i>Carpomya vesuviana</i> Costa	Dip.:Tephritidae	۱۰۷
زنبور ساقه‌خوار گندم	<i>Cephus pygmaeus</i> Linnaeus	Hym.:Cephidae	۷
مگس میوه مدیترانه‌ای	<i>Ceratitis capitata</i> Wiedemann	Dip.:Tephritidae	۲۵ - ۵۷ - ۱۱۷
شپشک ستاره‌ای	<i>Ceroplastes floridensis</i> Comstock	Hem.:Coccidae	۵۶
پروانه دم‌چنگالی بزرگ صنوبر	<i>Cerura vinula</i> Linnaeus (<i>Dicranura vinula</i> Linnaeus)	Hem.:Notodontidae	۱۰۹
سرخرطومی طوقه و ساقه‌خوار	<i>Ceutorhynchus</i> spp.	Col.:Curculionidae	۹۹

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۷۰	Col.:Chrysomelidae	<i>Chaetocnema tibialis</i> Illiger	کک چغتلر
۱۷	Lep.:Crambidae	<i>Chilo suppressalis</i> Walker	کرم ساقه‌خوار برنج
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Chlidaspis asiatica</i> Archangelskaya (<i>Neochionaspis asiatica</i> Borchsenius)	شپشک آسیایی
۷۴	Lep.:Choreutidae	<i>Choreutis nemorana</i> Hubner (<i>Simaethis nemorana</i>)	بید انگیر (برگخوار)
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Chrotogonus trachypterus</i> Blanchard	ملخ کروتوکونوس
۱۰۹	Col.: Chrysomelidae	<i>Chrysomela</i> (= <i>Melasoma</i>) <i>populi</i> L.	سوسک برگخوار صنوبر
۱۰۹	Col.: Chrysomelidae	<i>Chrysomela saliceti</i> Weise	سوسک برگخوار صنوبر
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Chrysomphalus dictyospermi</i> Morgan	سپردار قهوه‌ای
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Cinara</i> spp.	شته سوزنی برگان
۷۷ - ۸۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Circulifer</i> spp.	زنجرک سبز
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Coccus hesperidum</i> Linnaeus	شپشک نرم‌تن
۷۵	Col.: Curculionidae	<i>Conorrhynchus brevirostris</i> gyll	خرطوم کوتاه چغتلر (آفت خال‌سیاه)
۸۲	Hem.:Miridae	<i>Creontiades pallidus</i> Rambur	سنک قوزه پنبه
۱۰۷	Hem.: Eriococcidae	<i>Cryptococcus fagisuga</i> Lindinger	شپشک سفید راش

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

نام فارسی آفت	نام علمی آفت	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
سرخرطومی میوه‌خوار بلوط	<i>Curculio glandium</i> Marsham	Col.:Curculionidae	۱۱۰
کرم سیب	<i>Cydia pomonella</i> Linnaeus (<i>Laspeyresia pomonella</i> Linnaeus)	Lep.:Tortricidae	۲۰
مگس جالیز	<i>Dacus ciliatus</i> Loew	Dip.:Tephritidae	۴۰
ملخ بومی	<i>Decorana capitata</i> (Uv.)	Orthoptera: Tettigoniidae	۶
ملخ شاخک بلند پیشانی سفید	<i>Decticus albifrons</i> Fabricius	Orthoptera: Tettigoniidae	۶
مگس لوپیا	<i>Delia platura</i> (Meigen) (<i>Hylemyia cilicrura</i> Rondani)	Dip.:Anthomyiidae	۳۴ - ۴۱ - ۹۶
ملخ کوهان‌دار تاغ	<i>Dericorys albidula</i> Serville	Orthoptera:Dericorythidae	۵ - ۱۱۱
سفید بالک مرکبات (عسلک یا مگس سفید)	<i>Dialeurodes citri</i> Ashmead	Hem.:Aleyrodidae	۵۷
پسیل مرکبات	<i>Diaphorina citri</i> Kuwayama	Hem.:Psyllidae	۵۷
شپشک سانژوزه	<i>Diaspidiotus perniciosus</i> (Comstock) Cockerell	Hem.:Diaspididae	۲۴
شپشک گوجه	<i>Diaspidiotus prunorum</i> Laing	Hem.:Diaspididae	۲۴
شته روسی	<i>Diuraphis noxia</i> Kurdjumov	Hem.:Aphididae	۷
ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)	<i>Dociostaurus crassiusculus</i> Pantel	Orthoptera:Acrididae	۵
ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)	<i>Dociostaurus hauensteini</i> Bolivar	Orthoptera:Acrididae	۵

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

نام فارسی آفت	نام علمی آفت	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)	<i>Dociostaurus maroccanus</i> Thunberg	Orthoptera:Acrididae	۵
ترپس‌های مو	<i>Drepanothrips reuteri</i> Uzel	Thysanoptera:Thripidae	۳۱
کرم سیر	<i>Dyspessa ulula</i> Borkhausen	Lep.:Cossidae	۱۲۱
کرم خاردار پنبه	<i>Earias insulana</i> Boisduval	Lep.:Noctuidae	۸۲
کرم گل‌گاه انار	<i>Ectomyelois (=Spectrobates) ceratoniae</i> Zeller	Lep.:Pyralidae	۷۸
زنجرک گل سرخ	<i>Edwardsiana rosae</i> (Linnaeus)	Hem.:Cicadellidae	۳۱
موش کور	<i>Ellobius fuscocapillus</i> Blyth, 1843	Rodentia:Cricetidae	۷۱
زنجرک	<i>Empoasca decipiens</i> Paoli	Hem.:Cicadellidae	۸۷
زنجرک سبز	<i>Empoasca</i> spp.	Hem.:Cicadellidae	۷۷
سوسک برگخوار منداب	<i>Entomoscelis adonidis</i> Pallas	Col.:Chrysomelidae	۹۹
کنه تار عنکبوتی انجیر	<i>Eotetranychus hirsti</i> Pritchard & Baker	Acari: Tetranychidae	۷۴
شب پره توتون	<i>Epeorus elutella</i> Hubner	Lep.: Pyralidae	۱۲۰ - ۱۲۱
پروانه آرد	<i>Epeorus kuehniella</i> Zeller	Lep.: Pyralidae	۱۱۹
گونه‌های مگس خزانه	<i>Ephydria</i> spp.	Dip.:Ephydriidae	۱۷

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

نام فارسی آفت	نام علمی آفت	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
سوسک گردهخوار	<i>Epicometis hirta</i> Poda	Col.:Scarabaeidae	۲۴
کنه اریوفید	<i>Eriophyes ficus</i> Cotte	Acari:Eriophyidae	۷۴
شته خونی سیب	<i>Eriosoma lanigerum</i> Hausmann	Hem.:Aphididae	۲۳
پشه گل آذین	<i>Erosomyia mangifera</i> Felt	Dip.: Cecidomyiidae	۱۱۷
ملخ بال کوتاه	<i>Esfandiaria obesa</i> Popov	Orthoptera:Acrididae	۶
ملخ بال کوتاه	<i>Esfandiaria obesa</i> Popov, G. B.	Orthoptera:Acrididae	۱۱۰
پروانه دانهخوار سویا	<i>Etiella zinekenella</i> Treitschke	Lep.:Pyralidae	۹۵
شته سوزنی برگان	<i>Eulachnus tuberculostemmata</i> Tehobald	Hem.:Aphididae	۱۰۸
پسیل زیتون	<i>Euphyllura olivina</i> Costa	Hem.:Psyllidae	۷۰
پروانه دم قهوه‌ای	<i>Euproctis chrysorrhoea</i> Linnaeus (<i>Porthesia chrysorrhoea</i> Linnaeus)	Lep.:Lymantriidae	۱۱۰
سن زیان‌آور غلات	<i>Eurygaster integriceps</i> Puton	Hom.:Scutelleridae	۱
زنبور مغزخوار بادام	<i>Eurytoma amigdali</i> Enderlein	Hym.:Eurytomidae	۲۴
زنبور مغزخوار	<i>Eurytoma plotnikovi</i> Nikolskaya	Hym.:Eurytomidae	۶۲
کنه شرقی مرکبات	<i>Eutetranychus orientalis</i> Klein	Acari:Tetranychidae	۵۵

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

نام فارسی آفت	نام علمی آفت	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
کرم ب	<i>Euzophera bigella</i> Zeller	Lep.:Pyralidae	۲۰ - ۶۸
شب پره چوبخوار زیتون	<i>Euzophera pinguis</i> Haworth	Lep.:Pyralidae	۷۱
شب پره چوبخوار زیتون	<i>Euzopherodes vapidella</i> Mannerheim	Lep.:Pyralidae	۷۱
سن لیگوس	<i>Exolygus (=Lygus) rugulipennis</i> Poppius	Hem.:Miridae	۵۳
مینوز برگ نارون	<i>Fenusia ulmi</i> Sundevall	Hym.:Tenthredinidae	۱۰۶
شپشک شفاف خرما	<i>Fiorinia fioriniae</i> Targioni Tozzetti	Hem.:Diaspididae	۶۵
تریپس گل	<i>Frankliniella occidentalis</i> (Pergande)	Thysanoptera:Thripidae	۱۱۲ - ۱۲۱
تریپس گل	<i>Frankliniella tritici</i> Fitch	Thysanoptera:Thripidae	۱۱۲
سوسک برگخوار توسکا	<i>Galerucella lineola</i> Fabricius	Col.:Chrysomelidae	۱۰۸
موش شکول	<i>Glis glis caspicus</i> Satunin, 1906	Rodentia:Gliridae	۷۱
شپشک خونی نارون	<i>Gossyparia (=Eriococcus) spuria</i> Modeer	Hem.: Eriococcidae	۱۰۷
کرم آلو	<i>Grapholitha funebrana</i> Treitschke	Lep.:Tortricidae	۲۰
آبدزدک	<i>Gryllotalpa gryllotalpa</i> Linnaeus	Orthoptera:Gryllotalpidae	۱۷ - ۴۳ - ۹۳ - ۱۱۳
تریپس گندم	<i>Haplothrips tritici</i> Kurdjumov	Thysanoptera:Phaelothripidae	۷

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۳۶ - ۴۲ - ۸۱ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۰۳ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa armigera</i> Hubner	کرم قوزه پنبه کنجد ، پیله خوار نخود، میوه خوار گوجه فرنگی، غلاف خوار سویا و غنچه خوار میخک
۴۲ - ۹۲	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa obsoleta</i> Auct.	کرم قوزه - غنچه (هلیوپیس) کرم میوه خوار گوجه فرنگی
۱۰۴	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa peltigera</i> Denis & Schiffermuller	کرم قوزه گلنگ
۸۶	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa</i> spp.	کرم قوزه
۳۶	Lep.:Noctuidae	<i>Heliothis viriplaca</i> Hufnagel. 1766	کرم پیله خوار نخود
۱۱۳	Stylommatophora:Helicidae	<i>Helix</i> spp.	حلزون
۴۲	Col.:Coccinellidae	<i>Henosepilachna elaterii</i> Rossi (<i>Epilachna chrysomelina</i> auct.)	کفشدوزک خربزه
۷۸	Col.: Cerambycidae	<i>Hesperorphanes sericeus</i> Fabricius	کرم طوقه انار
۹۴	Lep.:Pyralidae	<i>Homoeosoma nebulella</i> Denis & Schiffermüller	کرم دانه خوار آقتاگردان
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa brevis</i> Klug.	زنبور گلابی
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa flava</i> Linnaeus	زنبور گوجه
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa minuta</i> Christ	زنبور گوجه

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

نام فارسی آفت	نام علمی آفت	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
مگس پیاز	<i>Hylemya antiqua</i> Meigen	Dip.:Anthomyiidae	۴۰
سوسک سرشاخدخوار	<i>Hylesinus vestitus</i> Mulsant & Rey	Col.:Scolytidae	۶۲
سرخرطومی برگ یونجه	<i>Hypera postica</i> Gyllenhal	Col.:Curculionidae	۵۲
شب پره سفید تارتان (پروانه سفید آمریکایی)	<i>Hyphantria cunea</i> Drury	Lep.:Arctiidae	۱۰۶
تشی	<i>Hystrix indica</i> Sykis	Rodentia:Hystricidae	۴۳
شپشک استرالیایی	<i>Icerya purchasi</i> Maskell	Hem.:Margarodidae	۵۶
زنجرک انبه	<i>Idioscopus clypealis</i> Lethierry	Hem.:Cicadellidae	۱۱۶
پروانه چوبخوار	<i>Kermania pistaciella</i> Amsel	Lep.:Tineidae	۶۱
زنجرک	<i>Laodelphax striatellus</i> (Fallen)	Hem.:Delphacidae	۸۷
سوسک توتون	<i>Lasioderma serricorne</i> Fabricius	Col.: Anobiidae	۱۲۱
شپشه آرد برنج	<i>Latheticus oryzae</i> Waterhouse	Col.:Tenebrionidae	۱۱۹
سپردار واوی	<i>Lepidosaphes beckii</i> Newman	Hem.:Diaspididae	۵۶
سپردار الفی	<i>Lepidosaphes gloverii</i> Packard	Hem.:Diaspididae	۵۶
شپشک واوی	<i>Lepidosaphes malicola</i> Borchsenius	Hem.:Diaspididae	۲۴

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۴۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Leptinotarsa decemlineata</i> Say	سوسک کلرادو
۱۰۷	Hem.:Diaspididae	<i>Leucaspis pusilla</i> Loew	سپردار سفید کاج
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Leucoma wiltshirei</i> Collenette	برگخوار سفید بلوط
۲۱	Lep.:Lyonetiidae	<i>Leucoptera malifoliella</i> Costa	مینوز لکه گرد سیب
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza cicerina</i> Rondani	مگس مینوز برگ نخود
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza congesta</i> Becker	مگس مینوز برگ نخود
۳۹	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza</i> spp.	مگس مینوز
۱۱۲	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza sativae</i> Blanchard, 1938	مگس مینوز
۳۶ - ۳۹ - ۸۲ - ۹۶ - ۱۱۲	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza trifolii</i> Burgess in Comstock	مگس مینوز برگ
۷۵	Col.: Curculionidae	<i>Lixus incanescens</i> Boheman	خرطوم بلند (سرخرطومی دمبرگ)
۳۱	Lep.:Tortricidae	<i>Lobesia botrana</i> Denis & Schiffermüller (<i>Polychrosis botrana</i> Ragonot)	کرم خوشخوار مو
۵ - ۹۰	Orthoptera:Acrididae	<i>Locusta migratoria</i> Linnaeus	ملخ آسیایی
۷۴	Dip.:Lonchaeidae	<i>Lonchaea aristella</i> Becker (<i>Carpolonchaea aristella</i>)	مگس میوه انجیر

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۱	Hem.:Lygaeidae	<i>Lygaeus panderus</i>	سن قرمز
۱۰۸	Lep.:Lymantriidae	<i>Lymantria dispar</i> Linnaeus	ابریشم‌باف ناجور
۱۱۲	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphoniella sanborni</i> Gillette	شته داودی
۴۷	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphum euphorbiae</i> Thomas	شته سیب‌زمینی
۱۱۲	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphum rosae</i> Linnaeus	شته رز
۶۲	Hym.:Torymidae	<i>Megastigmus pistaciae</i> Walker	زنپور طایبی مغزخوار
۶۲	Hem.:Diaspididae	<i>Melanaspis inopinatus</i> Leonardi	شپشک تندهای پسته
۱۰۹	Col.: Buprestidae	<i>Melanophila picta decastigma</i> Fabricius	سوسک چوبخوار صنوبر
۱۰۰	Col.: Nitidulidae	<i>Meligethes aeneus</i> Fabricius	سوسک گردهخوار
۴	Rodentia:Muridae	<i>Meriones</i> spp.	مریون‌ها
۷۶	Isoptera: Termitidae	<i>Microcerotermes diversus</i> Silvestri	موریانه
۱	Rodentia:Cricetidae	<i>Microtus socialis</i> Pallas	موش مغان
۱۰۹	Hem.:Tingidae	<i>Monosteira unicostata</i> Mulsant & Rey	سنک صنوبر

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

نام فارسی آفت	نام علمی آفت	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
کرم برگخوار ذرت	<i>Mythimna loreyi</i> Duponchel	Lep.:Noctuidae	۸۷
کرم برگخوار یا شب پره تک نقطه‌ای	<i>Mythimna unipuncta</i> Haworth (<i>Cirphis unipuncta</i> Haworth)	Lep.:Noctuidae	۱۷ - ۹۶
شنه سبز هلو	<i>Myzus persicae</i> Sulzer	Hem.:Aphididae	۲۳ - ۴۷ - ۹۲
کرم سبز برگخوار برنج	<i>Naranga diffusa</i> Walker (<i>Naranga aenescens</i>)	Lep.:Noctuidae	۱۷
زنجرک ناقل کرلی تاب	<i>Neoaliturus</i> spp.	Hem.:Cicadellidae	۷۷
عسلک نیشکر	<i>Neomaskellia andropogonis</i> Corbett	Hem.:Aleyrodidae	۹۰
موس ورامین	<i>Nesokia indica</i> Gray	Rodentia:Muridae	۳ - ۲۵ - ۶۶ - ۹۰
سن سبز پنبه	<i>Nezara viridula</i> Linnaeus	Hem.: Pentatomidae	۸۲
شپشک آردآلود	<i>Nipaecoccus viridis</i> Newstead	Hem.:Pseudococcidae	۵۶
پروانه‌های برگخوار	<i>Ocneria terebynthina</i> Stgr.	Lep.:Lymantriidae	۶۲ - ۱۱۱
کنه گردآلود خرما	<i>Oligonychus afrasiaticus</i> McGregor	Acari:Tetranychidae	۶۶
کنه نیشکر (خوزستان)	<i>Oligonychus sacchari</i> Banks	Acari:Tetranychidae	۹۰
کنه تار عنکبوتی نوئل	<i>Oligonychus ununguis</i> Jacobi	Acari:Tetranychidae	۱۰۸
زنجرک خرما	<i>Ommatissus lybicus</i> DeBerg	Hem.: Tropiduchidae	۶۵

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

نام فارسی آفت	نام علمی آفت	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
ساقه‌خوار جو	<i>Oria musculosa</i> Hubner	Lep.:Noctuidae	۸
پوستخوار کاج	<i>Orthotomicus erosus</i> Wollaston	Col.:Scolytidae	۱۰۷
سوسک شاخدار (خرما)	<i>Oryctes</i> spp.	Col.:Scarabaeidae	۶۵
شپشه دندانه‌دار	<i>Oryzaephilus mercator</i> (Fauvel)	Col.:Silvanidae	۱۱۹
شپشه دندانه‌دار	<i>Oryzaephilus surinamensis</i> Linnaeus	Col.:Silvanidae	۱۱۹ - ۱۲۰
سوسک شاخص بلند	<i>Osphranteria Coerulescens</i> Redtenbacher	Col.:Cerambycidae	۲۲
کرم ساقه‌خوار اروپایی ذرت	<i>Ostrinia nubilalis</i> Hubner (<i>Pyrausta nubilalis</i> Meyric)	Lep.:Crambidae	۸۶
سوسک برگ‌خوار غلات	<i>Oulema melanopus</i> Linnaeus	Col.:Chrysomelidae	۸
سنک تخم پنبه	<i>Oxycarenus hyalinipennis</i> Costa	Hem.: Lygaeidae	۸۲
کنه گالزا	<i>Oxycenus niloticus</i> Z & A	Acari:Eriophyidae	۷۱
سوسک گرده‌خوار	<i>Oxythirea cinctella</i> Schaum	Col.:Scarabaeidae	۲۴
شب پره جوانه‌خوار زیتون	<i>Palpita unionalis</i> Rossi	Lep.:Crambidae	۷۰
کنه قرمز مرکبات	<i>Panonychus citri</i> McGregor	Acari:Tetranychidae	۵۵
کنه قرمز اروپایی	<i>Panonychus ulmi</i> Koch	Acari:Tetranychidae	۲۰

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۵	Hem.:Diaspididae	<i>Parlatoria blanchardi</i> Leonardi	شپشک سفید خرما
۶۴ - ۶۹	Hem.:Diaspididae	<i>Parlatoria oleae</i> Colvee	سپردار بنفس
۷۶	Dip.: Anthomyiidae	<i>Pegomya betae</i> Curtis (<i>Pegomya hyoscyami</i> Panzer)	مگس چغندرقند
۷۷	Hem.:Aphididae	<i>Pemphigus fuscicornis</i> Koch	شته ریشه چغندرقند
۹۰	Col.:Scarabaeidae	<i>Pentodon idiota</i> Herbst	سوسک ریشه‌خوار
۹	Acari:Tetranychidae	<i>Petrobia latens</i> O.F. Muller	کنه قهوه‌ای
۱۰۹	Hem.:Aphididae	<i>Phloeomyzus passerinii</i> Signoret	شته تاولی صنوبر
۴۸	Lep.:Gelechiidae	<i>Phthorimaea operculella</i> Zeller	بید سیب‌زمینی
۱۰۷	Hem.: Aphididae	<i>Phylloxaphis fagi</i> Linnaeus	شته راش
۵۷	Lep.:Gracillariidae	<i>Phyllocnistis citrella</i> Stainton	پروانه مینوز برگ
۰۰	Acari:Eriophyidae	<i>Phyllocoptrus oleivora</i> Ashmead	کنه زنگار (کنه نقره‌ای)
۱۱۰	Hem.:Psyllidae	<i>Phyllopsis fraxini</i> (L.)	پسیل زبان گنجشک
۱۱۰	Hem.:Psyllidae	<i>Phyllopsis fraxinicola</i> Foert	پسیل زبان گنجشک
۹۹	Col.:Chrysomelidae	<i>Phylloterta erysimi</i> Weise	کک کلزا

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Phytomyza</i> sp.	مگس‌های مینوز برگ نخود
۴۲	Lep.:Pieridae	<i>Pieris brassicae</i> Linnaeus	پروانه سفید کلم
۶۲	Hem.:Diaspididae	<i>Pistaciapis pistaciae</i> (<i>Lepidosaphes pistaciae</i> Archangelskaia)	شپشک سرشاخه پسته
۴۷	Acari: Tarsonemidae	<i>Polyphagotarsonemus latus</i> (Banks, 1904)	کنه زرد پهنه سیب زمینی
۵۳	Col.: Cerambycidae	<i>Plagionotus floralis</i> Pallas	سوسک شاخک بلند ریشه‌خوار یونجه
۵۶	Hem.:Pseudococcidae	<i>Planococcus citri</i> Risso	شپشک آردآلود
۳۱	Hem.:Pseudococcidae	<i>Planococcus ficus</i> Signoret (<i>Planococcus vitis</i> Singnoret)	شپشک آردآلود مو
۱۱۹ - ۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Plodia interpunctella</i> Hubner	شب پره هندی
۴۱	Lep.: Plutellidae	<i>Plutella xylostella</i> L. (<i>P.maculipennis</i>)	بید کلم (شب پره پشت الماسی)
۶۲	Col.:Curculionidae	<i>Polydrosus davatchii</i> Hoffman	سرخرطومی پسته
۱۱۳	Col.:Scarabaeidae	<i>Polyphylla adspersa</i> Motschulsky, 1854	کرم سفید ریشه
۲۳ - ۱۱۳	Col.:Scarabaeidae	<i>Polyphylla olivieri</i> Laporte	کرم سفید ریشه
۵ - ۴۳	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Polysarcus elbursianus</i> Uvarov	ملخ پلی سارکوس

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۸	Hem.:Geometroidea	<i>Porphyrophora tritici</i> Bodenheimer	شپشک ریشه گندم
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Porthesia melania</i> Stgr.	برگخوار گزنه بلوط
۱۱۱	Lep.:Pyralidae	<i>Proceratia caesariella</i> Reg.	پروانه بذرخوار تاغ
۱۱۷	Dip.: Cecidomyiidae	<i>Procontarinia matteiana</i> Kieffer & Cecconi	پشه گالزاری برگ انبه
۳۱	Hem.:Cicadellidae	<i>Psalmocharias alhageos</i> (Kol.)	زنجره مو
۲۴ - ۶۹ - ۷۰ - ۱۰۰	Hem.:Diaspididae	<i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni Tozzetti	شپشک سفید توت
۷۳	Hem.:Pseudococcidae	<i>Pseudococcus viburni</i> Signoret (<i>Pseudococcus affinis</i> Maskell)	شپشک آردآلود
۶۶	Col.: Cerambycidae	<i>Pseudophilus testaceus</i> Gah.	سوسک چوبخوار خرما
۲۲	Hem.:Peszillidae	<i>Psylla pyricola</i> Forster	پسیل گلابی
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Pterochloroides persicae</i> Cholodkovsky	شته خالدار هلو
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Pulvinaria</i> spp.	گونه‌های بالشک‌های مرکبات
۱۰۶	Col.:Chrysomelidae	<i>Pyrrhalta luteola</i> Muller (<i>Galerucella luteola</i> Muller)	سوسک برگخوار نارون
۴	Rodentia:Muridae	<i>Rattus norvogicus</i> Berk.	موس قهوه‌ای

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۴	Rodentia:Muridae	<i>Rattus rattus</i> L.	موس سیاه
۶۱	Lep.:Gelechiidae	<i>Recurvaria pistaciicolla</i> Danil	پروانه میوه‌خوار
۳۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Retithrips syriacus</i> Mayet	تریپس‌های مو
۲۳	Dip.:Tephritidae	<i>Rhagoletis cerasi</i> Linnaeus	مگس گیلاس
۱۱۸	Col.:Bostrichidae	<i>Rhizopertha dominica</i> Fabricius	سوسک ریز غلات
۸۶	Hem.:Aphididae	<i>Rhopalosiphum maidis</i> Fitch	شته ذرت
۸۶	Hem.:Aphididae	<i>Rhopalosiphum padi</i> Linnaeus	شته ذرت
۱۰۷	Lep.:Tortricidae	<i>Rhyacionia buoliana</i> Denis & Schiffermüller	جوانه‌خوار کاج
۲۵	Col.:Attelabidae	<i>Rhynchites</i> spp.	سرخرطومی‌های گیلاس و آبالو
۶۶	Col.:Curculionidae	<i>Rhynchophorus ferrugineus</i> Olivier	سوسک سرخرطومی حنایی خرما
۶۹	Hem.:Coccidae	<i>Saissetia oleae</i> Olivier	شپشک سیاه زیتون
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Schistocerca gregaria</i> Forskal	ملخ صحراوی (شاخک کوتاه)
۷	Hem.:Aphididae	<i>Schizaphis graminum</i> Rondani	شته معمولی گندم

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Schizolachnus pineti</i> Fabricius	شته سوزنی برگان
۱۰۷	Col.: Curculionidae	<i>Scolytus iranicus</i> Eggers	سوسک پوستخوار نارون
۱۰۶	Col.: Scolytidae	<i>Scolytus multistriatus</i> Marsham	سوسک‌های پوستخوار درختان
۹۲	Lep.:Gelechiidae	<i>Scrobipalpa heliopa</i> Lower	کرم ساقه‌خوار تنباقو
۷۶	Lep.:Gelechiidae	<i>Scrobipalpa ocellatella</i> Boyd (<i>Phthorimaea ocellatella</i> Boyd)	بید چغندر (لیتا)
۸۷ - ۹۰	Lep.:Noctuidae	<i>Sesamia cretica</i> Lederer	کرم ساقه‌خوار سزامیا
۱۷ - ۸۷ - ۹۰	Lep.:Noctuidae	<i>Sesamia nonagrioides</i> Lefebvre	کرم ساقه‌خوار سزامیا
۵۲	Col.:Curculionidae	<i>Sitona</i> spp.	سرخرطومی‌های ریشه یونجه
۱۱۸	Col.:Dryophthoridae	<i>Sitophilus granarius</i> Linnaeus	شپشه گندم
۱۱۸	Col.:Dryophthoridae	<i>Sitophilus oryzae</i> Linnaeus	شپشه برنج
۱۱۸	Col.:Dryophthoridae	<i>Sitophilus zeamais</i> Motschulsky	شپشه ذرت
۱۱۸	Lep.:Gelechiidae	<i>Sitotroga cerealella</i> Olivier	بید غلات (گندم)
۷۷	Hem.:Aphididae	<i>Smynthurodes betae</i> Westwood	شته ریشه چغندر قند

ضمیمه ۴ - فهرست نام فارسی و علمی آفات

نام فارسی آفت	نام علمی آفت	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
موس کلاهو یا سنجاب هندی	<i>Spermophilus fulvus</i> Lichtenstein	Rodentia:Sciuridae	۲
ملخ (شاخص کوتاه)	<i>Sphingonotus satrapis</i> Sauss.	Orthoptera:Acrididae	۶
ملخ (شاخص کوتاه)	<i>Sphingonotus</i> spp.	Orthoptera:Acrididae	۶
کرم برگخوار چغندرقند (کارادرینا)	<i>Spodoptera exigua</i> Hubner	Lep.:Noctuidae	۳۶ - ۵۳ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۷ - ۹۴ - ۹۵ - ۱۱۳
برگخوار مصری (پرودنیا)	<i>Spodoptera littoralis</i> Boisduval	Lep.:Noctuidae	۵۳ - ۷۶ - ۸۲ - ۹۵
زنجره پسته (شیره تر)	<i>Sulamicerus stali</i> (<i>Idiocerus stali</i>)	Hem.:Cicadellidae	۶۰
پروانه زنبورمانند	<i>Synanthedon myopaeformis</i> Borkhausen	Lep.:Sesiidae	۲۲
پروانه برگخوار (مینوز)	<i>Syringopais temperatella</i> Lederer	Lep.: Deoclonidae	۷
تریپس‌های مو	<i>Taeniothrips discolor</i> (Karny, 1907)	Thysanoptera:Thripidae	۳۱
موس تاترا یا جربیل هندی	<i>Tatera indica</i> Cuvier	Rodentia:Muridae	۲
کرم آرد	<i>Tenebrio molitor</i> Linnaeus	Col.:Tenebrionidae	۱۱۹
سوسک آسیاب (کدل)	<i>Tenebrioides mauritanicus</i> Linnaeus	Col.:Trogossitidae	۱۱۹
کنه معمولی پسته	<i>Tenuipalpus granati</i> TaherSayed	Acari:Tenuipalpidae	۶۰
کنه انار	<i>Tenuipalpus punicae</i> Pritchard & Baker	Acari:Tenuipalpidae	۶۸

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

نام فارسی آفت	نام علمی آفت	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
کنهای تارتن	<i>Tetranychus</i> spp.	Acari:Tetranychidae	۲۱ - ۳۹ - ۴۷ - ۷۴ - ۸۶ - ۹۵
کنه تارتن	<i>Tetranychus turkestani</i> Ugarov & Nikoloskii	Acari:Tetranychidae	۸۱
کنه تارتن دونقطه‌ای	<i>Tetranychus urticae</i> Koch	Acari:Tetranychidae	۳۴ - ۸۱ - ۱۱۲ - ۱۲۱ - ۱۲۲
ملخ سبز شاخک بلند	<i>Tettigona viridissima</i> Linnaeus	Orthoptera: Tettigoniidae	۶
برگخوار خاکستری بنه	<i>Thaumetopoea solitaria</i> Freyer	Lep.:Thaunletopoeidae	۱۱۱
شته‌های یونجه (شته خالدار)	<i>Theroaphis trifolii</i> Monell (<i>Theroaphis maculata</i> Buekt)	Hem.:Aphididae	۵۲
پروانه برگخوار کنار	<i>Thiacidas postica</i> Walker	Lep.:Noctuidae	۱۱۱
ملخ (شاخک کوتاه)	<i>Thisoicetrinus pterostichus</i> Fischer de Waldheim	Orthoptera:Acrididae	۶
تریپس پیاز	<i>Thrips tabaci</i> Lindeman	Thysanoptera:Thripidae	۳۱ - ۳۴ - ۴۱ - ۸۲ - ۹۶
پروانه جوانه‌خوار بلوط	<i>Tortrix viridana</i> Linnaeus	Lep.:Tortricidae	۱۱۰
سفید بالک	<i>Trialeurodes vaporariorum</i> Westwood	Hem.:Aleyrodidae	۴۰ - ۸۳ - ۱۱۲
شپشه قرمز آرد	<i>Tribolium castaneum</i> Herbst	Col.:Tenebrionidae	۱۱۹
شپشه آرد	<i>Tribolium confusum</i> Jacquelin du Val	Col.:Tenebrionidae	۱۱۹
لمبه گندم	<i>Trogoderma granarium</i> Everts	Col.:Dermestidae	۱۱۸

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۲۰	Col.:Dermestidae	<i>Trogoderma versicolor</i> Leconte	شپشه خشکبار
۴۲	Lep.:Gelechiidae	<i>Tuta absoluta</i> (Meyrick, 1917)	بید گوجه‌فرنگی
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Uvarovisita zebra</i> (Uvarov, 1916)	ملخ شاخک بلند
۲۱	Lep.:Yponomeutidae	<i>Yponomeuta malinellus</i> Zeller	لیسه سیب
۲۱	Lep.:Yponomeutidae	<i>Yponomeuta padellus</i> Linnaeus	لیسه درختان میوه
۸	Col.:Carabidae	<i>Zabrus tenebrioides</i> Goeze	سوسک سیاه گنبد
۲۲ - ۷۱	Lep.:Cossidae	<i>Zeuzera pyrina</i> (L.) 1761	پروانه فری
۱۲۱	-	-	آفات انباری بذور
۱۰۰	-	-	پرنده‌گان ، سار و گنجشک
۱۲۱	-	-	جوندگان مضر انباری
۴۳ - ۵۷ - ۹۳	Stylommatophora:Helicidae	-	حلزون‌ها
۲۴ - ۷۳ - ۱۱۲	Hem.:Pseudococcidae	-	شپشک‌های نرم‌تن - آردآلود
۴۱ - ۵۶ - ۹۶	Hem.:Aphididae	-	شته‌ها
۴۳ - ۵۷ - ۹۳	Stylommatophora:Limacidae	-	راب‌ها

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۵۰	Bromoviridae:Alfamovirus	<i>Alfalfa musaic virus</i> (AMV)	موزاییک یونجه
۴۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria alternata</i>	آلترناریا (سبزمنی و گوجه‌فرنگی) بیماری لکه برگی پسته
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria brassicae</i> (Berk.) Sacc.	سوختگی آلترناریایی کلزا
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria brassicicola</i> (Schwein.) Wiltshire	سوختگی آلترناریایی کلزا
۵۸	Anamorphic fungi	<i>Alternaria citri</i> Ellis & N. Pierce	پوسیدگی سیاه میوه تامسون
۹۴	Anamorphic fungi	<i>Alternaria helianthi</i> (Hansf.) Tubaki & Nishi.	لکه‌محی افتابگردان
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria japonica</i> Yoshiii (<i>Alternaria raphani</i> J. W. Groves & Skolko)	سوختگی آلترناریایی کلزا
۴۹	Anamorphic fungi	<i>Alternaria solani</i> Sorauer	لکه‌محی برگ
۷۸ - ۸۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria</i> sp.	مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه)
۲۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria</i> spp.	بیماری لکه برگی پوسیدگی میوه در انبار
۶۳	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Alternaria tenuissima</i> (Kunze) Wiltshire	بیماری لکه برگی پسته
۹۴	Anamorphic fungi	<i>Alternaria zinniae</i> Pape	لکه‌محی افتابگردان
۱۲	Nematoda:Anguinidae	<i>Anguina tritici</i> (Steinbuch, 1799) Chitwood, 1935	نماده گالزاری گندم
۲۸ - ۷۳	Agaricales:Marasmiaceae	<i>Armillaria mellea</i> (Vahl) P. Kumm. (<i>Armillariella mellea</i> (Vahl) P. Karst.)	پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Aspergillus flavus</i> Link	پوسیدگی داخلی قوزه
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Aspergillus niger</i> Tiegh.	پوسیدگی داخلی قوزه
۱۱۸	—	Banana viral diseases	بیماری ویروسی موز
۳۴ - ۹۷	Potyviridae:Potyvirus	<i>Bean yellow mosaic virus</i> (BYMV)	ویروس موزاییک زرد لوبیا
۷۹	Geminiviridae:Curtovirus	<i>Beet curly top virus</i>	پچیدگی برگ چغندر قند (کرلی تاپ)
۷۹	Unassigned virus family:Benyvirus	<i>Beet necrotic yellow vein virus</i> (BNYVV)	بیماری ریشه‌ریشی (ریزومانیا)
۱۲	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Blumeria graminis</i> (DC.) Speer [teleomorph]	سفیدک سطحی
۶۹	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Botrytis cinerea</i> Pers. (1794)	کپک خاکستری توت
۳۸	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Botrytis fabae</i> Sardina	لکه قهوه‌ای (شکلاتی) باقلاء
۳۲ - ۱۲۱	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Botrytis</i> spp.	پوسیدگی انباری انگور
۵۹	Acholeplasmatales:Acholeplasmataceae	<i>Candidatus Phytoplasma aurantifolia</i> Zreik et al 1995	بیماری فیتوپلاسمایی جاروک لیموترش
۷۸	Capnodiales:Mycosphaerellaceae	<i>Cercospora beticola</i> Sacc.	بیماری لکه برگی (سرکوسپورائی)
۹۷	Capnodiales:Mycosphaerellaceae	<i>Cercospora kikuchii</i> (Tak. Matsumoto & Tomoy) M. W. Gardner	لکه ارغوانی سویا

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

نام فارسی بیماری	نام علمی بیماری	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
لکه برگ و میوه انار	<i>Cercospora</i> sp.	Capnodiales:Mycosphaerellaceae	۷۸
بیماری ویروسی تریستزای مرکبات	<i>Citrus tristeza virus</i> (CTV)	Closteroviridae:Closterovirus	۵۹
لکه قهوه‌ای برگ ذرت	<i>Cochliobolus carbonum</i> Nelson [teleomorph] <i>(Bipolaris zeicola</i> (G.L. Stout) Shoemaker [anamorph])	Pleosporales:Pleosporaceae	۸۸
لکه قهوه‌ای برگ ذرت	<i>Cochliobolus heterostrophus</i> (Drechsler) Drechsler <i>(Bipolaris maydis</i> (Y. Nisik. & C. Miyake) Shoem [anamorph])	Pleosporales:Pleosporaceae	۸۸
لکه قهوه‌ای	<i>Cochliobolus miyabeanus</i> (Ito & Kurib.) Drechsler ex Dastur [teleomorph] <i>(Drechslera oryzae</i> (Breda de Haan) Subram. & Jain)	Pleosporales:Pleosporaceae	۱۸
بیماری خال سیاه سیب زمینی	<i>Colletotrichum coccodes</i> (Wallr.) Hughes	Anamorphic fungi	۵۰
بیماری آنراکنوز	<i>Colletotrichum lindemuthianum</i> (Sacc. & Magnus) Briosi & Cavara [teleomorph]	Anamorphic fungi	۳۴
لکه برگ و میوه انار	<i>Colletotrichum</i> sp.	Anamorphic fungi	۷۸
پوسیدگی سفید ریشه و طوقه	<i>Corticium rolfsii</i> Curzi [teleomorph] <i>(Sclerotium rolfsii</i> Sacc. [teleomorph])	Polyporales:Corticiaceae	۷۲ - ۷۴
موزاییک خیار	<i>Cucumber mosaic virus</i> (CMV)	Bromoviridae:Cucumovirus	۴۵

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۵۴	Mycosphaerellales:Mycosphaerellaceae	<i>Cymadothea trifolii</i> (Pers.) Wolf (<i>Polythrincium trifolii</i> Kunze)	لکه سیاه شبدر
۲۷ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Cytospora</i> spp.	شانکر و سرخشکیدگی ناشی از سیتوسپورای دانه‌دارها، هسته‌دارها، درختان دانه‌سخت و پسته
۳۸	Pleosporales	<i>Didymella fabae</i> Jellis & Punithalingam (1991) [teleomorph] (<i>Ascochyta fabae</i> Speg.)	برق‌زدگی باقلاء
۳۶	Pleosporales	<i>Didymella rabiei</i> (Kovatsch.) Arx [teleomorph] (<i>Ascochyta rabiei</i> (Pass.) Labr. [anamorph])	برق‌زدگی
۵۰	Nematoda:Anguinidae	<i>Ditylenchus destructor</i> Thorne, 1945	نماد پوسیدگی سیب‌زمینی
۵۴	Nematoda:Anguinidae	<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuhn, 1857) Filip, 1936	نماد ساقه یونجه
۲۶	Enterobacteriales:Enterobacteriaceae	<i>Erwinia amylovora</i> (Burrill 1882) Winslow et al. 1920	آتشک درختان میوه دانه‌دار
۷۸	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe betae</i> (Vanha) Weltzien	سفیدک پودری (سفیدک سطحی)
۴۳ - ۹۳	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe cichoracearum</i> DC. (1805)	سفیدک حقیقی جالیز و توتون
۳۲	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe necator</i> Schwein. (<i>Uncinula necator</i> (Schwein.) Burrill)	سفیدک حقیقی مو
۳۲	Hymenochaetales:Hymenochaetaceae	<i>Fomitiporia mediterranea</i> M. Fisch. 2002	بیماری اسکا یا سکته مو

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۲	Hypocreals	<i>Fusarium culmorum</i> (W.G. Sm.) Sacc.	فوزاریوم خوشه گندم
۱۱۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>gladioli</i> (Massey) Snyder & Hansen	بوته‌میری گلابیل
۳۶	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>ciceris</i> (Padwick) Matuo & Sato (as 'ciceri'), 1962	بوته‌میری فوزاریومی
۳۷	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>lentis</i> (Vasudeva & Srinivasan) Gordon	پژمردگی عدس
۴۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f. sp. <i>radicis - cucumerinum</i>	بیماری خاکزاد پژمردگی فوزاریومی
۸۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>vasinfectum</i> (G.F. Atk.) W.C. Snyder & H.N. Hansen	پژمردگی آوندی فوزاریومی
۴۹ - ۷۲	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> Schlechtendahl	بیماری بوته میری گوجه‌فرنگی بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۹۱	Hypocreales	<i>Fusarium proliferatum</i> (Matsushima) Nirenberg	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۱۲ - ۳۴ - ۵۰ - ۶۷ - ۶۹ - ۷۸ - ۱۱۴	Hypocreales	<i>Fusarium</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوفه
۹۱	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Fusarium subglutinans</i> (Wollen. & Reink.) Nelson/Toussoun & Marasas	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۸۸	Hypocreales	<i>Fusarium verticillioides</i> (Sacc.) Nirenberg	پوسیدگی بلال ذرت
۱۲	Magnaportheaceae	<i>Gaeumannomyces graminis</i> var. <i>tritici</i> J. Walker	پاخوره غلات

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۸	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella fujikuroi</i> (Sawada) S. Ito [teleomorph]	پوسیدگی طوقه و ریشه (جیرلا)
۹۱	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella fujikuroi</i> (Sawada) S. Ito (<i>Fusarium moniliforme</i> Sheldon)	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۱۳	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella zeae</i> (Schwein.) Petch [teleomorph] (<i>Fusarium graminearum</i> Schwabe [anamorph])	فوزاریوم خوشه گندم
۵۰	Nematoda:Heteroderidae	<i>Globodera pallida</i> (Stone, 1973) Behrens, 1975	نماد سیست سیب زمینی
۵۰	Nematoda:Heteroderidae	<i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber, 1923) Behrens, 1975	نماد سیست سیب زمینی
۵۸	Sordariomycetidae:Glomerellaceae	<i>Glomerella cingulata</i> (Stonem.) Spauld. & Schrenk [teleomorph] (<i>Colletotrichum gloeosporioides</i> (Penz.) Sacc. [anamorph])	آنتراکنوز مرکبات
۲۹	Diaporthales:Valsaceae	<i>Gnomonia leptostyla</i> (Fr.) Ces. & De Not. 1863 (<i>Marssonella juglandis</i> (Lib.) Hohn. 1916 [anamorph])	لکه سیاه یا آنتراکنوز گردو
۷۷	Platygloeaceae	<i>Helicobasidium brebissonii</i> (Desm.) Donk (<i>Rhizoctonia crocurum</i>)	پوسیدگی بنفس ریشه
۵۰	Anamorphic fungi	<i>Helminthosporium</i> spp.	شوره نقره‌ای
۱۳	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera filipjevi</i> (Madzhidov, 1981) Stelter 1984	نماد سیستی گندم و جو
۹۷	Heteroderidae	<i>Heterodera glycines</i> Ichinohe, 1952	نماد سویا

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۳	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera latipons</i> Franklin, 1969	نماد سیستی گندم و جو
۷۹	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera schachtii</i> A. Schmidt, 1871	نماد سیستی چغندر قند
۸۸	Nucleorhabdovirus:Rhabdoviridae	<i>Iranian maize mosaic virus</i> (IMMV)	ویروس ایرانی موzaïک ذرت
۸۴	Trichosphaerales	<i>Khuskia oryzae</i> Huds. (<i>Nigrospora oryzae</i> (Berk. & Broome) Petch)	پوسیدگی داخلی قوزه
۹۱	Actinomycetales:Microbacteriaceae	<i>Leifsonia xyli</i> subsp. <i>Xyli</i> (Davis et al. 1984) Evtushenko et al. 2000	بیماری کوتولگی راتون نیشکر
۱۰۰	Peronosporales:Leptosphaeriaceae	<i>Leptosphaeria maculans</i> Wik	ساق‌سیاه یا شانکر ساقه کلزا (فوما)
۵۳	Erysiphales: Erysiphaceae	<i>Leveillula leguminosarum</i> Golovin, 1956	سفیدک سطحی یونجه
۶۹	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Leveillula taurica</i> (Lév.) G. Arnaud	سفیدک پودری گوجه‌فرنگی
۷۲ – ۹۷	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina phaseolina</i> (Tassi) Goid	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون و پوسیدگی زغالی سویا
۳۶	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina phaseolina</i> (Tassi) Goid (<i>Macrophomina phaseoli</i> (Maubl.) S. F. Ashby)	زردی نخود
۸۳	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina</i> sp.	مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه)
۱۸	Magnaportheaceae	<i>Magnaporthe grisea</i> (Hebert) Barr [teleomorph] (<i>Pyricularia oryzae</i> Cavara [anamorph])	blast برنج

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۸	Reoviridae:Fijivirus	<i>Maize rough dwarf virus</i> (MRDV)	کوتولگی زبر ذرت
۶۶	Moniliales:Hyphomycetidae	<i>Mauginiella scattae</i> Cav.	بیماری پوسیدگی گل آذین یا خامج خرما
۴۴ - ۶۳ - ۶۸ - ۷۳ - ۱۰۵ - ۱۱۷	Nematoda:Meloidogynidae	<i>Meloidogyne</i> spp.	گونه‌های نماتد مولد غده (ریشه گرهی)
۲۸	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Monilinia fructicola</i> (G. Winter) Honey	بیماری مومنایی
۲۸	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Monilinia laxa</i> (Aderh. & Ruhland) Honey [teleomorph]	بیماری مومنایی
۴۴	Sordariales	<i>Monosporascus cannonballus</i> Pollack & Uecker	پوسیدگی ریشه و زوال بوته‌های طالبی و خریزه
۱۲	Mycosphaerellales:Mycosphaerellaceae	<i>Mycosphaerella graminicola</i> (Fuckel) J. Schrot. [teleomorph]	سپتوریوز برگی گندم
۵۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Natrassia mangiferae</i> (Syd. & P. Syd.) B. Sutton & Dyko	عارضه سرخشکیدگی درختان مرکبات و پسته
۷۷	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Nectria haematoxocca</i> (Wollenw.) Gerlach [teleomorph] <i>(Fusarium solani</i> (Martius) Sacc. [anamorph])	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۸۴	Saccharomycetales:Eremotheciaceae	<i>Nematospora gossypii</i> Ashby & Nowell	پوسیدگی داخلی قوزه
۱۱۷	Anamorphic fungi	<i>Oidium mangiferae</i> Berthet	سفیدک پودری گل آذین انبه
۱۲۲	Anamorphic fungi	<i>Oidium euonymi- Japonici</i> E.S. Salmon, 1905	سفیدک سطحی شمشاد

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۱۱	Ophiostomatales:Ophiostomaceae	<i>Ophiostoma ulmi</i> (Buisman) Nannf.1934	بیماری مرگ نارون
۶۳	Anamorphic fungi	<i>Paecilomyces variotii</i>	عارضه سرخشکیدگی درختان پسته
۱۲	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Paratylenchoides ritteri</i> (Brizuela 1963)	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۵۸	Anamorphic fungi	<i>Penicillium digitatum</i> (Pers.: Fr.) Sacc.	کپک سبز و آبی میوه مرکبات
۲۹ - ۵۸	Anamorphic fungi	<i>Penicillium italicum</i> Wehmer	کپک سبز و آبی میوه مرکبات پوسیدگی میوه سبز و گلابی در انبار
۳۲	Anamorphic fungi	<i>Penicillium</i> sp.	پوسیدگی انباری انگور
۵۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora aestivalis</i> Sydow. 1923	سفیدک داخلی یونجه
۷۹	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora farinosa</i> f.sp. <i>betae</i> Byford (1967) (<i>Peronospora schachtii</i> Fuckel (1865))	سفیدک داخلی (کرکی)
۹۲	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora hyoscyami</i> f.sp. <i>tabacina</i> (D. B. Adam) Skalicky (<i>Peronospora tabacina</i> D. B. Adam)	سفیدکی دروغی (داخلی) توتون
۱۱۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora sparsa</i> Berk. 1862	سفیدک داخلی رز
۷۴	Anamorphic fungi	<i>Pestalotiopsis</i> spp.	پوسیدگی سفید ریشه و طوقه

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۲	Pleosporales:Phaeosphaeriaceae	<i>Phaeosphaeria nodorum</i> (E. Müll.) Hedjar. [teleomorph] (<i>Stagonospora nodorum</i> (Berk.) E. Castell. & Germano [anamorph])	سپتوريوز خوش
۳۲	Diaporthales:Togniniaceae	<i>Pheaoacremonium</i> spp.	بیماری اسکا یا سکته مو
۳۴	Incertae sedis	<i>Phaeomoniella chlamydospora</i> (Crous and Gams, 2000)	بیماری اسکا یا سکته مو
۷۹	Blastocladiales:Physodermataceae	<i>Physoderma leproides</i> (Trabut) Karling (<i>Urophlyctis leproides</i>)	بیماری گالزگیلی
۷۹	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J. Schrot.	پوسیدگی طوقه سیب
۴۴	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora capsici</i> Leonian	بوته‌میری
۵۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora citrophthora</i> (R.H. Sm. & E. Sm.) Leonian	پوسیدگی طوقه (گموز) مرکبات
۴۴ - ۷۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora drechsleri</i> Tucker	بوته‌میری، پوسیدگی‌های ریشه
۴۹	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora infestans</i> (Mont.) de Bary	سفیدک دروغی سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی
۵۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora nicotianae</i> Breda de Haan	پوسیدگی طوقه (گموز) مرکبات
۹۷	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora sojae</i> Kaufm. & Gerd.	پوسیدگی ریشه و گیاهچه‌میری

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۴۹ - ۷۲	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora</i> spp.	بیماری بوته میری گوجه‌فرنگی بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۲۹ - ۶۳ - ۱۰۵ - ۱۱۴	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوفه، پوسیدگی فیتوفترانی درختان دانه‌دار و هسته‌دار، گموز پسته
۵۴	Acholoplasmatales:Acholoplasmataceae	<i>Phytoplasma</i> spp.	بیماری جارویی شدن یونجه
۱۰۳	Acholoplasmatales:Acholoplasmataceae	<i>Phytoplasma</i> spp.	بیماری گل سبز کنجد
۹۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Plasmopara halstedii</i> (Farl.) Berl. & De Toni (<i>Plasmopara helianthi</i> Novot.)	سفیدک داخلی آفتابگردان
۳۲	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Plasmopara viticola</i> (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & de Toni	سفیدک داخلی مو
۷۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Pleospora betae</i> (Berl.) Nevodovsky (<i>Phoma betae</i> Frank)	مرگ گیاهچه
۴۲	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera fuliginea</i> (<i>Sphaerotheca fuliginea</i> (Schltdl.) Pollacci [teleomorph])	سفیدک حقیقی جالیز
۲۶	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera leucotricha</i> (Ell. et Ev.)	سفیدک حقیقی سیب
۲۶	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera pannosa</i> (Wallr.:Fr.) de Bary (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>Persica</i> (Woronich) Erikss.)	سفیدک حقیقی هلو و شلیل

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۱۴	Erysiphales: Erysiphaceae	<i>Podosphaera pannosa</i> (Wallr.:Fr.) de Bary (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>rosae</i>)	سفیدک سطحی رز
۲۸	Phyllachorales:Phyllachoraceae	<i>Polystigma ochraceum</i> (Wahl.) Sacc. <i>Polystigma amygdalium</i>	لک‌آجری بادام
۵۰	Luteoviridae:Polerovirus	<i>Potato leafroll virus</i> (PLRV)	پیچیدگی برگ سیب زمینی
۵۰	Potyviridae:Potyvirus	<i>Potato virus A</i> (PVA)	ویروس‌های سیب زمینی
۵۰	Alpaflexiviridae:Potexvirus	<i>Potato virus X</i> (PVX)	ویروس‌های سیب زمینی
۵۰	Potyviridae:Potyvirus	<i>Potato virus Y</i> (PVY)	ویروس‌های سیب زمینی
۷۴	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus loosi</i> Loof, 1960	نماتد زخم ریشه چای
۱۲	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus neglectus</i> (Rensch, 1924) Filipjev & S. Stekhoven,	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۵۰	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus scribneri</i> Steiner, 1943	نماتد مولد زخم
۱۲	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus thornei</i> Sher & Allen, 1953	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۲۹	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen, 1951	نماتد ریشه گیلاس و گردو و فندق
۳۴	Pseudomonadales:Pseudomonadaceae	<i>Pseudomonas marginalis</i> (Brown 1918) Stevens 1925	بلایت باکتریایی لوبیا
۲۸	Pseudomonadales:Pseudomonadaceae	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> van Hall 1902	شانکر باکتریایی درختان میوه هسته‌دار

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

نام فارسی بیماری	نام علمی بیماری	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
سفیدک داخلی جالیز	<i>Pseudoperonospora cubensis</i> (Berk. & M.A. Curtis) Rostovtzev 1903	Peronosporales:Peronosporaceae	۴۴
لکه قهوه‌ای برگ یونجه	<i>Pseudopeziza medicaginis</i> (Lib.) Sacc.	Helotiales:Dermateaceae	۵۴
زنگ آفتابگردان	<i>Puccinia helianthi</i> Schwein.	Uredinales:Pucciniaceae	۹۴
زنگ‌های غلات گندم	<i>Puccinia</i> spp.	Uredinales:Pucciniaceae	۱۲
لکه قهوه‌ای نواری جو	<i>Pyrenophora graminea</i> S. Ito & Kurib., 1930 (<i>Helminthosporium gramineum</i> Rabenh. ex Schltl., 1857)	Pleosporales:Pleosporaceae	۱۱
پوسیدگی‌های ریشه	<i>Pythium aphanidermatum</i> (Edson) Fitzp.	Saprolegniales	۷۸
پوسیدگی ریشه و طوفه (بوته میری)	<i>Pythium</i> spp.	Saprolegniales	۳۴ - ۴۴ - ۷۸ - ۸۳ - ۱۱۴
پژمردگی باکتریایی و پوسیدگی قهوه‌ای سبب‌زمینی	<i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith 1896) Yabuuchi et al. 1996	Burkholderiales:Ralstoniaceae	۵۰
بیماری موکو موز Moko diaease	<i>Ralstonia solanaceum</i> (Smith 1896) Yabuuchi et al. 1996	Burkholderiales:Ralstoniaceae	۱۱۸
سرطان مو	<i>Rhizobium radiobacter</i> (Beijerinck & van Delden 1902) Young et al. 2001 (<i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn 1942)	Rhizobiales:Rhizobiaceae	۳۶
پوسیدگی ریشه و طوفه بوته میری	<i>Rhizoctonia</i> spp.	Anamorphic fungi	۴۹ - ۱۱۴

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۲۹-۳۲	Mucorales:Mucorales	<i>Rhizopus</i> sp.	پوسیدگی انباری میوه (سیب، گلابی و انگور)
۲۸	Xylariales:Xylariaceae	<i>Rosellinia necatrix</i> Prill. [teleomorph]	پوسیدگی سفید ریشه
۱۳	Helotiales	<i>Rhynchosporium secalis</i> (Oudem.) Davis 1919	اسکالد جو
۶۹ - ۹۴ - ۱۰۰	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Lib.) de Bary	خشکیدگی سرشاخه توت، پوسیدگی طوفه آفت‌آبرگردان، پوسیدگی اسکلروتینیایی
۸۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Setosphaeria turcica</i> (Luttr.) K. J. Leonard & Suggs [teleomorph] <i>(Helminthosporium turicum</i> Pass. [anamorph])	لکه قهوه‌ای برگ ذرت
۹۷	Potyviridae:Potyvirus	<i>Soybean mosaic virus</i> (SMV)	ویروس موzaیک سویا
۸۷	Microbotryales:Microbotryaceae	<i>Sphacelotheca reiliana</i> (J. G. Kühn) Clinton	سیاهک خوشه ذرت
۷۲	Anamorphic fungi	<i>Spilocaea oleaginea</i> (Castagne) S. Hughes (1953)	بیماری لکه طاووسی زیتون
۹۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Sporisorium scitaminea</i> (Syd.) M. piepen., M. toll & Oberw	سیاهک ساقه نیشکر
۸۸	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Sporisorium sorghi</i> Ehrenb. ex Link <i>(Ustilago sorghi</i> (Link) Pass)	سیاهک پنهان ذرت خوشه‌ای (سورگوم)
۵۴	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Stemphylium botryosum</i> Wallroth	لکه آجری یونجه

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۲۷	Dothiadeales:Incetaesedis	<i>Stigmina carpophila</i> (Lev.) M.B. Ellis, (1959) <i>(Wilsonomyces carpophilus</i> (Lev.) Adask., J.M. Ogawa E.E. Butler)	بیماری غربالی درختان میوه هسته‌دار
۹۱	Potyviridae:Potyvirus	<i>Sugarcane mosaic virus</i> (SCMV)	بیماری ویروسی موzaیک نیشکر
۲۷	Taphrinales:Taphrinaceae	<i>Taphrina deformans</i> (Berk.) Tul.	پیچیدگی برگ هلو
۷۲	Ceratobasidiales:Ceratobasidiaceae	<i>Thanatephorus cucumeris</i> (Frank) Donk [teleomorph] <i>(Corticium solani</i> (Prillieux & Delacroix) Bourdot & Galzin [teleomorph])	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۱۸ - ۳۴ - ۴۸ - ۷۲ - ۷۸ - ۸۳	Ceratobasidiales:Ceratobasidiaceae	<i>Thanatephorus cucumeris</i> (Frank) Donk [teleomorph] <i>(Rhizoctonia solani</i> [anamorph])	شیت بلاست، شانکر ساقه سیب‌زمینی، پوسیدگی ریشه و مرگ گیاهچه
۱۱	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia controversa</i> J. G. Kühn	سیاهک پنهان پاکوتاه گندم
۱۱	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia indica</i> Mitra	سیاهک هندی
۹	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia laevis</i> J.G. Kühn <i>(Tilletia foetida</i> (Wallr.) Liro)	سیاهک پنهان گندم
۹	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia tritici</i> (Bjerk.) G. Winter	سیاهک پنهان گندم
۹۷	Comoviridae:Nepovirus	<i>Tobacco ringspot virus</i> (TRSV)	ویروس نقش حلقوی توتون (سوختگی جوانه در سویا)

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۸	Ustilaginales:Cintractiaceae	<i>Tolyposporium ehrenbergii</i> (Kühn) Pat.	سیاهک طوبیل ذرت خوش‌های
۴۵	Geminiviridae:Begomovirus	<i>Tomato yellow leaf curl virus</i> (TYLCV)	پیچیدگی زرد برگ گوجدفرنگی
۵۹ - ۷۳	Nematoda:Tylenchulidae	<i>Tylenchulus semipenetrans</i> Cobb, 1913	نماد مرکبات و زیتون
۱۱	Urocystales:Urocystaceae	<i>Urocystis agropyri</i> (Preuss) J. Schrot. <i>(Urocystis tritici</i> Korn.)	سیاهک برگی
۱۱۴	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Uromyces dianthi</i> (Pers.) Niessl <i>(Uromyces caryophyllinus</i> Winter)	زنگ میخک و سایر زنگ‌ها
۳۸	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Uromyces viciae-fabae</i> (Pers.) J. Schrot. (1875)	زنگ باقلا
۱۸	Anamorphic fungi	<i>Ustilaginoidea virens</i> (Cke.) Tak. (1896) [anamorph]	سیاهک دروغی برنج
۱۱	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago hordei</i> (Pers.) Lagerh.	سیاهک پنهان (سخت) جو
۱۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago nuda</i>	سیاهک آشکار جو
۱۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago nuda</i> f.sp. <i>tritici</i> (Schaffnit) <i>(Ustilago tritici</i> (Pers.) Rostrup)	سیاهک آشکار گندم
۸۸	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago zeae</i> (Schwein.) Unger <i>(Ustilago maydis</i> (DC.) Corda)	سیاهک معمولی ذرت
۲۵	Pleosporales:Venturiaceae	<i>Venturia inaequalis</i> (Cooke) G.Winter	لکه سیاه سیب

ضمیمه ۵ - فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke & Berthold	پژمردگی آوندی پنبه
۲۹ - ۷۲ - ۸۴	Anamorphic fungi	<i>Verticillium dahliae</i> Kleb.	بیماری وریسلیوم زیتون، درختان دانهدار و هسته‌دار، پژمردگی آوندی پنبه
۱۲۱	Anamorphic fungi	<i>Verticillium fungicola</i>	پوسیدگی وریسلیومی (خشک) قارچ خوراکی
۵۰	Anamorphic fungi	<i>Verticillium</i> spp.	پژمردگی و پوسیدگی ریشه
۴۵	Geminiviridae:Begomovirus	<i>Watermelon chlorotic stunt virus</i> (WmCSV)	موزاییک سبز زرد هندوانه
۴۵	Bunyaviridae:Potyvirus	<i>Watermelon mosaic virus</i> (WMV)	موزاییک هندوانه
۲۷	Xanthomonadales:Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>juglandis</i> (Pierce 1901) Vauterin et al. 1995	بلایت گردو یا پوسیدگی مغز گردو
۵۸	Xanthomonadales:Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>citri</i> (Hasse 1915) Vauterin et al., 1995	شانکر باکتریایی لیموترش
۸۴	Xanthomonadales:Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas citri</i> subsp. <i>Malvacearum</i> (ex Smith 1901) Schaad et al. 2007 (<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>malvacearum</i> (Smith 1901) Vauterin et al., 1995)	بیماری لکه زاویه‌ای پنبه
۴۵	Bunyaviridae:Potyvirus	<i>Zucchini yellow mosaic virus</i> (ZYMV)	موزاییک زرد کدوتنبل

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۶۷	-	-	عارضه خشکیدگی خوشدهای خرما
۶۸	-	-	آفتاب‌سوختگی انار
۱۲۱	-	-	بیماری‌های انباری غلات به ویژه ذرت

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علفهای هرز

نام فارسی علف هرز	نام علمی علف هرز	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
گاوپنه	<i>Abutilon theophrasti</i> Medic.	Malvales:Malvaceae	۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۸
تلخه	<i>Acroptilon repens</i> (L.) DC. (1838)	Asterales:Asteraceae	۱۶ - ۲۳ - ۳۷ - ۴۵
آدونیس	<i>Adonis aestivalis</i> L.	Ranunculales:Ranunculaceae	۱۰۴
خارشتر	<i>Alhagi persarum</i> Boiss. & Buhse	Fabales:Fabaceae	۶۴ - ۶۷
خارشتر	<i>Alhagi pseudalhagi</i> (M. B.) Desf.	Fabales:Fabaceae	۸۰ - ۸۹ - ۱۰۵
خارشتر	<i>Alhagi</i> sp.	Fabales:Fabaceae	۱۱۶
قاشقواش	<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	Alismatales:Alismataceae	۱۹
دم رویاهی کشیده	<i>Alopecurus myosuroides</i> Huds. (1762)	Cyperales:Poaceae	۱۴
تاج خروس وحشی	<i>Amaranthus retroflexus</i> L. (1753)	Caryophyllales:Amaranthaceae	۴۶ - ۸۹
گونه‌های تاج خروس	<i>Amaranthus</i> spp.	Caryophyllales:Amaranthaceae	۳۰ - ۴۰ - ۴۵ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۵ - ۱۱۰ - ۱۲۲ - ۱۲۳
وایه	<i>Ammi majus</i> L.	Araliales:Apiaceae	۱۰۱
بذرک وحشی	<i>Anagallis arvensis</i> L. (1753)	Primulales:Primulaceae	۴۶
بابا آدم	<i>Arctium lappa</i> L.	Asterales:Asteraceae	۱۱۵
گونه‌های اسفناج وحشی	<i>Atriplex</i> spp.	Caryophyllales:Chenopodiaceae	۳۰ - ۳۳
یولاف بهاره	<i>Avena fatua</i> L.	Cyperales:Poaceae	۱۴

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علفهای هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Avena ludoviciana</i> Durieu	بولاف زمستانه
۸۰ - ۱۰۱	Cyperales:Poaceae	<i>Avena</i> spp.	گونه‌های بولاف وحشی
۱۴ - ۶۷ - ۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Bromus</i> spp.	گونه‌های بروموس جوموشی
۱۱۵	Brassicales:Brassicaceae	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik. (1792)	کیسه‌کشیش
۵۹	Cyperales:Cyperaceae	<i>Carex sylvatica</i>	چگن
۳۷	Asterales:Asteraceae	<i>Carthamus oxyacantha</i> Bieb.	گلرنگ وحشی
۳۷	Asterales:Asteraceae	<i>Centaurea depressa</i> L.	گل‌گندم
۱۶ - ۳۷	Dipsacales:Dipsacaceae	<i>Cephalaria syriaca</i> (L.) Roemr & Schults	سرشکافته
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۲ - ۱۰۵ - ۱۱۵ - ۱۲۲	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Chenopodium album</i> L. 1753	سلمک
۳۷ - ۴۶ - ۱۱۶	Asterales:Asteraceae	<i>Chondrilla juncea</i> L.	قدرونک
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Chorispora tenella</i> R. Br. ex DC.	جلنگو
۳۵ - ۸۰	Malpighiales:Euphorbiaceae	<i>Chrozophora</i> spp.	گوش‌بره
۱۰۳	Malpighiales:Euphorbiaceae	<i>Chrozophora tinctoria</i>	گوش‌بره
۳۵ - ۸۹ - ۱۲۲	Cleomaceae: Brassicales	<i>Cleome viscosa</i> L.	شیطانی
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Asterales:Asteraceae	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop. (1772)	کنگر وحشی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علفهای هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۳۵ - ۳۷ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۲۲	Solanales:Convolvulaceae	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	پیچک صحرازی
۳۵ - ۸۵ - ۸۹ - ۱۲۲	Malvales:Tiliaceae	<i>Corchorus triciliaris</i> L.	طحله
۳۷ - ۵۴ - ۸۰ - ۱۰۰	Sonales:Cuscutaceae	<i>Cuscuta campestris</i> Yuncker (1932)	سس
۳۰ - ۳۳	Sonales:Cuscutaceae	<i>Cuscuta monogyna</i> Vahl.	سس درختی
۸۰	Sonales:Cuscutaceae	<i>Cuscuta</i> spp.	سس
۳۰ - ۳۳ - ۶۴	Centianales:Asclepiadaceae	<i>Cynanchum acutum</i> L.	علف خرس یا کاتوس
۳۰ - ۳۳ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales:Poaceae	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers. (1805)	مرغ
۳۰ - ۸۹	Cyperales:Cyperaceae	<i>Cyperus difformis</i> L. (1756)	اویارسلام
۵۹ - ۹۱ - ۹۳	Cyperales:Cyperaceae	<i>Cyperus rotundus</i> Linnaeus (1753)	اویارسلام
۱۹ - ۴۰ - ۴۶ - ۵۴ - ۵۹ - ۸۵ - ۱۱۵	Cyperales:Cyperaceae	<i>Cyperus</i> spp.	گونه‌های اویارسلام
۹۸	Cyperales:Poaceae	<i>Dactylis glomerata</i> L.	علف باغی
۳۰ - ۸۰ - ۸۹ - ۹۸ - ۱۲۲	Solanales:Solanaceae	<i>Datura stramonium</i> L. (1753)	تاتوره
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Dichanthium annulatum</i> (Forssk.) Stapf.	پنجه‌مرغ
۹۱ - ۱۱۰	Cyperales:Poaceae	<i>Digitaria sanguinalis</i> Linnaeus (Scop.) (1771)	پنجه‌مرغ
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Diplachne fusca</i> (L.) P. Beauv.	علف برنجی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علفهای هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۳۵ - ۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa colona</i> (L.) Link.	دورنه
۱۹ - ۳۵ - ۴۰ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۱ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۱۵ - ۱۲۲	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa crus-galli</i> (L.) Beauv.	سوروف
۱۰۳	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa</i> spp.	سوروف
۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Elymus repens</i> (L.) Gould 1947 (<i>Agropyron repens</i> (L.) Beauv. (1812))	بیدگیاه
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Eragrostis</i> sp.	دانه مرغی
۱۰۴	Euphorbiales:Euphorbiaceae	<i>Euphorbia helioscopia</i> L. 1753	فرفیون
۳۷ - ۱۱۵	Euphorbiales:Euphorbiaceae	<i>Euphorbia</i> spp.	گونه‌های فرفیون
۴۶	Papaverales:Papaveraceae	<i>Fumaria officinalis</i> L. (1753)	شاهتره
۱۶ - ۳۷ - ۵۴ - ۱۰۱	Gentianales:Rubiaceae	<i>Galium</i> spp.	گونه‌های بی‌تی راخ
۱۶ - ۲۳ - ۶۴ - ۶۷ - ۶۹ - ۸۹ - ۱۱۵	Fabales:Fabaceae	<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	شیرین‌بیان
۸۹ - ۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Glycyrrhiza</i> spp.	شیرین‌بیان
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Goldbachia laevigata</i> DC.	ناخنک
۳۷ - ۸۰ - ۹۸ - ۱۰۳	Boraginales:Boraginaceae	<i>Heliotropium</i> spp.	آفتاب پرست
۳۵ - ۸۵ - ۸۹ - ۱۰۳	Malvales:Malvaceae	<i>Hibiscus trionum</i> L.	غوزک (کنف وحشی)
۵۱	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum leporinum</i>	جو موشک

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علفهای هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۴ - ۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum murinum</i> Am.	جووحشی
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum spontaneum</i> C.Koch	جودره
۵۹ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales:Poaceae	<i>Imperata cylindrica</i> (Linnaeus) Raeuschel (1797)	حلفه
۴۶ - ۹۱ - ۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Lactuca serriola</i> L.	گاوچاق‌کن
۱۱۰	Asterales:Asteraceae	<i>Lactuca</i> spp.	کاهوی خرمابی
۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Lathyrus</i> spp.	گونه‌های خلرووحشی
۳۷ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Brassicales:Brassicaceae	<i>Lepidium draba</i> L. (1753) (<i>Cardaria draba</i> (L.) Desv.)	ازمک
۱۰۱	Caryophyllales:Caryophyllaceae	<i>Lepyrodiclis holosteoides</i> (C. A. Mey.) Fenzl.	ارشته خطایی
۳۷	Araliales:Umbelliferae	<i>Lisaea heterocarpa</i> (Boiss.)	سگ دندانه
۱۴ - ۳۳ - ۵۱	Cyperales:Poaceae	<i>Lolium</i> spp.	گونه‌های چچم
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Malcolmia africana</i> (L.) R. Br.	درشتوك
۸۹ - ۱۰۱	Malvales:Malvaceae	<i>Malva neglecta</i> Wallr.	پنیرک
۹۱	Malvales:Malvaceae	<i>Malva parviflora</i>	پنیرک
۱۶ - ۸۰	Malvales:Malvaceae	<i>Malva</i> spp.	گونه‌های پنیرک
۱۱۰	Fabales:Fabaceae	<i>Medicago lupulina</i>	بونجه سیاه

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علفهای هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۹۱	Fabales:Fabaceae	<i>Melilotus indicus</i> (L.) All.	یونجه زرد هندی
۱۰۱	Fabales:Fabaceae	<i>Melilotus</i> spp.	یونجه زرد و شاهافسر
۱۹	Pontederiales:Pontederiaceae	<i>Monochoria vaginalis</i> (Burm.f) C.Presl. (1827)	سل واش
۵۱	Scrophulariales:Orobanchaceae	<i>Orobanche aegyptiaca</i> (Pers.) Pomel	گل جالیز مصری
۹۳	Scrophulariales:Orobanchaceae	<i>Orobanche cernua</i> Loefl. (1758)	گل جالیز
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Panicum maximum</i> Jacq.	چیکواش
۱۶	Papaverales:Papaveraceae	<i>Papaver</i> spp.	گونه‌های شقایق
۱۹	Cyperales:Poaceae	<i>Paspalum dilatatum</i> Poir.	پاسپالوم
۱۹ - ۲۰ - ۵۹	Cyperales:Poaceae	<i>Paspalum distichum</i> L.	پاسپالوم
۸۵ - ۹۸	Cyperales:Poaceae	<i>Paspalum</i> sp.	پاسپالوم
۷۴	Spindales:Nitrariaceae	<i>Peganum harmala</i> L.	اسفند
۱۴ - ۸۰ - ۱۰۱	Cyperales:Poaceae	<i>Phalaris</i> spp.	گونه‌های خونی علف
۳۰ - ۳۳ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales:Poaceae	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Steud.	نی
۳۶ - ۸۹ - ۱۲۲	Solanales:Solanaceae	<i>Physalis alkekengi</i> L.	عروسک پشت پرده

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علفهای هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۰۲	Scrophulariales:Plantaginaceae	<i>Plantago major</i> L.	بارهنگ
۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Poa bulbosa</i> L.	چمن غده‌ای
۱۱۰	Cyperales:Poaceae	<i>Poa pratensis</i> L.	چمن مرتعی
۵۱ - ۸۰ - ۸۹ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۵ - ۱۱۰	Polygonales:Polygonaceae	<i>Polygonum aviculare</i> L. (1753)	هفت‌بند
۵۱ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۸ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۲۲ - ۱۲۳	Caryophyllales:Portulacaceae	<i>Portulaca oleracea</i> Linnaeus 1753	خرفه
۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Prosopis stephaniana</i> will.	کهورک
۱۶ - ۲۵ - ۵۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Raphanus raphanistrum</i>	تریپله وحشی
۱۶ - ۵۴ - ۱۰۱	Brassicales:Brassicaceae	<i>Rapistrum rugosum</i> (L.) All.	سلمی
۱۰۴	Papaverales:Papaveraceae	<i>Roemeria refracta</i> DC.	گل عروس
۱۱۶	Rosales:Rosaceae	<i>Rosa persica</i> J. F. Gmel. <i>Hultemia persica</i> (mich. Ex Juss.) Bornm.	ورک
۱۰۴	Polygonales:Polygonaceae	<i>Rumex acetosella</i>	ترشک
۵۴	Polygonales:Polygonaceae	<i>Rumex</i> sp.	ترشک
۱۹	Alismatales:Alismataceae	<i>Sagittaria sagittifolia</i>	تیرکمان آبی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علفهای هرز

نام فارسی علف هرز	نام علمی علف هرز	وضعیت تاکسونومیکی	شماره صفحه توصیه‌ها
علف شور	<i>Salsola kali</i> L.	Caryophyllales:Chenopodiaceae	۳۷
گونه‌های شور	<i>Salsola</i> spp.	Caryophyllales:Chenopodiaceae	۶۴
مریم‌گلی	<i>Salvia</i> sp.	Lamiales:Lamiaceae	۵۴
گونه‌های سیرپوس (پیزور)	<i>Scirpus</i> spp.	Cyperales:Cyperaceae	۱۹
چاودار	<i>Secale cereale</i> L. (1753)	Cyperales:Poaceae	۱۴
کنجد	<i>Sesamum indicum</i> L.	Pedaliaceae: Lamiales	۳۵ - ۸۹ - ۱۲۲
گونه‌های ارزن وحشی	<i>Setaria</i> spp.	Cyperales:Poaceae	۳۰ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۹۱ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۳ - ۱۱۵
چسبک	<i>Setaria verticillata</i> (L.) P. Beauv. (1812)	Cyperales:Poaceae	۳۳ - ۳۵
ارزن وحشی	<i>Setaria viridis</i> (L.) Beauv. (1812)	Cyperales:Poaceae	۶۴ - ۸۹
کنگر ابلق	<i>Silybum marianum</i> (L.) Gaertn.	Asterales:Asteraceae	۱۰۱
خردل وحشی	<i>Sinapis arvensis</i> L.	Brassicales:Brassicaceae	۱۶ - ۴۶ - ۱۰۱ - ۱۰۲
تاج‌ریزی	<i>Solanum nigrum</i> L.	Solanales:Solanaceae	۳۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۱ - ۱۰۳
شیرتیغی	<i>Sonchus arvensis</i> L. (1753)	Asterales:Asteraceae	۱۰۴
شیرنرم	<i>Sonchus oleraceus</i> L. (1753)	Asterales:Asteraceae	۴۶ - ۹۱

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علفهای هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Sonchus</i> spp.	شیرتیغی
۳۳ - ۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Sophora alopecuroides</i> L. (<i>Goebelia alopecuroides</i> L.)	تلخیان
۳۰ - ۴۳ - ۳۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۷۷ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۰ - ۱۲۲	Cyperales:Poaceae	<i>Sorghum halepense</i> (L.) Pers. 1805	قیاق
۱۱۵	Caryophyllales:Caryophyllaceae	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill. 1753	گندمک
۶۴	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Suaeda altissima</i>	شور کاکلی
۱۰۱ - ۱۰۴ - ۱۱۵	Brassicales:Brassicaceae	<i>Sisymbrium sophia</i> L. (<i>Descurainia sophia</i> Webb & Berth.)	خاکشیر
۶۴	Asterales:Asteraceae	<i>Taraxacum officinale</i> Weber ex Wigg.	گل قاصد
۱۱۵	Asterales:Asteraceae	<i>Taraxacum</i> spp.	قاصدک
۹۱	Gentianales:Apocynaceae	<i>Trachomitum venetum</i> (L.) Woods.	قیطانی
۱۰۳	Geraniales:Zygophyllaceae	<i>Tribulus terrestris</i> L. (1753)	خارخسک
۱۰۴	Cyperales:Poaceae	<i>Triticum</i> sp.	گندم خودرو
۱۶	Apiales:Apiaceae	<i>Turgenia latifolia</i> (L.) Hoffm.	ماسترنک
۱۱۵	Scrophulariales:Scrophulariaceae	<i>Veronica persica</i> Poir. 1808	سیزاب
۱۶ - ۴۶ - ۱۰۱	Fabales:Fabaceae	<i>Vicia</i> spp.	گونه‌های ماشک

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علفهای هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۰۵	Fabales:Fabaceae	<i>Vicia villosa</i>	ماشک
۳۰	Santalales:Viscaceae	<i>Viscum spp.</i>	گونه‌های دارواش
۳۵ - ۸۰ - ۹۸	Asterales:Asteraceae	<i>Xanthium strumarium L. (1753)</i>	توق
۱۰۱	Cyperales:Poaceae	-	گندم و جو خودرو

فهرست اسامی افرادی که در تهیه مجموعه حاضر سهیم بوده‌اند

سازمان حفظ نباتات	موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی	موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی	موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی
کرامت‌الله اکبرپور	موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی	رویا ارباب تفتی	موسسه تحقیقات گیاه‌پزشکی
بنفسه اصغری	همایون کاظمی	مسعود اربابی	همایون کاظمی
محبوبه امیر نظری	رئوف کلیایی	محمد جواد اردہ	علی اکبر کیهانیان
حسین ایزدی نجف آبادی	علی اکبر کیهانیان	همایون اشاری آزاد	غلامرضا گل محمدی
محمود چالاکی	غلامرضا گل محمدی	محمد علی باستانی	جهانگیر نیشابوری
اعظم السادات حسینی	جهانگیر نیشابوری	ولی‌الله بنی عامری	علی محمد پور
محمد ظاهر رجبی	عارف معروف	حسین خباز جلفایی	محمد رضا ملک زاده
شبین حیدری فاروقی	منصور منتظری	اسکندر زند	منصور منتظری
فهیمه سبزعلی	حسن مومنی	ابوالفضل سرپلہ	حسن مومنی
منصوره سجادی نائینی	منصوره میرابوالفتحی	حمریا سلیمی	منصوره میرابوالفتحی
سید محمود سجادی نژاد	مهردادی مین باشی معینی	کسری شریفی	مهردادی مین باشی معینی
پیمان سیدین	حسین نجفی	فاطمه شفقی	حسین نجفی
اصغر شایان	لاله نراقی	اعظم شکاری	لاله نراقی
حمیده صحرائیان	اعظم شکاری	عزیز شیخی گرجان	اعظم شکاری
شادی صدیقی	عزم شکاری	پرویز شیمی	Lalae Nraqi
سیف‌الله عادلی	منصور عابیبی	خدام‌رداد عرب جعفری	منصور عابیبی
محسن عصار	محمد فاضل حلاجی ثانی	علیرضا عطری	محمد فاضل حلاجی ثانی
پرویز علیزاده	حسین طاهری	حسین فرازمند	حسین طاهری
فرزاد کلاترهرمزی	اسماعیل غلامیان	ابوالقاسم قاسمی	اسماعیل غلامیان
فریبا وفایی اسکویی			
محبوبه یگانه			